BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

CHARITON APHRODISIENSIS

DE CALLIRHOE NARRATIONES AMATORIAE

EDITIONEM CVRAVIT

B. P. REARDON

MONACHII ET LIPSIAE
IN AEDIBVS K. G. SAUR MMIV

Bibliographic information published by Die Deutsche Bibliothek

Die Deutsche Bibliothek lists this publication in the
Deutsche Nationalbibliografie;
detailed bibliographic data is available
in the internet at **http://dnb.ddb.de**.

Printed in Germany

Satz: Satzpunkt Leipzig
Druck und Bindung: Druckhaus „Thomas Müntzer" GmbH, Bad Langensalza

ISBN 3-598-71277-4

uxori meae

PRAEFATIO

Qua scripserit aetate Chariton Aphrodisiensis disputatur, praeterquam quod papyrorum testimonio non infra primam alterius p.C. saeculi partem eius fabula *Callirhoe* est composita.[1] a quibusdam enim ultimo a.C. exeunte saeculo, ab aliis primae vel mediae saeculi sequentis parti, ab aliis etiam Traiani vel Hadriani temporibus est attributa;[2] mea autem sententia, si ut credo Persii versus 1.134 *his mane edictum, post prandia Callirhoen do* ad hanc fabulam pertinet, non multo ante Neronis principatum est edita. huius quidem litterarum generis alia quoque exstant fragmenta eodem fere tempore vel prius composita, ut videtur (*Ninus, Metiochus et Parthenope*); sed hanc fabulam primum esse constat exemplum quod integrum nobis est traditum. quomodo ad nos pervenerit primus narravit W. E. Blake,[3] plenius et accuratius nuper exposuit A. Guida

1 titulus usitatus huius fabulae, qui in codice ad initium cuiusque libri apparet, est "Chaereas et Callirhoe", τὰ περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρρόην ἐρωτικὰ διηγήματα (cf. "Daphnis et Chloe"). sed ultima fabulae verba in codice sunt τοσάδε περὶ Καλλιρρόης συνέγραψα, et manifeste Callirhoe primas partes tenet narrationis; P. Mich. (Π^3) denique in colophone titulum τὰ περὶ Κα[λλιρόην] διηγήματα transmittit. Quod ad orthographiam "Καλλιρόη" attinet, v. ad 1.1.1. auctoris nominis forma "Chariton" usus sum, D'Orville, Reiske, Cobet, Blake secutus potius quam Hercher ("Charito").

2 A. D. Papanikolaou, *Chariton-Studien* (Göttingen 1973) (a.C.; v. CR 26 (1976) 21–23); B. E. Perry, *The Ancient Romances* (Berkeley/Los Angeles 1967) (ante a. 50 p.C.); C. Ruiz Montero, CQ 41 (1991) 484–489, C. Hernández Lara, *Estudios sobre el Aticismo de Caritón de Afrodisias* (Amsterdam 1994), C. P. Jones et M.-F. Baslez, in M.-F. Baslez (ed.), *Le monde du roman grec* (Paris 1992) 161–167, 199–212 (primo vergenti vel secundo saeculo).

3 TAPA 62 (1931) 68–77 (non omnino accurate) et in Praefatione editionis suae (Oxford 1938).

quomodo sit nata a. 1750 editio princeps Dorvilliana.[4] quae omnia hoc loco breviter repetere necesse est.

Textum integrum nobis transmisit codex unicus, qui Xenophontis quoque Ephesii *Ephesiacorum* solus est fons, vix ante a. 1270 exaratus, fortasse paulo posterius.[5] iam a. 1425 Antonii Corbinelli dono testamentario in bibliothecam abbatiae Florentinae acceptus, a. 1809 in Laurentianam translatus est, ubi nunc sub titulo Conventi Soppressi 627 conservatur. aliorum eroticorum Achillis Tatii, Longi, Heliodori opera saeculo iam sexto decimo publici iuris facta erant; Xenophontem iam legerat Politianus, et Chariton quoque, una cum Xenophonte, in lucem illa prodiisset aetate si Henricus Stephanus propositum eos edendi persecutus esset.[6] sed Fortunae aliter visum est; latebant enim donec a. 1700 Bernardus de Montfaucon cum in duas illas fabulas incidisset Antonio Salvini Florentino eas indicavit. hic autem Xenophontis textum eodem anno transcripsit, sed versionem solum Italicam multo posterius edidit;[7] textum Graecum, cum versione Latina, Londini publicandum curavit a. 1726 vir doctus Antonius Cocchi medicus Florentinus. quod autem ad Charitonem attinet, eius quoque textum exscripsit Salvini ante a. 1712,[8] sed numquam edidit. denique a. 1727–28 Cocchi, cum consilium Charitonis quoque edendi concepisset, ipse codicem transcripsit,[9] accuratius quidem quam Salvini, cuius apographo hic illic usus est, nequaquam

4 J. P. D'Orville (Amsterdam 1750); Guida 1999, Un apografo sconosciuto di Caritone (v. Commentarios).

5 v. M. D. Reeve, Longus, *Daphnis et Chloe* vi, n. 1; cf. N. G. Wilson, *Scholars of Byzantium* (Baltimore 1983) 225. textus quoque Longi et Xenophontis Ephesii et pars Achillis Tatii in hoc codice continentur. Charitonis textus folia 48r–70r occupat; plerumque F nuncupatur, ut in hac editione (alibi A; L in ed. Budeiana).

6 Perry (v. n. 2) 345; Guida 1999 n. 4.

7 London 1723.

8 apographum nunc Venetiis in Bibliotheca Marciana conservatur (Gr. viii, n. 16 [1194]).

9 apographum nunc Oxonii in Bibliotheca Bodleiana conservatur (D'Orville 319 [Auct. x.2.1.16; 17197]).

tamen sine mendis; sed codicibus de re medica occupatus editionem neglexit. ineunte autem vere a. 1728 Jacobus Philippus D'Orville Batavus, ab amicis impulsus ad Charitonem in patria sua edendum, Florentiam iter fecit ut apographum Salvinianum obtinere conaretur; id quod ei non successit, sive ut ipse dicit ob Florentini valetudinem (anno autem proximo mortuus est), sive quia Salvini apographum Florentiae edendum retinere voluit. sed cum cognovisset D'Orville etiam medicum illum Florentinum apographum possidere, "eius in amicitiam me insinuare non dubitavi", ut in Praefatione simpliciter dicit; conciliatoris officium praebente amico Florentino communi A. F. Gori, iterum ei iterumque petenti apographum suum a. 1733 Cocchi vendidit.

D'Orville autem, professor Amstelodami interea nominatus, ipse laborem editionis diu distulit; sed hoc officio a. 1742 deposito, operi se dedit. ne tamen apographum apud typothetas foedaretur, ab amanuense doctissimo Johanne Jacobo Reiske petivit ut in utriusque usum alterum exemplar faceret, ne littera quidem mutata, et textum Latine verteret. is tamen, suo iudicio fretus, errores sive apographi sive codicis accipere nolens in textu et in versione multis locis emendavit; quos locos interdum sed non ubique animadvertens, D'Orville lectiones apographi restituit; unde in editione eius nonnullae sunt ortae discrepantiae.[10] a. 1745 denique et textus et versio praesto erant; sed errores irrepsisse suspicatus, D'Orville textum iam impressum Florentiam misit quem Cocchi cum codice conferret; ille tamen primum tantum librum contulit.[11] dum haec per

10 D'Orville docti amanuensis emendationum (quarum multae e codice postea confirmatae sunt) indicem impressit; nonnullas accepit sive commentatus est. Reiske nihilominus ei valde suscensuit: "fructus laborum meorum sic periit... Hem, iniquam tyrannidem!" (*Briefe*, ed. R. Foerster, Abh. d. k. Sächs. Ges. d. Wiss., ph.-hist. Kl. xvi [1897], 152); v. Guida 1999 n. 39; Nova Acta Eruditorum, Leipzig (1751), 100sq.

11 "adiutante filio eius tum undecim annos nato sed supra aetatem cognitione utriusque sermonis imbuto"; haec verba, a docto Batavo ipso scripta (D'O., Praefatio), arripuerunt Cobet, Blake, Guida.

annum totum geruntur, D'Orville commentarium amplificabat, multam adiungens materiam alienam.[12]

Anno autem 1747 ex inopinato Iohannes Lami Florentinus aliud iam exemplar textus Charitonei nactus, quod in Antonii Salvini bibliotheca usque ad illud tempus latuerat,[13] statim suum ipsius propositum nuntiavit Charitonis edendi, id quod Florentiae iram eorum incendit qui per tot annos editioni Dorvillianae publicandae studuerant. sed ne in philologorum inimicitiis moremur, quoniam D'Orville textum brevi editurus erat, Lami denique propositum suum tacite reliquit; neque post illud tempus in studiis Charitoneis facta est huius exempli ulla mentio donec ab Augusto Guida a. 1999 in lucem productum est. sed de apographo mero agitur illius iam ab Antonio Salvini exscripti, sed minus accurato, quod nihil ad Charitonis textum constituendum affert.[14]

D'Orville denique Charitonis fabulam Amstelodami a. 1750 edidit; sed neque is neque Christianus Beck, qui editionem alteram a. 1783 Lipsiae publicavit, coniecturis tantum quibusdam additis, codice Florentino usus est.[15] primus post doctos Florentinos codicem inspexit Carolus Gabrielus Cobet, qui a. 1842 in exemplaris sui[16] marginibus lectiones plus septingentas emendavit, quas aut Cocchi e codice perperam transcripserat, aut ipse pro codicis erroribus habebat; codicis ipsius lectionum, quas a coniecturis suis linea subscripta clare distinx-

12 "indigesta animadversionum farrago qua Charitonem oneravit magis quam ornavit" (Cobet, Mn. 8 [1859] 232).

13 Riccardianus 2482; v. Guida 1999.

14 hoc apographum non ipse exscripsit Salvini. in primi libri et secundi ineuntis tantum marginibus coniecturas perpaucas adiecit Lami, quas alii quoque posterius sua sponte proposuerunt. fieri potest ut in historia studiorum Charitoneorum investiganda iam plura reperiantur (Guida 1999 308). Cf. R. Roncali, *Due nuovi testimoni per Caritone,* Bari 2002

15 D'Orville tamen codicem vidit saltem, et "memini[t] difficultatem scriptionis" (Guida 1999 287).

16 in Bibliotheek der Rijksuniversiteit (Leiden) conservatur (olim in Bibliotheca Publica Latina) (B.P.L. 759 E 71)

it, centum fere exempla eruditorum in manus a. 1854 misit.[17] hoc quoque Florentiae effecit Cobet, ut primam Charitonis paginam, quae sordibus valde obscurata erat, chemico medicamento usus claram ad tempus redderet et textum paene totum transcriberet.[18] postea Guillelmo Hirschig Charitonem edituro, cum ille codicem non vidisset, Cobet emendationum suarum indicem dedit,[19] sed non signavit quae codicis essent lectiones, quae suae ipsius coniecturae. Hirschig autem, omnes codicis esse credens, et alioquin rem neglegentius gerens, a. 1856 editionem multis locis confusam publicavit. secutus est a. 1859 Rudolphus Hercher, cui, cum nec ipse codicem inspexisset sed ex editionibus et commentariis prioribus totus penderet[20], saepe accidit ut nec textum nec apparatum editionis Hirschigianae intellegere posset.[21] contigit nihilominus ei, quippe et doctrina et acumine abunde praedito, editionem certe utiliorem in publicum dare, quae per multos annos Charitonis fabulae cognitionem melius tradidit quam quae praecesserant. denique Cobet editionis Hercherianae censuram a. 1859 edidit, in qua coniecturas quoque suas permultas confuseque dispositas foras dedit.[22]

Sic fere res se habebat usque ad finem saeculi eius; sed haec quae adhuc commemorata sunt, quamquam necesse erat

17 *Variae Lectiones*[1] (Leiden 1854 169–172) (ed. altera Leiden 1873; Blake editionem primam indicare omittit): "tantum absurdas quasdam lectiones describentium vitio natas".

18 v. Cocchi apud D'O., Praefatio xv, et huius editionis apparatum criticum ad I. 1–14. postea haec pagina etiam obscurior facta est. transcriptio a Cobet facta nunc cum F conservatur.

19 ms. in Bibliotheek der Rijksuniversiteit (Leiden) conservatur (v. n. 16 supr.) (B.P.L. 1299 I k).

20 v. Hercher 1858 154–155 (censura ed. Hirschig), ubi de veris lectionibus agitur quas Cobet ediderat (n. 17 supr.).

21 v. praefationem ad tom. 1 (1858) eius editionis Eroticorum Scriptorum Graecorum.

22 haec longissima censura (75 pp.) paene omnes eius ipsius continet emendationes, quas ibi reperire saepe difficile est. Hercher suas in editione sua publicavit.

ut exponerentur, ad antiquitatis studiorum historiam magis pertinent quam ad auctoris ipsius textum edendum. novis autem testimoniis patefactis ineunte cum maxime saeculo vicesimo, et accuratioribus inde ortis studiis, alius iam Chariton revelatus est. anno enim 1898 Udalricus Wilcken Thebis Aegyptiacis codicem membranaceum emit, Copticum continentem textum sub quo aliam scripturam percipere potuerat; cuius codicis quattuor membranulae locum Charitonis ex libro octavo conservaverant, saeculo ut videbatur septimo vel fortasse octavo exaratae. codex autem ipse vix prius repertus quam perditus est, incensa Hamburgi in portu nave quae eum transvehebat; textus tamen Graeci Wilcken illas partes in Aegypto iam exscripserat quas ibi dispicere potuit, et a. 1901 publicavit.[23] eodem fere tempore lucem viderunt duo fragmenta papyracea multo vetustiora, quae cum *Nini* fragmento a. 1893 ab eodem Wilcken publicato, et procul dubio ante finem primi saeculi p.C. exscripto, scientiam nostram totius fabularum amatoriarum generis funditus mutaverunt. anno enim 1900 prodiit P. Fay. 1 (Π^1), circa a. 200 p.C. exarata, locum quarti libri continens; quae sententiam iam a Guilielmo Schmid impugnatam prorsus evertit doctissimi viri E. Rohde, qui auctoris nostri fabulam quinto vergenti vel sexto attribuerat saeculo.[24] anno deinde 1910 edita est P. Oxy. 1019 (Π^2), eiusdem aetatis,

23 hic testis Theb(anus) in hac editione nuncupatur (ut in Oxoniensi; T in Loebiana, W[ilckanus] [sic] in Budeiana). fieri non potuit quin Wilcken et editores papyrorum Π^1 et Π^2 textu Hercheriano uterentur.

24 Schmid, RE 3 (1899) 2168–2171, secundo eam vel fortasse tertio incipienti saeculo attribuit. vide quoque opiniones quas expressit Udalricus von Wilamowitz-Moellendorff (1) in sua papyri Fayumensis censura, GGA 1901, 30 ("Charitonis fabula secundo saeculo attribuenda est") et (2) in *Die griechische Literatur des Altertums* (1905), 258 ("fortasse iam sub Nerone, certo non multo postea"); v. A. D. Papanikolaou, *Chariton-Studien* (v. n. 2. supr.) 9, nn. 4 et 5, et S. Trzaskoma, "Wilamowitz and the Greek Novel", in *Wilamowitz und kein Ende* (Festschrift William M. Calder III), ed. Markus Mülke, Hildesheim, Olms, 2003, 245–261, quod amicissime mihi communicavit auctor.

secundi libri locum continens; cui additum est a. 1972 alterum eiusdem papyri fragmentum, P. Oxy. 2948 (Π^{2bis}). interea D. S. Crawford a. 1955 P. Mich[aelidae]1 (Π^{3}) ediderat, altero ut videtur saeculo exaratam, libri secundi ultimos versus continentem. haec fragmenta coniunctim ad quinque fere vel sex centesimas textus spectant.

Quarto demum vicesimi saeculi decennio textus unicum fontem primus Charitonis editorum W. E. Blake ipse excussit et accurate exposuit; primus indagavit quae ratio inter studia priora intercessisset; et a. 1938 denique primus editionem fide dignam in publicum dedit. in illa editione porro commentarios omnes indicavit qui post editionem principem publicati erant; id quod Charitonis studiosis viam multo faciliorem reddidit. Haec omnia ut conferrentur res erat multae industriae, ob quam de eruditis optime meritus est; neque eius editionem umquam praeterire poterit qui huic auctori penitus incumbet. cave tamen ne culpa eam carere censeas. inconstantius enim iudicium exhibet editor; eius ipsius coniecturae praecipue sunt interdum silentio praetereundae; et si rarissime nec nisi in minutis rebus codicis lectiones minus accurate exponit, paene omni pagina eruditorum coniecturas vel incuriosius in apparatu critico refert vel auctoribus perperam attribuit, interdum vero plane praetermittit.[25] sed satis parvi sunt fere momenti talia menda; mirum ni plura nec graviora sunt, si ea reputas quae D'Orville, Cobet, Hirschig, Hercher confuse ediderunt. nam vepribus saepe incidet qui praedam per silvas saltusque intactos, ut dicit poeta, persequitur; nec dubium est quin in editione quam hic habes similes inveniri possint errores.

Nuper prodierunt duae editiones bilingues quibus non erat propositum Oxoniensis illius locum occupare, sed textum promere libentius quidem hodie quam olim in antiquitatis studia acceptum, sed non semper facile repertum. Budeiana autem a. 1979 edita non multa ad Charitonis textum constituendum

25 codicis lectiones: v. e.g. ad 1.1.16, 1.10.2 τόπῳ, 1.13.10 γὰρ, 2.3.5 πόθεν F, 3.9.8 εἰ, 7.5.5 ἥ, 8.5.12 σοι. coniecturae omissae et alii errores: paene ducentos inveni, quorum multi satis leves.

contribuit; nimis prompte codicis Florentini testimonium accipit, saepe ne commentariorum quidem ratione habita qui post editionem Oxoniensem prodierunt.[26] verum aliter aestimanda est illa quae a G. P. Goold a. 1995 curata est, nam propter editoris iudicium et diligentiam singularem lectoris fiduciam prorsus meretur; Bibliothecae tamen Loebianae consuetudini obsecutus apparatum ita circumscripsit ut ipsius sententia non vere critica esset editio.[27]

Haec hactenus; quod ad hanc editionem attinet, haec textus fundamenta sunt. primum, codicis unici F textui fidi non potest: viderunt Reiske et Cobet, in eodem codice apud Longum vides;[28] proclamat papyrorum quoque testimonium, locis enim in utroque fontium genere repertis codex saepe a papyris differt. disputatur quidem utrum genus praestet, sed etiam si cum editione Budeiana codicis virtutem liberaliter aestimas, F plus vicies in singulis foliis (id est circa quinquaginta versus) errare videtur.[29] nec de numero solo sed de natura quoque errorum agitur; nonnulli enim graves sunt, immo absurdi.[30] Thebanus porro tam frequenter variationes et errores praebet – saepe quidem parvi momenti, sed nonnumquam gravissimos – ut editor eius Wilcken putaverit fabulam duabus formis redactam

26 id quod consulto factum est; v. Préface 43. quamvis minime placeat crambe repetita, ea hoc loco breviter referam necesse est quae REG 95 (1982) 152–173 longius exposui. in editione altera multi errores in praefatione reperti correcti sunt, sed textus Graecus ipse penitus corrigi non potuit.

27 v. Preface 19.

28 v. Reeve, Longi ed. xi

29 v. REG (n. 26 supr.), et praesertim Lucke 1985, cum emendationibus versioni appositis.

30 v. e.g. 2.4.5 ἐπυρφόρει, 2.4.7 ἔμπορον πτηνόν, 4.2.9 αἴματος. nonnulli iam correcti erant priusquam papyri publicatae sunt; alii satis facile corriguntur.

ab auctore descendisse (id quod refutavit F. Zimmermann).[31] textus conferre possis Xenophontis Ephesii et *Historiae Apollonii Regis Tyri,* qui plus minus mutati esse videntur. patet tales fabulas satis brevi tempore late in populum diffusas a posterioribus minoris aestimatas esse quam quas opus esset accurate exscribere.[32]

Editionis suae sinceritate viam aperuit Blake ad meliores constituendas; purganda igitur potius quam reicienda est. praecipue studui, primum ut quae in editione Oxoniensi minus placebant pro viribus corrigerem, deinde ut studiis recentioribus ad textum emendandum uterer. nostro autem tempore praestant duo viri doctissimi J. Jackson et M. D. Reeve, quorum uterque medicinam saluberrimam Charitonis textui attulit. nam ille, siquidem multis locis non ratione solum sed divinatione quoque opus esse videtur, multis locis hac vel illa vel ambabus usus mederi potuit; demonstravit enim codicem saepius plures litteras vel etiam verba tota prorsus omittere, sive per homoeoteleuton vel similia sive per meram negligentiam, et textum integrum huiusmodi supplementis restitui posse.[33] Reeve de hiatu disputavit, in aliis prosae orationis generibus multum tractato sed in his fabulis ut diu parvi factis ab edito-

31 discrepantiae sunt nonnumquam magnae, e.g. ad 8.5.15; sed v. Zimmermann 1922. v. quoque Reeve, praef. ad Longi ed. xi, qui negat Longum fabulam suam ipsum retractasse, ut credidit D. C. C. Young. editio Charitonis quam promisit Zimmermann numquam prodiit.

32 Audi sis Philostratum (*Ep.* 66), de Charitone quodam – nempe nostro – loquentem: οἱ μηδὲν ὄντες ὁπότε εἰσίν, τίνες ἂν εἶεν ὁπότε οὐκ εἰσίν; et quarto saeculo imperatorem Iulianum (*Ep.* 89B): ὅσα δέ ἐστιν ἐν ἱστορίας εἴδει παρὰ τοῖς ἔμπροσθεν ἀπηγγελμένα πλάσματα παραιτητέον, ἐρωτικὰς ὑποθέσεις καὶ πάντα ἁπλῶς τὰ τοιαῦτα.

33 CQ 29 (1935) 52–57, 96–112: e.g. 2.9.3 ἀσεβ⟨εστάτη μ⟩αίνῃ. in margine exemplaris sui editionis Hirschigianae Jackson alias emendationes addiderat; in editione sua G. P. Goold, id exemplar adeptus (v. eius ed. viii), multas earum accepit, sed non indicavit quae inde essent haustae. postea Goold amicissime mihi hoc exemplar transmisit; in hac editione asterisco indicantur haec supplementa. exemplar ipsum nunc possidet Collegium Reginae Oxonii, cuius socius fuerat Jackson.

ribus fere neglecto.[34] accurate autem perspicienti clarum fit Charitonem saepe praecepta ab Isocrate constituta re vera observare, sed librariorum incuriam vel ipsorum usum textum auctoris deformasse; quam ob causam frequentius in hac editione verba transposita vel similis generis emendationes invenies. pari modo a. 1911 Heibges plures locos indicavit ubi clausulae numeri aliam lectionem commendant; sed incertiora mihi eius argumenta visa sunt et paucioribus in locis accipienda.[35]

De hiatu apud Charitonem locuti sumus. quem autem locum tenet inter eius aetatis litteratos hic ῥήτορος ὑπογραφεύς, qui amatoriam novi generis fabulam scripsit, cui Homerum in eam et Xenophontem passim introducere placet, qui plane nec auctores antiquos nec orationis solutae consuetudines ignorat? qualem Graecitatis normam secutus est? difficillimum est respondere nescienti accuratius quo tempore vixerit, et praesertim quae ratio intercedat inter eius sermonem, κοινὴν διάλεκτον, Atticismum, et artem quam Philostratus δευτέραν σοφιστικήν nuncupat. ideo quia Chariton simpliciter scribit, vir doctissimus E. Rohde post reliquos amatoriarum fabularum scriptores eum vixisse credidit; ut nunc apparet, simpliciore stilo utitur quia eos antecessit. atticissat aliquatenus, sed aliquate-

34 Blake, ed. xiv: "de hiatu ... ita egi ut semper retulerim expresse in textum ea quae codex praebet". sed v. Reeve 1971 515, 528: Hercher (1858 165) et Schmid (*RE* 2169) breviter indicaverunt Charitonem hiatum evitare.

35 e.g. ad 1.1.1 καλλιρόην codicis lectio καλλιρρόην clausulam meliorem (creticum bis positum) praebet; sed omnia alia testimonia (quorum Π^1, Π^2, Theb.) -ρ- simplex praebent. v. Zimmermann 1922 73; et cf. συρακ[ουσιας (ut videtur) Π^1 (συρρ- F) ad 4.2.12; v. Cob. ad 1.1.1.

nus tantum;[36] Cobet, sermonis Attici avidus fautor, et linguam eius et aetatem castigat.[37] ars quidem sophistica Neronis renata est tempore, ut nos docet Philostratus, qui autem tantummodo de sophistis disputavit; alii quoque illo tempore florebant scriptores, qui ipsi quoque antiquos legerant auctores. nimis pauca cognovimus de cursu quem secutae sint huius aetatis litterae; quo fit ut scire difficile sit qualis fuerit Charitonis sermo Graecus, quos in animo habuerit lectores, quando denique textum nobis traditum corrigere debeat editor. aliud eiusdem generis impedimentum praebent in orthographia discrepantiae, ut κλάω et κλαίω, ἐδυνήθη et ἠδυνήθη, et similia; sed iam Charitonis ipsius tempore, nedum aetate Byzantina, tam diversae erant linguae Graecae formae ut non facile scire possis ad quam normam exigendus sit auctoris nostri sermo.[38] praeterea non est huius editionis, qualiscumque est, haec omnia enucleare; immo magna ex parte, exemplum secutus editionis Oxoniensis, codicis tantum testimonium exhibui.

Gratias quam maximas pluribus viris doctis ago, imprimis M. D. Reeve et R. Renehan, qui, qua sunt humanitate et doctrina, petenti mihi totam editionem scrutati multa per litteras

36 Ruiz Montero, Hernández Lara; contra, Papanikolaou (v. n. 2 supr.). interdum eandem sententiam verbis modo tardioribus, modo atticissantibus exprimit (ex gr. 1.12.7, 7.6.7 φιλογύναιος, sed 2.1.5 φιλογύνης Attice (Moeris p. 355, Pollux 3.46; v. Hernández Lara 77), ut clausulam heroicam evitet; ἀγοράσαι 1.13.6 et saepe, ὠνεῖσθαι (Attice) semel tantum 1.14.4, nempe clausulae causa. quam ob rem in textu constituendo Atticismi rationem rarius habui. quod ad Atticismum attinet, Guilielmi Schmid magnum opus *Der Atticismus in seinen Hauptvertretern* (Stuttgart 1887–1896 [Hildesheim 1964]) reficiendum est, papyri enim et editiones recentiores multa nos de eius aetatis sermone Graeco docuerunt. praeter electronicum illum Thesaurum Linguae Graecae, fabularum amatoriarum linguae investigationem multo faciliorem reddidit *Lessico dei romanzieri greci*, edd. F. Conca, E. de Carli, G. Zanetto, S. Beta, 4 vv. (Milano–Hildesheim 1983–1997).

37 v. eius censuram editionis Hercherianae, passim; "vixit Chariton et scripsit illis temporibus quum Graeci repuerascere coepissent… saepe negligenter et vitiose loquitur" (230, 233).

38 contra, Goold, ed. 18 sq.

communicaverunt. Hans Gärtner plagulas corrigendi laborem qua solet industria et acumine suscepit. amicissime me adiuverunt G. P. Goold †, A. Guida, F. Robertson. Institutum quod vocatur Studiorum Superiorum Princetoniae situm, G. W. Bowersock auctore, fundamenta huius editionis iaciendi mihi copiam obtulit; J. S. Rusten Thesaurum Linguae Graecae utiliorem mihi reddidit.

scribebam Leone super Mare apud Normannos a. 2004.

EDITIONES

D'Orville, J. P., *Χαρίτωνος Ἀφροδισιέως τῶν περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρρόην Ἐρωτικῶν Διηγημάτων λόγοι η'*, Amsterdam 1750
[Beck, C. D.] = D'Orville, ed. altera et auctior, ed. C. D. Beck, Leipzig 1783
Hirschig, W. A., in *Erotici Scriptores*, Paris 1856
Hercher, R., in *Erotici Scriptores Graeci*, Leipzig 1858–1859, tomus alter (1859)
Blake, W. E., *Charitonis Aphrodisiensis de Chaerea et Callirhoe Amatoriarum Narrationum Libri Octo*, Oxford 1938
Molinié, G., *Chariton: le Roman de Chairéas et Callirhoé*, Paris 1979 (Budé)
– ed. altera, corr. A. Billault, Paris 1989
Goold, G. P., *Chariton: Callirhoe*, Cambridge (Mass.)/London 1995 (Loeb)

Divisionum in libros fons est codex, in capita autem ed. D'O., in capitula ed. Her.

COMMENTARII

Abresch, F. L., Dilucidationes Thucydideae I–II, Utrecht 1753–1755
– Animadversionum ad Aeschylum liber tertius; accedit Dilucidationum Thucydidearum auctorium, Zwolle 1763
Anonymus Leidensis (Anon. Leid.), Collectanea critica ad scriptores eroticos graecos, Leiden, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, B.P.L. 743, saec. xviii (ed. Beck. usus), folia 145–179
Arnott, W. G., Notes on Greek texts, Symb. Oslo. 41, 1966, 78–80
Bernard, J. S., ed., (anon.) recens. D'Orville, in Bibliothèque raisonnée des ouvrages des savans de l'Europe 45 (2e Partie), Amsterdam 1750, 331–349
Blake, W. E. (Bl.), The overtrustful editors of Chariton, TAPA 62, 1931, 68–77
– Some conjectures for the text of Chariton, Class. Phil. 28, 1933, 307–310
– Modal usages in Chariton, AJP 57, 1936, 10–23
Brioso Sánchez, M., Sobre Caritón 7.6.2 y 6.7 y sus lagunas, Habis 22, 1991, 263–272
Browne, G. M., Ad Charitonem 1.3.7, AJP 102, 1981, 321
Calderini, A., Le avventure de Cherea e Calliroe, Torino 1913
Castiglioni, L., recens. Zimmermann, De Charitonis codice Thebano, Gnomon 5, 1929, 127–129
Cobet, C. G. (Cob.), marginalia exemplari editionis D'O. a. 1842 apposita, Leiden, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, B.P.L. 759 E 71
– collatio manuscripta codicis Florentini Conventi Soppressi 627, Leiden, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, B.P.L. 1299
– Oratio de arte interpretandi grammatices et critices fundamentis innixa, Leiden 1847, 74–75, 128
– Variae lectiones[1], Leiden 1854, 169–172
– Novae lectiones, Leiden 1858, 372 sq., 491, 559
– Charitonis loci aliquot emendati, Mnem. 7, 1858, 123–124
– Annotationes criticae ad Charitonem, Mnem. 8, 1859, 229–309 (= censura ed. Hercher. [1859])
– Variae lectiones[2], Leiden 1873, 39–41, 102, 169–172 (iterat Variae lectiones[1] 169–172), 249, 359
Cocchi, A., Codicis Florentini apographum, a. 1727–1728 exscriptum, Oxford, Bibliotheca Bodleiana, ms. D'Orville 319. Auct. x.2.1.16 (17197)

Cramer, J. A., Anecdota Graeca e codd. mss. Bibliothecae Regiae Parisiensis, Paris 1839–1841, iii, 451
Crawford, D. S., Papyri Michaelidae, Aberdeen 1955, 1–4 (P. Mich. 1 = Π^3)
Dawe, R. D., Some erotic suggestions, Philol. 145, 2001, 306–311
Fuhr, C., recens. Grenfell-Hunt, P. Oxy. 1019, BPhW 31, 1911, 894
Gasda, A., Quaestiones Charitoneae, diss. Vratislava 1860
Gerschmann, K.-H., Chariton-Interpretationen, diss. Münster 1974
Grenfell, B. P., Hunt, A. S., Hogarth, D. G., Fayûm towns and their papyri, London 1900, 74–82 (P. Fayûm 1 = Π^1)
Grenfell, B. P., Hunt, A. S., Oxyrhynchus Papyri 7, London 1910, 143–146 (P. Oxy. 1019 = Π^2)
Guida, A., Nota al testo di Caritone e di Senofonte Efesio, Rhein. Mus. 121, 1978, 195–196
– Un apografo sconosciuto di Caritone, un' ambigua nota del Pasquale e una fallita impresa editoriale del '700, in Fera, V. et Guida, A. (edd.) *Vetustatis indagator: scritti offerti a Filippo Di Benedetto,* Messina 1999, 277–308 (Ricc. 2482)
Hägg, T., Narrative technique in ancient Greek romances, Stockholm 1971
Haupt, M., Coniectanea, Hermes 5, 1871, 321–322
Heibges, S., De clausulis Charitoneis, diss. Münster, Halle 1911
Hercher, R. (Her.), Zu Eudoxia, Apollonius, S. Empiricus, Chariton, Philol. 9, 1854, 592
– Zur Litteratur der griechischen Erotiker, Fleckeisens Jb. f. class. Phil. 77, 1858, 153–165 (–177) (= cens. ed. Hirschig [1856])
– Zu Chariton, Philol. 14, 1859, 549
– Zu Aeneas Tacticus und Chariton, Hermes 2, 1867, 72–75
Hertlein, F. K., Zu griechischen Prosaikern, Hermes 9, 1875, 363
Hilberg, I., Beiträge zur Textkritik des Chariton, Philol. 33, 1874, 693–695
– Ein Blattverlust in Chariton, Philol. 33, 1874, 695–697
– Zur Textkritik des Chariton von Aphrodisias, Zeitschr. f. d. Oesterreich. Gymn. 27, 1876, 733
Hirschig, W. A., Selectae emendationes: Charitonis Aphrodisiensis de Chaerea et Callirrhoë narrationum amatoriarum L. viii, Miscellanea Philologica et Paedagogica (Utrecht et Amsterdam 1849–1854, 4 tom.), n. s. 3, 1851, 103–105
Jackson, J., The Greek novelists: Miscellanea, CQ 29, 1935, 52–57, 96–112
– * = marginalia exemplari ed. Hirschig (1856) apposita (v. ed. Goold, 1995), The Queen's College, Oxford

Jacobs, Fr., ed., Achilles Tatius, Leipzig 1821
Jakob, J., Studien zu Chariton dem Erotiker, Programm Aschaffenburg 1903
Lami, G., marginalia in Ricc. 2482 (v. Guida 1999)
Lobeck, C. A., ed., Phrynichi Ecloga, Leipzig 1820
Lucke, Chr., Zum Charitontext auf Papyrus, ZPE 58, 1985, 21–33
– et Schäfer, K.-H., Chariton: Kallirhoe, Leipzig 1985
Morel, W., Some remarks on the text of Chariton, CQ 33, 1939, 212–213
Naber, S. A., Adnotationes criticae ad Charitonem, Mnem. n. s. 6, 1878, 190–214
– Ad Charitonem, Mnem. n. s. 29, 1901, 92–99, 141–144
O'Sullivan, J. N., Notes on Xenophon of Ephesus Book 1, Rhein. Mus. 125, 1982, 54–58
Pierson, J., Studia critica in scriptores graecos, ms., Leiden, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, B.P.L. 551, fol. 224 r (Pierson ob. 1759)
Plepelits, K., Chariton von Aphrodisias: Kallirhoe, Stuttgart 1976
Praechter, K., Textkritisches zu Chariton, Philol. 62, 1903, 223–233
Reardon, B. P., Une nouvelle édition de Chariton, Rev. Et. Gr. 95, 1982, 152–173 (= censura ed. Molinié [1979])
Reeve, M. D., Hiatus in the Greek novelists, CQ 21, 1971, 514–539
– * = per litteras
Reiske, J. J. (Rei.), Emendationes et conjecturae in Charitonem, in ed. D'Orville, 1750
– Charitonis... libri viii: J. J. R. Latine vertit, in ed. D'Orville, 1750
– apud anon., Nova Acta Eruditorum, Leipzig 1751, 97–114, n. ad 100sq.
– Briefe, ed. R. Foerster, Abh. d. K. Sächs. Gesellsch. d. Wissensch. ph.-hist. Kl. 16, 1897, 152 sqq.
Renehan, R., per litteras
Richards, H., Notes on the Erotici Graeci, CR 20, 1906, 20–23
Rohde, E., Der griechische Roman, Leipzig 1914^{3} (Darmstadt 1960^{4}, mit Vorwort von K. Kerényi)
Roncali, R., Su due varianti del papiro Fayûm 1 di Caritone, Bollettino dei Classici 20, 1999, 37–44
Rose, H. J., Some lacunae in Chariton, CQ 33, 1939, 30
Rostagno, E., Festa, N., Codici greci Laurenziani, Studi Ital. di Filol. Class. 1, 1893, 172–176 (Conventi Soppressi 627)
Salvini, A. M., Codicis Florentini apographum, ante a. 1712 exscriptum, Venezia, Biblioteca Marciana, Gr. viii, n. 16, 1194
Sanz Morales, M., Tre note critiche al testo di Caritone, Eikasmos 10, 1999, 143–146
Schmid, W., Chariton (3), RE 3, 1899, 2168–2171

Schmidt, F. W., Kritische Studien zu den griechischen Erotikern, Fleckeisens Jb. f. class. Phil. 125, 1882, 186–194
Slings, S. R., recens. ed. Goold (1995), Mnem. 50, 1997, 107–111
Weinstein, M. E., Oxyrhynchus Papyri 41, London 1972, 12–14 (P. Oxy. 2948 = Π^{2bis})
Wifstrand, A., Eikota. Emendationen und Interpretationen zu griechischen Prosaikern der Kaiserzeit V: zu den Romanschriftstellern, K. Humanistiska vetenskapssamfundets i Lund Årsberättelse 1944–1945, II, Lund 1945, 69–110 (Char.: 69–81)
Wilamowitz-Moellendorff, U. von, recens. Grenfell-Hunt-Hogarth, Fayûm towns and their papyri, Götting. Gel. Anz. 163, 1901, 30–45
Wilcken, U., Eine neue Roman-Handschrift, Archiv f. Papyrus-Forsch. 1, 1901, 227–272 (Codex Thebanus)
Ζαγγογιάννης, Δ. Κ., Κριτικαὶ παρατηρήσεις εἰς Χαρίτωνα Ἀφροδισιέα, in Εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς καθηγεσίας Κωνσταντίνου Σ. Κόντου, Ἀθῆναι 1893
Zimmermann, F., De Charitonis codice Thebano, diss. Leipzig, Tübingen 1922 = Philol. 78, 1923, 330–381
– Supplementa Charitonea, Aegyptus 5, 1924, 202–204
– Zu Chariton 2.2.1, Philol. 80, 1925, 222
– Drei Konjekturen zum Chariton-Roman, Philol. 80, 1925, 472–474
– Zu Chariton 1.14.7, PhW 47, 1927, 766–768
– Zur Überlieferung des Chariton-Romanes, Hermes 63, 1928, 193–224
– Ein korrupter Medizinerausdruck bei Chariton, Philol. 83, 1928, 218–220
– Eine alte Crux im Codex Florentinus des Chariton-Romans, Wissenschaftl. Zeitschr. der Karl-Marx-Univ. Leipzig 3, Jahrgang 1953–1954, Gesellsch.- u. Sprachwissensch. Reihe 4, 437–438

CENSURAE

V. supr.: Bernard; Castiglioni; Cobet 1859; Fuhr; Hercher 1858; Reardon; Slings; Wilamowitz-Moellendorff

SIGLA

F	codex Florentinus Laurentianus Conventi Soppressi 627, ca. 1270–1280 exaratus
F^{Cob}	codex F 48r apud Cobet 1842 (v. app. ad init.)
Π^1	P. Fayûm 1, s. ii exeuntis (Grenfell... 1900)
Π^2	P. Oxy. 1019, s. ii exeuntis (Grenfell... 1910)
$\Pi^{2\ bis}$	P. Oxy. 2948 (= P. Oxy. 1019, alterum fragm.) (Weinstein 1972)
Π^3	P. Michaelidae 1, s. ii? (Crawford 1955)
Theb.	codex Thebanus, s. vii? (Wilcken 1901)
Apogr.	apographum codicis F a Cocchi factum a. 1727–1728
Cocchi	adnotationes a Cocchi factae in apogr. suo
Salvini	apographum codicis F a Salvini factum non post a. 1711 (vel eius adnotationes)
Ricc.	codex Florentinus Riccardianus 2482 (apogr. ex apogr. Salviniano factum, fort. a. 1712–1713, utique ante a. 1728 [Guida 1999])
Lami	adnotationes a Lami factae in Ricc. a. 1747–1748

in apparatu critico 'post' = 'coniecturam praecedentem sequens'

ΤΑ ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΙΡΟΗΝ ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

1

Χαρίτων Ἀφροδισιεύς, Ἀθηναγόρου τοῦ ῥήτορος ὑπογρα- 1
φεύς, πάθος ἐρωτικὸν ἐν Συρακούσαις γενόμενον διηγήσομαι.
Ἑρμοκράτης ὁ Συρακοσίων στρατηγός, οὗτος ὁ νικήσας
Ἀθηναίους, εἶχε θυγατέρα Καλλιρόην τοὔνομα, θαυμαστόν τι
χρῆμα παρθένου καὶ ἄγαλμα τῆς ὅλης Σικελίας. ἦν γὰρ τὸ 2
κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ θεῖον, οὐδὲ Νηρηΐδος ἢ Νύμφης
τῶν ὀρειῶν ἀλλ' αὐτῆς Ἀφροδίτης [παρθένου]. φήμη δὲ τοῦ
παραδόξου θεάματος πανταχοῦ διέτρεχε καὶ μνηστῆρες κατ-
έρρεον εἰς Συρακούσας, δυνάσται τε καὶ παῖδες τυράννων, οὐκ
ἐκ Σικελίας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ Ἰταλίας καὶ ἠπείρου καὶ ἐθνῶν
τῶν ἐν ἠπείρῳ. ὁ δὲ Ἔρως ζεῦγος ἴδιον ἠθέλησε συλλέξαι. 3
Χαιρέας γάρ τις ἦν μειράκιον εὔμορφον, πάντων ὑπερ-
έχον, οἷον Ἀχιλλέα καὶ Νιρέα καὶ Ἱππόλυτον καὶ Ἀλκιβιάδην
πλάσται καὶ γραφεῖς ⟨ἀπο⟩δεικνύουσι, πατρὸς Ἀρίστωνος τὰ
δεύτερα ἐν Συρακούσαις μετὰ Ἑρμοκράτην φερομένου. καί τις
ἦν ἐν αὐτοῖς πολιτικὸς φθόνος ὥστε θᾶττον ἂν πᾶσιν ἢ ἀλλή-

1–2 Hdt. init., Thuc. 1.1.1 || **14** Ἀρίστωνος: Thuc. 7.39.2

Codicis unici Laurentiani Conv. Soppr. 627 (F) primum folium (48r) permultis locis non iam legi potest. Textus ab initio usque ad 1.1.14 ὀλίγου his locis ex apographo pendet quod anno 1842 adhibito auxilio chemico accuratissime fecit Cobet, cui tamen non omnia dispicere contigit; postea multa evanuerunt, quibus hic attribuitur siglum $F^{Cob.}$. Aliquot locos supplevit vir doctus in collatione quam ad Hirschig transmisit. Blake in ed. sua (1938) locos indicat quos ipse dispicere potuit.

Sic incipit F: χαρίτωνος ἀφροδισιέως τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος α' || **2** Συρακούσαις Cob.: συρρ- ubique F || **3** Συρακοσίων Cob.: συρρακουσ- ubique F || **4** Καλλιρόην Bl. (-ρ-, ut Π^1, Π^2 et Theb.: -ρρ- ubique F); v. Zimmermann 1923 et Bl. || **7** [παρθένου] Her. : Παρθένου Bl. || **11** ἐν F : ἐπ' Zankogiannes | ἠθέλησε Hirschig.: ἐθελήσας F | συλλέξαι F : συμπλέξαι Her. || **14** post πλάσται, τε dispexit Bl. | ⟨ἀπο⟩δεικνύουσι Zankogiannes : ⟨...⟩δεικνύουσι F^{Cob} || **15** καί τις F^{Cob} : spatium paulo amplius esse videtur : an πάλαι γάρ? Bl.

4 λοις ἐκήδευσαν. φιλόνικος δέ ἐστιν ὁ Ἔρως καὶ χαίρει τοῖς
παραδόξοις κατορθώμασιν· ἐζήτησε δὲ τοιόνδε τὸν καιρόν.
Ἀφροδίτης ἑορτὴ δημοτελής, καὶ πᾶσαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες
5 ἀπῆλθον εἰς τὸν νεών. τέως δὲ μὴ προϊοῦσαν τὴν Καλλιρόην
προήγαγεν ἡ μήτηρ, ⟨.....⟩ κελεύσαντος προσκυνῆσαι τὴν
θεόν. τότε δὲ Χαιρέας ἀπὸ τῶν γυμνασίων ἐβάδιζεν οἴκαδε
στίλβων ὥσπερ ἀστήρ· ἐπήνθει γὰρ αὐτοῦ τῷ λαμπρῷ τοῦ
προσώπου τὸ ἐρύθημα τῆς παλαίστρας ὥσπερ ἀργύρῳ χρυσός.
6 ἐκ τύχης οὖν περί τινα καμπὴν στενοτέραν συναντῶντες
περιέπεσον ἀλλήλοις, τοῦ θεοῦ πολιτευσαμένου τήνδε τὴν
⟨........⟩ ἵνα ἑκά⟨...........⟩ ὀφθῇ. ταχέως οὖν πάθος
ἐρωτικὸν ἀντέδωκαν ἀλλήλοις ⟨.......⟩ τοῦ κάλλους ⟨...⟩γε-
νει συνελθόντος.
7 Ὁ μὲν οὖν Χαιρέας οἴκαδε μετὰ τοῦ τραύματος μόλις ἀπῄει
καὶ ὥσπερ τις ⟨ἀρισ⟩τεὺς ἐν πολέμῳ τρωθεὶς καιρίαν καὶ
καταπεσεῖν μὲν αἰδούμενος, στῆναι δὲ μὴ δυνάμενος. ἡ δὲ παρ-
θένος τῆς Ἀφροδίτης τοῖς ποσὶ προσέπεσε καὶ καταφιλοῦσα,
8 "σύ μοι, δέσποινα" εἶπε, "δὸς ἄνδρα τοῦτον ὃν ἔδειξας." νὺξ
ἐπῆλθεν ἀμφοτέροις δεινή· τὸ γὰρ πῦρ ἐξεκάετο. δεινότερον
⟨δ'⟩ ἔπασχεν ἡ παρθένος διὰ τὴν σιωπήν, αἰδουμένη κατάφω-
ρος γενέσθαι. Χαιρέας δέ, νεανίας εὐφυὴς καὶ μεγαλόφρων,
ἤδη τοῦ σώματος αὐτῷ φθίνοντος, ἀπετόλμησεν εἰπεῖν πρὸς

17 φιλόνικος scripsi ut ubique : φιλόνεικος F : (-νεικ- F ubique, sed v. LSJ s.v. 2) || **18** ἐζήτησε F : ἐτήρησε Cob. *Mn.* 1859 || **19** an ⟨ἦν⟩ post Ἀφροδίτης? post ἑορτὴ iam Cob. *Mn.* 1859 (cum hiatu) : post δημοτελής Richards (claus. heroica) : sed deest ἦσαν 6.2.2 συνευχαὶ..., q.v. || **21** ⟨...⟩ (5–6 litt.) : fort. πατρὸς vel ἀνδρὸς (sine articulo ut 1.10.2, 1.14.7 et alibi) : ⟨τοῦ πατρὸς⟩ (πρ͞ος scriptum, ut fere semper in F) dubitanter Bl., sed spatium haud suppeditat: ⟨Ἔρωτος⟩ Gerschmann : an ὀνείρου? Gärtner : ⟨τοῦ⟩ Ἑρμοκράτους scripsit tum delevit in apogr. suo Cob. (sed in collatione retinuit) || **27** ⟨συνοδίαν⟩ Cob. in collatione | ἑκά⟨τερος τῷ⟩ ἑτέρ⟨ῳ⟩ Cob. in collatione : ἑκά⟨τερος ὑφ' ἑτέρου⟩ Zimmermann *Aeg.* 1924: ambo cum hiatu || **28** τοῦ κάλλους F^{Cob} (e τὸ κάλλος factum) | γενει F^{Cob} : ⟨τῇ εὐ⟩γενεί⟨ᾳ⟩ Cob. in collatione || **29** συνελθόντος F^{Cob} (ος supra α scriptum) || **31** καὶ ὥσπερ τις ⟨ἀρισ⟩τεὺς supra lineam scriptum F^{Cob} || **34** ὃν supra lineam scriptum F^{Cob} || **35** ἐξεκάετο F^{Cob} : -εκαί- Bl., sed F non iam legi potest || **36** ⟨δ'⟩ Cob. in collatione || **38** αὐτῷ Cob. in collatione : αὐτοῦ F^{Cob}

τοὺς γονεῖς ὅτι ἐρᾷ καὶ οὐ βιώσεται τοῦ Καλλιρόης γάμου μὴ
τυχών. ἐστέναξεν ὁ πατὴρ ἀκούσας καὶ "οἴχῃ δή μοι, τέκνον" 9
⟨ἔφη⟩· "δῆλον γάρ ἐστιν ὅτι Ἑρμοκράτης οὐκ ἂν δοίη σοὶ τὴν
θυγατέρα τοσούτους ἔχων μνηστῆρας πλουσίους καὶ βασιλεῖς.
οὔκουν οὐδὲ πειρᾶσθαί σε δεῖ, μὴ φανερῶς ὑβρισθῶμεν." εἶθ' ὁ
μὲν πατὴρ παρεμυθεῖτο τὸν παῖδα, τῷ δὲ ηὔξετο τὸ κακὸν
ὥστε μηδὲ ἐπὶ τὰς συνήθεις προϊέναι διατριβάς. ἐπόθει δὲ τὸ 10
γυμνάσιον Χαιρέαν καὶ ὥσπερ ἔρημον ἦν. ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ἡ
νεολαία. πολυπραγμονοῦντες δὲ τὴν αἰτίαν ἔμαθον τῆς νόσου,
καὶ ἔλεος πάντας εἰσῄει μειρακίου καλοῦ κινδυνεύοντος ἀπ-
ολέσθαι διὰ πάθος ψυχῆς εὐφυοῦς.
Ἐνέστη νόμιμος ἐκκλησία. συγκαθεσθεὶς οὖν ὁ δῆμος τοῦτο 11
πρῶτον καὶ μόνον ἐβόα "καλὸς Ἑρμοκράτης, μέγας στρατη-
γός, σῶζε Χαιρέαν· τοῦτο πρῶτον τῶν τροπαίων. ἡ πόλις μνη-
στεύεται τοὺς γάμους σήμερον, ἀλλήλων ἄξιοι." τίς ἂν ἑρμη- 12
νεύσειε τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἧς ὁ Ἔρως ἦν δημαγωγός; ἀνὴρ
δὲ φιλόπατρις Ἑρμοκράτης ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη τῇ πόλει
δεομένῃ. κατανεύσαντος δὲ αὐτοῦ πᾶς ὁ δῆμος ἐξεπήδησε τοῦ
θεάτρου, καὶ οἱ μὲν νέοι ἀπῄεσαν ἐπὶ Χαιρέαν, ἡ βουλὴ δὲ καὶ
οἱ ἄρχοντες ἠκολούθουν Ἑρμοκράτει· παρῆσαν δὲ καὶ αἱ γυ- 13
ναῖκες αἱ Συρακοσίων ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυμφαγωγοῦσαι. ὑμέναιος
ᾔδετο κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν· μεσταὶ δὲ αἱ ῥῦμαι στεφάνων,
λαμπάδων· ἐρραίνετο τὰ πρόθυρα οἴνῳ καὶ μύροις. ἥδιον ταύ-
την τὴν ἡμέραν ἤγαγον οἱ Συρακόσιοι τῆς τῶν ἐπινικίων. ἡ δὲ 14
παρθένος οὐδὲν εἰδυῖα τούτων ἔρριπτο ἐπὶ τῆς κοίτης ἐγκεκα-
λυμμένη, κλαίουσα καὶ σιωπῶσα. προσελθοῦσα δὲ ἡ τροφὸς τῇ
κλίνῃ "τέκνον" εἶπε, "διανίστασο, πάρεστι γὰρ ἡ εὐκταιοτάτη
πᾶσιν ἡμῖν ἡμέρα· ἡ πόλις σε νυμφαγωγεῖ."

41 ⟨ἔφη⟩ Her. || **43** πειρᾶσθαι Bl. : πειράσαι F : sed πειράομαι decies alibi reperitur, πειράζω numquam || **53** ἄξιοι Reeve* (sententia sic distincta) : ἀξίως F : ἀξίων Her. : ἀξίους. ἀξίως D'O. : fort. ⟨ἄξιοι⟩. ἀξίως | ἂν ἑρμηνεύσειε D'O. : ἀνὴρ μηνύσειε F : ἂν μηνύσειε Her. || **61** ἥδιον Cob. in collatione : ἡδεῖαν F || **62** τὴν dubitanter Cob. in F^{Cob} || **66** πᾶσιν : πασῶν Cob. perperam : corr. in ipso apogr. a. 1922 E. Rostagno, illo tempore manuscriptis in Bibl. Laurent. praepositus

τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·

οὐ γὰρ ᾔδει τίνι γαμεῖται. ἄφωνος εὐθὺς ἦν καὶ σκότος αὐ-
τῆς τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη καὶ ὀλίγου δεῖν ἐξέπνευσεν· ἐδό-
15 κει δὲ τοῦτο τοῖς ὁρῶσιν αἰδώς. ἐπεὶ δὲ ταχέως ἐκόσμησαν αὐ-
τὴν αἱ θεραπαινίδες, τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν θυρῶν ἀπέλιπον· οἱ δὲ
γονεῖς τὸν νυμφίον εἰσήγαγον πρὸς τὴν παρθένον. ὁ μὲν οὖν
Χαιρέας προσδραμὼν αὐτὴν κατεφίλει, Καλλιρόη δέ, γνωρίσα-
σα τὸν ἐρώμενον, ὥσπερ τι λύχνου φῶς ἤδη σβεννύμενον ἐπι-
χυθέντος ἐλαίου πάλιν ἀνέλαμψε καὶ μείζων ἐγένετο καὶ κρείτ-
16 των. ἐπεὶ δὲ προῆλθεν εἰς τὸ δημόσιον, θάμβος ὅλον τὸ πλῆθος
κατέλαβεν, ὥσπερ Ἀρτέμιδος ἐν ἐρημίᾳ κυνηγέταις ἐπιστάσης·
πολλοὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ προσεκύνησαν. πάντες δὲ Καλλι-
ρόην μὲν ἐθαύμαζον, Χαιρέαν δὲ ἐμακάριζον. τοιοῦτον ὑμνοῦσι
ποιηταὶ τὸν Θέτιδος γάμον ἐν Πηλίῳ γεγονέναι. πλὴν καὶ ἐν-
ταῦθά τις εὑρέθη βάσκανος δαίμων, ὥσπερ ἐκεῖ φασὶ τὴν
Ἔριν.

2 Οἱ γὰρ μνηστῆρες ἀποτυχόντες τοῦ γάμου λύπην ἐλάμβανον
μετ' ὀργῆς. τέως οὖν μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὡμονόησαν
τότε, διὰ δὲ τὴν ὁμόνοιαν, ὑβρίσθαι δοκοῦντες, συνῆλθον εἰς
βουλευτήριον κοινόν· ἐστρατολόγει δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν κατὰ
2 Χαιρέου πόλεμον ὁ Φθόνος. καὶ πρῶτος ἀναστὰς νεανίας τις
Ἰταλιώτης, υἱὸς τοῦ Ῥηγίνων τυράννου, τοιαῦτα ἔλεγεν· "εἰ μέν
τις ἐξ ἡμῶν ἔγημεν, οὐκ ἂν ὠργίσθην· ὥσπερ ἐν τοῖς γυμνικοῖς
ἀγῶσιν ἕνα δεῖ νικῆσαι τῶν ἀγωνισαμένων· ἐπεὶ δὲ παρευδο-
κίμησεν ἡμᾶς ὁ μηδὲν ὑπὲρ γάμου πονήσας, οὐ φέρω τὴν ὕβριν.
3 ἡμεῖς δὲ †ἐτάθημεν αὐλείοις θύραις προσαγρυπνοῦντες καὶ κο-
λακεύοντες τίτθας καὶ θεραπαινίδας καὶ δῶρα πέμποντες τρο-

67 Hom. *Od.* 4.703 etc. (cf. 3.6.3, 4.5.9)

71 ἀπέλιπον : obelo notant Lucke-Schäfer || **78 sq.** Καλλιρόην ... ἐμακάριζον Her. : χαιρέαν μὲν ἐθαύμαζον, καλλιρρόην δε ἐμακάριζον F (perperam Bl. in app.), sed cf. ex. gr. 2.5.4 ἐθαύμασαν, 5.8.3 ἐμακάριζον : ἐθαύμ. ... ἐμακ. invertit Pierson, sed de Callirhoe praecipue hic narratur || **92** ἐτάθημεν F : sensus dubius ('se extendere'? "ἐτάθη : διέτριβεν" Hesych. [D.'O.], 'tempus terere'?) : παρετάθημεν Cob. : ἐτάχθημεν Molinié : ἐτάκημεν Bl. : verum adhuc latet ||

φοῖς. πόσον χρόνον δεδουλεύκαμεν; καί, τὸ πάντων χαλεπώτα-
τον, ὡς ἀντεραστὰς ἀλλήλους ἐμισήσαμεν. ὁ δὲ πόρνος καὶ πέ-
νης καὶ μηδενὸς κρείττων βασιλέων ἀγωνισαμένων αὐτὸς ἀκο-
νιτὶ τὸν στέφανον ἤρατο. ἀλλὰ ἀνόνητον αὐτῷ γενέσθω τὸ 4
ἆθλον καὶ τὸν γάμον θάνατον τῷ νυμφίῳ ποιήσωμεν."

Πάντες οὖν ἐπῄνεσαν, μόνος δὲ ὁ Ἀκραγαντίνων τύραννος
ἀντεῖπεν. "οὐκ εὐνοίᾳ δὲ" εἶπε "τῇ πρὸς Χαιρέαν κωλύω τὴν
ἐπιβουλήν, ἀλλὰ ἀσφαλεστέρῳ τῷ λογισμῷ· μέμνησθε γὰρ ὅτι
Ἑρμοκράτης οὐκ ἔστιν εὐκαταφρόνητος· ὥστε ἀδύνατος ἡμῖν
πρὸς αὐτὸν ἡ ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχη, κρείττων δὲ ἡ μετὰ τέχ-
νης· καὶ γὰρ τὰς τυραννίδας πανουργίᾳ μᾶλλον ἢ βίᾳ κτώμε- 5
θα. χειροτονήσατέ με τοῦ πρὸς Χαιρέαν πολέμου στρατηγόν·
ἐπαγγέλλομαι διαλύσειν τὸν γάμον· ἐφοπλιῶ γὰρ αὐτῷ Ζηλο-
τυπίαν, ἥτις σύμμαχον λαβοῦσα τὸν Ἔρωτα μέγα τι κακὸν
διαπράξεται· Καλλιρόη μὲν οὖν εὐσταθὴς καὶ ἄπειρος κακοή- 6
θους ὑποψίας, ὁ δὲ Χαιρέας, οἷα δὴ γυμνασίοις ἐντραφεὶς καὶ
νεωτερικῶν ἁμαρτημάτων οὐκ ἄπειρος, δύναται ῥᾳδίως ὑπ-
οπτεύσας ἐμπεσεῖν εἰς ἐρωτικὴν ζηλοτυπίαν· ἔστι δὲ καὶ
προσελθεῖν ἐκείνῳ ῥᾷον καὶ λαλῆσαι."

Πάντες ἔτι λέγοντος αὐτοῦ τὴν γνώμην ἐπεψηφίσαντο καὶ τὸ
ἔργον ἐνεχείρισαν ὡς ἀνδρὶ πᾶν ἱκανῷ μηχανήσασθαι. τοιαύ-
της οὖν ἐπινοίας ἐκεῖνος ἤρξατο.

Ἑσπέρα μὲν ἦν, ἧκε δὲ ἀγγέλλων τις ὅτι Ἀρίστων ὁ πατὴρ 3
Χαιρέου πεσὼν ἀπὸ κλίμακος ἐν ἀγρῷ πάνυ ὀλίγας ἔχει τοῦ
ζῆν τὰς ἐλπίδας. ὁ δὲ Χαιρέας ἀκούσας, καίτοι φιλοπάτωρ ὤν,
ὅμως ἐλυπήθη πλέον ὅτι ἔμελλεν ἀπελεύσεσθαι μόνος· οὐ γὰρ
οἷόν τε ἦν ἐξάγειν ἤδη τὴν κόρην. ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ φανε- 2
ρῶς μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἐπικωμάσαι, κρύφα δὲ καὶ ἀδήλως

116 Ἑσπέρα...: Dem. *De Cor.* 169 (cf. 8.1.5)

95 πόρνος F : ἄπορος Praechter : μόνος Jakob || **96** ἀκονιτὶ Rei. (cf. 4.4.1) : ἀκόντων F || **101** τῷ F : τῳ Rei. || **105** χειροτονήσατέ με F : χειροτονήσατε ἐμὲ Cob. || **106** διαλύσειν dispicitur in F (perperam διαλῦσαι Apogr., διαλύειν Bl.) || **111** ἐρωτικὴν Her. (cf. 5.1.1) : νεωτερικὴν F || **113** τὴν γνώμην ἐπεψηφίσαντο F : τῇ γνώμῃ (cum hiatu) Her. : usus verbi incertus est (cf. 1.10.8 οὐδετέρᾳ γνώμῃ θήρων ἐπεψήφισε F)

ἐπελθόντες σημεῖα κωμασάντων κατέλιπον· ἐστεφάνωσαν τὰ
πρόθυρα, μύροις ἔρραναν, οἴνου πηλὸν ἐποίησαν, δᾷδας ἔρρι-
ψαν ἡμικαύστους.
3 Διέλαμψεν ἡμέρα, καὶ πᾶς ὁ παριὼν εἱστήκει κοινῷ τινι
πολυπραγμοσύνης πάθει· Χαιρέας δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ῥᾷον
ἐσχηκότος ἔσπευδε πρὸς τὴν γυναῖκα. ἰδὼν δὲ τὸν ὄχλον πρὸ
τῶν θυρῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐθαύμασεν· ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τὴν αἰτί-
4 αν, ἐνθουσιῶν εἰστρέχει· καταλαβὼν δὲ τὸν θάλαμον ἔτι κε-
κλεισμένον, ἤρασσε μετὰ σπουδῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνέῳξεν ἡ θεραπαι-
νίς, ἐπιπεσὼν τῇ Καλλιρόῃ τὴν ὀργὴν μετέβαλεν εἰς λύπην καὶ
περιρρηξάμενος ἔκλαιε. πυνθανομένης δὲ τί γέγονεν, ἄφωνος
ἦν, οὔτε ἀπιστεῖν οἷς εἶδεν οὔτε πιστεύειν οἷς οὐκ ἤθελε δυνά-
5 μενος. ἀπορουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ τρέμοντος ἡ γυνὴ μηδὲν ὑπο-
νοοῦσα τῶν γεγονότων ἱκέτευεν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ χόλου· ὁ
δὲ ὑφαίμοις τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ παχεῖ τῷ φθέγματι "κλαίω"
φησὶ "τὴν ἐμαυτοῦ τύχην, ὅτι μου ταχέως ἐπελάθου," καὶ τὸν
6 κῶμον ὠνείδισεν. ἡ δὲ οἷα θυγάτηρ στρατηγοῦ καὶ φρονήματος
πλήρης πρὸς τὴν ἄδικον διαβολὴν παρωξύνθη καὶ "οὐδεὶς ἐπὶ
τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἐκώμασεν" εἶπε, "τὰ δὲ σὰ πρόθυρα συν-
ήθη τυχόν ἐστι τοῖς κώμοις, καὶ τὸ γεγαμηκέναι σε λυπεῖ τοὺς
ἐραστάς." ταῦτα εἰποῦσα ἀπεστράφη καὶ συγκαλυψαμένη δα-
7 κρύων ἀφῆκε πηγάς. εὔκολοι δὲ τοῖς ἐρῶσιν αἱ διαλλαγαὶ καὶ
πᾶσαν ἀπολογίαν ἡδέως ἀλλήλων προσδέχονται. μεταβαλλό-
μενος οὖν ὁ Χαιρέας ἤρξατο κολακεύειν, καὶ ἡ γυνὴ ταχέως
αὐτοῦ τὴν μετάνοιαν ἠσπάζετο. ταῦτα μᾶλλον ἐξέκαυσε τὸν
ἔρωτα, καὶ οἱ ἀμφοτέρων αὐτῶν γονεῖς μακαρίους αὐτοὺς ὑπ-
ελάμβανον τὴν τῶν τέκνων ὁρῶντες ὁμόνοιαν.
4 Ὁ δὲ Ἀκραγαντῖνος διαπεπτωκυίας αὐτῷ τῆς πρώτης τέχ-
νης ἥπτετο λοιπὸν ἐνεργεστέρας, κατασκευάσας τι τοιοῦτον.

143 εὔκολοι ... διαλλαγαὶ : subesse suspicatur versum comicum Browne AJP 1981, 321 || **149–150** cf. Lysias 1, *De Eratosthenis nece*

122 κωμασάντων Jacobs : κώμου ἦσαν καὶ (καὶ per compendium) F : ἦσαν καὶ del. Her. : ἐκόμισαν καὶ D'O. || **134** ὑπονοοῦσα Rei. : ἐπινοοῦσα F || **150** κατασκευάσας Lucke-Schäfer : κατασκευῆς F : κατασκευῆς ⟨ἐπενόησε δὲ⟩ Her. : κατασκευῆς ⟨στρατηγήσας⟩ Jackson

ἦν αὐτῷ παράσιτος στωμύλος καὶ πάσης χάριτος ὁμιλητικῆς
ἔμπλεως. τοῦτον ἐκέλευσεν ὑποκριτὴν ἔρωτος γενέσθαι. τὴν
ἅβραν γὰρ τῆς Καλλιρόης καὶ τιμιωτάτην τῶν θεραπαινίδων
προσπίπτων φιλεῖν προσεποιεῖτο. μόλις οὖν ἐκεῖνος πλὴν ὑπ- 2
ηγάγετο τὴν μείρακα μεγάλαις δωρεαῖς τῷ τε λέγειν ἀπάγξε-
σθαι μὴ τυχὼν τῆς ἐπιθυμίας. γυνὴ δὲ εὐάλωτόν ἐστιν, ὅταν
ἐρᾶσθαι δοκῇ. ταῦτ᾽ οὖν προκατασκευασάμενος ὁ δημιουργὸς
τοῦ δράματος ὑποκριτὴν ἕτερον ἐξηῦρεν, οὐκέτι ὁμοίως εὔχα-
ριν, ἀλλὰ πανοῦργον καὶ ἀξιόπιστον λαλῆσαι. τοῦτον προδιδά- 3
ξας ἃ χρὴ πράττειν καὶ λέγειν, ὑπέπεμψεν ἀγνῶτα τῷ Χαιρέᾳ.
προσελθὼν δὲ ἐκεῖνος αὐτῷ περὶ τὰς παλαίστρας ἀλύοντι
"κἀμοὶ" φησὶν "υἱὸς ἦν, ὦ Χαιρέα, σὸς ἡλικιώτης, πάνυ σε θαυ-
μάζων καὶ φιλῶν, ὅτε ἔζη. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ σὲ υἱὸν
ἐμαυτοῦ νομίζω, καὶ γὰρ εἶ κοινὸν ἀγαθὸν πάσης Σικελίας εὐ-
τυχῶν. δὸς οὖν μοι σχολάζοντα σαυτὸν καὶ ἀκούσῃ μεγάλα 4
πράγματα ὅλῳ τῷ βίῳ σου διαφέροντα."
Τοιούτοις ῥήμασιν ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τοῦ μειρακίου
τὴν ψυχὴν ἀνακουφίσας καὶ μεστὸν ποιήσας ἐλπίδος καὶ φόβου
καὶ πολυπραγμοσύνης, δεομένου λέγειν ὤκνει καὶ προεφασίζε-
το μὴ εἶναι τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον τὸν παρόντα, δεῖν δὲ ἀνα-
βολῆς καὶ σχολῆς μακροτέρας. ἐνέκειτο μᾶλλον ὁ Χαιρέας, 5
ἤδη τι προσδοκῶν βαρύτερον· ὁ δὲ ἐμβαλὼν αὐτῷ τὴν δεξιὰν
ἀπῆγεν εἴς τι χωρίον ἠρεμαῖον, εἶτα συναγαγὼν τὰς ὀφρῦς καὶ
ὅμοιος γενόμενος λυπουμένῳ, μικρὸν δέ τι καὶ δακρύσας, "ἀη-
δῶς μὲν" εἶπεν, "ὦ Χαιρέα, σκυθρωπόν σοι πρᾶγμα μηνύω καὶ
πάλαι βουλόμενος εἰπεῖν ὤκνουν· ἐπεὶ δὲ ἤδη φανερῶς ὑβρίζῃ

156 γυνὴ δὲ ...: cf. Men. fr. 290 KT = 250 KA || **164** κοινὸν ἀγαθὸν : cf. Men. fr. 542 KT = 765 KA (PCG VI 2)

151 ὁμιλητικῆς Rei. : ὁμιλητικοῖς F || **152** ἔρωτος F : ἐρῶντος D'O. || **154** προσπίπτων φιλεῖν προσεποιεῖτο D'O. : προσπίπτων φιλεῖν ἐποίει F : προσεποιεῖτο φιλεῖν Jacobs : προσπίπτων φίλην ἐποίει Abresch | ἐκεῖνος Cob. : ἐκεῖτο F : ἔπειθε vel ἔπεισε D'O. || **155** τῷ Rei. : ποῖ F || **162** κἀμοὶ Jacobs : καί μοι F || **165** σαυτὸν Heibges : σεαυτὸν F || **170** δεῖν D'O. : δεῖ F : sequitur lacuna 6–7 litt. ("δεῖ lacuna" Cocchi in Apogr.; similiter Salvini) : "δεῖσθαι supplend." Rei., ut olim Lami || **172** αὐτῷ D'O. : αὐτοῦ F || **173** ἀπῆγεν F : ἀπήγαγεν Zankogiannes | ἠρεμαῖον F : ἔρημον Cob. || **175** μηνύω Rei., ut olim Lami : μηνύων F

καὶ θρυλλεῖται πανταχοῦ τὸ δεινόν, οὐχ ὑπομένω σιωπᾶν· φύ-
6 σει τε γὰρ μισοπόνηρός εἰμι καὶ σοὶ μάλιστα εὔνους. γίνωσκε
τοίνυν μοιχευομένην σου τὴν γυναῖκα, καὶ ἵνα τοῦτο πιστεύσῃς,
ἕτοιμος ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν δεικνύειν."

῟Ως φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον.

7 Ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν ἀχανὴς ἔκειτο, μήτε τὸ στόμα μήτε τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι δυνάμενος· ἐπεὶ δὲ φωνὴν οὐχ ὁμοίαν μὲν
ὀλίγην δὲ συνελέξατο, "δυστυχῆ μὲν" εἶπεν "αἰτῶ παρὰ σοῦ
χάριν αὐτόπτης γενέσθαι τῶν ἐμῶν κακῶν· ὅμως δὲ δεῖξον,
ὅπως εὐλογώτερον ἐμαυτὸν ἀνέλω· Καλλιρόης γὰρ καὶ ἀδικού-
8 σης φείσομαι." "προσποίησαι" φησὶν "ὡς εἰς ἀγρὸν ἀπιέναι,
βαθείας δὲ ἑσπέρας παραφύλαττε τὴν οἰκίαν· ὄψει γὰρ εἰσ-
ιόντα τὸν μοιχόν."

Συνέθεντο ταῦτα, καὶ ὁ μὲν Χαιρέας πέμψας (οὐ γὰρ αὐτὸς
ὑπέμεινεν οὐδὲ εἰσελθεῖν) "ἄπειμι" φησὶν "εἰς ἀγρόν." ὁ δὲ κα-
9 κοήθης ἐκεῖνος καὶ διάβολος συνέταττε τὴν σκηνήν. ἑσπέρας
οὖν ἐπιστάσης ὁ μὲν ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἦλθεν, ὁ δὲ τὴν
ἅβραν τῆς Καλλιρόης διαφθείρας ἐνέβαλεν εἰς τὸν στενωπόν,
ὑποκρινόμενος μὲν τὸν λαθραίοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν προαιρού-
μενον, πάντα δὲ μηχανώμενος ἵνα μὴ λάθοι. κόμην εἶχε λιπα-
ρὰν καὶ βοστρύχους μύρων ἀποπνέοντας, ὀφθαλμοὺς ὑπογε-
γραμμένους, ἱμάτιον μαλακόν, ὑπόδημα λεπτόν· δακτύλιοι βα-
ρεῖς ὑπέστιλβον. εἶτα πολὺ περιβλεψάμενος τῇ θύρᾳ προσῆλ-
10 θε, κρούσας δὲ ἐλαφρῶς τὸ εἰωθὸς ἔδωκε σημεῖον. ἡ δὲ θερά-
παινα καὶ αὐτὴ περίφοβος ἠρέμα παρανοίξασα καὶ λαβομένη
τῆς χειρὸς εἰσήγαγε. ταῦτα θεασάμενος Χαιρέας οὐκέτι κατ-
έσχεν ἀλλὰ εἰσέδραμεν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν ἀναιρήσων.

181–183 Hom. *Il.* 18.22–24 (cf. 5.2.4)

179 τοῦτο Cob. (cf. 7.4.2) : τούτῳ F || **185** οὐχ ὁμοίαν F (ὁμίαν scriptum) : an οὐκ οἰκείαν? D'O. : an οὐχ ὅλην? Reeve* : οὐκ οὐδεμίαν Rei. || **187** δεῖξον (vel δεῖ δεῖξαι) D'O. : δεῖξαι F || **189** ὡς del. Cob. || **192** συνέθεντο Rei. : συνέθετο F || **197** τὸν Rei. : τὸ F || **200** βαρεῖς Rei. : βαθεῖς F || **205** ἀναιρήσων F : fort. αἱρήσων Reeve*

ὁ μὲν οὖν παρὰ τὴν αὔλειον θύραν ὑποστὰς εὐθὺς ἐξῆλθεν, ἡ 11
δὲ Καλλιρόη καθῆστο ἐπὶ τῆς κλίνης ζητοῦσα Χαιρέαν καὶ
μηδὲ λύχνον ἅψασα διὰ τὴν λύπην· ψόφου δὲ ποδῶν γενομένου
πρώτη τοῦ ἀνδρὸς ᾔσθετο τὴν ἀναπνοὴν καὶ χαίρουσα αὐτῷ
προσέδραμεν. ὁ δὲ φωνὴν μὲν οὐκ ἔσχεν ὥστε λοιδορήσασθαι, 12
κρατούμενος δὲ ὑπὸ τῆς ὀργῆς ἐλάκτισε προσιοῦσαν. εὐστό-
χως οὖν ὁ ποὺς κατὰ τοῦ διαφράγματος ἐνεχθεὶς ἐπέσχε τῆς
παιδὸς τὴν ἀναπνοήν, ἐρριμμένην δὲ αὐτὴν αἱ θεραπαινίδες
βαστάσασαι κατέκλιναν ἐπὶ τὴν κοίτην.

Καλλιρόη μὲν οὖν ἄφωνος καὶ ἄπνους ἔκειτο νεκρᾶς εἰκόνα 5
πᾶσι παρέχουσα, Φήμη δὲ ἄγγελος τοῦ πάθους καθ' ὅλην τὴν
πόλιν διέτρεχεν, οἰμωγὴν ἐγείρουσα διὰ τῶν στενωπῶν ἄχρι
τῆς θαλάττης· καὶ πανταχόθεν ὁ θρῆνος ἠκούετο, καὶ τὸ
πρᾶγμα ἐῴκει πόλεως ἁλώσει. Χαιρέας δὲ ἔτι τῷ θυμῷ ζέων
δι' ὅλης νυκτὸς ἀποκλείσας ἑαυτὸν ἐβασάνιζε τὰς θεραπαινί-
δας, πρώτην δὲ καὶ τελευταίαν τὴν ἅβραν. ἔτι δὲ καιομένων 2
καὶ τεμνομένων αὐτῶν ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν. τότε ἔλεος αὐτὸν
εἰσῆλθε τῆς ἀποθανούσης καὶ ἀποκτεῖναι μὲν ἑαυτὸν ἐπεθύ-
μει, Πολύχαρμος δὲ ἐκώλυε, φίλος ἐξαίρετος, τοιοῦτος οἷον
Ὅμηρος ἐποίησε Πάτροκλον Ἀχιλλέως. ἡμέρας δὲ γενομένης
οἱ ἄρχοντες ἐκλήρουν δικαστήριον τῷ φονεῖ, διὰ τὴν πρὸς Ἑρ-
μοκράτην τιμὴν ἐπισπεύδοντες τὴν κρίσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ δῆμος 3
ἅπας εἰς τὴν ἀγορὰν συνέτρεχεν, ἄλλων ἄλλα κεκραγότων·
ἐδημοκόπουν δὲ οἱ τῆς μνηστείας ἀποτυχόντες καὶ ὁ Ἀκραγαν-
τῖνος ὑπὲρ ἅπαντας, λαμπρός τε καὶ σοβαρός, οἷον διαπραξά-
μενος ἔργον ὃ μηδεὶς ἂν προσεδόκησε. συνέβη δὲ πρᾶγμα και- 4
νὸν καὶ ἐν διακαστηρίῳ μηδεπώποτε πραχθέν· ῥηθείσης γὰρ
τῆς κατηγορίας ὁ φονεὺς μετρηθέντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος ἀντὶ
τῆς ἀπολογίας αὑτοῦ κατηγόρησε πικρότερον καὶ πρῶτος τὴν
καταδικάζουσαν ψῆφον ἤνεγκεν, οὐδὲν εἰπὼν τῶν πρὸς τὴν
ἀπολογίαν δικαίων, οὐ τὴν διαβολήν, οὐ τὴν ζηλοτυπίαν, οὐ τὸ
ἀκούσιον, ἀλλὰ ἐδεῖτο πάντων "δημοσίᾳ με καταλεύσατε·

207 καθῆστο Her. (cf. 1.12.5) et alibi : ἐκάθητο F || **209** καὶ F : εἶτα vel καὶ ⟨εὐθὺς⟩ Jakob || **215** ἔκειτο Cob. : ἐπέκειτο F

5 ἀπεστεφάνωσα τὸν δῆμον. φιλάνθρωπόν ἐστιν ἂν παραδῶτέ
με δημίῳ. τοῦτο ὤφειλον παθεῖν, εἰ καὶ θεραπαινίδα Ἑρμοκρά-
τους ἀπέκτεινα. τρόπον ζητήσατε κολάσεως ἀπόρρητον. χεί-
ρονα δέδρακα ἱεροσύλων καὶ πατροκτόνων. μὴ θάψητέ με, μὴ
μιάνητε τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ ἀσεβὲς καταποντώσατε σῶμα."
6 Ταῦτα λέγοντος θρῆνος ἐξερράγη, καὶ πάντες ἀφέντες τὴν
νεκρὰν τὸν ζῶντα ἐπένθουν. Ἑρμοκράτης συνηγόρησε Χαιρέᾳ
πρῶτος. "ἐγὼ" φησὶν "ἐπίσταμαι τὸ συμβὰν ἀκούσιον. βλέπω
τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἡμῖν. οὐκ ἐφησθήσονται δυσὶ νεκροῖς,
7 οὐδὲ λυπήσω τεθνεῶσαν τὴν θυγατέρα. ἤκουσα λεγούσης αὐ-
τῆς πολλάκις ὅτι αὐτῆς μᾶλλον θέλει Χαιρέαν ζῆν. παύσαντες
οὖν τὸ περισσὸν δικαστήριον ἐπὶ τὸν ἀναγκαῖον ἀπίωμεν τά-
φον. μὴ παραδῶμεν χρόνῳ τὴν νεκράν, μηδὲ ἄμορφον τῇ παρ-
ολκῇ ποιήσωμεν τὸ σῶμα. θάψωμεν Καλλιρόην ἔτι καλήν."
6 Οἱ μὲν οὖν δικασταὶ τὴν ἀπολύουσαν ψῆφον ἔθεσαν, Χαιρέας
δὲ οὐκ ἀπέλυεν ἑαυτόν, ἀλλὰ ἐπεθύμει θανάτου καὶ πάσας
ὁδοὺς ἐμηχανᾶτο τῆς τελευτῆς. Πολύχαρμος δὲ ὁρῶν ἄλλως
ἀδύνατον αὐτῷ τὴν σωτηρίαν "προδότα" φησὶ "τῆς νεκρᾶς,
οὐδὲ θάψαι Καλλιρόην περιμένεις; ἀλλοτρίαις χερσὶ τὸ σῶμα
πιστεύεις; καιρός ἐστί σοι νῦν ἐνταφίων ἐπιμελεῖσθαι πολυτε-
2 λείας καὶ τὴν ἐκκομιδὴν κατασκευάσαι βασιλικήν." ἔπεισεν οὗ-
τος ὁ λόγος· ἐνέβαλε γὰρ φιλοτιμίαν καὶ φροντίδα. τίς ἂν οὖν
ἀπαγγεῖλαι δύναιτο κατ' ἀξίαν τὴν ἐκκομιδὴν ἐκείνην; κατ-
έκειτο μὲν Καλλιρόη νυμφικὴν ἐσθῆτα περικειμένη καὶ ἐπὶ χρυ-
σηλάτου κλίνης μείζων τε καὶ κρείττων, ὥστε πάντες εἴκαζον
3 αὐτὴν Ἀριάδνῃ καθευδούσῃ. προῄεσαν δὲ τῆς κλίνης πρῶτοι
μὲν οἱ Συρακοσίων ἱππεῖς αὐτοῖς ἵπποις κεκοσμημένοι· μετὰ
τούτους ὁπλῖται φέροντες σημεῖα τῶν Ἑρμοκράτους τροπαίων·
εἶτα ἡ βουλὴ καὶ ἐν μέσῳ τῷ δήμῳ πά⟨ντες οἱ ἄρχο⟩ντες Ἑρ-
μοκράτην δορυφοροῦντες. ἐφέρετο δὲ καὶ Ἀρίστων ἔτι νοσῶν,
θυγατέρα καὶ κυρίαν Καλλιρόην ἀποκαλῶν. ἐπὶ τούτοις αἱ γυ-
ναῖκες τῶν πολιτῶν μελανείμονες· εἶτα πλοῦτος ἐνταφίων βα-

241 θάψητέ Beck : θάψετέ F ‖ **255** αὐτῷ scripsi : ἑαυτῷ F ‖ **266** πά⟨ντες οἱ ἄρχο⟩ντες Goold (τῷ δήμῳ ⟨οἱ ἄρχοντες⟩ Lucke-Schäfer, sed cum hiatu)

σιλικός· πρῶτος μὲν ὁ τῆς φερνῆς χρυσός τε καὶ ἄργυρος· ἐσ- 4
θήτων κάλλος καὶ κόσμος (συνέπεμψε δὲ Ἑρμοκράτης πολλὰ ἐκ
τῶν λαφύρων)· συγγενῶν τε δωρεαὶ καὶ φίλων. τελευταῖος ἐπ-
ηκολούθησεν ὁ Χαιρέου πλοῦτος· ἐπεθύμει γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν,
πᾶσαν τὴν οὐσίαν συγκαταφλέξαι τῇ γυναικί. ἔφερον δὲ τὴν κλί- 5
νην οἱ Συρακοσίων ἔφηβοι, καὶ ἐπηκολούθει τὸ πλῆθος. τούτων
δὲ θρηνούντων μάλιστα Χαιρέας ἠκούετο. ἦν δὲ τάφος μεγα-
λοπρεπὴς Ἑρμοκράτους πλησίον τῆς θαλάσσης, ὥστε καὶ τοῖς
πόρρωθεν πλέουσι περίβλεπτος εἶναι· τοῦτον ὥσπερ θησαυρὸν
ἐπλήρωσεν ἡ τῶν ἐνταφίων πολυτέλεια. τὸ δὲ δοκοῦν εἰς τιμὴν
τῆς νεκρᾶς γεγονέναι μειζόνων πραγμάτων ἐκίνησεν ἀρχήν.

Θήρων γάρ τις ἦν, πανοῦργος ἄνθρωπος, ἐξ ἀδικίας πλέων 7
τὴν θάλασσαν καὶ λῃστὰς ἔχων ὑφορμοῦντας τοῖς λιμέσιν ὀνό-
ματι πορθμείου, πειρατήριον συγκροτῶν. οὗτος τῇ ἐκκομιδῇ
παρατυχὼν ἐπωφθάλμισε τῷ χρυσῷ καὶ νύκτωρ κατακλινεὶς
οὐκ ἐκοιμᾶτο λέγων πρὸς αὑτὸν "ἀλλὰ ἐγὼ κινδυνεύω μαχόμε-
νος τῇ θαλάσσῃ καὶ τοὺς ζῶντας ἀποκτείνων ἕνεκα λημμάτων
μικρῶν, ἐξὸν πλουτῆσαι παρὰ μιᾶς νεκρᾶς; ἀνερρίφθω κύβος·
οὐκ ἀφήσω τὸ κέρδος. τίνας δ' οὖν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν στρατολο- 2
γήσω; σκέψαι, Θήρων, τίς ἐπιτήδειος ὧν οἶδας. Ζηνοφάνης ὁ
Θούριος; συνετὸς μὲν ἀλλὰ δειλός. Μένων ὁ Μεσσήνιος; τολ-
μηρὸς μὲν ἀλλὰ προδότης." ἐπεξιὼν δὲ τῷ λογισμῷ καθέκα- 3
στον ὥσπερ ἀργυρογνώμων, πολλοὺς ἀποδοκιμάσας, ὅμως
ἔδοξέ τινας ἐπιτηδείους. ἕωθεν οὖν διατρέχων εἰς τὸν λιμένα,
ἕκαστον αὐτῶν ἀνεζήτει. εὗρε δὲ ἐνίους μὲν ἐν πορνείοις, οὓς
δ' ἐν καπηλείοις, οἰκεῖον στρατὸν τοιούτῳ στρατηγῷ. φήσας 4
οὖν ἔχειν τι διαλεχθῆναι πρὸς αὐτοὺς ἀναγκαῖον, κατόπιν τοῦ
λιμένος ἀπήγαγε καὶ τούτων ἤρξατο τῶν λόγων· "ἐγὼ θησαυ-
ρὸν εὑρὼν ὑμᾶς κοινωνοὺς εἱλόμην ἐξ ἁπάντων· οὐ γάρ ἐστιν

287 ἀνερρίφθω ... : Men. fr. 59.4 KT = 64.4 KA (unde Caesaris dictum)

278 περίβλεπτος F sed ν supra ς scriptum ‖ **281** ἐξ ἀδικίας F : Bl. suspicatur (fort. recte) hic latere ἐκ Κιλικίας, conferens post D'O. Xen. Eph. 3.2.14 ‖ **282 sq.** ὀνόματι πορθμείου Rei. : ὄνομα πορθμίου F ‖ **284** ἐπωφθάλμισε F : ἐπωφθάλμησε Cob. | κατακλινεὶς Cob. : κατὰ κλίνης F ‖ **285** αὑτὸν Heibges : ἑαυτὸν F ‖ **289** οἶδας Her. post D'O. : οἶδα F ut videtur, sed lectio incerta : οἶδα Apogr. : οἶσθα Rei.

ἑνὸς τὸ κέρδος, οὐδὲ πόνου πολλοῦ δεόμενον, ἀλλὰ μία νὺξ δύ-
5 ναται ποιῆσαι πάντας ἡμᾶς πλουσίους. οὐκ ἄπειροι δ' ἐσμὲν
τοιούτων ἐπιτηδευμάτων, ἃ παρὰ μὲν τοῖς ἀνοήτοις ἀνθρώποις
ἔχει διαβολήν, ὠφέλειαν δὲ τοῖς φρονίμοις δίδωσι." συνῆκαν
εὐθὺς ὅτι λῃστείαν ἢ τυμβωρυχίαν ἢ ἱεροσυλίαν καταγγέλλει,
καὶ "παῦσαι" ἔφασαν "⟨πείθων⟩ τοὺς πεπεισμένους ἤδη καὶ
6 μόνον μήνυε τὴν πρᾶξιν, καὶ τὸν καιρὸν μὴ παραπολλύωμεν." ὁ
δὲ Θήρων ἔνθεν ἑλὼν "ἑωράκατε" φησὶ "⟨τὸν⟩ χρυσὸν καὶ ἄρ-
γυρον τῆς νεκρᾶς. οὗτος ἡμῶν τῶν ζώντων δικαιότερον γένοιτ'
ἄν. δοκεῖ δή μοι νυκτὸς ἀνοῖξαι τὸν τάφον, εἶτα ἐνθεμένους τῷ
κέλητι, πλεύσαντας ὅποι ποτ' ἂν φέρῃ τὸ πνεῦμα διαπωλῆσαι
τὸν φόρτον ἐπὶ ξένης." ἤρεσε. "νῦν μὲν οὖν" φησὶ "τρέπεσθε
ἐπὶ τὰς συνήθεις διατριβάς· βαθείας δὲ ἑσπέρας ἕκαστος ἐπὶ
τὸν κέλητα κατίτω κομίζων οἰκοδομικὸν ὄργανον."
8 Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον· τὰ δὲ περὶ Καλλιρόην [δευ-
τέραν] ἄλλην ἐλάμβανε παλιγγενεσίαν, καί τινος ἀνέσεως ταῖς
ἀπολειφθείσαις ἀναπνοαῖς ἐκ τῆς ἀσιτίας ἐγγενομένης, μόλις
καὶ κατ' ὀλίγον ἀνέπνευσεν· ἔπειτα κινεῖν ἤρξατο κατὰ μέλη
τὸ σῶμα, διανοίγουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἴσθησιν ἐλάμβανεν
ἐγειρομένης ἐξ ὕπνου καὶ ὡς συγκαθεύδοντα Χαιρέαν ἐκάλε-
2 σεν. ἐπεὶ δὲ οὔτε ὁ ἀνὴρ οὔτε αἱ θεραπαινίδες ἤκουον, πάντα
δὲ ἦν ἐρημία καὶ σκότος, φρίκη καὶ τρόμος τὴν παῖδα κατ-
ελάμβανεν οὐ δυναμένην τῷ λογισμῷ συμβαλεῖν τὴν ἀλήθειαν.
μόλις δὲ ἀνεγειρομένη στεφάνων προσήψατο καὶ ταινιῶν· ψό-
φον ἐποίει χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου· πολλὴ δὲ ἦν ἀρωμάτων
3 ὀσμή. τότ' οὖν ἀνεμνήσθη τοῦ λακτίσματος καὶ τοῦ δι' ἐκεῖνο

306 ἔνθεν ἑλὼν: Hom. *Od.* 8.500, 14.74 (cf. 5.7.10, 8.7.9)

304 ἔφασαν Hirschig : ἔφησαν F | ⟨πείθων⟩ Her. (post ἤδη iam Cob.) : ⟨ἀναπείθων⟩ Bl. : ὡς πεπεισμένων Hirschig || **306** ⟨τὸν⟩ Her. || **307** δικαιότερον Cob. 1858 : δικαότερος F || **313** [δευτέραν] delevi (nisi ἄλλην delendum): ambo del. Cob., sed cf. 1.1.14–15 || **314** ἀνέσεως D'O. : αἱρέσεως F : αἰσθήσεως Rei. (v. Arist. *PA* 647a5) : ἀφέσεως Zimmermann *Ph.* 1928 || **315** μόλις Her., ut plus vicies F : μόγις F hoc loco et infr. 1.8.3) || **320** ἐρημία Her., ut olim Lami (cf. D'O.) : ἔρημα F || **324** ὀσμή Rei. (ὀδμή scriptum) : εὐνή F : an ἡδονή? Renehan (v. *Gr. Lexicogr. Notes 1* s.v., et cf. LSJ Rev. Suppl.)

πτώματος, μόλις τε τὸν ἐκ τῆς ἀφωνίας ἐνόησε τάφον. ἔρρηξεν
οὖν φωνήν, ὅσην ἐδύνατο †ζῶσα καὶ βοηθεῖτε.† ἐπεὶ δὲ πολ-
λάκις αὐτῆς κεκραγυίας οὐδὲν ἐγίνετο πλέον, ἀπήλπισεν ἔτι
τὴν σωτηρίαν καὶ ἐνθεῖσα τοῖς γόνασι τὴν κεφαλὴν ἐθρήνει λέ-
γουσα "οἴμοι τῶν κακῶν· ζῶσα κατώρυγμαι μηδὲν ἀδικοῦσα
καὶ ἀποθνήσκω θάνατον μακρόν. ὑγιαίνουσάν με πενθοῦσι. 4
τίνα τίς ἄγγελον πέμψει; ἄδικε Χαιρέα, μέμφομαί σε οὐχ ὅτι με
ἀπέκτεινας, ἀλλ' ὅτι με ἔσπευσας ἐκβαλεῖν τῆς οἰκίας. οὐκ ἔδει
σε ταχέως θάψαι Καλλιρόην οὐδ' ἀληθῶς ἀποθανοῦσαν. ἀλλ'
ἤδη τάχα τι βουλεύῃ περὶ γάμου."

Κἀκείνη μὲν ἐν ποικίλοις ἦν ὀδυρμοῖς· ὁ δὲ Θήρων φυλάξας 9
αὐτὸ τὸ μεσονύκτιον ἀψοφητὶ προσῄει τῷ τάφῳ, κούφως ταῖς
κώπαις ἁπτόμενος τῆς θαλάσσης. ἐκβαίνων δὲ πρῶτον ἐπέταξε
τὴν ὑπηρεσίαν ⟨τὸν τρόπον⟩ τοῦτον. τέσσαρας μὲν ἀπέστει- 2
λεν ἐπὶ κατασκοπήν, εἴ τινες προσίοιεν εἰς τὸν τόπον, εἰ μὲν δύ-
ναιντο, φονεύειν· εἰ δὲ μή, συνθήματι μηνύειν τὴν ἄφιξιν αὐτῶν·
πέμπτος δὲ αὐτὸς προσῄει τῷ τάφῳ. τοὺς δὲ λοιποὺς (ἦσαν
γὰρ οἱ σύμπαντες ἑκκαίδεκα) μένειν ἐπὶ τοῦ κέλητος ἐκέλευσε
καὶ τὰς κώπας ἔχειν ἐπτερωμένας, ἵνα, ἐάν τι αἰφνίδιον
συμβαίνῃ, ταχέως τοὺς ἀπὸ γῆς ἁρπάσαντες ἀποπλεύσωσιν.
ἐπεὶ δὲ μοχλοὶ προσηνέχθησαν καὶ σφοδροτέρα πληγὴ πρὸς 3
τὴν ἀνάρρηξιν τοῦ τάφου, τὴν Καλλιρόην κατελάμβανεν ὁμοῦ
πάντα, φόβος, χαρά, λύπη, θαυμασμός, ἐλπίς, ἀπιστία. "πόθεν
ὁ ψόφος; ἆρά τις δαίμων κατὰ νόμον κοινὸν τῶν ἀποθνησκόν-
των ἐπ' ἐμὲ παραγίνεται τὴν ἀθλίαν; ἢ ψόφος οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ
φωνὴ καλούντων με τῶν ὑποχθονίων πρὸς αὐτούς; τυμβ-

325 μόλις Her. (v. ad 1.8.1 supr.) : μόγις F | ἀφωνίας Jackson : ἀγωνίας F || **326** ζῶσα καὶ βοηθεῖτε F : "ζῶσά εἰμι. βοηθεῖτε" Rei. : "ζῶ" βοῶσα, καὶ "βοηθεῖτε" Hilberg : "ζῶσα⟨ν ἐθάψατε· ζώσῃ⟩ καὶ βοηθεῖτε" Jackson : "ζῶσα τέθαμμαι, βοηθεῖτε" Her. || **331** τίς F : τις Cob. || **337** ἐκβαίνων Rei. : ἐμβαίνων F | πρῶτον F : πρῶτος Her. || **338** ⟨τὸν τρόπον⟩ Salvini : lacuna (10–12 litt.) in F || **343** τὰς κώπας ... ἐπτερωμένας F : suspectum habet Cob., navis enim 'alata' esse potest, non remi ipsi : ταῖς κώπαις ... ἐπτερωμένον (sc. τὸν κέλητα) Her. 1867 : sed hoc est Charitonem corrigere, non codicem

ωρύχους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι· καὶ γὰρ τοῦτό μου ταῖς συμφοραῖς
4 προσετέθη· πλοῦτος ἄχρηστος νεκρῷ.” ταῦτα ἔτι λογιζομένης
αὐτῆς προύβαλε τὴν κεφαλὴν ὁ λῃστὴς καὶ κατὰ μικρὸν εἰσ-
εδύετο. Καλλιρόη δὲ αὐτῷ προσέπεσε, βουλομένη δεηθῆναι·
κἀκεῖνος φοβηθεὶς ἐξεπήδησε. τρέμων δὲ πρὸς τοὺς ἑταίρους
ἐφθέγξατο “φεύγωμεν ἐντεῦθεν· δαίμων γάρ τις φυλάττει τὰ
5 ἔνδον καὶ εἰσελθεῖν ἡμῖν οὐκ ἐπιτρέπει.” κατεγέλασε Θήρων,
δειλὸν εἰπὼν καὶ νεκρότερον τῆς τεθνεώσης. εἶτα ἐκέλευσεν
ἄλλον εἰσελθεῖν. ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ὑπέμενεν, αὐτὸς εἰσῆλθε προ-
βαλλόμενος τὸ ξίφος. λάμψαντος δὲ τοῦ σιδήρου, δείσασα ἡ
Καλλιρόη μὴ φονευθῇ, πρὸς τὴν γωνίαν ἐξέτεινεν αὐτὴν κἀκεῖ-
θεν ἱκέτευε, λεπτὴν ἀφιεῖσα φωνήν, “ἐλέησον, ὅστις ποτ’ εἶ,
τὴν οὐκ ἐλεηθεῖσαν ὑπὸ ἀνδρὸς οὐδὲ γονέων· μὴ ἀποκτείνῃς ἣν
6 σέσωκας.” μᾶλλον ἐθάρρησεν ὁ Θήρων καὶ οἷα δεινὸς ἀνὴρ
ἐνόησε τὴν ἀλήθειαν· ἔστη δὲ σύννους καὶ τὸ μὲν πρῶτον
ἐβουλεύσατο κτεῖναι τὴν γυναῖκα, νομίζων ἐμπόδιον ἔσεσθαι
τῆς ὅλης πράξεως· ταχεῖα δὲ διὰ τὸ κέρδος ἐγένετο μετάνοια
καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπεν “ἔστω καὶ αὐτὴ τῶν ἐνταφίων μέρος· πο-
λὺς μὲν ἄργυρος ἐνταῦθα, πολὺς δὲ χρυσός, τούτων δὲ πάντων
7 τὸ τῆς γυναικὸς τιμιώτερον κάλλος.” λαβόμενος οὖν τῆς χειρὸς
ἐξήγαγεν αὐτήν, εἶτα καλέσας τὸν συνεργὸν “ἰδοὺ” φησὶν “ὁ
δαίμων ὃν ἐφοβοῦ· καλός γε λῃστὴς φοβηθεὶς καὶ γυναῖκα. σὺ
μὲν οὖν φύλαττε ταύτην· θέλω γὰρ αὐτὴν ἀποδοῦναι τοῖς γο-
νεῦσιν· ἡμεῖς δὲ ἐκφέρωμεν τὰ ἔνδον ἀποκείμενα, μηκέτι μηδὲ
τῆς νεκρᾶς αὐτὰ τηρούσης.”

10 Ἐπεὶ δὲ ἐνέπλησαν τὸν κέλητα τῶν λαφύρων, ἐκέλευσεν ὁ
Θήρων τὸν φύλακα μικρὸν ἀποστῆναι μετὰ τῆς γυναικός· εἶτα
βουλὴν προέθηκε περὶ αὐτῆς. ἐγένοντο δὲ αἱ γνῶμαι διάφοροι
2 καὶ ἀλλήλαις ὑπεναντίαι. πρῶτος γάρ τις εἶπεν “ἐφ’ ἕτερα μὲν
ἤλθομεν, ὦ συστρατιῶται, βέλτιον δὲ τὸ παρὰ τῆς Τύχης ἀπο-

354 προσέπεσε Her. : προσπέσασα F : προσπεσοῦσα ⟨τὰς χεῖρας ὤρε-γε⟩ Jackson ‖ **359** ὑπέμενεν Abresch : ἐπέμενεν F ‖ **361** αὐτὴν Heibges : ἑαυτὴν F ‖ **362** ἀφιεῖσα Her. : ἀφεῖσα F ‖ **364** ἐθάρρησεν Her. : ἐθάρσησεν F hoc loco solum, alibi -ρρ- ‖ **372 sq.** σὺ … φύλαττε Her. : ὑμεῖς … φυλάττετε F ‖ **378** προέθηκε Rei. : προσέθηκε F

βέβηκε· χρησώμεθα αὐτῷ· δυνάμεθα γὰρ ἀκινδύνως ἐργάσα-
σθαι. δοκεῖ δή μοι τὰ μὲν ἐντάφια κατὰ χώραν ἐᾶν, ἀποδοῦναι
δὲ τὴν Καλλιρόην ἀνδρὶ καὶ πατρί, φήσαντας ὅτι προσωρμίσ-
θημεν τῷ τάφῳ κατὰ συνήθειαν ἁλιευτικήν, ἀκούσαντες δὲ
φωνὴν ἠνοίξαμεν κατὰ φιλανθρωπίαν, ἵνα σώσωμεν τὴν ἔνδον
ἀποκεκλεισμένην. ὁρκίσωμεν δὲ τὴν γυναῖκα πάντα ἡμῖν μαρ- 3
τυρεῖν. ἡδέως δὲ ποιήσει χάριν ὀφείλουσα τοῖς εὐεργέταις δι'
ὧν ἐσώθη. πόσης οἴεσθε χαρᾶς ἐμπλήσομεν τὴν ὅλην Σικελίαν;
πόσας ληψόμεθα δωρεάς; ἅμα δὲ καὶ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια
καὶ πρὸς θεοὺς ὅσια ταῦτα ποιήσομεν."
Ἔτι δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἕτερος ἀντεῖπεν "ἄκαιρε καὶ ἀνόητε, 4
νῦν ἡμᾶς κελεύεις φιλοσοφεῖν; ἆρά γε τὸ τυμβωρυχεῖν ἡμᾶς
ἐποίησε χρηστούς; ἐλεήσομεν ἣν οὐκ ἠλέησεν ἴδιος ἀνὴρ ἀλλὰ
ἀπέκτεινεν; οὐδὲν γὰρ ἠδίκηκεν ἡμᾶς· ἀλλὰ ἀδικήσει τὰ μέγι- 5
στα. πρῶτον μὲν γάρ, ἂν ἀποδῶμεν αὐτὴν τοῖς προσήκουσιν,
ἄδηλον ἣν ἕξουσι γνώμην περὶ τοῦ γεγονότος, καὶ ἀδύνατον μὴ
ὑποπτευθῆναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἤλθομεν ἐπὶ τὸν τάφον. ἐὰν δὲ
καὶ χαρίσωνται τὴν τιμωρίαν ἡμῖν οἱ τῆς γυναικὸς συγγενεῖς,
ἀλλ' οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ δῆμος αὐτὸς οὐκ ἀφήσει τυμβωρύχους
ἄγοντας κατ' αὐτῶν τὸ φορτίον. τάχα δέ τις ἐρεῖ λυσιτελέστε- 6
ρον εἶναι πωλῆσαι τὴν γυναῖκα· τιμὴν γὰρ εὑρήσει διὰ τὸ κάλ-
λος. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο κίνδυνον. ὁ μὲν γὰρ χρυσὸς οὐκ ἔχει φω-
νήν, οὐδὲ ὁ ἄργυρος ἐρεῖ πόθεν αὐτὸν εἰλήφαμεν. ἔξεστιν ἐπὶ
τούτοις πλάσασθαί τι διήγημα. φορτίον δὲ ἔχον ὀφθαλμούς τε 7
καὶ ὦτα καὶ γλῶσσαν τίς ἂν ἀποκρύψαι δύναιτο; καὶ γὰρ οὐδὲ
ἀνθρώπινον τὸ κάλλος, ἵνα λάθωμεν. ὅτι 'δούλην' ἐροῦμεν; τίς
αὐτὴν ἰδὼν τοῦτο πιστεύσει; φονεύσωμεν οὖν αὐτὴν ἐνθάδε,
καὶ μὴ περιάγωμεν καθ' αὐτῶν τὸν κατήγορον."
Πολλῶν δὲ τούτοις συντιθεμένων οὐδετέρᾳ γνώμῃ Θήρων 8
ἐπεψήφισε. "σὺ μὲν γὰρ" εἶπε "κίνδυνον ἐπάγεις, σὺ δὲ κέρδος

381 ἐργάσασθαι Reeve*, numerorum causa : εἰργάσθαι F : ⟨τι⟩ ἐργάσασθαι Schmidt || **400** κατ' αὐτῶν F : καθ' αὐτῶν Cob. post D'O. || **404** τι Bl. : καὶ (per compendium) F || **406** ὅτι F : ὅτε Rei. || **407** τοῦτο Rei. : τούτῳ F || **409** οὐδετέρᾳ γνώμῃ F : -αν -ην Bl., sed cf. ad 1.2.6

ἀπολλύεις. ἐγὼ δὲ ἀποδώσομαι τὴν γυναῖκα μᾶλλον ἢ ἀπολέ-
σω· πωλουμένη μὲν γὰρ σιγήσει διὰ τὸν φόβον, πραθεῖσα δὲ
κατηγορείτω τῶν μὴ παρόντων. οὐδὲ γὰρ ἀκίνδυνον βίον ζῶ-
μεν. ἀλλ' ἐμβαίνετε· πλέωμεν· ἤδη γάρ ἐστι πρὸς ἡμέραν."
11 Ἀναχθεῖσα δὲ ἡ ναῦς ἐφέρετο λαμπρῶς. οὐδὲ γὰρ ἐβιάζοντο
πρὸς κῦμα καὶ πνεῦμα τῷ μὴ προκεῖσθαί τινα πλοῦν ἴδιον αὐ-
τοῖς, ἀλλ' ἅπας ἄνεμος οὔριος αὐτοῖς ἐδόκει καὶ κατὰ πρύμναν
εἱστήκει. Καλλιρόην δὲ παρεμυθεῖτο Θήρων, ποικίλαις ἐπι-
2 νοίαις πειρώμενος ἀπατᾶν. ἐκείνη δὲ ᾐσθάνετο τὰ καθ' ἑαυτῆς
καὶ ὅτι ἄλλως ἐσώθη· προσεποιεῖτο δὲ μὴ νοεῖν, ἀλλὰ πιστεύ-
ειν, δεδοικυῖα μὴ ἄρα καὶ ἀνέλωσιν αὐτὴν ὡς ὀργιζομένην. εἰπ-
οῦσα δὲ μὴ φέρειν τὴν θάλασσαν, ἐγκαλυψαμένη καὶ δακρύ-
σασα "σὺ μὲν" ἔφη, "πάτερ, ἐν ταύτῃ τῇ θαλάσσῃ τριακοσίας
ναῦς Ἀθηναίων κατεναυμάχησας, ἥρπασε δέ σου τὴν θυγατέ-
3 ρα κέλης μικρὸς καὶ οὐδέν μοι βοηθεῖς. ἐπὶ ξένην ἄγομαι γῆν
καὶ δουλεύειν με δεῖ τὴν εὐγενῆ· τάχα δὲ ἀγοράσει τις τὴν Ἑρ-
μοκράτους θυγατέρα δεσπότης Ἀθηναῖος. πόσῳ μοι κρεῖττον
ἦν ἐν τάφῳ κεῖσθαι νεκράν· πάντως ἂν μετ' ἐμοῦ Χαιρέας ἐκη-
δεύθη· νῦν δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες διεζεύχθημεν."
4 Ἡ μὲν οὖν ἐν τοιούτοις ἦν ὀδυρμοῖς, οἱ δὲ λῃσταὶ νήσους μι-
κρὰς καὶ πόλεις παρέπλεον· οὐ γὰρ ἦν τὰ φορτία πενήτων,
ἐζήτουν δὲ πλουσίους ἄνδρας. ὡρμίσαντο δὴ καταντικρὺ τῆς
Ἀττικῆς ὑπό τινα χηλήν· πηγὴ δὲ ἦν αὐτόθι πολλοῦ καὶ καθα-
5 ροῦ νάματος καὶ λειμὼν εὐφυής. ἔνθα τὴν Καλλιρόην προαγαγ-
όντες φαιδρύνασθαι καὶ ἀναπαύσασθαι κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῆς
θαλάσσης ἠξίωσαν, διασῴζειν θέλοντες αὐτῆς τὸ κάλλος· μό-
νοι δὲ ἐβουλεύοντο ὅπου χρὴ τὸν στόλον ὁρμίσαι. καί τις εἶπεν
"Ἀθῆναι πλησίον, μεγάλη καὶ εὐδαίμων πόλις. ἐκεῖ πλῆθος μὲν
ἐμπόρων εὑρήσομεν, πλῆθος δὲ πλουσίων. ὥσπερ γὰρ ἐν ἀγο-
6 ρᾷ τοὺς ἄνδρας οὕτως ἐν Ἀθήναις τὰς πόλεις ἔστιν ἰδεῖν." ἐδό-
κει δὴ πᾶσι καταπλεῖν εἰς Ἀθήνας, οὐκ ἤρεσκε δὲ Θήρωνι τῆς
πόλεως ἡ περιεργία· "μόνοι γὰρ ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε τὴν πολυ-

413 οὐδὲ … ζῶμεν F : del. Her. : post παρόντων lacunam stat. Cob., post 1,10,5 trp. Bl., sed sensus satis clarus est ‖ **420** ἄλλως Her. : ἄλλοις F | μὴ νοεῖν F : μη⟨δὲν ὑπο⟩νοεῖν Rei. ‖ **435** φαιδρύνασθαι Gasda : φαιδρύνεσθαι F ‖ **437** ὅπου Rei. si ὁρμίσαι retinetur : ὅποι F | ὁρμίσαι F : ὁρμῆσαι Rei.

πραγμοσύνην τῶν Ἀθηναίων; δῆμός ἐστι λάλος καὶ φιλόδικος,
ἐν δὲ τῷ λιμένι μυρίοι συκοφάνται πεύσονται τίνες ἐσμὲν καὶ
πόθεν ταῦτα φέρομεν τὰ φορτία. ὑποψία καταλήψεται πονηρὰ
τοὺς κακοήθεις. Ἄρειος πάγος εὐθὺς ἐκεῖ καὶ ἄρχοντες τυράν- 7
νων βαρύτεροι. μᾶλλον Συρακοσίων Ἀθηναίους φοβηθῶμεν.
χωρίον ἡμῖν ἐπιτήδειόν ἐστιν Ἰωνία, καὶ γὰρ πλοῦτος ἐκεῖ βα-
σιλικὸς ἐκ τῆς μεγάλης Ἀσίας ἄνωθεν ἐπιρρέων καὶ ἄνθρωποι
τρυφῶντες καὶ ἀπράγμονες· ἐλπίζω δέ τινας αὐτόθεν εὑρήσειν
καὶ γνωρίμους." ὑδρευσάμενοι δὲ καὶ λαβόντες ἀπὸ τῶν παρ- 8
ουσῶν ὁλκάδων ἐπισιτισμὸν ἔπλεον εὐθὺ Μιλήτου, τριταῖοι δὲ
κατήχθησαν εἰς ὅρμον ἀπέχοντα τῆς πόλεως σταδίους ὀγδοή-
κοντα, εὐφυέστατον εἰς ὑποδοχήν.

Ἔνθα δὴ Θήρων κώπας ἐκέλευσεν ἐκφέρειν καὶ μονὴν ποιεῖν **12**
τῇ Καλλιρόῃ καὶ πάντα παρέχειν εἰς τρυφήν. ταῦτα δὲ οὐκ ἐκ
φιλανθρωπίας ἔπραττεν ἀλλ' ἐκ φιλοκερδίας, ὡς ἔμπορος μᾶλ-
λον ἢ λῃστής. αὐτὸς δὲ διέδραμεν εἰς ἄστυ παραλαβὼν δύο
τῶν ἐπιτηδείων. εἶτα φανερῶς μὲν οὐκ ἐβούλετο ζητεῖν τὸν
ὠνητὴν οὐδὲ περιβόητον τὸ πρᾶγμα ποιεῖν, κρύφα δὲ καὶ διὰ
χειρὸς ἔσπευδε τὴν πρᾶσιν. δυσδιάθετον δὲ ἀπέβαινεν· οὐ γὰρ
ἦν τὸ κτῆμα πολλῶν οὐδὲ ἑνὸς τῶν ἐπιτυχόντων, ἀλλὰ πλου-
σίου τινὸς καὶ βασιλέως, τοῖς δὲ τοιούτοις ἐφοβεῖτο προσιέναι.
γινομένης οὖν διατριβῆς μακροτέρας οὐκέτι φέρειν ὑπέμενε 2
τὴν παρολκήν· νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης καθεύδειν μὲν οὐκ ἐδύ-
νατο, ἔφη δὲ πρὸς αὑτὸν "ἀνόητος, ὦ Θήρων, εἶ· ἀπολέλοιπας
γὰρ ἤδη τοσαύταις ἡμέραις ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἐν ἐρημίᾳ, ὡς
μόνος λῃστής. οὐκ οἶδας ὅτι τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλοι πλέουσι 3
πειραταί; ἐγὼ δὲ καὶ τοὺς ἡμετέρους φοβοῦμαι μὴ καταλιπόν-
τες ἡμᾶς ἀποπλεύσωσιν· οὐ δήπου γὰρ τοὺς δικαιοτάτους
ἐστρατολόγησας, ἵνα σοι τὴν πίστιν φυλάττωσιν, ἀλλὰ τοὺς
πονηροτάτους ἄνδρας ὧν ᾔδεις. νῦν μὲν οὖν" εἶπεν "ἐξ ἀνάγ- 4
κης κάθευδε, ἡμέρας δὲ ἐπιστάσης διαδραμὼν ἐπὶ τὸν κέλητα
ῥῖψον εἰς θάλασσαν τὴν ἄκαιρον καὶ περιττήν σοι γυναῖκα καὶ

459 ἐβούλετο Rei. (ut iam Lami) : ἐβουλεύετο F || **461** ἀπέβαινεν F : ἀπέβαινε ⟨τὸ φορτίον⟩ Jackson || **467** τοσαύταις ἡμέραις F : -ας -ας Naber (cf. 3.8.2) | an ⟨ὦν⟩ post ὡς? Richards

5 μηκέτι φορτίον ἐπάγου δυσδιάθετον.” κοιμηθεὶς δὲ ἐνύπνιον
εἶδε κεκλεισμένας τὰς θύρας. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ τὴν ἡμέραν
ἐκείνην ἐπισχεῖν. οἷα δὲ ἀλύων ἐπί τινος ἐργαστηρίου καθῆστο,
6 ταραχώδης παντάπασι τὴν ψυχήν. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ παρῄει
πλῆθος ἀνθρώπων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, ἐν μέσοις δὲ αὐ-
τοῖς ἀνὴρ ἡλικίᾳ καθεστώς, μελανειμονῶν καὶ σκυθρωπός.
ἀναστὰς οὖν ὁ Θήρων (περίεργον γὰρ ἀνθρώπου φύσις) ἐπυν-
θάνετο ἑνὸς τῶν ἐπακολουθούντων “τίς οὗτος;” ὁ δὲ ἀπεκρί-
νατο “ξένος εἶναί μοι δοκεῖς ἢ μακρόθεν ἥκειν, ὃς ἀγνοεῖς Διο-
νύσιον πλούτῳ καὶ γένει καὶ παιδείᾳ τῶν ἄλλων Ἰώνων ὑπερ-
7 έχοντα, φίλον τοῦ μεγάλου βασιλέως.” “διατί τοίνυν μελανει-
μονεῖ;” “ἡ γυνὴ γὰρ αὐτοῦ τέθνηκεν ἧς ἤρα.” ἔτι μᾶλλον εἴχετο
τῆς ὁμιλίας ὁ Θήρων, εὑρηκὼς ἄνδρα πλούσιον καὶ φιλογύναι-
ον. οὐκέτ’ οὖν ἀνῆκε τὸν ἄνδρα ἀλλ’ ἐπυνθάνετο “τίνα χώραν
8 ἔχεις παρ’ αὐτῷ;” κἀκεῖνος ἀπεκρίνατο “διοικητής εἰμι τῶν
ὅλων, τρέφω δὲ αὐτῷ καὶ τὴν θυγατέρα, παιδίον νήπιον, μη-
τρὸς ἀθλίας πρὸ ὥρας ὀρφανόν.” [Θήρων] “τί σὺ καλῇ;” “Λεω-
νᾶς.” “εὐκαίρως” φησίν, “ὦ Λεωνᾶ, συνεβάλομεν. ἔμπορός εἰμι
καὶ πλέω νῦν ἐξ Ἰταλίας, ὅθεν οὐδὲν οἶδα τῶν ἐν Ἰωνίᾳ. γυνὴ
δὲ Συβαρῖτις, εὐδαιμονεστάτη τῶν ἐκεῖ, καλλίστην ἅβραν
9 ἔχουσα διὰ ζηλοτυπίαν ἐπώλησεν, ἐγὼ δὲ αὐτὴν ἐπριάμην. σοὶ
οὖν γενέσθω τὸ κέρδος, εἴτε σεαυτῷ θέλεις τροφὸν κατασχεῖν
τοῦ παιδίου (πεπαίδευται γὰρ ἱκανῶς) εἴτε καὶ ἄξιον ὑπολαμ-
βάνεις χαρίσασθαι τῷ δεσπότῃ. λυσιτελεῖ δέ σοι μᾶλλον ἀρ-
γυρώνητον ἔχειν αὐτόν, ἵνα μὴ τῇ τροφίμῃ σου μητρυιὰν ἐπ-
10 αγάγηται.” τούτων ὁ Λεωνᾶς ἤκουσεν ἀσμένως καὶ “θεός μοί
τις” εἶπεν “εὐεργέτην σε κατέπεμψεν· ἃ γὰρ ὠνειροπόλουν
ὕπαρ μοι δεικνύεις· ἐλθὲ τοίνυν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ φίλος ἤδη

476 κεκλεισμένας ut ubique Her. post Rei. : κεκλιμένας F : κεκλῃμένας Cob. : post κεκλ-, an [τὰς]? : lacunam suspicatur Jackson ‖ **477** ἀλύων Jacobs (cf. 4.2.8) : ἀλγῶν F ‖ **481** ἀνθρώπου φύσις F : ἄνθρωπος φύσει Cob. ‖ **486** ἡ γυνὴ γὰρ αὐτοῦ τέθνηκεν Reeve : τέθνηκε γὰρ αὐτοῦ ἡ γυνὴ F ‖ **491** [Θήρων] Rei. | τί σὺ Bl. post Cob. : τίς F ‖ **492** συνεβάλομεν Reeve* (cf. 1.14.5) : συνέβαλον F : ⟨σοὶ⟩ συνέβαλον⟩ Cob. ‖ **497** ὑπολαμβάνεις Cob. : ὑπολαμβάνοις F

γενοῦ καὶ ξένος· τὴν δὲ περὶ τῆς γυναικὸς αἵρεσιν ἡ ὄψις κρινεῖ,
πότερον δεσποτικόν ἐστι τὸ κτῆμα ἢ καθ' ἡμᾶς."
Ἐπεὶ δὲ ἧκον εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ μὲν Θήρων ἐθαύμαζε τὸ μέ- 13
γεθος καὶ τὴν πολυτέλειαν (ἦν γὰρ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Περσῶν
βασιλέως παρεσκευασμένη), Λεωνᾶς δὲ ἐκέλευσε περιμένειν
αὐτὸν περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ δεσπότου πρῶτον ⟨γενησόμε-
νον⟩. ἔπειτα ἐκεῖνον λαβὼν ἀνήγαγεν εἰς τὴν οἴκησιν τὴν ἑαυ- 2
τοῦ σφόδρα ἐλευθέριον οὖσαν, ἐκέλευσε δὲ παραθεῖναι τρά-
πεζαν. καὶ ὁ Θήρων, οἷα πανοῦργος ἄνθρωπος καὶ πρὸς πάντα
καιρὸν ἁρμόσασθαι δεινός, ἥπτετο τροφῆς καὶ ἐφιλοφρονεῖτο
ταῖς προπόσεσι τὸν Λεωνᾶν, τὰ μὲν ἁπλότητος ἐνδείξει, τὸ δὲ
πλέον κοινωνίας πίστει. μεταξὺ δὲ ὁμιλία περὶ τῆς γυναικὸς 3
ἐγίνετο πολλή, καὶ ὁ Θήρων ἐπῄνει τὸν τρόπον μᾶλλον τῆς γυ-
ναικὸς ἢ τὸ κάλλος, εἰδὼς ὅτι τὸ μὲν ἄδηλον συνηγορίας ἔχει
χρείαν, ἡ δὲ ὄψις αὐτὴν συνίστησιν. "ἀπίωμεν οὖν" ἔφη Λεω-
νᾶς, "καὶ δεῖξον αὐτήν." ὁ δὲ "οὐκ ἐνταῦθά ἐστιν" ἀπεκρίνατο, 4
"διὰ γὰρ τοὺς τελώνας περιέστημεν τὴν πόλιν, ἀπὸ ὀγδοήκον-
τα δὲ σταδίων τὸ πλοῖον ὁρμεῖ," καὶ τὸν τόπον ἔφραζεν. "ἐν
τοῖς ἡμετέροις" φησὶ "χωρίοις ὡρμίσασθε· καὶ τοῦτο βέλτιον,
ἤδη τῆς Τύχης ὑμᾶς ἀγούσης ἐπὶ Διονύσιον. ἀπίωμεν οὖν εἰς 5
τὸν ἀγρόν, ἵνα καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτοὺς ἀναλάβητε· ἡ γὰρ
πλησίον ἔπαυλις κατεσκεύασται πολυτελῶς." ἥσθη μᾶλλον ὁ 6
Θήρων, εὐκολωτέραν ἔσεσθαι τὴν πρᾶσιν οὐκ ἐν ἀγορᾷ νομί-
ζων ἀλλ' ἐν ἐρημίᾳ, καὶ "ἕωθεν" φησὶν "ἀπίωμεν, σὺ μὲν εἰς
τὴν ἔπαυλιν, ἐγὼ δὲ εἰς τὴν ναῦν, κἀκεῖθεν ἄξω τὴν γυναῖκα
πρός σε." συνέθεντο ταῦτα καὶ δεξιὰς ἀλλήλοις ἐμβαλόντες
ἀπηλλάγησαν. ἀμφοτέροις δὲ ἡ νὺξ ἐδόκει μακρά, τοῦ μὲν δὴ
σπεύδοντος ἀγοράσαι, τοῦ δὲ πωλῆσαι.
Τῆς δ' ὑστεραίας ὁ μὲν Λεωνᾶς παρέπλευσεν εἰς τὴν ἔπαυ- 7

503 γενοῦ Her. : γίνου F || **508** ⟨γενησόμενον⟩ Jackson : ⟨γενόμενον⟩ Her. || **509** ἀνήγαγεν F : ἀπήγαγεν Cob. || **521** ἡμετέροις D'O. : ὑμετέροις F | ὡρμίσασθε Rei. : ὁρμίσασθαι F || **522** ὑμᾶς Her. : ἡμᾶς F || **524** ὁ del. Heibges || **528** πρός σε Reeve* : πρὸς σέ F || **531** τῆς ... ὑστεραίας Jackson : τῇ ... ὑστεραίᾳ F

λιν, ἅμα καὶ ἀργύριον κομίζων ἵνα προκαταλάβῃ τὸν ἔμπορον·
ὁ δὲ Θήρων ἐπὶ τὴν ἀκτὴν καὶ σφόδρα ποθοῦσιν ἐπέστη τοῖς
συνεργοῖς, διηγησάμενος δὲ τὴν πρᾶσιν αὐτοῖς Καλλιρόην κο-
8 λακεύειν ἤρξατο. "κἀγὼ" φησί, "θύγατερ, εὐθὺς μὲν ἤθελόν σε
πρὸς τοὺς σοὺς ἀπαγαγεῖν· ἐναντίου δὲ ἀνέμου γενομένου δι-
εκωλύθην ὑπὸ τῆς θαλάσσης· ἐπίστασαι δὲ πόσην σου πεποίη-
μαι πρόνοιαν· καὶ τὸ μέγιστον, καθαρὰν ἐτηρήσαμεν· ἀνύβρι-
στον ἀπολήψεταί σε Χαιρέας, ὡς ἐκ θαλάμου τοῦ τάφου σω-
9 θεῖσαν δι' ἡμᾶς. νῦν μὲν οὖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν μέχρι Λυκίας
διαδραμεῖν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ καὶ σὲ μάτην ταλαιπωρεῖν καὶ
ταῦτα χαλεπῶς ναυτιῶσαν· ἐνταῦθα [δὲ] δὴ παραθήσομαί σε
φίλοις πιστοῖς, ἐπανιὼν δὲ παραλήψομαι καὶ μετὰ πολλῆς ἐπι-
μελείας ἄξω λοιπὸν εἰς Συρακούσας. λαβὲ τῶν σῶν ὅτι ἂν θέ-
λῃς· σοὶ γὰρ καὶ τὰ λοιπὰ τηροῦμεν."
10 Ἐπὶ τούτῳ πρὸς αὑτὴν ἐγέλασε Καλλιρόη, καίτοι σφόδρα
λυπουμένη, ⟨καὶ⟩ παντελῶς αὐτὸν ἀνόητον ὑπελάμβανεν· ἤδη
⟨γὰρ⟩ πωλουμένη ⟨μὲν⟩ ἠπίστατο, τῆς δὲ παλιγγενεσίας τὴν
πρᾶσιν εὐτυχεστέραν ὑπελάμβανεν, ἀπαλλαγῆναι θέλουσα
λῃστῶν. καὶ "χάριν σοι" φησὶν "ἔχω, πάτερ, ὑπὲρ τῆς εἰς ἐμὲ
φιλανθρωπίας· ἀποδοῖεν δὲ" ἔφη "πᾶσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ τὰς ἀξίας
11 ἀμοιβάς. χρήσασθαι δὲ τοῖς ἐνταφίοις δυσοιώνιστον ὑπολαμ-
βάνω. πάντα μοι φυλάξατε καλῶς· ἐμοὶ δὲ ἀρκεῖ δακτυλίδιον
μικρόν, ὃ εἶχον καὶ νεκρά." εἶτα συγκαλυψαμένη τὴν κεφαλὴν
"ἄγε με" φησίν, "ὦ Θήρων, ὅποι ποτὲ θέλεις· πᾶς γὰρ τόπος
θαλάσσης καὶ τάφου κρείσσων."
14 Ὡς δὲ πλησίον ἐγένετο τῆς ἐπαύλεως, ὁ Θήρων ἐστρατήγη-
σέ τι τοιοῦτον. ἀποκαλύψας τὴν Καλλιρόην καὶ λύσας αὐτῆς
τὴν κόμην, διανοίξας τὴν θύραν, πρώτην ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν.
ὁ δὲ Λεωνᾶς καὶ πάντες οἱ ἔνδον ἐπιστάσης αἰφνίδιον κατ-

534 πρᾶσιν scripsi post D'O. : πρᾶξιν F || **542** [δὲ] Zankogiannes || **544** ὅτι ἂν scripsi : εἴ τι δ' F : ἅτιν' Bl. : δ' del. Her. || **545** τηροῦμεν Cocchi : πληροῦμεν F || **547** ⟨καὶ⟩ Rei. : ⟨ὅτι⟩ D'O. || **547 sq.** ἤδη ⟨γὰρ⟩ Her. : ἡ δὲ F || **548** ⟨μὲν⟩ Cob. | παλιγγενεσίας scripsi (cf. 1.8.1) : πάλαι εὐγενείας F : ταλαιπωρίας Cob. : lacunam suspicatur Jakob || **557** ἐγένετο F : ἐγένοντο Zankogiannes

επλάγησαν, οἱ μὲν δοκοῦντες θεὰν ἑωρακέναι, ⟨οἱ δὲ καὶ προσ-
κυνήσαντες⟩· καὶ γὰρ ἦν τις λόγος ἐν τοῖς ἀγροῖς Ἀφροδίτην
ἐπιφαίνεσθαι. καταπεπληγμένων δὲ αὐτῶν κατόπιν ὁ Θήρων 2
ἑπόμενος προσῆλθε τῷ Λεωνᾷ καὶ "ἀνάστα" φησὶ "καὶ γενοῦ
περὶ τὴν ὑποδοχὴν τῆς γυναικός· αὕτη γάρ ἐστιν ἣν θέλεις
ἀγοράσαι." χαρὰ καὶ θαυμασμὸς ἐπηκολούθησε πάντων. τὴν 3
μὲν οὖν Καλλιρόην ἐν τῷ καλλίστῳ τῶν οἰκημάτων κατακλί-
ναντες εἴασαν ἡσυχάζειν· καὶ γὰρ ἐδεῖτο πολλῆς ἀναπαύσεως
ἐκ λύπης καὶ καμάτου καὶ φόβου· Θήρων δὲ τῆς δεξιᾶς λαβό-
μενος τοῦ Λεωνᾶ "τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ σοι" φησὶ "πιστῶς πεπλή-
ρωται, σὺ δὲ ἔχε μὲν ἤδη τὴν γυναῖκα (φίλος γὰρ εἶ λοιπόν),
ἧκε δὲ εἰς ἄστυ καὶ λάμβανε τὰς καταγραφὰς καὶ τότε μοι τι-
μὴν ἣν θέλεις ἀποδώσεις." ἀμείψασθαι δὲ θέλων [ὁ] Λεωνᾶς 4
"οὐ μὲν οὖν" φησίν, "ἀλλὰ καὶ ἐγώ σοι τὸ ἀργύριον ἤδη πι-
στεύω πρὸ τῆς καταγραφῆς," ἅμα δὲ καὶ προκαταλαβεῖν ἤθε-
λε, δεδιὼς μὴ ἄρα μετάθηται· πολλοὺς γὰρ ⟨ἂν⟩ ἐν τῇ πόλει
γενέσθαι τοὺς ἐθέλοντας ὠνεῖσθαι. τάλαντον οὖν ἀργυρίου 5
προκομίσας ἠνάγκαζε λαβεῖν, ὁ δὲ Θήρων ἀκκισάμενος λαμ-
βάνει. κατέχοντος δὲ ἐπὶ δεῖπνον αὐτὸν τοῦ Λεωνᾶ (καὶ γὰρ ἦν
ὀψὲ τῆς ὥρας) "βούλομαι" φησὶν "ἀφ' ἑσπέρας εἰς τὴν πόλιν
πλεῦσαι, τῆς δ' ὑστεραίας ἐπὶ τῷ λιμένι συμβαλοῦμεν."

Ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγησαν. ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὴν ναῦν ὁ Θήρων 6
ἐκέλευσεν ἀραμένους τὰς ἀγκύρας ἀνάγεσθαι τὴν ταχίστην,
πρὶν ἐκπύστους γενέσθαι. καὶ οἱ μὲν ἀπεδίδρασκον ἔνθα τὸ
πνεῦμα ἔφερε, μόνη δὲ Καλλιρόη γενομένη ἤδη μετ' ἐξουσίας
τὴν ἰδίαν ἀπωδύρετο τύχην. "ἰδοὺ" φησὶν "ἄλλος τάφος, ἐν ᾧ
Θήρων με κατέκλεισεν, ἐρημότερος ἐκείνου μᾶλλον· πατὴρ 7

584 πρὶν ἐκπύστους γενέσθαι: Thuc. 3.30.1

561 οἱ μὲν F : οἷα δὴ Zimmermann 1925 : del. Her. | ⟨οἱ δὲ καὶ προσκυνήσαντες⟩ addidi post Rei. (cf. ἀνάστα infr. et προσκυν- 1.1.16, 3.2.14 et alibi) (ad 4.1.9 ⟨οἱ δὲ⟩ recte supplet Rei.) || **564** ἀνάστα F, ut ter in Nov. Test. : an ἀνάστηθι legendum (Bl.) ut 4.1.3 et septiens in NT? (cf. quoque ἀνίστασο 8.3.8) || **573** [ὁ] Heibges || **576** ⟨ἂν⟩ Her. || **577** γενέσθαι F : γενήσεσθαι Bl. || **581** τῆς δ' ὑστεραίας Reeve, fort. iam Jackson 103 : τῇ δ' ὑστεραίᾳ F || **585** ἤδη Abresch : ἤδε F

γὰρ ἂν ἐκεῖ μοι προσῆλθε καὶ μήτηρ, καὶ Χαιρέας ἐπέσπεισε
δακρύων· ᾐσθόμην ἂν καὶ τεθνεῶσα. τίνα δὲ ἐνταῦθα καλέσω;
διώκεις ⟨με⟩, Τύχη βάσκανε, διὰ γῆς καὶ θαλάσσης. τῶν ἐμῶν
κακῶν οὐκ ἐπληρώθης, ἀλλὰ πρῶτον μὲν φονέα μου τὸν ἐρα-
στὴν ἐποίησας· Χαιρέας, ὁ μηδὲ δοῦλον μηδέποτε πλήξας,
8 ἐλάκτισε καιρίως ἐμὲ τὴν φιλοῦσαν· εἶτά με τυμβωρύχων χερσὶ
παρέδωκας καὶ ἐκ τάφου προήγαγες εἰς θάλασσαν καὶ τῶν κυ-
μάτων τοὺς πειρατὰς φοβερωτέρους ἐπέστησας. τὸ δὲ περι-
βόητον κάλλος εἰς τοῦτο ἐκτησάμην, ἵνα ὑπὲρ ἐμοῦ Θήρων ὁ
9 λῃστὴς μεγάλην λάβῃ τιμήν. ἐν ἐρημίᾳ πέπραμαι καὶ οὐδὲ εἰς
πόλιν ἤχθην, ὡς ἄλλη τις τῶν ἀργυρωνήτων· ἐφοβήθης γάρ, ὦ
Τύχη, μή τις ἰδὼν εὐγενῆ ⟨με⟩ δόξῃ. διὰ τοῦτο ὡς σκεῦος παρ-
εδόθην οὐκ οἶδα τίσιν, Ἕλλησιν ἢ βαρβάροις ἢ πάλιν λῃ-
σταῖς." κόπτουσα δὲ τῇ χειρὶ τὸ στῆθος εἶδεν ἐν τῷ δακτυλίῳ
τὴν εἰκόνα τὴν Χαιρέου καὶ καταφιλοῦσα "ἀληθῶς ἀπόλωλά
10 σοι, Χαιρέα" φησί, "τοιούτῳ διαζευχθεῖσα πάθει. καὶ σὺ μὲν
πενθεῖς καὶ μετανοεῖς καὶ τάφῳ κενῷ παρακάθησαι, μετὰ θά-
νατόν μοι τὴν σωφροσύνην μαρτυρῶν, ἐγὼ δὲ ἡ Ἑρμοκράτους
θυγάτηρ, ἡ σὴ γυνή, δεσπότῃ σήμερον ἐπράθην." τοιαῦτα ὀδυ-
ρομένῃ μόλις ὕπνος ἐπῆλθεν [αὐτῇ].

588 ἂν ἐκεῖ μοι vel ἄν μοι ἐκεῖ Reeve : μοι ἂν ἐκεῖ F ‖ **590** διώκεις D'O. (⟨με⟩ addidi) : γινώσκεις F : διώκουσα Richards : γυμνάσασ⟨α με⟩ (quod post βάσκανε trp.) Zimmermann 1927 : obelo notant Lucke-Schäfer ‖ **591** φονέα μου τὸν ἐραστήν Reeve* : τὸν ἐραστήν μου φονέα F ‖ **593** ἐμὲ D'O. (ex Apogr.) : με F ‖ **598** ἤχθην Cob. (cf. 6.6.4) : ἠνέχθην F ‖ **599** ⟨με⟩ scripsi : ⟨μέ⟩ post μή Sanz Morales ‖ **602sq.** ἀπόλωλά σοι, Zimmermann 1925 : ἀπόλωλας, ὦ F : ἀπόλωλα[ς], ὦ Hirschig : ἀπολώλεκας, ὦ Jakob ‖ **603** τοιούτῳ Rei. (*Nov. Act. Erud.*, 106–7) : τοσούτῳ F : τοσούτῳ ⟨σου⟩ Her. | διαζευχθεῖσα Hirschig : διαζευχθεὶς F : διαζευχθεῖσαν Jakob | πάθει F : πελάγει Her. post Pierson, sed cf. Rei. (v. n. praeced.) et Thuc. 2.54 ‖ **607** [αὐτῇ] Cob.

2

Λεωνᾶς δὲ κελεύσας Φωκᾷ τῷ οἰκονόμῳ πολλὴν ἐπιμέλειαν 1
ἔχειν τῆς γυναικός, αὐτὸς ἔτι νυκτὸς ἐξῆλθεν εἰς τὴν Μίλητον,
σπεύδων εὐαγγελίσασθαι τῷ δεσπότῃ τὰ περὶ τῆς νεωνήτου,
μεγάλην οἰόμενος αὐτῷ φέρειν τοῦ πένθους παραμυθίαν. εὗρε
δὲ ἔτι κατακείμενον τὸν Διονύσιον· ἀλύων γὰρ ὑπὸ τῆς λύπης
οὐδὲ προῄει τὰ πολλά, καίτοι ποθούσης αὐτὸν τῆς πατρίδος,
ἀλλὰ διέτριβεν ἐν τῷ θαλάμῳ, ὡς ἔτι παρούσης αὐτῷ τῆς γυ-
ναικός. ἰδὼν δὲ τὸν Λεωνᾶν ἔφη πρὸς αὐτὸν “μίαν ταύτην ἐγὼ 2
νύκτα μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀθλίας ἡδέως κεκοίμημαι· καὶ
γὰρ εἶδον αὐτὴν ⟨ὄναρ⟩ ἐναργῶς μείζονά τε καὶ κρείττονα γε-
γενημένην, καὶ ὡς ὕπαρ μοι συνῆν. ἔδοξα δὲ εἶναι τὴν πρώτην
ἡμέραν τῶν γάμων καὶ ἀπὸ τῶν χωρίων μου τῶν παραθαλατ-
τίων αὐτὴν νυμφαγωγεῖν, σοῦ μοι τὸν ὑμέναιον ᾄδοντος.” ἔτι δὲ 3
αὐτοῦ διηγουμένου, Λεωνᾶς ἀνεβόησεν “εὐτυχὴς εἶ, δέσποτα,
καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ. μέλλεις ἀκούειν ταῦτα, ἃ τεθέασαι.” καὶ
ἀρξάμενος αὐτῷ διηγεῖται “προσῆλθέ μοί τις ἔμπορος πιπράσ-
κων γυναῖκα καλλίστην, διὰ δὲ τοὺς τελώνας ἔξω τῆς πόλεως
ὥρμισε τὴν ναῦν πλησίον τῶν σῶν χωρίων. κἀγὼ συνταξάμενος 4
ἀπῆλθον εἰς ἀγρόν. ἐκεῖ δὲ συμβαλόντες ἀλλήλοις ἔργῳ μὲν
τὴν πρᾶσιν ἀπηρτίκαμεν· ἐγώ τε γὰρ ἐκείνῳ τάλαντον δέδωκα
⟨κἀκεῖνος ἐμοὶ τὴν γυναῖκα⟩· δεῖ δὲ ἐνταῦθα γενέσθαι νομίμως
τὴν καταγραφήν.” ὁ δὲ Διονύσιος τὸ μὲν κάλλος ἡδέως ἤκουσε 5
τῆς γυναικός (ἦν γὰρ φιλογύνης ἀληθῶς), τὴν δὲ δουλείαν ἀη-
δῶς· ἀνὴρ γὰρ βασιλικός, διαφέρων ἀξιώματι καὶ παιδείᾳ τῆς
ὅλης Ἰωνίας, ἀπηξίου κοίτην θεραπαινίδος, καὶ “ἀδύνατον” εἶ-
πεν, “ὦ Λεωνᾶ, καλὸν εἶναι σῶμα μὴ πεφυκὸς ἐλεύθερον. οὐκ
ἀκούεις τῶν ποιητῶν ὅτι θεῶν παῖδές εἰσιν οἱ καλοί, πολὺ δὲ

1 sic incipit F : χαρίτωνος ἀφροδισιέως τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην λόγος β′ ‖ **10** ⟨ὄναρ⟩ Hirschig (cf. 2.1.3) ‖ **20** ἐγώ τε F : ἔγωγε Rei.: τε del. Her., qui confert perperam 2.3.4, q.v. : v. n. seq. ‖ **21** ⟨κἀκεῖνος ἐμοὶ τὴν γυναῖκα⟩ scripsi post Cob. et Jackson ‖ **23** φιλογύνης F : Attice, fortasse numerorum causa : sed -γύναιος 1.12.7, 7.6.7

πρότερον ἀνθρώπων εὐγενῶν; σοὶ δὲ ἤρεσεν ἐπ' ἐρημίας· συν-
6 έκρινας γὰρ αὐτὴν ταῖς ἀγροίκοις. ἀλλ' ἐπείπερ ἐπρίω, βάδιζε
εἰς τὴν ἀγοράν· Ἄδραστος δὲ ὁ ἐμπειρότατος τῶν νόμων διοι-
κήσει τὰς καταγραφάς." ἔχαιρεν ὁ Λεωνᾶς ἀπιστούμενος· τὸ
γὰρ ἀπροσδόκητον ἔμελλε τὸν δεσπότην μᾶλλον ἐκπλήσσειν.
περιιὼν δὲ τοὺς Μιλησίων λιμένας ἅπαντας καὶ τὰς τραπέζας
7 καὶ τὴν πόλιν ὅλην οὐδαμοῦ Θήρωνα εὑρεῖν ἠδύνατο. ἐμπόρους
ἐξήταζε καὶ πορθμεῖς, ἐγνώριζε δὲ οὐδείς. ἐν πολλῇ τοίνυν
ἀπορίᾳ γενόμενος κωπῆρες λαβὼν παρέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν
κἀκεῖθεν ἐπὶ τὸ χωρίον· οὐκ ἔμελλε δὲ εὑρήσειν τὸν ἤδη πλέ-
8 οντα. μόλις οὖν καὶ βραδέως ἀπῆλθε πρὸς τὸν δεσπότην. ἰδὼν
δὲ αὐτὸν ὁ Διονύσιος σκυθρωπὸν ἤρετο τί πέπονθεν· ὁ δέ φη-
σιν "ἀπολώλεκά σοι, ὦ δέσποτα, τάλαντον." "συμβαῖνον" εἶπεν
ὁ Διονύσιος. "ἀσφαλέστερόν σε τοῦτο πρὸς τὰ λοιπὰ ποιήσει.
τί δὲ ὅμως συμβέβηκεν; ἦ μή τι ἡ νεώνητος ἀποδέδρακεν;"
"οὐκ ἐκείνη" φησίν, "ἀλλ' ὁ πωλήσας." "ἀνδραποδιστὴς ἄρα
ἦν, καὶ ἀλλοτρίαν σοι πέπρακε δούλην διὰ τοῦτ' ἐπ' ἐρημίας.
9 πόθεν δ' ἔλεγε τὴν ἄνθρωπον εἶναι;" "Συβαρῖτιν ἐξ Ἰταλίας,
πραθεῖσαν ὑπὸ δεσποίνης κατὰ ζηλοτυπίαν." "ζήτησον Συβα-
ριτῶν εἴ τινες ἐπιδημοῦσιν· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐκεῖ κατάλιπε τὴν
γυναῖκα." τότε μὲν οὖν ὁ Λεωνᾶς ἀπῆλθε λυπούμενος, ὡς οὐκ
εὐτυχοῦς τῆς πραγματείας αὐτῷ γεγενημένης· ἐπετήρει δὲ και-
ρὸν ἀναπεῖσαι τὸν δεσπότην ἐξελθεῖν εἰς τὰ χωρία, λοιπὸν
μίαν ἔχων ἐλπίδα τὴν ὄψιν τῆς γυναικός.
2 Πρὸς δὲ τὴν Καλλιρόην εἰσῆλθον αἱ ἄγροικοι γυναῖκες καὶ
εὐθὺς ὡς δέσποιναν ἤρξαντο κολακεύειν. Πλαγγὼν δέ, ἡ τοῦ
οἰκονόμου γυνή, ζῶον οὐκ ἄπρακτον, ἔφη πρὸς αὐτὴν "ζητεῖς

29 ταῖς D'O. : τοῖς F ‖ **33** περιιὼν Abresch : παριὼν F ‖ **34** ἠδύνατο F : ἐδύνατο Her., q. v. ‖ **36** κωπῆρες D'O. : κωπήρεις F ‖ **40** σοι Her. : σου F | συμβαῖνον F : forsan sanum sed sensus varie explicatur : 'accidunt talia' (Wifstand), 'male factum!' (Plepelits), 'iam factum est' (Lucke-Schäfer) : an 'fortasse', cum ⟨τὸ⟩ ante συμβ. (D'O. : 'hic casus' Rei.), sine interpunctione post Διον.? ‖ **44** τοῦτ' F : τοῦτο δ' Zankogiannes (post δούλην distinguens) ‖ **49** εὐτυχοῦς τῆς Rei. : εὐτυχούσης F ‖ **53** Πλαγγὼν Cob. : πλάγγων F : v. Praef.

μέν, ὦ τέκνον, πάντως τοὺς σεαυτῆς· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνθάδε
νόμιζε σούς· Διονύσιος γάρ, ὁ δεσπότης ἡμῶν, χρηστός ἐστι
καὶ φιλάνθρωπος. εὐτυχῶς σε ἤγαγεν εἰς ἀγαθὴν ὁ θεὸς
οἰκίαν· ὥσπερ ἐν πατρίδι διάξεις. ἐκ μακρᾶς οὖν θαλάσσης 2
ἀπόλουσαι τὴν ἄσιν· ἔχεις θεραπαινίδας." μόλις μὲν καὶ μὴ
βουλομένην, προήγαγε δὲ ὅμως εἰς τὸ βαλανεῖον. εἰσελθοῦσαν
δὲ ἤλειψάν τε καὶ ἀπέσμηξαν ἐπιμελῶς ὥστε, ἐνδεδυμένης αὐ-
τῆς θαυμάζουσαι τὸ πρόσωπον ὡς θεῖον, καὶ μᾶλλον ἀποδυ-
σαμένης κατεπλάγησαν †πρόσωπον ἔδοξαν ἰδοῦσαι†· ὁ χρὼς
γὰρ λευκὸς ἔστιλψεν εὐθὺς μαρμαρυγῇ τινι ὅμοιον ἀπολάμ-
πων· τρυφερὰ δὲ σάρξ, ὥστε δεδοικέναι μὴ καὶ ἡ τῶν δακτύ-
λων ἐπαφὴ μέγα τραῦμα ποιήσῃ. ἡσυχῇ δὲ διελάλουν πρὸς ἀλ- 3
λήλας "καλὴ μὲν ἡ δέσποινα ἡμῶν καὶ περιβόητος· ταύτης δὲ
ἂν θεραπαινὶς ἔδοξεν." ἐλύπει τὴν Καλλιρόην ὁ ἔπαινος καὶ
τοῦ μέλλοντος οὐκ ἀμάντευτος ἦν. ἐπεὶ δὲ λέλουτο καὶ τὴν κό-
μην συνεδέσμουν, καθαρὰς αὐτῇ προσήνεγκαν ἐσθῆτας· ἡ δὲ
οὐ πρέπειν ἔλεγε ταῦτα τῇ νεωνήτῳ. "χιτῶνά μοι δότε δουλι- 4
κόν· καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐστέ μου κρείττονες." ἐνεδύσατο μὲν οὖν τι
τῶν ἐπιτυχόντων· κἀκεῖνο δὲ ἔπρεπεν αὐτῇ καὶ πολυτελὲς ἔδο-

55 σεαυτῆς Her. post D'O. : ἑαυτῆς F | ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνθάδε Zimmermann 1925 post Her. : ἀλλὰ καλῶς· καὶ ἐνθάδε F, sic interpunctum (καὶ per compendium) : ἀλλὰ καλῶς καὶ τοὺς ἐνθάδε Her. : fort. καλῶς· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνθάδε || **58** ὥσπερ Her. : ὥστε F (v. Valley ap. Bl., sed dubium est num ea vocula ὥσπερ significare possit; nusquam alibi ap. Char. reperitur, ap. Longum 1.6.3 solum, ubi Reeve in ed. sua legit ὥσπερ) : ὥστε ⟨καὶ παρ' ἡμῖν⟩ Jakob || **60** εἰσελθοῦσαν : lectio incerta : fortasse -αι || **61–63** ὥστε ... κατεπλάγησαν †πρόσωπον ἔδοξαν ἰδοῦσαι† Renehan post Gasda et Bl. : ὥστε ἐνδεδυμένης ... ὡς θεῖον post κατεπλάγησαν F, quem ordinem retinens ⟨ἀ⟩πρόσωπον ἔδοξαν ⟨τἄνδον⟩ ἰδοῦσαι coni. Jackson, conferens Pl. *Charm.* 154 et Aristaenet. 1.3 (cf. iam D'O., et v. Morel 1963): alia coniecerunt Rei., Abresch, Beck, Hirschig, Zimmermann 1924, 1954, sed frustra | ὥστε F : ἢ ὅτε D'O. | θαυμάζουσαι F : θαυμάσασαι Rei., fort. recte : ὅλον τὸ σῶμα ἰδοῦσαι Gasda: ὡς ὅλην πρόσωπον δοκοῦσαι ἰδεῖν Bl.: haec nondum enucleata (an lacunosa? an glossa latet?) || **67** ⟨ἦν⟩ post μὲν Abresch || **69** λέλουτο Rei. : fort. δ'ἐλέλουτο Gärtner : δέδοκτο F

5 ξε καταλαμπόμενον ὑπὸ κάλλους. ἐπεὶ δὲ ἠρίστησαν αἱ γυναῖ-
κες, ἔλεγεν ἡ Πλαγγὼν "ἐλθὲ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην καὶ εὖξαι
περὶ σεαυτῆς· ἐπιφανὴς δέ ἐστιν ἐνθάδε ἡ θεός, καὶ οὐ μόνον
οἱ γείτονες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἄστεος παραγινόμενοι θύουσιν
αὐτῇ. μάλιστα δὲ ἐπήκοος Διονυσίῳ· ἐκεῖνος οὐδέποτε παρ-
6 ῆλθεν αὐτήν." εἶτα διηγοῦντο τῆς θεοῦ τὰς ἐπιφανείας καί τις
εἶπε τῶν ἀγροίκων "δόξεις, ὦ γύναι, θεασαμένη τὴν Ἀφροδίτην
εἰκόνα βλέπειν σεαυτῆς." ἀκούσασα δὲ ἡ Καλλιρόη δακρύων
ἐνεπλήσθη καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν "οἴμοι τῆς συμφορᾶς, καὶ ἐν-
ταῦθά ἐστιν Ἀφροδίτη θεὸς ἐμοὶ πάντων τῶν κακῶν αἰτία.
πλὴν ἄπειμι, θέλω γὰρ αὐτὴν πολλὰ μέμψασθαι."
7 Τὸ δὲ ἱερὸν πλησίον ἦν τῆς ἐπαύλεως παρ' αὐτὴν τὴν λεω-
φόρον. προσκυνήσασα δὲ ἡ Καλλιρόη καὶ τῶν ποδῶν λαβομέ-
νη τῆς Ἀφροδίτης "σύ μοι" φησὶ "πρώτη Χαιρέαν ἔδειξας, συν-
αρμόσασα δὲ καλὸν ζεῦγος οὐκ ἐτήρησας· καίτοιγε ἡμεῖς σε
8 ἐκοσμοῦμεν. ἐπεὶ δὲ οὕτως ἐβουλήθης, μίαν αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ
χάριν· μηδενί με ποιήσῃς μετ' ἐκεῖνον ἀρέσαι." πρὸς τοῦτο
ἀνένευσεν ἡ Ἀφροδίτη· μήτηρ γάρ ἐστι τοῦ Ἔρωτος, καὶ πάλιν
ἄλλον ἐπολιτεύετο γάμον, ὃν οὐδὲ αὐτὸν ἔμελλε τηρήσειν.
ἀπαλλαγεῖσα δὲ ἡ Καλλιρόη λῃστῶν καὶ θαλάσσης τὸ ἴδιον
κάλλος ἀνελάμβανεν, ὥστε θαυμάζειν τοὺς ἀγροίκους καθημέ-
ραν εὐμορφοτέρας αὐτῆς βλεπομένης.
3 Ὁ δὲ Λεωνᾶς, καιρὸν ἐπιτήδειον εὑρών, Διονυσίῳ λόγους
προσήνεγκε τοιούτους· "ἐν τοῖς παραθαλασσίοις, ὦ δέσποτα,
χωρίοις οὐ γέγονας ἤδη χρόνῳ πολλῷ καὶ ποθεῖ τὰ ἐκεῖ τὴν
σὴν ἐπιδημίαν. ἀγέλας σε δεῖ καὶ φυτείας θεάσασθαι, καὶ ἡ
2 συγκομιδὴ τῶν καρπῶν ἐπείγει. χρῆσαι καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῶν
οἰκιῶν ἃς σοῦ κελεύσαντος ᾠκοδομήσαμεν· οἴσεις δὲ καὶ τὸ
πένθος ἐλαφρότερον ἐκεῖ, περισπώμενος ὑπὸ τῆς τῶν ἀγρῶν
ἀπολαύσεως καὶ διοικήσεως. ἐὰν δέ τινα ἐπαινέσῃς ἢ βουκό-
λον ἢ ποιμένα, δώσεις αὐτῷ τὴν νεώνητον γυναῖκα." ἤρεσε τῷ

74 ⟨τοῦ⟩ κάλλους Zankogiannes ‖ **75** ἔλεγεν scripsi (cf. 5.8.5, 8.8.2) : λέγει F : εἶπεν Heibges ‖ **76** σεαυτῆς Heibges : σαυτῆς F ‖ **82** ἐνεπλήσθη Her. : ἐπλήσθη F | αὐτὴν Heibges : ἑαυτὴν F ‖ **83** ἐμοὶ F : ἥ μοι Jacobs | πάντων τῶν Bl. : τῶν πάντων F

Διονυσίῳ ταῦτα καὶ προεῖπε τὴν ἔξοδον εἰς ῥητὴν ἡμέραν.
παραγγελίας δὲ γενομένης παρεσκεύαζον ἡνίοχοι μὲν ὀχήμα- 3
τα, ἱπποκόμοι δὲ ἵππους, ναῦται δὲ πορθμεῖα· φίλοι παρεκα-
λοῦντο συνοδεύειν καὶ πλῆθος ἀπελευθέρων· φύσει γὰρ ἦν ὁ
Διονύσιος μεγαλοπρεπής. ἐπεὶ δὲ πάντα ηὐτρέπιστο, τὴν μὲν 4
παρασκευὴν καὶ τοὺς πολλοὺς ἐκέλευσε διὰ θαλάσσης κομί-
ζεσθαι, τὰ δὲ ὀχήματα ἐπακολουθεῖν ὅταν αὐτὸς προέλθῃ,
πενθοῦντί τε γὰρ μὴ πρέπειν πομπήν. ἅμα δὲ τῇ ἕῳ, πρὶν αἰσ-
θέσθαι τοὺς πολλούς, ἵππου πέμπτος ⟨αὐτὸς⟩ ἐπέβη· εἷς δὲ ἦν
ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ Λεωνᾶς.
Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ἐξήλαυνεν εἰς τοὺς ἀγρούς, ἡ δὲ Καλ- 5
λιρόη τῆς νυκτὸς ἐκείνης θεασαμένη τὴν Ἀφροδίτην ἠβουλήθη
καὶ πάλιν αὐτὴν προσκυνῆσαι· καὶ ἡ μὲν ἑστῶσα ηὔχετο, Διο-
νύσιος δὲ ἀποπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τὸν
νεών. ψόφου δὲ ποδῶν αἰσθομένη Καλλιρόη πρὸς αὐτὸν ἐπε-
στράφη. θεασάμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἀνεβόησεν "ἵλεως εἴης, ὦ 6
Ἀφροδίτη, καὶ ἐπ' ἀγαθῷ μοι φανείης." καταπίπτοντα δὲ αὐ-
τὸν ἤδη Λεωνᾶς ὑπέλαβε καὶ "αὕτη" φησὶν "ἐστίν, ὦ δέσποτα,
ἡ νεώνητος· μηδὲν ταραχθῇς. καὶ σὺ δέ, ὦ γύναι, πρόσελθε τῷ
κυρίῳ." Καλλιρόη μὲν οὖν πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου κάτω κύ-
ψασα πηγὴν ἀφῆκε δακρύων ὀψὲ μεταμανθάνουσα τὴν ἐλευ-
θερίαν· ὁ δὲ Διονύσιος πλήξας τὸν Λεωνᾶν "ἀσεβέστατε" εἶπ-
εν, "ὡς ἀνθρώποις διαλέγῃ τοῖς θεοῖς; σὺ ταύτην λέγεις ἀρ- 7
γυρώνητον; δικαίως οὖν οὐχ εὗρες τὸν πιπράσκοντα. οὐκ ἤκου-

125 ὀψὲ μεταμανθάνουσα ...: Aeschines *In Ctes.* 157 (cf. 4.2.4)

105 ῥητὴν Rei. : ἣν F || **112** τε del. Her., sed cf. LSJ s.v. C.10.c || **113** ἵππου D'O. : ἵππῳ F | πέμπτος ⟨αὐτὸς⟩ ἐπέβη· εἷς δὲ ἦν scripsi post Cob. (⟨αὐτὸς⟩) et Jackson* : ἐπέβη, πέμπτος δέ· εἷς ἦν F || **119** post νεών incipit Π^2 (P. Oxy. 1019, ex parte satis lacunosa) | ποδων Π^2 (iam D'O.) : ποθεν F | [καλ]λιροη : sic scribit nomen Π^2 || **120** ἀνέβοησεν ἵλεως εἴης F : ειλεως εφη Π^2 || **122** ὑπέλαβε F : υπελαβεν Π^2 | εστιν Π^2 : deest in F || **124 sq.** κατω [κυψασα πη]γην αφηκε δακρυων Π^2 : κάτω κύψασα post δακρύων F || **127** σὺ deest in Π^2 || **128** δι]καιως ουν Π^2 : καὶ ὡς F

σας οὐδὲ Ὁμήρου διδάσκοντος ἡμᾶς
καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσιν
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶσι;"
†[ ] Καλλιρόη† "παῦσαί μου καταγελῶν καὶ θεὸν ὀνομάζων
8 τὴν οὐδὲ ἄνθρωπον εὐτυχῆ." λαλούσης δὲ αὐτῆς ἡ φωνὴ τῷ
Διονυσίῳ θεία τις ἐφάνη· μουσικὸν γὰρ ἐφθέγγετο καὶ ὥσπερ
κιθάρας ἀπεδίδου τὸν ἦχον. ἀπορηθεὶς οὖν καὶ ἐπὶ πλέον ὁμι-
λεῖν καταιδεσθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, φλεγόμενος ἤδη
τῷ ἔρωτι. μετ' οὐ πολὺ δὲ ἧκεν ἐξ ἄστεος ἡ παρασκευή, καὶ
9 ταχεῖα φήμη διέδραμε τοῦ γεγονότος. ἔσπευδον οὖν πάντες
τὴν γυναῖκα ἰδεῖν, προσεποιοῦντο δὲ [πάντες] τὴν Ἀφροδίτην
προσκυνεῖν. αἰδουμένη δὲ ἡ Καλλιρόη τὸ πλῆθος οὐκ εἶχεν ὅ τι
πράξει· πάντα γὰρ ἦν αὐτῇ ξένα καὶ οὐκ ἔβλεπεν οὐδὲ τὴν
συνήθη Πλαγγόνα, ἀλλ' ἐκείνη περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐγίνετο τοῦ
10 δεσπότου. προκοπτούσης δὲ τῆς ὥρας καὶ μηδενὸς ἥκοντος εἰς
τὴν ἔπαυλιν, ἀλλὰ πάντων ἑστώτων ἐκεῖ ὡς κεκηλημένων, συν-
ῆκεν ὁ Λεωνᾶς τὸ γεγονὸς καὶ ἀφικόμενος εἰς τὸ τέμενος ἐξ-
ήγαγε τὴν Καλλιρόην. τότε δὲ ἦν ἰδεῖν ὅτι φύσει γίνονται βα-
σιλεῖς, ὥσπερ ὁ ἐν τῷ σμήνει τῶν μελισσῶν· ἠκολούθουν γὰρ
αὐτομάτως ἅπαντες αὐτῇ καθάπερ ὑπὸ τοῦ κάλλους δεσποίνῃ
κεχειροτονημένῃ.

130 sq. Hom. *Od.* 17.485, 487 || **146** τότε δὲ sqq.: Xen. *Cyr.* 5.1.24

130sq. καί τε ... ἐφορῶσιν; : pro καί τε, καί γε οἱ F, et Π[2] ut videtur : ἐφορωσιν Π[2], ἐφορῶσι F : ἐφορῶντες Hom. || **132** [....] Καλλιρόη : [... ca. 12 litt.... κα]λλιροη Π[2] : τὸ γοῦν λοιπὸν F : lacunam stat. post τὸ γοῦν λοιπὸν Rei. et D'O. : τότ' οὖν εἶπεν ἡ Καλλιρόη Bl. : τὸ λοιπόν γ' ἔφη Καλλιρόη Fuhr : ἀνέκραγεν ἡ Καλλιρόη Zimmermann *H.* 1928 (cf. 8.3.2) : τὸ γοῦν λοιπὸν del. Calderini | θεὸν F : θεαν Π[2] | ονο[μαζων Π[2] : εἶναι νομίζων F || **133** post αὐτῆς deficit Π[2] || **139** [πάντες] Jakob || **141** πράξει F : πράξειε Cob. (cf. 7.6.9) || **144** πάν]των incipit denuo Π[2] | ⟨ὡς⟩ κεκηλημένων Jacobs : καὶ (per compendium) κεκλημένων F, Π[2] | συνηκεν ο Π[2] : συνῆκε F || **145** το γεγονος Π[2] : om. F | ἀφικόμενος F : αφεικομενος Π[2] || **146** τότε δὲ F : τους δ' Π[2] | γίνονται F : γεινονται Π[2] || **147** ο Π[2] (cf. Xen.) : om. F | αυτοματως Π[2] : om. F || **148** αυτη Π[2] : om. F || **149** κεχειροτονημένῃ F : -μενοι Π[2]

Ἡ μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἴκησιν τὴν συνήθη· Διονύσιος δὲ 4
ἐτέτρωτο μέν, τὸ δὲ τραῦμα περιστέλλειν ἐπειρᾶτο, οἷα δὴ πε-
παιδευμένος ἀνὴρ καὶ ἐξαιρέτως ἀρετῆς ἀντιποιούμενος. μήτε
δὲ τοῖς οἰκέταις θέλων εὐκαταφρόνητος δοκεῖν μήτε μειρακιώ-
δης τοῖς φίλοις, διεκαρτέρει παρ' ὅλην τὴν ἑσπέραν, οἰόμενος
μὲν λανθάνειν, κατάδηλος δὲ γινόμενος μᾶλλον ἐκ τῆς σιωπῆς.
μοῖραν δέ τινα λαβὼν ἀπὸ τοῦ δείπνου "ταύτην" φησὶ "κομι- 2
σάτω τις τῇ ξένῃ. μὴ εἴπῃ δὲ 'παρὰ τοῦ κυρίου,' ἀλλὰ 'παρὰ
Διονυσίου.'"

Τὸν μὲν οὖν πότον προήγαγεν ἐπὶ πλεῖστον· ἠπίστατο γὰρ
ὅτι οὐ μέλλει καθεύδειν. ἀγρυπνεῖν οὖν ἐβούλετο μετὰ τῶν φί- 3
λων. ἐπεὶ δὲ προέκοπτε τὰ τῆς νυκτός, ἀναλύσας ὕπνου μὲν
οὐκ ἐλάγχανεν, ὅλος δὲ ἦν ἐν τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἱερῷ καὶ πάν-
των ἀνεμιμνήσκετο, τοῦ προσώπου, τῆς κόμης, πῶς ⟨ἐπ⟩-
εστράφη, πῶς ἀνέβλεψε, τῆς φωνῆς, τοῦ σχήματος, τῶν ῥημά-
των· ἐξέκαε δὲ αὐτὸν τὰ δάκρυα. τότ' ἦν ἰδεῖν ἀγῶνα λογισμοῦ 4
καὶ πάθους. καίτοι γὰρ βαπτιζόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας γεν-
ναῖος ἀνὴρ ἐπειρᾶτο ἀντέχεσθαι. καθάπερ δὲ ἐκ κύματος ἀνέ-
κυπτε λέγων πρὸς αὑτὸν "οὐκ αἰσχύνῃ, Διονύσιε, ἀνὴρ ὁ πρῶ-
τος τῆς Ἰωνίας ἕνεκεν ἀρετῆς τε καὶ δόξης, ὃν θαυμάζουσι σα-
τράπαι καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις, παιδαρίου πρᾶγμα πάσχων;
ἅπαξ ἰδὼν ἐρᾷς, καὶ ταῦτα πενθῶν, πρὶν ἀφοσιώσασθαι τοὺς
τῆς ἀθλίας δαίμονας. τούτου γε ⟨ἕνεκεν⟩ ἧκες εἰς ἀγρὸν ἵνα με- 5
λανείμων γάμους θύσῃς, καὶ γάμους δούλης, τάχα δὲ καὶ ἀλλο-

151 δη Π^2 : δὲ F ‖ **152 sq.** ἀντιποιούμενος F : αντεποιουμενος Π^2 | μήτε δὲ Reeve* : μήτε F : μ[η] δε Π^2 ‖ **153** θελων Π^2 : ἐθέλων F ‖ **154** παρ' F : παρα Π^2 ‖ **154 sq.** οἰόμενος μὲν F : ποιο[υ]ενος γαρ Π^2 ‖ **155** γινόμενος F : γεινομενος Π^2 | μαλλον Π^2 : om. F ‖ **156** [λα]βων Π^2 : λαβόμενος F ‖ **157** ειπη Π^2 : εἴπητε F | δὲ ⟨ὅτι⟩ Her. | αλλα Π^2 : ἀλλὰ ὅτι F ‖ **159** post ἠπίστατο deficit omnino Π^2 ‖ **161** ἀναλύσας F (cf. Plut. *TG* 14.4, *Quaest. Conviv.* 4.660A): ἀναπαύσας Slings : διαλύσας Hertlein ‖ **162** ἐλάγχανεν Cob. : ἐλάμβανε F ‖ **163** ⟨ἐπ⟩εστράφη Cob. (cf. 2.3.10) : ἐστράφη F ‖ **164** ἀνέβλεψε Bl. : ἐνέβλεψε F ‖ **167** ἀντέχεσθαι F : ἀνέχεσθαι Bl. ‖ **168** αὑτὸν scripsi: ἑαυτὸν F ‖ **170** πρᾶγμα Cob. : πράγματα F, fort. recte (sed cum claus. heroica) ‖ **172** ⟨ἕνεκεν⟩ Rei.

τρίας; οὐκ ἔχεις γὰρ αὐτῆς οὐδὲ τὴν καταγραφήν.” ἐφιλονίκει
δὲ ὁ Ἔρως βουλευομένῳ καλῶς καὶ ὕβριν ἐδόκει τὴν σωφρο-
σύνην τὴν ἐκείνου· διὰ τοῦτο ἐπυρπόλει σφοδρότερον ψυχὴν ἐν
6 ἔρωτι φιλοσοφοῦσαν. μηκέτ’ οὖν φέρων μόνος αὑτῷ διαλέγε-
σθαι, Λεωνᾶν μετεπέμψατο· κληθεὶς δὲ ἐκεῖνος συνῆκε μὲν τὴν
αἰτίαν, προσεποιεῖτο δὲ ἀγνοεῖν καὶ ὥσπερ τεταραγμένος “τί”
φησὶν “ἀγρυπνεῖς, ὦ δέσποτα; μή τι πάλιν σε λύπη κατείληφε
τῆς τεθνηκυίας γυναικός;” “γυναικὸς μὲν” εἶπεν ὁ Διονύσιος,
“ἀλλ’ οὐ τῆς τεθνηκυίας. οὐδὲν δὲ ἀπόρρητόν ἐστί μοι πρός σε
7 δι’ εὔνοιάν τε καὶ πίστιν. ἀπόλωλά σοι, Λεωνᾶ. σύ μοι τῶν κα-
κῶν αἴτιος. πῦρ ἐκόμισας εἰς τὴν οἰκίαν, μᾶλλον δὲ εἰς τὴν ἐμὴν
ψυχήν. ταράσσει δέ με καὶ τὸ ἄδηλον τὸ περὶ τῆς γυναικός. μῦ-
θόν μοι διηγῇ, ἔμπορόν ⟨τιν’⟩ ὃν οὐκ οἶδας οὔθ’ ὁπόθεν ἦλθεν
οὔθ’ ὅπου πάλιν ἀπῆλθεν. ἔχων δὲ τίς τοιοῦτον κάλλος ἐν ἐρη-
μίᾳ πιπράσκει [καὶ] ταλάντου τὴν τῶν βασιλέως χρημάτων ἀξί-
8 αν; δαίμων σε τίς ἐξηπάτησεν; ἐπίστησον οὖν καὶ ἀναμνήσθητι
τῶν γενομένων. τίνα εἶδες; τίνι ἐλάλησας; εἰπέ μοι τὸ ἀληθές.
οὐ πλοῖον ἐθεάσω;” “οὐκ εἶδον, δέσποτα, ἀλλὰ ἤκουσα.”
“τοῦτ’ ἐκεῖνο· μία Νυμφῶν ἢ Νηρηΐδων ἐκ θαλάσσης ἀνελήλυ-
θε. καταλαμβάνουσι δὲ καὶ δαίμονας καιροί τινες εἱμαρ-

174 ad]ν κ[αταγραφην incipit $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (P. Oxy. 2948, fragmentum alterum, magna ex parte valde lacunosum, papyri P. Oxy. 1019 continens) | ἐφιλονείκει F ut ad 1.1.4, q. v. : lacuna in $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **175** βουλευομένῳ Zankogiannes : -μένου F || **176** επυρπο[λει $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (iam Her. post D’O.) : ἐπυρφόρει F || **180** μη τι $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (iam Cob.) : μή τις F | κατείληφε F : -φεν $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **181sq.** τ[εθνηκυιας … ουδεν δε] om. $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ per haplogr. duplicem (τεθνηκυιας … τεθνηκυιας et ουδεν δε [v. ed. et comm.]) || **182** πρός σε Reeve* : πρὸς σὲ F || **183** απολ]ωλα σοι $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (iam Zimmermann 1925) (cf. 1.14.9) : ἀπόλωλας ὦ F || **185** ταράσσει F : ταρατ[τει $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **186** ἔμπορόν ⟨τιν’⟩ ὃν οὐκ οἶδας Weinstein (cf. 2.1.3 προσῆλθέ μοί τις ἔμπορος) : εμ[πορον ⟨…⟩ον ου]κ οιδα $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (lacuna 4 litt. max.) : ἔμπορον πτηνὸν ὃν οὐκ οἶδας F || **186**sq. ουτε … ο[υ]τ[ε $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (iam Her.) : οὐδ’ … οὐδ’ F || **187** τοιοῦτον F : τοιουτο $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **188** [καὶ] Her. || **189** σε τίς Reeve* : δὲ τίς F : σε τις $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$: σέ τις iam Cob. || **190** τινα $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (iam Her.) : τίνας F | ἐλάλησας F : ελαλησεν $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **192** τουτ’ εκ[εινο $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$: τοῦτο ἐκεῖνο F

μένης ἀνάγκην φέροντες ὁμιλίας μετ' ἀνθρώπων· ταῦτα ἡμῖν
ἱστοροῦσι ποιηταί τε καὶ συγγραφεῖς." ἡδέως δ' ἀνέπειθεν αὐ- 9
τὸν ὁ Διονύσιος ἀποσεμνύνειν τὴν γυναῖκα καὶ σεβασμιωτέρας
ἢ κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλίας ⟨νομίζειν⟩. Λεωνᾶς δὲ χαρίσασθαι
τῷ δεσπότῃ βουλόμενος εἶπε "τίς μέν ἐστι, δέσποτα, μὴ πολυ-
πραγμονῶμεν· ἄξω δὲ αὐτήν, εἰ θέλεις, πρός σε καὶ μὴ ἔχε λύ-
πην ⟨ὡς⟩ ἀποτυγχάνων ἐν ἔρωτος ἐξουσίᾳ." "οὐκ ἂν ποιήσαι- 10
μι" φησὶν ὁ Διονύσιος "πρὶν μαθεῖν τίς ἡ γυνὴ καὶ πόθεν. ἕωθεν
οὖν πυθώμεθα παρ' αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν. μεταπέμψομαι δ' αὐ-
τὴν οὐκ ἐνθάδε, μή καί τινος βιαιοτέρου λάβωμεν ὑποψίαν,
ἀλλ' ὅπου πρῶτον αὐτὴν ἐθεασάμην, ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης γενέ-
σθωσαν ἡμῖν οἱ λόγοι."
Ταῦτα ἔδοξε, καὶ τῆς ὑστεραίας ὁ μὲν Διονύσιος παραλα- 5
βὼν φίλους τε καὶ ἀπελευθέρους καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς πιστο-
τάτους, ἵνα ἔχῃ καὶ μάρτυρας, ἧκεν εἰς τὸ τέμενος, οὐκ ἀμελῶς
σχηματίσας ἑαυτόν, ἀλλὰ κοσμήσας ἠρέμα τὸ σῶμα, ὡς ἂν
ἐρωμένῃ μέλλων ὁμιλεῖν. ἦν δὲ καὶ φύσει καλός τε καὶ μέγας 2
καὶ μάλιστα πάντων σεμνὸς ὀφθῆναι. Λεωνᾶς δὲ παραλαβὼν
τὴν Πλαγγόνα καὶ μετ' αὐτῆς τὰς συνήθεις τῇ Καλλιρόῃ θε-
ραπαινίδας ἧκε πρὸς αὐτὴν καὶ λέγει "Διονύσιος ἀνὴρ δικαιό-
τατός ἐστι καὶ νομιμώτατος. ἧκε τοίνυν εἰς τὸ ἱερόν, ὦ γύναι, 3
καὶ πρὸς αὐτὸν εἰπὲ τὴν ἀλήθειαν, τίς οὖσα τυγχάνεις· οὐ γὰρ
ἀτυχήσεις οὐδεμιᾶς δικαίας βοηθείας. ἀλλὰ μόνον ἁπλῶς
αὐτῷ διαλέγου, καὶ μηδὲν ἀποκρύψῃς τῶν ἀληθῶν· τοῦτο γὰρ

194 ὁμιλίας F : ομειλια[ς $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **195** ανεπειθ[εν $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ (iam Her.) : ἂν ἔπειθεν F || **196** ἀποσεμνύνειν F : σεμν[υνειν $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **197** ⟨νομίζειν⟩ vel sim. (aut καὶ [196] delendum) Rei. : καὶ … ὁμιλίας F (καὶ per compendium.) : και σεβ [$\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$, qui deficit hinc usque ad 2.4.10 αληθ[ειαν : ὡς pro καὶ Bl. || **199** πρός σε Reeve* : πρὸς σὲ F || **200** ⟨ὡς⟩ ἀποτυγχάνων Bl. (cf. 3.1.3) : ἀποτυγχάνεις F || **202–208** ab αληθ[ειαν usque ad μα]ρ[τ]υ[ρας perpauca fragmenta tantum legi possunt in $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$, et totus versus inter ἐθεασάμην et ἔδοξε deest : post μα]ρ[τ]υ[ρας deficit omnino $\Pi^{2\,\mathrm{bis}}$ || **206** τῆς ὑστεραίας Jackson : τῇ ὑστεραίᾳ F || **208** ἧκεν Rei. : ἡμῖν F (notat Cocchi) || **216** δικαίας Cob. post D'O. : δικαίως F || **217** μηδὲν ἀποκρύψῃς Rei. (cf. 3.9.6, 6.6.6) : μηδὲ ὑποκρύψῃς F

αὐτὸν ἐπικαλέσεται μᾶλλον ⟨ἐπὶ⟩ τὴν εἰς σὲ φιλανθρωπίαν.”
ἄκουσα μὲν οὖν ἐβάδιζεν ἡ Καλλιρόη, θαρροῦσα δὲ ὅμως διὰ
4 τὸ ἐν ἱερῷ γενήσεσθαι τὴν ὁμιλίαν αὐτοῖς. ἐπεὶ δὲ ἧκεν, ἔτι
μᾶλλον αὐτὴν ἐθαύμασαν ἅπαντες. καταπλαγεὶς οὖν ὁ Διονύ-
σιος ἄφωνος ἦν. οὔσης δὲ ἐπὶ πλεῖστον σιωπῆς ὀψέ ποτε καὶ
μόλις ἐφθέγξατο “τὰ μὲν ἐμὰ δῆλά σοι, γύναι, πάντα. Διονύ-
σιός εἰμι, Μιλησίων πρῶτος, σχεδὸν δὲ καὶ τῆς ὅλης Ἰωνίας,
5 ἐπ’ εὐσεβείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ διαβόητος. δίκαιόν ἐστι καὶ σὲ
περὶ σεαυτῆς εἰπεῖν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν· οἱ μὲν γὰρ πωλήσαντές
σε Συβαρῖτιν ἔφασαν κατὰ ζηλοτυπίαν ἐκεῖθεν πραθεῖσαν ὑπὸ
δεσποίνης.” ἠρυθρίασεν ἡ Καλλιρόη καὶ κάτω κύψασα ἠρέμα
6 εἶπεν “ἐγὼ νῦν πρῶτον πέπραμαι· Σύβαριν δὲ οὐκ εἶδον.” “ἔλε-
γόν σοι” φησὶ Διονύσιος ἀποβλέψας πρὸς τὸν Λεωνᾶν “ὅτι οὐκ
ἔστι δούλη· μαντεύομαι δὲ ὅτι καὶ εὐγενής. εἰπέ μοι, γύναι,
πάντα, καὶ πρῶτόν γε τοὔνομα τὸ σόν.” “Καλλιρόη” φησίν
(ἤρεσε Διονυσίῳ καὶ τὸ ὄνομα), τὰ δὲ λοιπὰ ἐσιώπα. πυνθανο-
μένου δὲ λιπαρῶς “δέομαί σου” φησίν, “ὦ δέσποτα, συγχώρη-
7 σόν μοι τὴν ἐμαυτῆς τύχην σιωπᾶν. ὄνειρος ἦν τὰ πρῶτα καὶ
μῦθος, εἰμὶ δὲ νῦν ὃ γέγονα, δούλη καὶ ξένη.” ταῦτα λέγουσα
ἐπειρᾶτο μὲν λανθάνειν, ἐλείβετο δὲ αὐτῆς τὰ δάκρυα κατὰ
τῶν παρειῶν. προήχθη δὲ ⟨καὶ⟩ ὁ Διονύσιος κλαίειν καὶ πάν-
τες οἱ περιεστηκότες· ἔδοξε δ’ ἄν τις καὶ τὴν Ἀφροδίτην αὐτὴν
σκυθρωποτέραν γεγονέναι. Διονύσιος δὲ ἐνέκειτο ἔτι μᾶλλον
πολυπραγμονῶν καὶ “ταύτην” ⟨ἔφη⟩ “αἰτοῦμαι παρά σου χά-
8 ριν πρώτην. διήγησαί μοι, Καλλιρόη, τὰ σαυτῆς. οὐ πρὸς ἀλ-
λότριον ἐρεῖς· ἔστι γάρ τις καὶ τρόπου συγγένεια. μηδὲν φοβη-
θῇς, μηδ’ εἰ πέπρακταί σοί τι δεινόν.” ἠγανάκτησεν ἡ Καλλι-
ρόη πρὸς τοῦτο καὶ “μή με ὕβριζε” εἶπεν, “οὐδὲν γὰρ σύνοιδα
9 ἐμαυτῇ φαῦλον. ἀλλ’ ἐπεὶ σεμνότερα τἀμὰ τῆς τύχης ἐστὶ τῆς

237 ἐλείβετο ...: Xen. *Cyr.* 6.4.3 (cf. Char. 5.2.4)

218 αὐτὸν ἐπικαλέσεται F : αὐτοῦ ἐκκαλέσεται D’O. | ⟨ἐπὶ⟩ Abresch || **226** σεαυτῆς Her. : ἑαυτῆς F || **229** εἶδον F : οἶδα Naber || **231** εἰπέ scripsi (cf. ubique praeter m[1] ad 5.7.10) : εἰπόν F || **238** ⟨καὶ⟩ Her. || **241** ⟨ἔφη⟩ Zankogiannes || **242** σαυτῆς Heibges : σεαυτῆς F || **246** φαῦλον D’O. : φίλον F | τἀμὰ Her. : τὰ F | ⟨πρὶν⟩ τύχης Abresch

παρούσης, οὐ θέλω δοκεῖν ἀλαζὼν οὐδὲ λέγειν διηγήματα ἄπι-
στα τοῖς ἀγνοοῦσιν· οὐ γὰρ μαρτυρεῖ τοῖς πρώτοις τὰ νῦν.”
ἐθαύμασεν ὁ Διονύσιος τὸ φρόνημα τῆς γυναικὸς καὶ “συνίημι”
φησὶν “ἤδη, κἂν μὴ λέγῃς· εἰπὲ δὲ ὅμως· οὐδὲν γὰρ περὶ σεαυ-
τῆς ἐρεῖς τηλικοῦτον, ἡλίκον ὁρῶμεν. πᾶν ἐστί σου σμικρότε- 10
ρον λαμπρὸν διήγημα.” μόλις οὖν ἐκείνη τὰ καθ' ἑαυτὴν ἤρξα-
το λέγειν “Ἑρμοκράτους εἰμὶ θυγάτηρ, τοῦ Συρακοσίων στρα-
τηγοῦ. γενομένην δέ με ἄφωνον ἐξ αἰφνιδίου πτώματος ἔθαψαν
οἱ γονεῖς πολυτελῶς. ἤνοιξαν τυμβωρύχοι τὸν τάφον· εὗρον
κἀμὲ πάλιν ἐμπνέουσαν· ἤνεγκαν ἐνθάδε καὶ Λεωνᾷ με τούτῳ
παρέδωκε Θήρων ἐπ' ἐρημίας.” πάντα εἰποῦσα μόνον Χαιρέαν 11
ἐσίγησεν. “ἀλλὰ δέομαί σου, Διονύσιε (Ἕλλην γὰρ εἶ καὶ πόλ-
εως φιλανθρώπου καὶ παιδείας μετείληφας), μὴ γένῃ τοῖς
τυμβωρύχοις ὅμοιος μηδὲ ἀποστερήσῃς με πατρίδος καὶ συγ-
γενῶν. μικρόν ἐστί σοι πλουτοῦντι σῶμα ἐᾶσαι. τὴν τιμὴν οὐκ
ἀπολέσεις, ἐὰν ἀποδῷς με τῷ πατρί· Ἑρμοκράτης οὐκ ἔστιν
ἀχάριστος. τὸν Ἀλκίνοον ἀγάμεθα δὴ καὶ πάντες φιλοῦμεν ὅτι
εἰς τὴν πατρίδα ἀνέπεμψε τὸν ἱκέτην· ἱκετεύω σὲ κἀγώ. σῶσον
αἰχμάλωτον ὀρφανήν. εἰ δὲ μὴ δύναμαι ζῆν ὡς εὐγενής, αἱροῦ- 12
μαι θάνατον ἐλεύθερον.” τούτων ἀκούων δὲ ἔκλαιε προφάσει
μὲν Καλλιρόην, τὸ δὲ ἀληθὲς αὑτόν· ᾐσθάνετο γὰρ ἀποτυγχά-
νων τῆς ἐπιθυμίας. “θάρρει δὲ” ἔφη, “Καλλιρόη, καὶ ψυχὴν ἔχε
ἀγαθήν· οὐ γὰρ ἀτυχήσεις ὧν ἀξιοῖς· μάρτυν καλῶ τήνδε τὴν
Ἀφροδίτην. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ θεραπείαν ἕξεις παρ' ἡμῖν δεσποί-
νης μᾶλλον ἢ δούλης.”

Καὶ ἡ μὲν ἀπῄει πεπεισμένη μηδὲν ἄκουσα δύνασθαι παθ- **6**
εῖν, ὁ δὲ Διονύσιος λυπούμενος ἧκεν εἰς οἶκον τὸν ἴδιον καὶ μό-
νον καλέσας Λεωνᾶν “κατὰ πάντα” φησὶν “ἐγὼ δυστυχής εἰμι
καὶ μισούμενος ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος. τὴν μὲν γαμετὴν ἔθαψα, φεύ-
γει δὲ ἡ νεώνητος, ἣν ἤλπιζον ἐξ Ἀφροδίτης εἶναί μοι [τὸ]

266 ἔκλαιε ...: Hom. *Il.* 19.301–2 (cf. 8.5.2)

248 τοῖς πρώτοις τὰ Slings : τὰ πρῶτα τοῖς F || **261** ἐᾶσαι F (ἐάσαι scriptum) : ἕν καὶ Schmidt || **266** προφάσει F : πρόφασιν Naber (cf. 8.5.2) || **267** αὑτόν scripsi : ἑαυτόν F || **276** [τὸ] Her.

δῶρον, καὶ ἀνέπλαττον ἐμαυτῷ βίον μακάριον ὑπὲρ Μενέλεων
τὸν τῆς Λακεδαιμονίας γυναικός· οὐδὲ γὰρ τὴν Ἑλένην εὔμορ-
2 φον οὕτως ὑπολαμβάνω γεγονέναι. πρόσεστι δὲ αὐτῇ καὶ ἡ τῶν
λόγων πειθώ. βεβίωταί μοι. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπαλλαγήσεται
Καλλιρόη μὲν ἐντεῦθεν, ἐγὼ δὲ τοῦ ζῆν." πρὸς τοῦτο ἀνέκρα-
γεν ὁ Λεωνᾶς "μὴ σύ γε, ὦ δέσποτα, μὴ καταράσῃ σεαυτῷ· κύ-
ριος γὰρ εἶ καὶ τὴν ἐξουσίαν ἔχεις αὐτῆς, ὥστε καὶ ἑκοῦσα καὶ
ἄκουσα ποιήσει τὸ σοὶ δοκοῦν· ταλάντου γὰρ αὐτὴν ἐπριά-
3 μην." "ἐπρίω σύ, τρισάθλιε, τὴν εὐγενῆ; οὐκ ἀκούεις Ἑρμοκρά-
την τὸν στρατηγὸν τῆς ὅλης Σικελίας ἐγκεχαραγμένον μεγά-
λως, ὃν βασιλεὺς ὁ Περσῶν θαυμάζει καὶ φιλεῖ, πέμπει δὲ
αὐτῷ κατ' ἔτος δωρεάς, ὅτι Ἀθηναίους κατεναυμάχησε τοὺς
Περσῶν πολεμίους; ἐγὼ τυραννήσω σώματος ἐλευθέρου, καὶ
Διονύσιος ὁ ἐπὶ σωφροσύνῃ περιβόητος ἄκουσαν ὑβρίσω, ἣν
οὐκ ἂν ὕβρισεν οὐδὲ Θήρων ὁ λῃστής;"
4 Ταῦτα μὲν οὖν εἶπε πρὸς τὸν Λεωνᾶν, οὐ μὴν οὐδ' ἀπεγίνωσ-
κε πείσειν, φύσει γὰρ εὔελπίς ἐστιν ὁ ἔρως, ἐθάρρει δὲ τῇ θε-
ραπείᾳ κατεργάσεσθαι τὴν ἐπιθυμίαν. καλέσας οὖν τὴν Πλαγ-
γόνα "δέδωκάς μοι" φησὶν "ἤδη πεῖραν ἱκανὴν τῆς ἐπιμελείας.
ἐγχειρίζω δή σοι τὸ μέγιστον καὶ τιμιώτατόν μου τῶν κτημά-
των, τὴν ξένην. βούλομαι δὲ αὐτὴν μηδενὸς σπανίζειν, ἀλλὰ
5 προϊέναι μέχρι τρυφῆς. κυρίαν ὑπολάμβανε, θεράπευε καὶ κόσ-
μει καὶ ποίει φίλην ἡμῖν· ἐπαίνει με παρ' αὐτῇ πολλάκις καὶ
οἷον ἐπίστασαι διηγοῦ. βλέπε μὴ δεσπότην εἴπῃς." συνῆκεν ἡ
Πλαγγὼν τῆς ἐντολῆς, φύσει γὰρ ἦν ἐντρεχής· ἀφανὴς δὲ βα-
λοῦσα πρὸς τὸ πρᾶγμα τὴν διάνοιαν, ἠπείγετο περὶ τοῦτο. παρα-
γενομένη τοίνυν πρὸς τὴν Καλλιρόην, ὅτι μὲν κεκέλευσται

286 ἐγκεχαραγμένον ... : Hdt. 7.1.1

282 καταράσῃ σεαυτῷ F : καταδράσῃ σεαυτῷ Apogr., unde κακὰ (sc. δράσῃς σεαυτόν) Rei. : καταράσῃ σεαυτοῦ Cob. ‖ **283** εἶ D'O. : εἰμὶ F : εἶ σὺ Jacobs ‖ **286** ὅλης Her. : πολλῆς F, fort. recte | ἐγκεχαραγμένον F : κεχ- Cob. ‖ **290** ὑβρίσω Cob. : ὑβριῶ F ‖ **291** ἂν del. Jackson* ‖ **293** ἐθάρρει Rei. : θάρρει F ‖ **294** κατεργάσεσθαι Cob. : -άσασθαι F ‖ **301** ἀφανὴς F : ἀφανῆ Bl. | βαλοῦσα D'O. : λαβοῦσα F ‖ **302** ἠπείγετο Anon. Leid. : εἴχετο F : ᾤχετο Rei. | περὶ τοῦτο scripsi (cf. 3.6.2 περὶ τὴν ἀνάληψιν ἠπείγοντο) : πρὸς τοῦτο F : τοῦ ἔργου Cob.

θεραπεύειν αὐτὴν οὐκ ἐμήνυσεν, ἰδίαν δὲ εὔνοιαν ἐπεδείκνυτο·
καὶ τὸ ἀξιόπιστον ὡς σύμβουλος ἤθελεν ἔχειν.
Συνέβη δέ τι τοιόνδε. Διονύσιος ἐνδιέτριβε τοῖς χωρίοις, προ- 7
φάσεις μὲν ἄλλοτε ἄλλας ⟨προφέρων⟩, τὸ δὲ [δὴ] ἀληθὲς οὔτε
ἀπαλλαγῆναι τῆς Καλλιρόης δυνάμενος οὔτε ἐπάγεσθαι θέ-
λων αὐτήν· ἔμελλε γὰρ περιβόητος ὀφθεῖσα ἔσεσθαι, καὶ τὸ
κάλλος ὅλην τὴν Ἰωνίαν δουλαγωγήσειν ἀναβήσεσθαί τε τὴν
φήμην καὶ μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἐν δὲ τῇ μονῇ πολυ- 2
πραγμονῶν ἀκριβέστερον τὰ περὶ τὴν κτῆσιν, ἐμέμψατό που
καὶ τὰ περὶ τὸν οἰκονόμον Φωκᾶν· τὸ δὲ τῆς μέμψεως οὐ πε-
ραιτέρω προῆλθεν, ἀλλὰ μέχρι ῥημάτων. εὗρε δὴ καιρὸν ἡ
Πλαγγών, καὶ περίφοβος εἰσέδραμε πρὸς τὴν Καλλιρόην, σπα-
ράσσουσα τὴν κόμην ἑαυτῆς· λαβομένη δὲ τῶν γονάτων αὐτῆς
"δέομαί σου" φησί, "κυρία, σῶσον ἡμᾶς· τῷ γὰρ ἀνδρί μου χα-
λεπαίνει Διονύσιος· φύσει δέ ἐστι βαρύθυμος, ὥσπερ καὶ φιλ-
άνθρωπος. οὐδεὶς ἂν ῥύσαιτο ἡμᾶς ἢ μόνη σύ· παρέξει γάρ σοι 3
Διονύσιος ἡδέως αἰτουμένῃ χάριν πρώτην." ὤκνει μὲν οὖν ἡ
Καλλιρόη βαδίσαι πρὸς αὐτόν, λιπαρούσης δὲ καὶ δεομένης
ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη, προηνεχυριασμένη ταῖς εὐεργεσίαις
ὑπ' αὐτῆς. ἵν' οὖν μὴ ἀχάριστος δοκῇ, "κἀγὼ μὲν" φησὶν "εἰμὶ
δούλη καὶ οὐδεμίαν ἔχω παρρησίαν, εἰ δὲ ὑπολαμβάνεις δυνή-
σεσθαί τι κἀμέ, συνικετεύειν ἑτοίμη· γένοιτο δὲ ἡμᾶς τυχεῖν."
ἐπεὶ δὲ ἦλθον, ἐκέλευσεν ἡ Πλαγγὼν τὸν ἐπὶ ταῖς θύραις εἰσ- 4
αγγεῖλαι πρὸς τὸν δεσπότην ὅτι Καλλιρόη πάρεστιν. ἐτύγχανε
δὲ Διονύσιος ἐρριμμένος ὑπὸ λύπης, ἐτετήκει δὲ αὐτῷ καὶ τὸ
σῶμα. ἀκούσας οὖν ὅτι Καλλιρόη πάρεστιν, ἄφωνος ἐγένετο,
καί τις ἀχλὺς αὐτοῦ ⟨τῶν ὀφθαλμῶν⟩ κατεχύθη πρὸς τὸ ἀνέλ-
πιστον, μόλις δὲ ἀνενεγκὼν "ἡκέτω" φησί. στᾶσα δὲ ἡ Καλλι- 5

330 ἀχλὺς ...: Hom. *Il.* 5.696 etc. (cf. 3.1.3, 4.5.9)

305 σύμβουλος Beck : σύμβουλον F || **306sq.** προφάσεις ... ἄλλας F : προφάσεσι ... ἄλλαις Her. : ⟨κατὰ⟩ vel ⟨διὰ⟩ προφάσεις ... ἄλλας Rei. : προφάσει ... ἄλλῃ Bl. || **307** ⟨προφέρων⟩ scripsi | [δὴ] Reeve || **313** καὶ τὰ F : καί τι Naber || **319** μόνη σύ Rei. : μόνη· οὐ F || **322** προηνεχυριασμένη D'O. : προενενεχυριασμένη F || **330** ⟨τῶν ὀφθαλμῶν⟩ Lucke-Schäfer

ρόη πλησίον καὶ κάτω κύψασα πρῶτον μὲν ἐρυθήματος ἐνε-
πλήσθη, μόλις δὲ ὅμως ἐφθέγξατο "ἐγὼ Πλαγγόνι ταύτῃ χάριν
ἐπίσταμαι· φιλεῖ γάρ με ὡς θυγατέρα. δέομαι δή σου, κύριε, μὴ
ὀργίζου τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἀλλὰ χάρισαι τὴν σωτηρίαν." ἔτι δὲ
6 βουλομένη λέγειν οὐκ ἠδυνήθη. συνεὶς οὖν ὁ Διονύσιος τὸ
στρατήγημα τῆς Πλαγγόνος "ὀργίζομαι μὲν" εἶπε, "καὶ οὐδεὶς
⟨ἂν⟩ ἀνθρώπων ἐρρύσατο μὴ ἀπολέσθαι Φωκᾶν καὶ τὴν
Πλαγγόνα τοιαῦτα πεπραχότας· χαρίζομαι δὲ αὐτοὺς ἡδέως
σοί, καὶ γινώσκετε ὑμεῖς ὅτι διὰ Καλλιρόην ἐσώθητε." προσ-
έπεσεν αὐτοῦ τοῖς γόνασιν ἡ Πλαγγών, καὶ Διονύσιος ἔφη "τοῖς
7 Καλλιρόης προσπίπτετε γόνασιν, αὕτη γὰρ ὑμᾶς ἔσωσεν." ἐπεὶ
δὲ ἡ Πλαγγὼν ἐθεάσατο τὴν Καλλιρόην χαίρουσαν καὶ σφό-
δρα ἡδομένην ἐπὶ τῇ δωρεᾷ "σὺ οὖν" εἶπε "χάριν ὁμολόγησον
ὑπὲρ ἡμῶν Διονυσίῳ" καὶ ἅμα ὤθησεν αὐτήν. ἡ δὲ τρόπον τινὰ
καταπεσοῦσα περιέπεσε τῇ δεξιᾷ τοῦ Διονυσίου, κἀκεῖνος, ὡς
δῆθεν ἀπαξιῶν τὴν χεῖρα δοῦναι, προσαγόμενος αὐτὴν κατε-
φίλησεν, εἶτα εὐθὺς ἀφῆκε, μὴ καί τις ὑποψία γένηται τῆς τέχ-
νης.
8 Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες ἀπῄεσαν, τὸ δὲ φίλημα Διονυσίῳ καθά-
περ ἰὸς εἰς τὰ σπλάγχνα κατεδύετο καὶ οὔτε ὁρᾶν ἔτι οὔτε
ἀκούειν ἐδύνατο, πανταχόθεν δὲ ἦν ἐκπεπολιορκημένος, οὐδε-
μίαν εὑρίσκων θεραπείαν τοῦ ἔρωτος· οὔτε διὰ δώρων, ἑώρα
γὰρ τῆς γυναικὸς τὸ μεγαλόφρον· οὔτε δι' ἀπειλῆς ἢ βίας, πε-
πεισμένος ὅτι θάνατον αἱρήσεται θᾶττον ἢ βιασθήσεται. μίαν
οὖν βοήθειαν ὑπελάμβανε τὴν Πλαγγόνα καὶ μεταπεμψάμενος
αὐτὴν "τὰ μὲν πρῶτά σοι" φησὶν "⟨καλῶς⟩ ἐστρατήγηται, καὶ
χάριν ἔχω τοῦ φιλήματος· ἐκεῖνο δέ με ⟨ἢ⟩ σέσωκεν ἢ ἀπολώ-
2 λεκε. σκόπει δὴ πῶς γυνὴ γυναικὸς περιγένῃ, σύμμαχον ἔχουσα
κἀμέ. γίνωσκε δὲ ἐλευθερίαν σοι προκειμένην τὸ ἆθλον καὶ ὃ
πέπεισμαί σοι πολὺ ἥδιον εἶναι τῆς ἐλευθερίας, τὸ ζῆν Διονύ-
σιον." κελευσθεῖσα δὲ ἡ Πλαγγὼν πᾶσαν πεῖραν καὶ τέχνην
προσέφερεν· ἀλλ' ἡ Καλλιρόη πανταχόθεν ἀήττητος ἦν καὶ

338 ⟨ἂν⟩ Cob. ‖ **342** αὕτη Rei. : αὐτὴ F ‖ **347** προσαγόμενος F : προσαγαγόμενος Cob. ‖ **350** Διονυσίῳ Bl. : διονυσίου F, quod post σπλάγχνα locat Her. ‖ **357** ⟨καλῶς⟩ D'O. ‖ **358** ⟨ἢ⟩ Bl. ‖ **359** δὴ Cob. : ἂν F : οὖν Rei.

ἔμενε Χαιρέᾳ μόνῳ πιστή. κατεστρατηγήθη ⟨δ'⟩ ὑπὸ τῆς Τύ- 3
χης, πρὸς ἣν μόνην οὐδὲν ἰσχύει λογισμὸς ἀνθρώπου· φιλονίκος
γὰρ ἡ δαίμων, καὶ οὐδὲν ἀνέλπιστον παρ' αὐτῇ. καὶ τότ' οὖν
πρᾶγμα παράδοξον, μᾶλλον δὲ ἄπιστον κατώρθωκεν· ἄξιον δὲ
ἀκοῦσαι τὸν τρόπον.
Ἐπεβούλευσεν ἡ Τύχη τῇ σωφροσύνῃ τῆς γυναικός· ἐρωτι- 4
κὴν γὰρ ποιησάμενοι τὴν πρώτην σύνοδον τοῦ γάμου Χαιρέας
καὶ Καλλιρόη, παραπλησίαν ἔσχον ὁρμὴν πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν
ἀλλήλων, ἰσόρροπος δὲ ἐπιθυμία τὴν συνουσίαν ἐποίησεν οὐκ
ἀργήν. ὀλίγον οὖν πρὸ τοῦ πτώματος ἡ γυνὴ συνέλαβεν. ἀλλὰ 5
διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὴν ταλαιπωρίαν τὴν ὕστερον οὐ τα-
χέως συνῆκεν ἐγκύμων γενομένη· τρίτου δὲ μηνὸς ἀρχομένου,
προέκοπτεν ἡ γαστήρ· ἐν δὲ τῷ λουτρῷ συνῆκεν ἡ Πλαγγών,
ὡς ἂν ἤδη πεῖραν ἔχουσα τῶν γυναικείων. εὐθὺς μὲν οὖν ἐσί- 6
γησε διὰ τὸ πλῆθος τῶν θεραπαινίδων· περὶ δὲ τὴν ἑσπέραν
σχολῆς γενομένης, παρακαθίσασα ἐπὶ τῆς κλίνης "ἴσθι" φησίν,
"ὦ τέκνον, ὅτι ἐγκύμων ὑπάρχεις." ἀνέκλαυσεν ἡ Καλλιρόη καὶ
ὀλολύζουσα καὶ τίλλουσα τὴν κεφαλὴν "ἔτι καὶ τοῦτό μου"
φησὶ "ταῖς συμφοραῖς, ὦ Τύχη, προστέθεικας, ἵνα καὶ τέκω
δοῦλον." τύπτουσα δὲ τὴν γαστέρα εἶπεν "ἄθλιον πρὸ τοῦ γεν- 7
νηθῆναι γέγονας ἐν τάφῳ, καὶ χερσὶ λῃστῶν παρεδόθης. εἰς
ποῖον παρέρχῃ βίον; ἐπὶ ποίαις ἐλπίσι μέλλω σε κυοφορεῖν, ὀρ-
φανὲ καὶ ἄπολι καὶ δοῦλε; πρὸ τῆς γενέσεως πειράθητι θανά-
του." κατέσχε δὲ αὐτῆς τὰς χεῖρας ἡ Πλαγγών, ἐπαγγειλαμένη
τῆς ὑστεραίας εὐκολωτέραν ἔκτρωσιν αὐτῇ παρασκευάσειν.
Γενομένη δὲ καθ' ἑαυτὴν ἑκατέρα τῶν γυναικῶν ἰδίους 9
ἐλάμβανε λογισμούς· ἡ μὲν Πλαγγὼν ὅτι καιρὸς ἐπιτήδειος πέ-
φηνεν εἰς τὸ κατεργάσασθαι τὸν ἔρωτα τῷ δεσπότῃ, συνήγο-
ρον ἔχουσα τὸ κατὰ γαστρός· εὕρηται πειθοῦς ἐνέχυρον· νική-
σει σωφροσύνην γυναικὸς μητρὸς φιλοστοργία. καὶ ἡ μὲν πι-

364 ⟨δ'⟩ Her. || **368** τρόπον ⟨ὃν⟩ Cob. || **370** ποιησάμενοι F : ποιησόμενοι Cob. || **374** τὴν² Rei. : τῶν F || **377** ἂν ἤδη F : δὴ Cob. || **381** μου F : an μοι? || **384** post γέγονας distinxit et ἐν del. Cob. || **388** αὐτῇ post ἔκτρωσιν posui : ante ἔκτρ- F : del. Goold : ⟨τὴν⟩ ante ἔκτρωσιν Slings || **392** ἔχουσα F : ἐχούσῃ Cob. : ἔχεις Bl. (Plangon secum cogitat)

2 θανῶς τὴν πρᾶξιν συνετίθει. Καλλιρόη δὲ ποτὲ μὲν ⟨τὸ τέκ-
νον⟩ ἐβουλεύετο φθεῖραι, λέγουσα πρὸς ἑαυτὴν "ἀλλ' ἐγὼ
τέκω δεσπότῃ τὸν Ἑρμοκράτους ἔκγονον καὶ προενέγκω παι-
δίον, οὗ μηδεὶς οἶδε πατέρα; τάχα δὲ ἐρεῖ τις τῶν φθονούντων
3 'ἐν τῷ λῃστηρίῳ Καλλιρόη συνέλαβεν.' ἀρκεῖ μόνην ἐμὲ δυσ-
τυχεῖν. οὐ συμφέρει σοι, παιδίον, εἰς βίον ἄθλιον παρελθεῖν, ὃν
ἔδει καὶ γεννώμενον φυγεῖν. ἄπιθι ἐλεύθερος, ἀπαθὴς κακῶν.
μηδὲν ἀκούσῃς τῶν περὶ τῆς μητρὸς διηγημάτων." πάλιν δὲ
μετενόει καί πως ἔλεος αὐτὴν τοῦ κατὰ γαστρὸς εἰσῄει. "βου-
λεύῃ τεκνοκτονῆσαι; πασῶν ἀσεβ⟨εστάτη, μ⟩αίνῃ, καὶ Μηδεί-
4 ας λαμβάνεις λογισμούς; ἀλλὰ καὶ τῆς Σκυθίδος ἀγριωτέρα
δόξεις· ἐκείνη μὲν γὰρ ἐχθρὸν εἶχε τὸν ἄνδρα, σὺ δὲ τὸ Χαι-
ρέου τέκνον θέλεις ἀποκτεῖναι καὶ μηδὲ ὑπόμνημα τοῦ περι-
βοήτου γάμου καταλιπεῖν. τί δ' ἂν υἱὸς ᾖ; τί δ' ἂν ὅμοιος τῷ
πατρί; τί δ' ἂν εὐτυχέστερος ἐμοῦ; μήτηρ ἀποκτείνῃ τὸν ἐκ τά-
5 φου σωθέντα καὶ λῃστῶν; πόσους ἀκούομεν θεῶν παῖδας καὶ
βασιλέων ἐν δουλείᾳ γεννηθέντας ὕστερον ἀπολαβόντας τὸ
τῶν πατέρων ἀξίωμα, τὸν Ζῆθον καὶ τὸν Ἀμφίονα καὶ Κῦρον;
πλεύσῃ μοι καὶ σύ, τέκνον, εἰς Σικελίαν· ζητήσεις πατέρα καὶ
πάππον, καὶ τὰ τῆς μητρὸς αὐτοῖς διηγήσῃ. ἀναχθήσεται στό-
λος ἐκεῖθεν ἐμοὶ βοηθῶν. σύ, τέκνον, ἀλλήλοις ἀποδώσεις τοὺς
6 γονεῖς." ταῦτα λογιζομένῃ δι' ὅλης νυκτὸς ὕπνος ἐπῆλθε πρὸς
ὀλίγον. ἐπέστη δὲ [αὐτῇ] εἰκὼν Χαιρέου, [ὁμοία]

πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' ἐϊκυῖα,
καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ⟨ἕστο⟩.

⟨παρ⟩εστὼς δὲ "παρατίθεμαί σοι" φησίν, "ὦ γύναι, τὸν υἱόν."
ἔτι δὲ βουλομένου λέγειν ἀνέθορεν ἡ Καλλιρόη, θέλουσα αὐτῷ
περιπλακῆναι. σύμβουλον οὖν τὸν ἄνδρα νομίσασα θρέψαι τὸ
παιδίον ἔκρινε.

417 sq. Hom. *Il.* 23.66–7

394 ποτὲ μὲν Reeve* : τότε μὲν F | ⟨τὸ τέκνον⟩ Molinié : τὸ τέκνον pro τότε μὲν Her. || **395** ἐβουλεύετο F : ἐβούλετο Rei., sed cf. infr. βουλεύῃ || **403** ἀσεβ⟨εστάτη, μ⟩αίνῃ Jackson : ἀσεβαίνῃ F : ἀσεβεστάτη Rei. || **409** πόσους Cob. : πόσων F || **416** [αὐτῇ] Goold : [ὁμοία] Abresch || **417** πάντα αὐτῷ ὁμοία μέγεθός ... κτλ. F || **418** ⟨ἕστο⟩ D'O. (cf. Hom. *Il.* 23.67) || **419** ⟨παρ⟩-εστὼς Her. 1867 (cf. 2.11.3) : ἑστὼς F : fort. ἐφεστὼς?

Τῆς δ' ὑστεραίας ἐλθούσῃ Πλαγγόνι τὴν αὑτῆς γνώμην ἐδή- **10**
λωσεν. ἡ δὲ τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλιπεν, ἀλλ' "ἀδύ-
νατόν ἐστί σοι" φησίν, "ὦ γύναι, τέκνον θρέψαι παρ' ἡμῖν· ὁ
γὰρ δεσπότης ἡμῶν ἐρωτικῶς σου διακείμενος ἄκουσαν μὲν οὐ
βιάσεται δι' αἰδῶ καὶ σωφροσύνην, θρέψαι δὲ παιδίον οὐκ ἐπι-
τρέψει διὰ ζηλοτυπίαν, ὑβρίζεσθαι δοκῶν εἰ τὸν μὲν ἀπόντα
περισπούδαστον ὑπολαμβάνεις, ὑπερορᾷς δὲ παρόντος αὐτοῦ.
κρεῖττον οὖν μοι δοκεῖ πρὸ τοῦ γεννηθῆναι τὸ παιδίον ἢ γεν- 2
νηθὲν ἀπολέσθαι· κερδανεῖς γὰρ ὠδῖνας ματαίας καὶ κυοφορί-
αν ἄχρηστον. ἐγὼ δέ σε φιλοῦσα συμβουλεύω τἀληθῆ." βα-
ρέως ἤκουσεν ἡ Καλλιρόη καὶ προσπεσοῦσα τοῖς γόνασιν αὐ-
τῆς ἱκέτευεν ὅπως συνεξεύρῃ τινὰ τέχνην, δι' ἧς τὸ παιδίον
θρέψει. πολλὰ τοίνυν ἀρνησαμένη, δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας ὑπερ- 3
θεμένη τὴν ἀπόκρισιν, ἐπειδὴ μᾶλλον ἐξέκαυσεν αὐτὴν πρὸς
τὰς δεήσεις ἀξιοπιστοτέρα γενομένη, πρῶτον μὲν αὐτὴν ἐξώρ-
κισε μηδενὶ κατειπεῖν τὴν τέχνην, ἔπειτα συναγαγοῦσα τὰς
ὀφρῦς καὶ τρίψασα τὰς χεῖρας "τὰ μεγάλα" φησὶ "τῶν πραγ-
μάτων, ὦ γύναι, μεγάλαις ἐπινοίαις κατορθοῦται· κἀγὼ διὰ
τὴν εὔνοιαν τὴν πρός σε προδίδωμι τὸν δεσπότην. ἴσθι τοίνυν 4
ὅτι δεήσει δυοῖν θάτερον, ἢ παντάπασιν ἀπολέσθαι τὸ παιδίον
ἢ γεννηθῆναι πλουσιώτατον Ἰώνων, κληρονόμον τῆς λαμπρο-
τάτης οἰκίας. καὶ σὲ τὴν μητέρα ποιήσει μακαρίαν. ἑλοῦ δέ,
πότερον θέλεις." "καὶ τίς οὕτως" εἶπεν "ἀνόητος, ἵνα τεκνο-
κτονίαν ἀντ' εὐδαιμονίας ἕληται; δοκεῖς δέ μοί τι ἀδύνατον καὶ
ἄπιστον λέγειν, ὥστε σαφέστερον αὐτὸ δήλωσον." ἤρετο οὖν ἡ 5
Πλαγγὼν "πόσον δοκεῖς χρόνον ἔχειν τῆς συλλήψεως;" ἡ δὲ
"δύο μῆνας" εἶπεν. "ὁ χρόνος οὖν ἡμῖν βοηθεῖ· δύνασαι γὰρ δο-
κεῖν ἑπταμηνιαῖον ἐκ Διονυσίου τετοκέναι." πρὸς τοῦτο ἀν-
έκραγεν ἡ Καλλιρόη "μᾶλλον ἀπολέσθω." καὶ ἡ Πλαγγὼν κατ- 6

424 τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλιπεν Zankogiannes : τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλαβεν F : τὸν καιρὸν τῆς ἐπιβουλῆς οὐ παρῆκεν Cob. : τὸ εὔκαιρον τῆς ἐπιβουλῆς οὐ παρεῖδεν Her. 1867 || **428** εἰ D'O. : ἢ F || **431** ματαίας Rei. : ματαίως F || **441** πρός σε Reeve* : πρὸς σὲ F || **442** παντάπασιν D'O. : παντάπασι F || **443** an ⟨καὶ⟩ κληρονόμον? Renehan || **445** πότερον F : ὁπότερον Cob. (cf. 5.9.7) || **447** οὖν Her. : γοῦν F || **449** δύνασαι F : δυνήσει Naber (cf. 4.7.2)

ειρωνεύσατο αὐτῆς "καλῶς, ὦ γύναι, φρονεῖς βουλομένη μᾶλ-
λον ἐκτρῶσαι. τοῦτο πράττωμεν· ἀκινδυνότερον γὰρ ἢ ἐξαπα-
τᾶν δεσπότην. πανταχόθεν ἀπόκοψόν σου τὰ τῆς εὐγενείας
7 ὑπομνήματα, μηδ' ἐλπὶς ἔστω σοι πατρίδος. συνάρμοσαι τῇ
παρούσῃ τύχῃ καὶ ἀκριβῶς γενοῦ δούλη." ταῦτα τῆς Πλαγγό-
νος παραινούσης οὐδὲν ὑπώπτευε Καλλιρόη, μεῖραξ εὐγενὴς
καὶ πανουργίας ἄπειρος δουλικῆς· ἀλλ' ὅσῳ μᾶλλον ἐκείνη τὴν
φθορὰν ἔσπευδε, τοσούτῳ μᾶλλον αὐτὴ τὸ κατὰ γαστρὸς
ἠλέει καὶ "δός μοι" φησὶ "καιρὸν εἰς σκέψιν· περὶ τῶν μεγίστων
8 γάρ ἐστιν ἡ αἵρεσις, ἢ σωφροσύνης ἢ τέκνου." πάλιν τοῦτο
ἐπῄνεσεν ἡ Πλαγγών, ὅτι μὴ προπετῶς αἱρεῖται τὸ ἕτερον· "πι-
θανὴ γὰρ εἰς ἑκάτερον ἡ ῥοπή· τὸ μὲν γὰρ ἔχει πίστιν γυναι-
κός, τὸ δὲ μητρὸς φιλοστοργίαν. καιρὸς δὲ οὐκ ἔστιν ὅμως μα-
κρᾶς ἀναβολῆς, ἀλλὰ τῆς ὑστεραίας δεῖ πάντως θάτερον
ἑλέσθαι, πρὶν ἔκπυστόν σου τὴν γαστέρα γενέσθαι." συνέθεντο
ταῦτα καὶ ἀπηλλάγησαν ἀλλήλων.

11 Ἀνελθοῦσα δὲ εἰς τὸ ὑπερῷον ἡ Καλλιρόη καὶ συγκλείσασα
τὰς θύρας τὴν εἰκόνα Χαιρέου τῇ γαστρὶ προσέθηκε καὶ "ἰδοὺ"
φησὶ "τρεῖς γεγόναμεν, ἀνὴρ καὶ γυνὴ καὶ τέκνον. βουλευσώ-
μεθα περὶ τοῦ κοινῇ συμφέροντος. ἐγὼ μὲν οὖν πρώτη τὴν ἐμὴν
γνώμην ἀποφαίνομαι· θέλω γὰρ ἀποθανεῖν Χαιρέου μόνου
γυνή. τοῦτό μοι καὶ γονέων ἥδιον καί πατρίδος καὶ τέκνου, πεῖ-
2 ραν ἀνδρὸς ἑτέρου μὴ λαβεῖν. σὺ δέ, παιδίον, ὑπὲρ σεαυτοῦ τί
αἱρῇ; φαρμάκῳ τελευτῆσαι πρὶν τὸν ἥλιον ἰδεῖν καὶ μετὰ τῆς
μητρὸς ἐρρῖφθαι, τάχα δὲ μηδὲ ταφῆς ἀξιωθῆναι, ἢ ζῆν καὶ
δύο πατέρας ἔχειν, τὸν μὲν Σικελίας, τὸν δὲ Ἰωνίας πρῶτον;
ἀνὴρ δὲ γενόμενος γνωρισθήσῃ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν συγγενῶν· πέ-
πεισμαι γὰρ ὅτι ὅμοιόν σε τέξομαι τῷ πατρί· καὶ καταπλεύσεις
λαμπρῶς ἐπὶ τριήρους Μιλησίας, ἡδέως δὲ Ἑρμοκράτης ἔκγο-
3 νον ἀπολήψεται, στρατηγεῖν ἤδη δυνάμενον. ἐναντίαν μοι φέ-

473 γονέων (pro τοκήων) ...: Hom. *Od.* 9.34 (cf. 3.8.4)

452 αὐτῆς D'O. (cf. 6.5.8) : αὐτὴν F ‖ **457** παραινούσης Rei. : παραιτού-σης F ‖ **465 sq.** θάτερον ἑλέσθαι Schmidt : θατέρου ἔχεσθαι F ‖ **474** ἀνδρὸς ἑτέρου Jackson* : ἑτέρου ἀνδρὸς F

ρεις, τέκνον, ψῆφον καὶ οὐκ ἐπιτρέπεις ἡμῖν ἀποθανεῖν. πυθώ-
μεθά σου καὶ τοῦ πατρός. μᾶλλον δὲ εἴρηκεν· αὐτὸς γάρ μοι
παραστὰς ἐν τοῖς ὀνείροις 'παρατίθεμαί σοι' φησὶ 'τὸν υἱόν.'
μαρτύρομαί σε, Χαιρέα, σύ με Διονυσίῳ νυμφαγωγεῖς." ταύτην 4
μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἐν τούτοις ἦν τοῖς λογισμοῖς
καὶ οὐ δι' αὑτὴν ἀλλὰ διὰ τὸ βρέφος ἐπείθετο ζῆν· τῆς δὲ
ὑστεραίας ἐλθοῦσα ἡ Πλαγγὼν πρῶτον μὲν καθῆστο σκυθρω-
πὴ καὶ σχῆμα συμπαθὲς ἐπεδείξατο, σιγὴ δὲ ἦν ἀμφοτέρων.
ἐπεὶ δὲ μακρὸς ἐγίνετο χρόνος, ἡ Πλαγγὼν ἐπύθετο "τί σοι δέ- 5
δοκται; τί ποιοῦμεν; καιρὸς γὰρ οὐκ ἔστι τοῦ μέλλειν." Καλλι-
ρόη δὲ ἀποκρίνασθαι μὲν ταχέως οὐκ ἐδύνατο κλαίουσα καὶ
συνεχομένη, μόλις δὲ εἶπε "τὸ τέκνον με προδίδωσιν ἀκούσης
ἐμοῦ· σὺ πρᾶττε τὸ συμφέρον. δέδοικα δὲ μή, κἂν νῦν ὑπομεί-
νω τὴν ὕβριν, Διονύσιός μου καταφρονήσῃ τῆς τύχης καὶ ὡς
παλλακὴν μᾶλλον ἢ γυναῖκα νομίσας οὐ θρέψῃ τὸ ἐξ ἄλλου
γεννώμενον κἀγὼ μάτην ἀπολέσω τὴν σωφροσύνην." ἔτι λεγού- 6
σης ἡ Πλαγγὼν ὑπέλαβεν "κἀγὼ περὶ τούτων προτέρα σοῦ βε-
βούλευμαι· σὲ γὰρ τοῦ δεσπότου μᾶλλον ἤδη φιλῶ. πιστεύσω-
μεν οὖν Διονυσίου τῷ τρόπῳ, χρηστὸς γάρ ἐστιν· ἐξορκιῶ δὲ
ὅμως αὐτόν, κἂν δεσπότης ᾖ· δεῖ πάντα ἡμᾶς ἀσφαλῶς πράτ-
τειν. καὶ σύ, τέκνον, ὀμόσαντι πίστευσον. ἄπειμι δὲ ἐγὼ τὴν
πρεσβείαν κομίζουσα."

485 post νυμφαγωγεῖς incipit Π^3 (P. Mich. 1), quae usque ad 494 κἂν perpauca praebet sed ab F "certo multum discrepabat" (Crawford) ‖ **488** post πλαγγ]ω̣ν deficit Π^3 usque ad 2.11.5 ‖ **491** ποιοῦμεν F : ποιῶμεν Her., sed v. Bl. 1936, 11 n. 5 ‖ **493** συνεχομένη F ('dolore afflicta') : συνεχομένη ⟨λύπῃ⟩ Zankogiannes, fort. recte, sed cf. *Ev. Luc.* 12.50 : συγκεχυμένη Her. ‖ **494** μ]η incipit denuo Π^3, valde lacunosa | κἂν νῦν Bl. ap. Π^3 ed. : κἂν F : και νυν Π^3 ‖ **495** διονύσιός F : μη Π^3 | ω[ς ante παλλακὴν Π^3 : om. F ‖ **496** μαλλον η Π^3, ut iam Beck : μᾶλλον οὐ F | θρέψῃ Cob. : θρέψει F et Π^3 ‖ **497** γεννώμενον F : γενομενον Π^3 ‖ **498** υπε]λ̣α̣βεν καγω̣ π̣[ερι Π^3 : ὑπολαβοῦσα ἔγωγε φησὶ περὶ F | σοῦ Cob. : σου F ‖ **499** ἤδη om. Π^3, ut videtur | πιστεύσωμεν Lucke *ZPE* 1985 (cf. ἡμᾶς infr.) : πίστευε F : πιστευσ̣ω̣ μ̣[εν (fort. πιστευε̣ μ̣ε̣[ν) Π^3 : πιστεύω Abresch ‖ **501** ᾖ D'O. : εἶ F ‖ **502** ὀμόσαντι πίστευσον Cramer (cf. Jackson) : ὅμως ἀντιπίστευσον F : καὶ σύ … ἀντιπίστευσον om. Π^3 ‖ **503** deficit textus Π^3 post κομι[ζουσα, sed colophona praebet his verbis : χαριτωνος αφ[ροδισιεως] των περι κα̣[λλιροην] δ̣ιηγημ̣[α]τ̣ω[ν λογος β'

3

1 Διονύσιος δὲ ἀποτυγχάνων τοῦ Καλλιρόης ἔρωτος, μηκέτι
φέρων ἀποκαρτερεῖν ἐγνώκει καὶ διαθήκας ἔγραφε τὰς τελευ-
ταίας, ἐπιστέλλων πῶς ταφῇ. παρεκάλει δὲ Καλλιρόην ἐν τοῖς
γράμμασιν ἵνα αὐτῷ προσέλθῃ κἂν νεκρῷ. Πλαγγὼν δὲ ἐβού-
λετο μὲν εἰσελθεῖν πρὸς τὸν δεσπότην, διεκώλυσε δὲ αὐτὴν ὁ
2 θεράπων κεκελευσμένος μηδένα δέχεσθαι. μαχομένων δὲ αὐ-
τῶν πρὸς ταῖς θύραις, ἀκούσας ὁ Διονύσιος ἤρετο τίς ἐνοχ-
λοίη. τοῦ δὲ θεράποντος εἰπόντος ὅτι Πλαγγών, "ἀκαίρως μὲν"
εἶπε "πάρεστιν" (οὐκέτι γὰρ οὐδὲ ὑπόμνημα τῆς ἐπιθυμίας
3 ἤθελεν ἰδεῖν), "κάλεσον δὲ ὅμως." ἀνοίξασα δὲ ἐκείνη τὰς θύ-
ρας "τί κατατρύχῃ" φησίν "ὦ δέσποτα, λυπῶν σεαυτὸν ὡς
ἀποτυγχάνων. Καλλιρόη γάρ σε ἐπὶ τὸν γάμον παρακαλεῖ.
λαμπρειμόνει, θῦε, προσδέχου νύμφην, ἧς ἐρᾷς." ἐξεπλάγη
πρὸς τὸ ἀνέλπιστον ὁ Διονύσιος καὶ ἀχλὺς αὐτοῦ τῶν ὀφθαλ-
μῶν κατεχύθη, παντάπασι δὲ ὢν ἀσθενὴς φαντασίαν παρέσχε
θανάτου. κωκύσασα δὲ ἡ Πλαγγὼν συνδρομὴν ἐποίησε, καὶ ἐφ'
4 ὅλης τῆς οἰκίας ὡς τεθνεὼς ὁ δεσπότης ἐπενθεῖτο. οὐδὲ Καλ-
λιρόη τοῦτο ἤκουσεν ἀδακρυτί. †τοσαύτη ἦν, ὥστε κἀκείνη
Διονύσιον ἔκλαιε τὸν ἄνδρα.† ὀψὲ δὲ καὶ μόλις ἐκεῖνος ἀνανή-
ψας ἀσθενεῖ φωνῇ "τίς με δαιμόνων" φησὶν "ἀπατᾷ βουλόμε-
νος ἀναστρέψαι τῆς προκειμένης ὁδοῦ; ὕπαρ ἢ ὄναρ ταῦτα
ἤκουσα; θέλει μοι Καλλιρόη γαμηθῆναι, ἡ μὴ θέλουσα μηδὲ

14 ἀχλὺς ...: Hom. *Il.* 5.696 etc. (cf. 2.7.4, 4.5.9)

1 sic incipit F : τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος γ' | μηκέτι ⟨ζῆν⟩ Cob. post D'O. : μηκέτι ⟨τοῦτο⟩ Zankogiannes || **2** lacunam post φέρων stat. Her. || **14** τῶν ὀφθαλμῶν Hirschig : τοῖς ὀφθαλμοῖς F || **18 sq.** τοσαύτη ... ἄνδρα F : post τοσαύτη (ante τοσ. Her.) lacunam indicant complures : (⟨λύπη⟩ Rei. : ⟨γὰρ ἦν ἡ στοργὴ ἁπάντων εἰς αὐτὸν⟩ D'O. : ⟨γὰρ λύπη πάντων⟩ Goold) : hiatum notat Jackson, claus. heroicam Heibges : Διον. del. D'O. : τὸν ⟨χρηστὸν καὶ φιλάνθρωπον⟩ ἄνδρα Cob. : del. Morel; leg. fort. τοσαύτη ⟨γὰρ λύπη πάντων⟩ ἦν ὥστε κἀκείνη Διονύσιον ἔκλαιεν ⟨ὡς χρησ⟩τὸν ἄνδρα vel sim.

ὀφθῆναι;" παρεστῶσα δὲ ἡ Πλαγγὼν "παῦσαι" φησὶ "μάτην 5
σεαυτὸν ὀδυνῶν καὶ τοῖς ἰδίοις ἀγαθοῖς ἀπιστῶν· οὐ γὰρ ἐξα-
πατῶ μου τὸν δεσπότην, ἀλλ' ἔπεμψέ με Καλλιρόη πρεσβεῦσαι
περὶ γάμων." "πρέσβευε τοίνυν" εἶπεν ὁ Διονύσιος "καὶ λέγε
αὐτὰ τὰ ἐκείνης ῥήματα. μηδὲν ἀφέλῃς μηδὲ προσθῇς, ἀλλ' 6
ἀκριβῶς μνημόνευσον." "'ἐγὼ' φησὶν 'οἰκίας οὖσα τῆς πρώτης
ἐν Σικελίᾳ δεδυστύχηκα μέν, ἀλλ' ἔτι τὸ φρόνημα τηρῶ. πα-
τρίδος, γονέων ἐστέρημαι, μόνην οὐκ ἀπολώλεκα τὴν εὐγένει-
αν. εἰ μὲν οὖν ὡς παλλακὴν θέλει με Διονύσιος ἔχειν καὶ τῆς
ἰδίας ἀπολαύειν ἐπιθυμίας, ἀπάγξομαι μᾶλλον ἢ ὕβρει δουλικῇ
παραδώσω τὸ σῶμα· εἰ δὲ γαμετὴν κατὰ νόμους, κἀγὼ γενέ-
σθαι θέλω μήτηρ, ἵνα διάδοχον ἔχῃ τὸ Ἑρμοκράτους γένος.
βουλευσάσθω περὶ τούτου Διονύσιος μὴ μόνος μηδὲ ταχέως, 7
ἀλλὰ μετὰ φίλων καὶ συγγενῶν, ἵνα μή τις ὕστερον εἴπῃ πρὸς
αὐτὸν "σὺ θρέψεις παιδία ἐκ τῆς ἀργυρωνήτου καὶ καταισχυ-
νεῖς σου τὸν οἶκον;" εἰ μὴ θέλει πατὴρ γενέσθαι, μηδὲ ἀνὴρ 8
ἔστω.'" ταῦτα τὰ ῥήματα μᾶλλον ἐξέκαυσε Διονύσιον καί τινα
ἔσχεν ἐλπίδα κούφην ἀντερᾶσθαι δοκῶν· ἀνατείνας δὲ τὰς
χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν "εἰ γὰρ ἴδοιμι" φησίν, "ὦ Ζεῦ καὶ Ἥλιε,
τέκνον ἐκ Καλλιρόης· τότε μακαριώτερος δόξω τοῦ μεγάλου
βασιλέως. ἀπίωμεν πρὸς αὐτήν· ἄγε με, Πλαγγόνιον φιλοδέσ-
ποτον."

Ἀναδραμὼν δὲ εἰς τὰ ὑπερῷα τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησε τοῖς **2**
Καλλιρόης γόνασι προσπεσεῖν, κατέσχε δὲ ὅμως ἑαυτὸν καὶ
καθεσθεὶς εὐσταθῶς "ἦλθόν σοι" φησίν, "ὦ γύναι, χάριν γνῶ-
ναι περὶ τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας· ἄκουσαν μὲν γὰρ οὐκ ἔμελλόν
σε βιάσεσθαι, μὴ τυχὼν δὲ ἀποθανεῖν διεγνώκειν. ἀναβεβίωκα 2
διὰ σέ. μεγίστην δέ σοι χάριν ἔχων ὅμως τι καὶ μέμφομαι· σὺ
γὰρ ἠπίστησας ὅτι ἕξω σε γαμετὴν παίδων ἐπ' ἀρότῳ κατὰ νό-
μους Ἑλληνικούς. εἰ γὰρ μὴ ἤρων, οὐκ ἂν ηὐξάμην τοιούτου

51 παίδων … : Com. fr. ad. *127 KA (cf. Men. *Dysc.* 847, *Misum.* 444 sq., *Peric.* 1013 sq., *Sam.* 726 sq.)

34 γένος Rei. : γένους F ‖ **37** καταισχυνεῖς D'O. : καταισχύναι F : an excidit θέλεις? D'O. : καταισχύνων Cob. : sed cf. θρέψεις ‖ **42** ⟨μοι⟩ μακ. Cob., fort. recte ‖ **49** βιάσεσθαι Cob. : βιάσασθαι F ut videtur, sed parum clare (fort. -α in -ε factum); utique aor. contra usum auctoris est

γάμου τυχεῖν. σὺ δ', ὡς ἔοικε, μανίαν μου κατέγνωκας, εἰ δόξω
δούλην τὴν εὐγενῆ καὶ ἀνάξιον υἱὸν ἐμαυτοῦ τὸν Ἑρμοκράτους
3 ἔκγονον. 'βούλευσαι' λέγεις. βεβούλευμαι. φοβῇ φίλους ἐμοὺς ἡ
φιλτάτη πάντων; τολμήσει δὲ τίς εἰπεῖν ἀνάξιον τὸ ἐξ ἐμοῦ
γεννώμενον, κρείττονα τοῦ πατρὸς ἔχον τὸν πάππον;" ταῦτα
ἅμα λέγων καὶ δακρύων προσῆλθεν αὐτῇ· ἡ δὲ ἐρυθριάσασα
ἠρέμα κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ "σοὶ μὲν" εἶπε "πιστεύω, Διονύ-
σιε, ἀπιστῶ δὲ τῇ ἐμῇ τύχῃ, καὶ γὰρ πρότερον ἐκ μειζόνων
4 ἀγαθῶν δι' αὐτὴν κατέπεσον. φοβοῦμαι μὴ οὐδέπω μοι διήλ-
λακται. σὺ τοίνυν, καίπερ ὢν χρηστὸς καὶ δίκαιος, μάρτυρας
ποίησαι τοὺς θεοὺς οὐ διὰ σαυτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς πολίτας καὶ
συγγενεῖς, ἵνα μή τις ἔτι κακοηθέστερον εἰς ἐμέ τι συμβουλεῦ-
σαι δυνηθῇ, γινώσκων ὅτι ὀμώμοκας. εὐκαταφρόνητόν ἐστι
5 γυνὴ μόνη καὶ ξένη." "ποίους" φησὶ "θέλεις ὅρκους θεῶν; ἕτοι-
μος γὰρ ὀμνύναι, εἰ δυνατόν, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβὰς καὶ ἁψά-
μενος αὐτοῦ τοῦ Διός." "ὄμοσόν μοι" φησὶ "τὴν θάλασσαν τὴν
κομίσασάν με πρός σε καὶ τὴν Ἀφροδίτην τὴν δείξασάν μέ σοι
καὶ τὸν Ἔρωτα τὸν νυμφαγωγόν." ἤρεσε ταῦτα καὶ ταχέως
ἐγένετο.

6 ⟨Τὸ⟩ μὲν οὖν ἐρωτικὸν πάθος ἔσπευδε [δὲ] καὶ ἀναβολὴν
οὐκ ἐπέτρεπε τοῖς γάμοις· ταμιεύεσθαι γὰρ δύσκολον ἐξουσίαν
ἐπιθυμίας. Διονύσιος δὲ ἀνὴρ πεπαιδευμένος κατείληπτο μὲν
ὑπὸ χειμῶνος καὶ τὴν ψυχὴν ἐβαπτίζετο, ὅμως δὲ ἀνακύπτειν
7 ἐβιάζετο καθάπερ ἐκ τρικυμίας τοῦ πάθους. καὶ τότε οὖν ἐπ-
έστησε τοιούτοις λογισμοῖς· "ἐν ἐρημίᾳ μέλλω γαμεῖν ὡς ἀλη-
θῶς ἀργυρώνητον; οὐχ οὕτως εἰμὶ ἀχάριστος, ἵνα μὴ ἑορτάσω
τοὺς Καλλιρόης γάμους. ἐν τούτῳ πρώτῳ τιμῆσαί με δεῖ τὴν
γυναῖκα. φέρει δέ μοι ἀσφάλειαν καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα· πάν-
των γὰρ πραγμάτων ὀξύτατόν ἐστιν ἡ Φήμη· δι' ἀέρος ἄπεισιν
ἀκωλύτους ἔχουσα τὰς ὁδούς· διὰ ταύτην οὐδὲν δύναται
παράδοξον λαθεῖν· ἤδη τρέχει φέρουσα τὸ καινὸν εἰς Σικε-
λίαν διήγημα 'ζῇ Καλλιρόη, καὶ τυμβωρύχοι διορύξαντες
8 τὸν τάφον ἔκλεψαν αὐτήν, καὶ ἐν Μιλήτῳ πέπραται.' κατα-

56sq. τὸ ... ἔχον (aut τὸν ... ἔχοντα) D'O. (cf. 2.11.5) : τὸν ... ἔχων F || **69** πρός σε Reeve* : πρὸς σέ F || **72** ⟨τὸ⟩ Abresch | [δὲ] Jackson || **81** ὀξύτατον D'O. : -ος F

πλεύσουσιν ἤδη τριήρεις Συρακοσίων καὶ Ἑρμοκράτης στρα-
τηγὸς ἀπαιτῶν τὴν θυγατέρα. τί μέλλω λέγειν; ‘Θήρων μοι πέ-
πρακε;’ Θήρων δὲ ποῦ; καὶ κἂν πιστευθῶ τὴν ἀλήθειαν ⟨λέ-
γειν⟩, ὑποδοχεύς εἰμι λῃστοῦ· μελέτα, Διονύσιε, τὴν δίκην.
τάχα δὲ ἐρεῖς αὐτὴν ἐπὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἄριστον οὖν
τότε λέγειν “ἐγὼ γυναῖκα ἐλευθέραν ἐπιδημήσασαν οὐκ οἶδ’
ὅπως ἤκουσα· ἐκδομένην ἑαυτὴν ἐν τῇ πόλει φανερῶς κατὰ νό-
μους ἔγημα.’ πείσω δὲ ταύτῃ μᾶλλον καὶ τὸν πενθερὸν ὡς οὐκ 9
ἀνάξιός εἰμι τῶν γάμων. καρτέρησον, ψυχή, προθεσμίαν σύν-
τομον, ἵνα τὸν πλείω χρόνον ἀπολαύσῃς ἀσφαλοῦς ἡδονῆς. ἰσ-
χυρότερος γενήσομαι πρὸς τὴν κρίσιν ἀνδρός, οὐ δεσπότου
νόμῳ χρώμενος.”
Ἔδοξεν οὕτως καὶ καλέσας Λεωνᾶν “ἄπιθι” φησὶν “εἰς τὴν 10
πόλιν· μεγαλοπρεπῶς ἑτοίμασον τὰ πρὸς τὸν γάμον· ἐλαυνέ-
σθωσαν ἀγέλαι· σῖτος καὶ οἶνος διὰ γῆς καὶ θαλάσσης κομιζέ-
σθω· δημοσίᾳ τὴν πόλιν εὐωχῆσαι προῄρημαι.” πάντα διατά- 11
ξας ἐπιμελῶς τῆς ὑστεραίας αὐτὸς μὲν ἐπὶ ὀχήματος ἐποιεῖτο
τὴν πορείαν, τὴν δὲ Καλλιρόην (οὐδέπω γὰρ ἐβούλετο δεικνύ-
ναι ⟨τοῖς⟩ πολλοῖς) ἐκέλευσε περὶ τὴν ἑσπέραν διὰ πορθμείου
κομισθῆναι μέχρι τῆς οἰκίας ἥτις ἦν ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ λιμένος τοῦ
Δοκίμου λεγομένου· Πλαγγόνι δὲ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῆς ἐνεχεί-
ρισε. μέλλουσα τοίνυν ἀπαλλάσσεσθαι τῶν ἀγρῶν ἡ Καλλιρόη 12
τῇ Ἀφροδίτῃ πρῶτον ἐπηύξατο καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν νεών,
πάντας ἐκβαλοῦσα, ταῦτα εἶπε πρὸς τὴν θεόν· “δέσποινα
Ἀφροδίτη, μέμψωμαί σοι δικαίως ἢ χάριν γνῶ; σύ με οὖσαν
παρθένον ἔζευξας Χαιρέᾳ καὶ νῦν μετ’ ἐκεῖνον ἄλλῳ με νυμφ-
αγωγεῖς. οὐκ ἂν ἐπείσθην σὲ ὀμόσαι καὶ τὸν σὸν υἱόν, εἰ μή με 13
προύδωκε τοῦτο τὸ βρέφος,” δείξασα τὴν γαστέρα. “ἱκετεύω
δέ σε” φησὶν “οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτῆς, ἀλλ’ ὑπὲρ τούτου. ποίησόν
μου λαθεῖν τὴν τέχνην. ἐπεὶ τὸν ἀληθῆ τοῦτο πατέρα οὐκ ἔχει,
δοξάτω Διονυσίου παιδίον, τραφὲν γὰρ κἀκεῖνον εὑρήσει.” βα- 14
δίζουσαν δὲ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τεμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἰδόντες

88 καὶ del. Her. | ⟨λέγειν⟩ Cob. || **92** ἐκδομένην F ἐκ⟨δι⟩δομένην Cob. || **102** ὀχήματος Rei. : ὀνόματος F || **104** ⟨τοῖς⟩ Her. || **110** μέμψωμαι Rei. : μέμψομαι F

οἱ ναῦται δείματι κατεσχέθησαν, ὡς τῆς Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐρ-
χομένης ἵνα ἐμβῇ, καὶ ὥρμησαν ἀθρόοι προσκυνῆσαι· προθυ-
μίᾳ δὲ τῶν ἐρεσσόντων λόγου θᾶττον ἡ ναῦς κατέπλευσεν εἰς
τὸν λιμένα. ἅμα δὲ τῇ ἕῳ πᾶσα ἦν ἡ πόλις ἐστεφανωμένη.
15 ἔθυεν ἕκαστος πρὸ τῆς ἰδίας οἰκίας, οὐκ ἐν μόνοις τοῖς ἱεροῖς.
λογοποιΐαι δὲ ἦσαν τίς ἡ νύμφη· τὸ δὲ δημωδέστερον πλῆθος
ἀνεπείθετο διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ ἄγνωστον τῆς γυναικὸς ὅτι
Νηρηῒς ἐκ θαλάσσης ἀναβέβηκεν ἢ ὅτι θεὰ πάρεστιν ἐκ τῶν
16 Διονυσίου κτημάτων· τοῦτο γὰρ οἱ ναῦται διελάλουν. μία δὲ
πάντων ἦν ἐπιθυμία Καλλιρόην θεάσασθαι, καὶ περὶ τὸ ἱερὸν
τῆς Ὁμονοίας ἠθροίσθη τὸ πλῆθος, ὅπου πάτριον ἦν τοῖς γα-
μοῦσι τὰς νύμφας παραλαμβάνειν. τότε πρῶτον ἐκοσμήσατο
μετὰ τὸν τάφον· κρίνασα γὰρ ἅπαξ γαμηθῆναι καὶ πατρίδα
καὶ γένος τὸ κάλλος ἐνόμισεν. ἐπεὶ δὲ ἔλαβε Μιλησίαν στολὴν
17 καὶ στέφανον νυμφικόν, ἀπέβλεψεν εἰς τὸ πλῆθος. πάντες οὖν
ἀνεβόησαν "ἡ Ἀφροδίτη γαμεῖ." πορφυρίδας ὑπεστρώννυον
καὶ ῥόδα καὶ ἴα, μύρον ἔρραινον βαδιζούσης, οὐκ ἀπελείφθη ἐν
ταῖς οἰκίαις οὐ παιδίον, οὐ γέρων, ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς λι-
μέσι· μέχρι κεράμων ἀνέβη τὸ πλῆθος στενοχωρούμενον. ἀλλ'
ἐνεμέσησε καὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πάλιν ὁ βάσκανος δαίμων ἐκεῖ-
νος· ὅπως δέ, μικρὸν ὕστερον ἐρῶ. βούλομαι δὲ εἰπεῖν πρῶτον
τὰ γενόμενα ἐν Συρακούσαις κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον.
3 Οἱ μὲν γὰρ τυμβωρύχοι τὸν τάφον περιέκλεισαν ἀμελῶς, οἷα
δὴ σπεύδοντες ἐν νυκτί· Χαιρέας δὲ φυλάξας αὐτὸ τὸ περί-
ορθρον ἧκεν ἐπὶ τὸν τόπον προφάσει μὲν στεφάνους καὶ
χοὰς ἐπιφέρων, τὸ δὲ ἀληθὲς γνώμην ἔχων ἑαυτὸν ἀνελεῖν· οὐ
γὰρ ὑπέμενε Καλλιρόης ἀπεζεῦχθαι, μόνον δὲ τὸν θάνατον
τοῦ πένθους ἰατρὸν ἐνόμιζε· παραγενόμενος δὲ εὗρε τοὺς λί-
2 θους κεκινημένους καὶ φανερὰν τὴν εἴσοδον. ὁ μὲν οὖν ἰδὼν
ἐξεπλάγη καὶ ὑπὸ δεινῆς ἀπορίας κατείχετο τοῦ γεγονότος χά-
ριν· ἄγγελος δὲ Φήμη ταχεῖα Συρακοσίοις ἐμήνυσε τὸ παρά-
δοξον. πάντες οὖν συνέτρεχον ἐπὶ τὸν τάφον, ἐτόλμα δὲ οὐδεὶς
3 ἔνδον παρελθεῖν, πρὶν ἐκέλευσεν Ἑρμοκράτης. ὁ δὲ εἰσπεμφ-

133 γαμεῖ F hic et 6.6.4 ut in NT : γαμεῖται Gasda, ut saepe ap. Char. ‖
142 τόπον m[2]F, τάφον m[1] : ἐπὶ τὸν τόπον fort. delendum

θεὶς πάντα ἀκριβῶς ἐμήνυσεν. ἄπιστον ἐδόκει τὸ μηδὲ τὴν νε-
κρὰν κεῖσθαι. τότ' οὖν ἠξίωσε Χαιρέας αὐτὸς ⟨εἰσελθεῖν⟩ ἐπι-
θυμίᾳ τοῦ πάλιν Καλλιρόην ἰδεῖν κἂν νεκράν· ἐρευνῶν δὲ τὸν
τάφον οὐδὲν εὑρεῖν ἠδύνατο. πολλοὶ μετ' αὐτὸν εἰσῆλθον ὑπ' 4
ἀπιστίας· ἀμηχανία δὲ κατέλαβε πάντας, καί τις εἶπεν ἑστὼς
"τὰ ἐντάφια σεσύληται, τυμβωρύχων τὸ ἔργον· ἡ νεκρὰ δὲ
ποῦ;" λογοποιΐαι πολλαὶ καὶ διάφοροι τὸ πλῆθος κατεῖχον.
Χαιρέας δὲ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰς χεῖρας ἀνα-
τείνας "τίς ἄρα θεῶν ἀντεραστής μου γενόμενος Καλλιρόην
ἀπενήνοχε καὶ νῦν ἔχει μεθ' αὑτοῦ μὴ θέλουσαν, ἀλλὰ βιαζο-
μένην ὑπὸ κρείττονος μοίρας; διὰ τοῦτο καὶ αἰφνίδιον ἀπέθα- 5
νεν, ἵνα μὴ νοσήσῃ. οὕτω καὶ Θησέως Ἀριάδνην ἀφείλετο Διό-
νυσος καὶ Σεμέλην ὁ Ζεύς· μὴ γὰρ οὐκ ᾔδειν ὅτι θεὰν εἶχον γυ-
ναῖκα καὶ κρείττων ἦν ἢ καθ' ἡμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔδει ταχέως αὐ-
τὴν οὐδὲ μετὰ τοιαύτης προφάσεως ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν. ἡ 6
Θέτις θεὰ μὲν ἦν, ἀλλὰ Πηλεῖ παρέμεινε καὶ υἱὸν ἔσχεν ἐκεῖ-
νος ἐξ αὐτῆς, ἐγὼ δὲ ἐν ἀκμῇ τοῦ ἔρωτος ἀπελείφθην. τί πάθω;
τί γένωμαι, δυστυχής; ἐμαυτὸν ἀνέλω; καὶ μετὰ τίνος ταφῶ;
ταύτην γὰρ εἶχον ἐλπίδα τῆς συμφορᾶς, ⟨ὅτι⟩ εἰ θάλαμον μετὰ
Καλλιρόης κοινὸν οὐκ ἐτήρησα, τάφον αὐτῇ κοινὸν εὑρήσω.
ἀπολογοῦμαί σοι, δέσποινα, τῆς ἐμῆς ψυχῆς. σύ με ζῆν ἀναγ- 7
κάζεις· ζητήσω γάρ σε διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, κἂν εἰς αὐτὸν
ἀναβῆναι τὸν ἀέρα δύνωμαι. τοῦτο δέομαί σου, γύναι, σύ με μὴ
φύγῃς." θρῆνον τὸ πλῆθος ἐξέρρηξεν ἐπὶ τούτοις καὶ πάντες
ὡς ἄρτι τεθνεῶσαν Καλλιρόην ἤρξαντο θρηνεῖν.
Τριήρεις εὐθὺς κατεσπῶντο καὶ τὴν ζήτησιν πολλοὶ διενέ- 8
μοντο· Σικελίαν μὲν γὰρ αὐτὸς Ἑρμοκράτης ἠρεύνα, Χαιρέας δὲ

152 ⟨εἰσελθεῖν⟩ Cob. post D'O. ‖ **155** ἑστὼς F : ἐνεστὼς Naber, sed cf. 2.3.5, 2.9.6; ἑστὼς vel sim. obvium in NT (v. Wifstrand) ‖ **159** θεῶν ⟨ἔφη⟩ Zankogiannes ‖ **161** αἰφνίδιον ut semper alibi Her. : αἰφνιδίως F ‖ **162** νοσήσῃ D'O. : νοήσῃ F | ἀφείλετο : an -ατο? (cf. ἀφείλω 3.8.7, 3.10.7, 5.1.6, 6.2.9 : an ἀφείλεθ' ὁ? Rose | Διόνυσος Rei. : διονύσιος F ‖ **163** post καὶ, ⟨Ἀκταίωνος⟩? D'O. ‖ **169** ⟨ὅτι⟩ εἰ (vel εὑρήσειν pro εὑρήσω 170) Zankogiannes ‖ **171** ἀπολογοῦμαι … ψυχῆς dubium : an ἀπολογίζομαι, 'rationem reddo'? ⟨περὶ⟩ τῆς Gasda ‖ **173** δύνωμαι Hirschig : δύναμαι F | γύναι Her. : γυνή F ‖ **182** ἠρεύνα Rei. : ἐρευνᾷ F

Λιβύην· εἰς Ἰταλίαν τινὲς ἐξεπέμποντο, καὶ ἄλλοι περαιοῦσθαι
τὸν Ἰόνιον ἐκελεύσθησαν. ἡ μὲν οὖν ἀνθρωπίνη βοήθεια παν-
τάπασιν ἦν ἀσθενής, ἡ Τύχη δὲ ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν, ἧς χωρὶς
9 ἔργον οὐδὲν τέλειον· μάθοι δ' ἄν τις ἐκ τῶν γενομένων. πωλή-
σαντες γὰρ οἱ τυμβωρύχοι τὸ δυσδιάθετον φορτίον, τὴν γυναῖ-
κα, Μίλητον μὲν ἀπέλιπον, ἐπὶ Κρήτης δὲ τὸν πλοῦν ἐποιοῦντο,
νῆσον ἀκούοντες εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, ἐν ᾗ τὴν διάπρασιν
10 τῶν φορτίων ἤλπισαν ἔσεσθαι ῥᾳδίαν. ὑπολαβὼν δὲ αὐτοὺς
ἄνεμος σφοδρὸς εἰς τὸν Ἰόνιον ἐξέωσε, κἀκεῖ λοιπὸν ἐπλανῶντο
ἐν ἐρήμῳ θαλάσσῃ. βρονταὶ δὲ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νὺξ μακρὰ
κατελάμβανε τοὺς ἀνοσίους, ἐπιδεικνυμένης τῆς Προνοίας ὅτι
τότε διὰ Καλλιρόην ηὐπλόουν. ἐγγὺς γινομένους ἑκάστοτε τοῦ
θανάτου ταχέως οὐκ ἀπήλλαττεν ὁ θεὸς τοῦ φόβου, μακρὸν αὐ-
11 τοῖς ποιῶν τὸ ναυάγιον. γῆ μὲν οὖν τοὺς ἀνοσίους οὐκ ἐδέχετο,
θαλαττεύοντες δὲ πολὺν χρόνον ἐν ἀπορίᾳ κατέστησαν τῶν
ἀναγκαίων, μάλιστα δὲ τοῦ ποτοῦ, καὶ οὐδὲν αὐτοὺς ὠφέλει
πλοῦτος ἄδικος, ἀλλὰ διψῶντες ἀπέθνησκον ἐν χρυσῷ. βρα-
δέως μὲν οὖν μετενόουν ἐφ' οἷς ἐτόλμησαν, ὅτε οὐδὲν ὄφελος ἐγ-
12 καλοῦντες ἀλλήλοις. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἔθνησκον ὑπὸ δί-
ψους, Θήρων δὲ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ πανοῦργος ἦν· ὑπο-
κλέπτων γὰρ τοῦ ποτοῦ καὶ τοὺς συλλῃστὰς ἐλῄστευεν. ᾤετο
μὲν οὖν τεχνικόν τι πεποιηκέναι, τὸ δὲ ἄρα τῆς Προνοίας ἔργον
13 ἦν βασάνοις καὶ σταυρῷ τὸν ἄνδρα τηρούσης. ἡ γὰρ τριήρης ἡ
Χαιρέαν κομίζουσα πλανωμένῳ τῷ κέλητι περιπίπτει καὶ τὸ μὲν
πρῶτον ὡς πειρατικὸν ἐξένευσεν· ἐπεὶ δ' ἀκυβέρνητος ἐφάνη,
πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς εἰκῇ φερόμενος, ἐκ τῆς τριήρους
τις ἀνέκραγεν "οὐκ ἔχει τοὺς ἐμπλέοντας· μὴ φοβηθῶμεν,
14 ἀλλὰ πλησιάσαντες ἱστορήσωμεν τὸ παράδοξον." ἤρεσε τῷ κυ-
βερνήτῃ· Χαιρέας μὲν γὰρ ἐν κοίλῃ νηῒ συγκεκαλυμμένος ἔκλα-
εν. ἐπεὶ δὲ ἐπλησίασαν, τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ἔνδον ἐκάλουν· ὡς
δὲ ὑπήκουεν οὐδείς, ἀνέβη τις ἀπὸ τῆς τριήρους, εἶδε δὲ οὐδὲν

197 θαλαττεύοντες ... : cf. Thuc. 7.12.3 (cf. Char. 3.4.9)

187 τὴν γυναῖκα del. Cob. || **200** ὅτε Rei. : ὅτι F || **201** δίψους Her. : δίψης F || **205** τριήρης Rei. : τριήρεις F || **211** ἔκλαεν clare dispicitur, pace Bl. (cf. Guida)

ἕτερον ἢ χρυσὸν καὶ νεκρούς. ἐμήνυσε τοῖς ναύταις· ἔχαιρον,
εὐτυχεῖς ἐνόμιζον ἑαυτούς, ὡς ἐν θαλάσσῃ θησαυρὸν εὑρόντες.
θορύβου δὲ γενομένου Χαιρέας ἤρετο τίς ἡ αἰτία. μαθὼν οὖν καὶ 15
αὐτὸς ἠβουλήθη τὸ καινὸν θεάσασθαι. γνωρίσας δὲ τὰ ἐντάφια
περιερρήξατο καὶ μέγα καὶ διωλύγιον ἀνεβόησεν "οἴμοι, Καλ-
λιρόη· ταῦτά ἐστι τὰ σά. στέφανος οὗτος, ὃν ἐγώ σοι περιέθη-
κα· τοῦτο ὁ πατήρ σοι δέδωκε, τοῦτο ἡ μήτηρ· αὕτη στολὴ νυμ-
φική. τάφος σοι γέγονεν ἡ ναῦς. ἀλλὰ τὰ μὲν σὰ βλέπω, σὺ δὲ 16
ποῦ; μόνη τοῖς ἐνταφίοις ἡ νεκρὰ λείπει." τούτων ἀκούσας ὁ
Θήρων ἔκειτο ὅμοιος τοῖς νεκροῖς, καὶ γὰρ ἦν ἡμιθανής. πολλὰ
μὲν οὖν ἐβουλεύσατο [τὸ] μηδ' ὅλως φωνὴν ἀφεῖναι μηδὲ κι-
νεῖσθαι· τὸ γὰρ μέλλον οὐκ ἦν ἀπροόρατον αὐτῷ· φύσει δὲ φι-
λόζωόν ἐστιν ἄνθρωπος καὶ οὐδὲ ἐν ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς
ἀπελπίζει τὴν πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολήν, τοῦ δημιουργήσαν-
τος θεοῦ τὸ σόφισμα τοῦτο πᾶσιν ἐγκατασπείραντος, ἵνα μὴ φύ-
γωσι βίον ταλαίπωρον. κατεχόμενος οὖν τῷ δίψει ταύτην πρώ- 17
την ἀφῆκε φωνὴν "ποτόν". ἐπεὶ δὲ αὐτῷ προσηνέχθη καὶ πάσης
ἔτυχεν ἐπιμελείας, παρακαθεσθεὶς αὐτῷ [ὁ] Χαιρέας ἤρετο "τί-
νες ἐστέ; καὶ ποῦ πλεῖτε; καὶ πόθεν ταῦτα; καὶ τί τὴν κυρίαν αὐ-
τῶν πεποιήκατε;" Θήρων δὲ ἐμνημόνευεν ἑαυτοῦ, πανοῦργος
ἄνθρωπος, καὶ "Κρὴς" εἶπεν "εἰμί, πλέων δὲ εἰς Ἰωνίαν ἀδελφὸν
ἐμαυτοῦ ζητῶν στρατευόμενον κατελείφθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς 18
νεὼς ἐν Κεφαλληνίᾳ, ταχείας [δὲ] τῆς ἀναγωγῆς γενομένης
ἐκεῖθεν. ἐπέβην τοῦδε τοῦ κέλητος παραπλέοντος εὐκαίρως.
ἐξαισίοις δὲ πνεύμασιν ἐξεώσθημεν εἰς ταύτην τὴν θάλασσαν·
εἶτα γαλήνης μακρᾶς γενομένης δίψει πάντες ἀνηρέθησαν, ἐγὼ
δὲ μόνος ἐσώθην ὑπὸ τῆς ἐμῆς εὐσεβείας." ἀκούσας οὖν ὁ Χαι-
ρέας ἐκέλευσεν ἐξάψαι τὸν κέλητα τῆς τριήρους, ἕως εἰς τοὺς
Συρακοσίων λιμένας κατέπλευσε.

223 ἡμιθανής F (ut 3.4.6 sed ἡμιθνῆτα 3.5.4) : ἡμιθνής Cob. || **224** [τὸ] Rei. || **226** ἄνθρωπος F : ἅνθρωπος Cob., sed cf. 1.12.6 || **231** [ὁ] Jackson* || **232** ποῦ F : ποῖ Cob. || **233** ἑαυτοῦ ex ἑαυτῷ correctum F (Guida, qui παν. ἄνθ. sic distinxit) || **234–236** πλέων ... ζητῶν ... [δὲ] Rei., vel πλέω ... ζητῶν ... κατελείφθην ⟨δὲ⟩ ... [δὲ] : πλέω ... ζητῶ ... ταχείας δὲ F || **236** Κεφαλληνίᾳ : errat nempe auctor || **241 sq.** ἕως ... κατέπλευσε F (sc. 'et ita navigabant ἕως ...') : ἕως ⟨ἂν⟩ ... καταπλεύσῃ Her.

4 Προεπεδήμησε δὲ ἡ Φήμη φύσει μὲν οὖσα ταχεῖα, τότε δὲ
μᾶλλον σπεύσασα μηνῦσαι πολλὰ παράδοξα καὶ καινά. πάν-
τες οὖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν συνέτρεχον, καὶ ἦν ὁμοῦ πάθη ποι-
κίλα κλαόντων, θαυμαζόντων, πυνθανομένων, ἀπιστούντων·
2 ἐξέπληττε γὰρ αὐτοὺς τὸ καινὸν διήγημα. ἰδοῦσα δὲ ἡ μήτηρ
τὰ ἐντάφια τῆς θυγατρὸς ἀνεκώκυσεν "ἐπιγινώσκω πάντα· σύ,
τέκνον, μόνη λείπεις. ὢ καινῶν τυμβωρύχων· τὴν ἐσθῆτα καὶ
τὸν χρυσὸν φυλάξαντες μόνην ἔκλεψάν μου τὴν θυγατέρα."
συνήχησαν δὲ αἰγιαλοὶ καὶ λιμένες κοπτομέναις ταῖς γυναιξί,
3 καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐνέπλησαν οἰμωγῆς. Ἑρμοκράτης δὲ
ἔφη, στρατηγικὸς ἀνὴρ καὶ πραγμάτων ἐπιστήμων, "οὐκ ἐν-
ταῦθα χρὴ ζητεῖν, ἀλλὰ νομιμωτέραν ποιήσασθαι τὴν ἀνάκρι-
σιν. ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. τίς οἶδεν εἰ χρεία γένοιτο καὶ
δικαστῶν;"
4 'Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος' καὶ ἤδη μεστὸν ἦν τὸ θέατρον. ἐκεί-
νην τὴν ἐκκλησίαν ἤγαγον καὶ γυναῖκες. ὁ μὲν οὖν δῆμος μετ-
έωρος καθῆστο, Χαιρέας δὲ πρῶτος εἰσῆλθε μελανείμων, ὠχ-
ρός, αὐχμῶν, οἷος ἐπὶ τὸν τάφον ἠκολούθησε τῇ γυναικί, καὶ
ἐπὶ μὲν τὸ βῆμα οὐκ ἠθέλησεν ἀναβῆναι, κάτω δέ που στὰς τὸ
μὲν πρῶτον ἐπὶ πολὺν ἔκλαε χρόνον καὶ φθέγξασθαι θέλων
5 οὐκ ἠδύνατο· τὸ δὲ πλῆθος ἐβόα "θάρρει καὶ λέγε." μόλις οὖν
ἀναβλέψας "ὁ μὲν παρὼν" εἶπε "καιρὸς οὐκ ἦν δημηγοροῦντος
ἀλλὰ πενθοῦντος, ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης καὶ λέγω καὶ
ζῶ, μέχρις ἂν ἐξεύρω Καλλιρόης τὴν ἀναίρεσιν. διὰ τοῦτο δὲ
ἐντεῦθεν ἐκπλεύσας οὐκ οἶδα πότερον εὐτυχῆ τὸν πλοῦν ἢ δυσ-
6 τυχῆ πεποίημαι. πλοῖον γὰρ ἐθεασάμην ἐν εὐδίᾳ πλανώμενον,
ἰδίου χειμῶνος γέμον καὶ βαπτιζόμενον ἐν γαλήνῃ. θαυμάσαν-
τες ἤλθομεν πλησίον. ἔδοξα τὸν τῆς ἀθλίας μου γυναικὸς τά-
φον ἰδεῖν, πάντα ἔχοντα τὰ ἐκείνης, πλὴν ἐκείνης. νεκρῶν μὲν
ἦν πλῆθος, ἀλλοτρίων δὲ πάντων. ὅδε δέ τις ἐν αὐτοῖς ἡμιθα-

257 Hom. *Il.* 10.540, *Od.* 16.11 (cf. 7.1.11)

249 καινῶν m^2F, κενῶν m^1 (cf. 8.5.15) || **255** οἶδεν ⟨ἂν⟩ Richards (cf. LSJ s.v. εἴδω B.6) || **258** ἤγαγον Gerschmann p. 34 : ἀνήγαγον F : ἂν ἤγαγον D'O. || **272** ἡμιθανὴς F : ἡμιθνὴς Cob. (v. ad 3.3.16)

νῆς εὑρέθη. τοῦτον ἐγὼ μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἀνεκτησάμην
καὶ ὑμῖν ἐτήρησα.”
Μεταξὺ δὲ οἰκέται δημόσιοι τὸν Θήρωνα δεδεμένον εἰς τὸ 7
θέατρον ἦγον μετὰ πομπῆς ἐκείνῳ πρεπούσης. ἐπηκολούθει
γὰρ αὐτῷ τροχὸς ⟨καὶ⟩ καταπέλτης καὶ πῦρ καὶ μάστιγες,
ἀποδιδούσης αὐτῷ τῆς Προνοίας τὰ ἔπαθλα τῶν ἀγώνων. ἐπεὶ 8
δὲ ἐν μέσῳ ἔστη, τῶν ἀρχόντων εἷς ἀνέκρινεν αὐτόν· “τίς εἶ;”
“Δημήτριος” εἶπε. “πόθεν;” “Κρής.” “τί οἶδας; εἰπέ.” “πρὸς
ἀδελφὸν ἐμαυτοῦ πλέων εἰς Ἰωνίαν ἀπελείφθην νεώς, εἶτα κέ-
λητος ἐπέβην παραπλέοντος. τότε μὲν οὖν ὑπελάμβανον ἐμπό-
ρους εἶναι, νῦν δὲ τυμβωρύχους. θαλαττεύοντες δὲ χρόνον μα- 9
κρὸν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες διεφθάρησαν ἀπορίᾳ τοῦ ποτοῦ, μό-
νος δὲ ἐγὼ σέσωσμαι διὰ τὸ μηδὲν ἐν τῷ βίῳ δεδρακέναι πο-
νηρόν. μὴ οὖν ὑμεῖς, ὦ Συρακόσιοι, δῆμος ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ πε-
ριβόητος, γένησθέ μοι καὶ δίψους καὶ θαλάσσης ἀγριώτεροι.”
Ταῦτα λέγοντος οἰκτρῶς ἔλεος εἰσῆλθε τὰ πλήθη, καὶ τάχα 10
ἂν ἔπεισεν, ὥστε κἂν ἐφοδίων τυχεῖν, εἰ μὴ δαίμων τις τιμωρὸς
Καλλιρόης ἐνεμέσησεν αὐτῷ τῆς ἀδίκου πειθοῦς – ἔμελλε γὰρ
τὸ σχετλιώτατον ἔσεσθαι πάντων πραγμάτων, πεισθῆναι Συ-
ρακοσίους ὅτι μόνος ἐσώθη διὰ εὐσέβειαν ὁ μόνος σωθεὶς δι’
ἀσέβειαν – ἵνα ἐπὶ πλέον κολασθῇ. καθεζόμενος οὖν ἐν τῷ 11
πλήθει τις ἁλιεὺς ἐγνώρισεν αὐτὸν καὶ ἡσυχῇ πρὸς τοὺς ⟨πα-
ρα⟩καθεζομένους εἶπε “τοῦτον ἐγὼ καὶ πρότερον εἶδον περὶ
τὸν λιμένα τὸν ἡμέτερον στρεφόμενον.” ταχέως οὖν ὁ λόγος εἰς
πλείονας διεδόθη, καί τις ἐξεβόησε “ψεύδεται.” πᾶς οὖν ὁ δῆ- 12
μος ἐπεστράφη, καὶ προσέταξαν οἱ ἄρχοντες καταβῆναι τὸν
πρῶτον εἰπόντα· ἀρνουμένου δὲ Θήρωνος ὁ ἁλιεὺς μᾶλλον ἐπι-
στεύθη. βασανιστὰς εὐθὺς ἐκάλουν καὶ μάστιγες προσεφέρον-
το τῷ δυσσεβεῖ· καιόμενος δὲ καὶ τεμνόμενος ἀντεῖχεν ἐπὶ πλέ-
ον καὶ μικροῦ δεῖν ἐνίκησε τὰς βασάνους. ἀλλὰ μέγα τὸ συν- 13
ειδὸς ἑκάστῳ καὶ παγκρατὴς ἡ ἀλήθεια· μόλις μὲν γὰρ καὶ
βραδέως ἀλλ’ ὡμολόγησεν ὁ Θήρων. ἤρξατο οὖν διηγεῖσθαι

277 ⟨καὶ⟩ Rei. || **281** ἀδελφὸν ἐμαυτοῦ Jackson* : ordine inverso F || **284** μόνος Her. : μόγις F || **287** γένησθέ Naber : γένεσθε F || **294** ⟨παρα⟩-καθεζομένους Cob.

14 “πλοῦτον θαπτόμενον ἰδὼν συνήγαγον λῃστάς. ἠνοίξαμεν τὸν
τάφον· εὕρομεν ζῶσαν τὴν νεκράν· πάντα συλήσαντες ἐνεθή-
καμεν τῷ κέλητι· πλεύσαντες εἰς Μίλητον μόνην ἐπωλήσαμεν
τὴν γυναῖκα, τὰ δὲ λοιπὰ διεκομίζομεν εἰς Κρήτην· ἐξωσθέντες
δὲ εἰς τὸν Ἰόνιον ὑπὸ ἀνέμων ἃ πεπόνθαμεν καὶ ὑμεῖς ἑωρά-
κατε.” πάντα εἰπὼν μόνον τοὔνομα οὐκ ἐμνημόνευσε τοῦ πρια-
μένου.

15 Ῥηθέντων δὲ τούτων χαρὰ καὶ λύπη πάντας εἰσῆλθε· χαρὰ
μὲν ὅτι ζῇ Καλλιρόη, λύπη δὲ ὅτι πέπραται. Θήρωνι μὲν οὖν
θανάτου ψῆφος ἠνέχθη, Χαιρέας δὲ ἱκέτευε μηδέπω θνήσκειν
τὸν ἄνθρωπον, “ἵνα μοι” φησὶν “ἐλθὼν μηνύσῃ τοὺς ἀγορά-
σαντας. λογίσασθέ μου τὴν ἀνάγκην· συνηγορῶ τῷ πωλήσαντί
16 μου τὴν γυναῖκα.” τοῦτο Ἑρμοκράτης ἐκώλυσε γενέσθαι “βέλ-
τιον” εἰπὼν “ποιήσασθαι τὴν ζήτησιν ἐπιπονωτέραν ἢ λυθῆναι
τοὺς νόμους. δέομαι δὲ ὑμῶν, ἄνδρες Συρακόσιοι, μνησθέντας
στρατηγίας τῆς ἐμῆς καὶ τροπαίων ἀποδοῦναί μοι τὴν χάριν
εἰς τὴν θυγατέρα. πέμψατε πρεσβείαν ὑπὲρ αὐτῆς· τὴν ἐλευ-
17 θέραν ἀπολάβωμεν.” ἔτι λέγοντος ὁ δῆμος ἀνεβόησε “πάντες
πλεύσωμεν,” ἐκ δὲ τῆς βουλῆς ὑπέστησαν ἐθελονταὶ τὸ πλεῖ-
στον μέρος· ὁ δὲ Ἑρμοκράτης “τῆς μὲν τιμῆς” ἔφη “χάριν ἐπί-
σταμαι πᾶσιν, ἀρκοῦσι δὲ πρεσβευταὶ δύο μὲν ἀπὸ τοῦ δήμου,
δύο δὲ ἀπὸ τῆς βουλῆς· πλεύσεται δὲ Χαιρέας πέμπτος αὐ-
τός.”

18 Ἔδοξε ταῦτα καὶ ἐκυρώθη, διέλυσέ τε ἐπὶ τούτοις τὴν ἐκ-
κλησίαν. ἀπαγομένῳ δὲ Θήρωνι μέγα μέρος τοῦ πλήθους ἐπ-
ηκολούθησεν. ἀνεσκολοπίσθη δὲ πρὸ τοῦ Καλλιρόης τάφου
καὶ ἔβλεπεν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὴν θάλασσαν ἐκείνην, δι᾽ ἧς
αἰχμάλωτον ἔφερε τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα, ἣν οὐκ ἔλαβον
οὐδὲ Ἀθηναῖοι.

5 Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἅπασιν ἐδόκει περιμένειν τὴν ὥραν τοῦ
πλοῦ καὶ ἔαρος ὑπολάμψαντος ἀνάγεσθαι· τότε γὰρ ἔτι χειμὼν
εἱστήκει καὶ παντάπασιν ἀδύνατον ἐδόκει τὸν Ἰόνιον περαι-
οῦσθαι· Χαιρέας δὲ ἔσπευδεν, ἕτοιμος ὢν διὰ τὸν ἔρωτα ζεύ-
ξας σχεδίαν εἰς τὸ πέλαγος ἑαυτὸν ἀφεῖναι τοῖς ἀνέμοις φέ-
2 ρεσθαι. οὔκουν οὐδὲ οἱ πρέσβεις ἤθελον βραδύνειν ὑπ᾽ αἰδοῦς

309 Ἰόνιον Cob. : ἰώνιον F

τῆς τε πρὸς ἐκεῖνον καὶ μάλιστα πρὸς Ἑρμοκράτην, ἀλλ' ἡτοι-
μάζοντο πλεῖν. Συρακόσιοι δὲ δημοσίᾳ τὸν στόλον ἐξέπεμψαν,
ἵνα καὶ τοῦτο εἰς ἀξίωμα προστεθῇ τῆς πρεσβείας. καθείλκυ- 3
σαν οὖν ἐκείνην τὴν τριήρη τὴν στρατηγικήν, ἔχουσαν ἔτι τὰ
σημεῖα τῆς νίκης. ἐπεὶ δὲ ἧκεν ἡ κυρία τῆς ἀναγωγῆς ἡμέρα, τὸ
πλῆθος εἰς τὸν λιμένα συνέδραμεν, οὐκ ἄνδρες μόνον, ἀλλὰ
καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες, καὶ ἦσαν ὁμοῦ δάκρυα, εὐχαί, στεν-
αγμοί, παραμυθία, φόβος, θάρσος, ἀπόγνωσις, ἐλπίς. Ἀρίστων 4
δέ, ὁ Χαιρέου πατήρ, ἐσχάτῳ γήρᾳ καὶ νόσῳ φερόμενος, πε-
ριέφυ τῷ τραχήλῳ τοῦ παιδὸς καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ [τοῦ
τραχήλου] κλαίων ἔλεγε "τί νῦν με καταλείπεις, ὦ τέκνον,
ἡμιθνῆτα πρεσβύτην— ὅτι μὲν γὰρ οὐκέτι σε ὄψομαι δῆλον.
ἐπίμεινον δὲ κἂν ὀλίγας ἡμέρας, ὅπως ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς σαῖς 5
ἀποθάνω· θάψον δέ με καὶ ἄπιθι." ἡ δὲ μήτηρ τῶν γονάτων
αὐτοῦ λαβομένη "ἐγὼ δέ σου δέομαι" φησίν, "ὦ τέκνον, μή με
ἐνταῦθα καταλίπῃς ἔρημον, ἀλλ' ἐμβαλοῦ τριήρει φορτίον
κοῦφον· ἂν δὲ ὦ βαρεῖα καὶ περιττή, ῥίψατέ με εἰς τὴν θάλασ-
σαν ἣν σὺ πλεῖς." ταῦτα λέγουσα περιερρήξατο τὴν ἐσθῆτα 6
καὶ προτείνουσα τὰς θηλὰς "τέκνον" φησί,

"τάδ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον
αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον."

κατεκλάσθη Χαιρέας πρὸς τὰς τῶν γονέων ἱκεσίας καὶ ἔρριψεν
ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς νεὼς εἰς τὴν θάλασσαν, ἀποθανεῖν θέλων, ἵνα
φύγῃ δυοῖν θάτερον, ἢ [τὸ] μὴ ζητεῖν Καλλιρόην ἢ [τὸ] λυπῆσαι
τοὺς γονεῖς· ταχέως δὲ ἀπορρίψαντες οἱ ναῦται μόλις αὐτὸν
ἀνεκούφισαν. ἐνταῦθα Ἑρμοκράτης ἀπεσκέδασε τὸ πλῆθος 7
καὶ ἐκέλευσε τῷ κυβερνήτῃ λοιπὸν ἀνάγεσθαι. συνέβη δέ τι
καὶ ἄλλο φιλίας ἔργον οὐκ ἀγεννές. Πολύχαρμος γάρ, ἑταῖρος
τοῦ Χαιρέου, παραυτὰ μὲν οὐκ ὤφθη ἐν τῷ μέσῳ, ἀλλὰ καὶ

359 sq. Hom. *Il.* 22.82–3

346 δάκρυα, εὐχαί Jackson : ordine inverso F || **349 sq.** [τοῦ τραχήλου] Her. || **350** τί νῦν O'Sullivan : τίνι F : τί Cob. || **351** ἡμιθνῆτα : v. ad 3.3.16 || **356** ῥίψατέ με F : ῥῖψον ἐμέ Zankogiannes || **357** ἣν σὺ πλεῖς Her. (πλεεῖς [sic] F) : ἵνα σὺ πλέῃς Zankogiannes | περιερρήξατο Cob., τὴν ἐσθῆτα Gasda (cf. 3.10.3, 5.2.4, 7.1.5) : περιέρρηξε τὸ στῆθος F || **363** [τὸ] ... [τὸ] Hilberg (qui ⟨τὸ⟩ ante δυοῖν add.) (cf. 2.10.4, 5.6.9)

πρὸς τοὺς γονεῖς ἔφη "φίλος μέν, φίλος Χαιρέας, οὐ μὴν ἄχρι
τούτου γε ὥστε καὶ περὶ τῶν ἐσχάτων αὐτῷ συγκινδυνεύειν.
8 διόπερ, ἕως ἀποπλεῖ, ὑπεκστήσομαι." ἡνίκα δὲ ἀπεσάλευσε
τῆς γῆς τὸ πλοῖον, ἀπὸ τῆς πρύμνης αὐτοὺς ἀπησπάσατο, ἵνα
μηκέτι αὐτὸν δύνωνται κατασχεῖν.
9 Ἐξελθὼν δὲ τοῦ λιμένος Χαιρέας καὶ ἀποβλέψας εἰς τὸ πέ-
λαγος "ἄγε με" φησίν, "ὦ θάλασσα, τὸν αὐτὸν δρόμον ὃν καὶ
Καλλιρόην ἤγαγες. εὔχομαί σοι, Πόσειδον, ἢ κἀκείνην μεθ'
ἡμῶν ἢ μηδὲ ἐμὲ χωρὶς ἐκείνης ⟨....⟩ ἐνταῦθα. εἰ μὴ γὰρ δύ-
ναμαι τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἀπολαβεῖν, θέλω κἂν δουλεύειν
μετ' αὐτῆς."
6 Πνεῦμα δὲ φορὸν ὑπέλαβε τὴν τριήρη καὶ ὥσπερ κατ' ἴχνος
τοῦ κέλητος ἔτρεχεν. ἐν δὲ ταῖς ἴσαις ἡμέραις εἰς Ἰωνίαν ἧκον
καὶ ὡρμίσαντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτῆς ἐν τοῖς Διονυσίου χωρίοις.
2 οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κεκμηκότες ἐκβάντες εἰς τὴν γῆν περὶ τὴν
ἀνάληψιν ἐγίνοντο τὴν ἑαυτῶν, σκηνάς τε πηγνύμενοι καὶ πα-
ρασκευάζοντες εὐωχίαν, Χαιρέας δὲ μετὰ Πολυχάρμου περι-
νοστῶν "πῶς νῦν" φησὶ "Καλλιρόην εὑρεῖν δυνάμεθα; μάλιστα
μὲν γὰρ φοβοῦμαι μὴ Θήρων ἡμᾶς διεψεύσατο καὶ τέθνηκεν ἡ
δυστυχής. εἰ δ' ἄρα καὶ ἀληθῶς πέπραται, τίς οἶδεν ὅπου; πολ-
3 λὴ γὰρ ἡ Ἀσία." μεταξὺ δὲ ἀλύοντες περιέπεσον τῷ νεῷ τῆς
Ἀφροδίτης. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς προσκυνῆσαι τὴν θεόν, καὶ
προσπεσὼν τοῖς γόνασιν αὐτῆς Χαιρέας "σύ μοι, δέσποινα"
⟨φησί⟩, "πρώτη Καλλιρόην ἔδειξας ἐν τῇ σῇ ἑορτῇ· σὺ καὶ νῦν
ἀπόδος, ἣν ἐχαρίσω." μεταξὺ ⟨δ'⟩ ἀνακύψας εἶδε παρὰ τὴν
θεὸν εἰκόνα Καλλιρόης χρυσῆν, ἀνάθημα Διονυσίου.

Τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

4 κατέπεσεν οὖν σκοτοδινιάσας· θεασαμένη δὲ αὐτὸν ἡ ζάκο-

395 Hom. *Od.* 24.345, *Il.* 21.114 (cf. 1.1.14, 4.5.9)

372 ἀπησπάσατο Rei. : ἀπασπ- F || **377** deest aliquid post ἐκείνης : ⟨δὸς ἀνιέναι⟩ D'O., ⟨σῶσον⟩ Bl. || **380** φορὸν Rei. (cf. 8.2.7) : φοβερὸν F || **382** ὡρμίσαντο Her. : ὥρμισαν F || **384** ἐγίνοντο Anon. Leid. : ἠπείγοντο F || **386** δυνάμεθα F : δυναίμεθα Rei. || **391** προσπεσὼν vel προσδραμὼν ⟨προσέπεσε⟩ Anon. Leid. : προσδραμὼν F || **392** ⟨φησί⟩ Bl. | πρώτη Rei. : πρώτην F || **393** ⟨δ'⟩ Her.

ρος ὕδωρ προσήνεγκε καὶ ἀνακτωμένη τὸν ἄνθρωπον εἶπε
“θάρρει, τέκνον· καὶ ἄλλους πολλοὺς ἡ θεὸς ἐξέπληξεν· ἐπι-
φανὴς γάρ ἐστι καὶ δείκνυσιν ἑαυτὴν ἐναργῶς. ἀλλ’ ἀγαθοῦ
μεγάλου τοῦτ’ ἔστι σημεῖον. ὁρᾷς εἰκόνα τὴν χρυσῆν; αὕτη
δούλη μὲν ἦν, ἡ δὲ Ἀφροδίτη πάντων ἡμῶν κυρίαν πεποίηκεν
αὐτήν.” “τίς γάρ ἐστιν;” ὁ Χαιρέας εἶπεν. “αὕτη [ἡ] δέσποινα 5
τῶν χωρίων τούτων, ὦ τέκνον, Διονυσίου γυνή, τοῦ πρώτου τῶν
Ἰώνων.” ἀκούσας ὁ Πολύχαρμος, οἷα δὴ σωφρονῶν αὐτός, οὐ-
δὲν εἴασεν ἔτι τὸν Χαιρέαν εἰπεῖν, ἀλλ’ ὑποβαστάσας ἐξήγα-
γεν ἐκεῖθεν, οὐ βουλόμενος ἐκπύστους γενέσθαι τίνες εἰσί, πρὶν
ἅπαντα βουλεύσασθαι καλῶς καὶ συντάξαι πρὸς ἀλλήλους. ὁ 6
δὲ Χαιρέας τῆς ζακόρου παρούσης οὐδὲν εἶπεν ἀλλ’ [ἅμα] ἐσί-
γησεν ἐγκρατῶς, πλὴν ὅσον αὐτομάτως ἐξεπήδησεν αὐτοῦ τὰ
δάκρυα· πόρρω δὲ ἀπελθὼν ἐπὶ γῆς μόνος ἔρριψεν ἑαυτὸν καὶ
“ὦ θάλασσα” φησὶ “φιλάνθρωπε, τί με διέσωσας; ἦ ἵνα εὐ-
πλοήσας ἴδω Καλλιρόην ἄλλου γυναῖκα; τοῦτο οὐκ ἤλπισα γε-
νέσθαι ποτὲ οὐδὲ ἀποθανόντος Χαιρέου. τί ποιήσω, δυστυχής; 7
παρὰ δεσπότου μὲν γὰρ ἤλπιζόν σε κομίσασθαι καὶ τοῖς λύ-
τροις ἐπίστευον ὅτι πείσω τὸν ἀγοράσαντα· νῦν δὲ εὕρηκά σε
πλουσίαν, τάχα καὶ βασιλίδα. πόσῳ δ’ ἂν εὐτυχέστερος ὑπῆρ-
χον, εἴ σε ⟨δου⟩λεύουσαν εὑρήκειν. εἴπω Διονυσίῳ προσελθὼν
‘ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκα;’ τοῦτο δὲ λέγει τίς γεγαμηκότι; ἀλλ’ 8
οὐδ’, ἂν ἀπαντήσω, δύναμαί σοι προσελθεῖν, [ἀλλ’] οὐδέ, τὸ
κοινότατον, ὡς πολίτης ἀσπάσασθαι. κινδυνεύσω τάχα καὶ ὡς
μοιχὸς τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀπολέσθαι.” ταῦτα ὀδυρόμενον παρ-
εμυθεῖτο Πολύχαρμος.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φωκᾶς, ὁ οἰκονόμος Διονυσίου, θεασάμε- 7
νος τριήρη ναύμαχον οὐκ ἀδεὴς καθειστήκει· ναύτην δέ τινα
ὑποκορισάμενος μανθάνει παρ’ αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν, τίνες εἰσὶ

397 ἄνθρωπον F : ἄθλιον Naber, sed cf. 3.7.5 ‖ **402** [ἡ] Reeve* ‖ **408** [ἅμα] Cob. ‖ **411** ἦ F : ἤ D’O. : del. Rei. ‖ **412** γενέσθαι F : γενήσεσθαι Cob. (ἐλπίζω semper cum futuro alibi) ‖ **414** κομίσασθαι F : κομιεῖσθαι Her. (v. supr.) ‖ **417** ⟨δου⟩λεύουσαν Cob. (iam Salvini) : ⟨…⟩λεύουσαν F (perforatus codex), fort. ⟨…⟩χεύουσαν) : ⟨μοι⟩χεύουσαν D’O. (dubitanter Apogr.) : ⟨πτω⟩χεύουσαν Her. ‖ **419** [ἀλλ’] Renehan

καὶ πόθεν καὶ διὰ τί πλέουσι. συνῆκεν οὖν ὅτι μεγάλην συμ-
φορὰν ἡ τριήρης αὕτη κομίζει Διονυσίῳ καὶ οὐ βιώσεται Καλ-
2 λιρόης ἀποσπασθείς. οἷα δὲ φιλοδέσποτος ἐθελήσας προλα-
βεῖν τὸ δεινὸν καὶ σβέσαι πόλεμον μέγαν μὲν οὔ, ⟨οὐδὲ⟩ κοινόν,
ἀλλὰ τῆς Διονυσίου μόνης οἰκίας, διὰ τοῦτο ἀφιππευσάμενος
εἴς τι φρούριον βαρβάρων, ἀνήγγειλεν ὅτι τριήρης πολεμία
λανθάνει, τάχα μὲν ἐπὶ κατασκοπήν, τάχα δὲ καὶ διὰ λῃστείαν
ὑφορμοῦσα, συμφέρει δὲ τοῖς βασιλέως πράγμασιν ἀνάρπα-
3 στον αὐτὴν γενέσθαι πρὶν ἀδικεῖν. ἔπεισε τοὺς βαρβάρους καὶ
συντεταγμένους ἤγαγεν. ἐπιπεσόντες οὖν μέσῃ νυκτὶ καὶ πῦρ
ἐμβαλόντες τὴν μὲν τριήρη κατέφλεξαν, ὅσους δὲ ζῶντας ἔλα-
βον δήσαντες εἰς τὸ φρούριον ἀνήγαγον. νεμήσεως δὲ τῶν αἰχ-
μαλώτων γενομένης ἱκέτευσαν Χαιρέας καὶ Πολύχαρμος ἑνὶ
δεσπότῃ πραθῆναι. καὶ ὁ λαβὼν αὐτοὺς ἐπώλησεν εἰς Καρίαν.
ἐκεῖ δὲ πέδας σύροντες παχείας εἰργάζοντο τὰ Μιθριδάτου.
4 Καλλιρόῃ δὲ ὄναρ ἐπέστη Χαιρέας δεδεμένος καὶ θέλων
αὐτῇ προσελθεῖν, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος· ἀνεκώκυσε δὲ μέγα καὶ
διωλύγιον ἐν τοῖς ὕπνοις "Χαιρέα, δεῦρο." τότε πρῶτον Διονύ-
σιος ἤκουσεν ὄνομα Χαιρέου καὶ τῆς γυναικὸς συνταραχθείσης
ἐπύθετο "τίς, ὃν ἐκάλεις;" προύδωκε δὲ αὐτὴν τὰ δάκρυα καὶ
τὴν λύπην οὐκ ἠδυνήθη κατασχεῖν, ἀλλ' ἔδωκε παρρησίαν τῷ
5 πάθει. "δυστυχὴς" φησὶν "ἄνθρωπος, ἐμὸς ἀνὴρ ἐκ παρθενίας,
οὐδὲ ἐν τοῖς ὀνείροις εὐτυχής· εἶδον γὰρ αὐτὸν δεδεμένον.
ἀλλὰ σὺ μέν, ἄθλιε, τέθνηκας ζητῶν ἐμὲ (δηλοῖ γὰρ θάνατόν
σου τὰ δεσμά), ἐγὼ δὲ ζῶ καὶ τρυφῶ, κατάκειμαι δὲ ἐπὶ χρυ-
σηλάτου κλίνης μετὰ ἀνδρὸς ἑτέρου. πλὴν οὐκ εἰς μακρὰν ἀφ-
6 ίξομαι πρὸς σέ. εἰ καὶ ζῶντες ἀλλήλων οὐκ ἀπηλαύσαμεν, ἀπο-
θανόντες ἀλλήλους ἕξομεν." τούτων τῶν λόγων ἀκούσας ὁ Διο-
νύσιος ποικίλας ἐλάμβανε γνώμας· ἥπτετο μὲν γὰρ αὐτοῦ ζη-
λοτυπία διότι καὶ νεκρὸν ἐφίλει Χαιρέαν, ἥπτετο δὲ καὶ φόβος

426 τί scripsi : τίνα F || **429** ⟨οὐδὲ⟩ Rei. || **430** ἀφιππευσάμενος F : ἀφιππασάμενος Cob. || **432** κατασκοπήν F : κατασκοπῇ Her. 1867 || **433** ὑφορμοῦσα D'O. : ὑφορμῶσα F || **439** λαβὼν F : λαχὼν anon. ap. D'O. || **440** παχείας εἰργάζοντο Rei. : εἰργ. παχ. F || **444** συνταραχθείσης Bl. : οὖν ταραχθείσης F || **452** ἀπηλαύσαμεν F : ἀπελαύσαμεν Cob., fort. recte

μὴ ἑαυτὴν ἀποκτείνῃ· ἐθάρρει δὲ ὅμως ὅτι ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἐδό-
κει τεθνηκέναι τῇ γυναικί· μὴ γὰρ ἀπολείψειν αὐτὴν Διονύσιον,
οὐκ ὄντος ἔτι Χαιρέου. παρεμυθεῖτο τοίνυν ὡς δυνατὸν μάλι- 7
στα τὴν γυναῖκα καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας παρεφύλαττε, μὴ ἄρα
τι δεινὸν ἑαυτὴν ἐργάσηται. περιέσπασε δὲ τὸ πένθος ἐλπὶς
τοῦ τάχα ζῆν ἐκεῖνον καὶ ψευδόνειρον αὐτὴν γεγονέναι· τὸ δὲ
πλεῖον ἡ γαστήρ· ἑβδόμῳ γὰρ μηνὶ μετὰ τοὺς γάμους υἱὸν ἔτε-
κε τῷ μὲν δοκεῖν ἐκ Διονυσίου, Χαιρέου δὲ ταῖς ἀληθείαις. ἑορ-
τὴν μεγίστην ἤγαγεν ἡ πόλις καὶ πρεσβεῖαι ἀφίκοντο πανταχόθεν
Μιλησίοις συνηδομένων ὅτι τὸ γένος αὔξει τὸ Διονυσίου.
κἀκεῖνος ὑπὸ τῆς χαρᾶς πάντων παρεχώρησε τῇ γυναικὶ καὶ
δέσποιναν αὐτὴν ἀπέδειξε τῆς οἰκίας. ἀναθημάτων ἐνέπλησε
τοὺς ναούς, πανδημεὶ τὴν πόλιν εἱστία θυσίαις.

Ἀγωνιῶσα δὲ Καλλιρόη μὴ προδοθῇ τὸ ἀπόρρητον αὐτῆς, 8
ἠξίωσεν ἐλευθερωθῆναι Πλαγγόνα, τὴν μόνην αὐτῇ συνειδυῖαν
ὅτι πρὸς Διονύσιον ἦλθεν ἐγκύμων, ἵνα μὴ μόνον ἐκ τῆς γνώμης
ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τύχης ἔχῃ τὸ πιστὸν παρ' αὐτῆς. "ἀσμένως"
εἶπεν ὁ Διονύσιος "ἀμείβομαι Πλαγγόνα διακονίας ἐρωτικῆς.
ἄδικον δὲ ποιοῦμεν εἰ τὴν θεραπαινίδα τετιμήκαμεν, οὐκ ἀπο- 2
δώσομεν δὲ τὴν χάριν τῇ Ἀφροδίτῃ, παρ' ᾗ πρῶτον ἀλλήλους
εἴδομεν." "κἀγὼ" φησὶν ἡ Καλλιρόη "σοῦ θέλω μᾶλλον· ἔχω
γὰρ αὐτῇ μείζονα χάριν. νῦν μὲν οὖν λεχὼς ἔτι εἰμί, περιμεί-
ναντες δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἀσφαλέστερον ἀπίωμεν εἰς τοὺς
ἀγρούς."

Ταχέως δὲ αὐτὴν ἀνέλαβεν ἐκ τοῦ τόκου καὶ κρείττων ἐγέ- 3
νετο καὶ μείζων, οὐκέτι κόρης, ἀλλὰ γυναικὸς ἀκμὴν προσλα-
βοῦσα. παραγενομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὸν ἀγρὸν μεγαλοπρεπεῖς
θυσίας παρεσκεύασε Φωκᾶς· καὶ γὰρ πλῆθος ἐπηκολούθησεν
ἐξ ἄστεος. καταρχόμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἑκατόμβης "δέσποι-
να" φησὶν "Ἀφροδίτη, σύ μοι πάντων ⟨τῶν⟩ ἀγαθῶν αἰτία.
παρὰ σοῦ Καλλιρόην ἔχω, παρὰ σοῦ τὸν υἱόν, καὶ ἀνήρ εἰμι 4
διὰ σὲ καὶ πατήρ. ἐμοὶ μὲν ἤρκει Καλλιρόη, καὶ πατρίδος μοι

487 sq. πατρίδος ...: Hom. *Od.* 9.34 (cf. 2.11.1)

462 πλεῖον F : πλέον Her. || **475** τὴν ⟨μὲν⟩ Cob. || **477** λεχὼ D'O., cum hiatu : λεχὼς F, sed v. LSJ s.v. λεχ- || **485** ⟨τῶν⟩ Cob.

καὶ γονέων γλυκυτέρα, φιλῶ δὲ τὸ τέκνον ὅτι μοι τὴν μητέρα
βεβαιοτέραν πεποίηκεν. ὅμηρον ἔχω τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς αὐ-
τῆς. ἱκετεύω σε, δέσποινα, σῶζε ἐμοὶ μὲν Καλλιρόην, Καλλι-
5 ρόῃ δὲ τὸν υἱόν." ἐπευφήμησε τὸ πλῆθος τῶν περιεστηκότων
καὶ οἱ μὲν ῥόδοις, οἱ δὲ ἴοις, οἱ δὲ αὐτοῖς στεφάνοις ἐφυλλοβό-
λησαν αὐτούς, ὥστε πλησθῆναι τὸ τέμενος ἀνθῶν. Διονύσιος
μὲν οὖν πάντων [μὲν] ἀκουόντων εἶπε τὴν εὐχήν, Καλλιρόη δὲ
6 ἠθέλησε μόνη πρὸς τὴν Ἀφροδίτην λαλῆσαι. πρῶτον μὲν οὖν
τὸν υἱὸν εἰς τὰς αὑτῆς ἀγκάλας ἐνέθηκε, καὶ ὤφθη θέαμα κάλ-
λιστον, οἷον οὔτε ζωγράφος ἔγραψεν οὔτε πλάστης ἔπλασεν
οὔτε ποιητὴς ἱστόρησε μέχρι νῦν· οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἐποίησεν
Ἄρτεμιν ἢ Ἀθηνᾶν βρέφος ἐν ἀγκάλαις κομίζουσαν. ἔκλαυσεν
ὑφ' ἡδονῆς Διονύσιος ἰδὼν καὶ ἡσυχῇ τὴν Νέμεσιν προσεκύνη-
σε. μόνην δὲ Πλαγγόνα προσμεῖναι κελεύσασα τοὺς λοιποὺς
7 προέπεμψεν εἰς τὴν ἔπαυλιν. ἐπεὶ δὲ ἀπηλλάγησαν, στᾶσα
πλησίον τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἀνατείνασα χερσὶ τὸ βρέφος "ὑπὲρ
τούτου σοι" φησίν, "ὦ δέσποινα, γινώσκω τὴν χάριν· ὑπὲρ
ἐμαυτῆς γὰρ οὐκ οἶδα. τότ' ἄν σοι καὶ περὶ ἐμαυτῆς ἠπιστάμην
χάριν, εἴ μοι Χαιρέαν ἐτήρησας. πλὴν εἰκόνα μοι δέδωκας ἀν-
8 δρὸς φιλτάτου καὶ ὅλον οὐκ ἀφείλω μου Χαιρέαν. δὸς δή μοι
γενέσθαι τὸν υἱὸν εὐτυχέστερον μὲν τῶν γονέων, ὅμοιον δὲ τῷ
πάππῳ· πλεύσειε δὲ καὶ οὗτος ἐπὶ τριήρους στρατηγικῆς, καί
τις εἴποι, ναυμαχοῦντος αὐτοῦ, 'κρείττων Ἑρμοκράτους ὁ ἔκ-
γονος·' ἡσθήσεται μὲν γὰρ καὶ ὁ πάππος ἔχων τῆς ἀρετῆς διά-
9 δοχον, ἡσθησόμεθα δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ τεθνεῶτες. ἱκετεύω
σε, δέσποινα, διαλλάγηθί μοι λοιπόν· ἱκανῶς γάρ μοι δεδυστύ-
χηται. τέθνηκα, ἀνέζηκα, λελῄστευμαι, πέφευγα, πέπραμαι,

510 κρείττων ...: cf. Hom. *Il.* 6.479

489 αὑτῆς D'O. : αὐτὴν F ‖ **494** [μὲν] Her. ‖ **495** ἠθέλησε μόνη Jackson* : ordine inverso F ‖ **496** αὑτῆς Her. : αὐτῆς F ‖ **501** κελεύσασα Her. : κελεύσας F ‖ **502** προέπεμψεν Rei. : προσέπεμψεν F ‖ **507** ἀφείλω F : ἀφείλου Cob., sed v. ad 3.3.5 ‖ **509** πλεύσειε Her. : πλεύσοι F ‖ **511** πάππος Jakob : πατὴρ F ‖ **514** ἀνέζηκα Naber : ἀνέζησα F (cf. 5.7.2)

δεδούλευκα· τίθημι δὲ καὶ τὸν δεύτερον γάμον ἔτι μοι τούτων
βαρύτερον. ἀλλὰ μίαν ἀντὶ πάντων αἰτοῦμαι χάριν παρὰ σοῦ
καὶ διὰ σοῦ παρὰ τῶν ἄλλων θεῶν· σῶζέ μοι τὸν ὀρφανόν.” ἔτι
βουλομένην λέγειν ἐπέσχε τὰ δάκρυα.

Μικρὸν οὖν διαλιποῦσα καλεῖ τὴν ἱέρειαν· ἡ δὲ πρεσβῦτις 9
ὑπακούσασα “τί κλάεις” εἶπεν, “ὦ παιδίον, ἐν ἀγαθοῖς τηλι-
κούτοις; ἤδη γὰρ καὶ σὲ ὡς θεὰν οἱ ξένοι προσκυνοῦσι. πρώην
ἦλθον ἐνθάδε δύο νεανίσκοι καλοὶ παραπλέοντες· ὁ δὲ ἕτερος
αὐτῶν θεασάμενός σου τὴν εἰκόνα μικροῦ δεῖν ἐξέπνευσεν. οὕ-
τως ἐπιφανῆ σε ἡ Ἀφροδίτη πεποίηκεν.” ἔπληξε τὴν καρδίαν 2
τῆς Καλλιρόης τοῦτο καὶ ὥσπερ ἐμμανὴς γενομένη, στήσασα
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνέκραγε “τίνες ἦσαν οἱ ξένοι; πόθεν ἔπλεον;
τί σοι διηγοῦντο;” δείσασα δὲ ἡ πρεσβῦτις τὸ μὲν πρῶτον ἄφω-
νος εἱστήκει, μόλις δὲ ἐφθέγξατο “μόνον εἶδον αὐτούς, οὐδὲν
ἤκουσα.” “ποταποὺς τὸ εἶδος; ἀναμνήσθητι τὸν χαρακτῆρα 3
αὐτῶν.” ἔφρασεν ἡ γραῦς οὐκ ἀκριβῶς μέν, ὑπώπτευσε δὲ
ὅμως ἐκείνη τὴν ἀλήθειαν. ὃ γὰρ βούλεται τοῦθ’ ἕκαστος καὶ
οἴεται. βλέψασα δὲ πρὸς Πλαγγόνα “δύναται” φησὶν “ὁ δυσ-
τυχὴς Χαιρέας πλανώμενος ἐνθάδε παρεῖναι. τί οὖν ἐγένετο;
ζητήσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ σιγῶσαι.”

Ἀφικομένη τοίνυν πρὸς Διονύσιον τοῦτο μόνον εἶπεν, ὅπερ 4
ἤκουσε παρὰ τῆς ἱερείας· ἠπίστατο γὰρ ὅτι φύσει περίεργός
ἐστιν ὁ ἔρως κἀκεῖνος δι’ ἑαυτὸν πολυπραγμονήσει περὶ τῶν γε-
γονότων. ὅπερ οὖν καὶ συνέβη. πυθόμενος γὰρ ὁ Διονύσιος εὐθὺς
ἐνεπλήσθη ζηλοτυπίας καὶ πόρρω μὲν ἦν τοῦ Χαιρέαν ὑποπ-
τεύειν, ἔδεισε δὲ μή τις ἄρα λανθάνῃ κατὰ τοὺς ἀγροὺς ἐπι-
βουλὴ μοιχική· πάντα γὰρ ὑποπτεύειν αὐτὸν καὶ δεδιέναι τὸ
κάλλος ἀνέπειθε τῆς γυναικός. ἐφοβεῖτο δὲ οὐ μόνον τὰς παρὰ 5
ἀνθρώπων ἐπιβουλάς, ἀλλὰ προσεδόκα τάχα αὐτῷ κατα-
βήσεσθαι καὶ ἐξ οὐρανοῦ θεὸν ἀντεραστήν. καλέσας τοίνυν Φω-

531 ὃ γὰρ βούλεται ...: Dem. *Ol.* 3.19 (cf. 6.5.1)

517 μοι Cob. : μου F || **525** ὥσπερ Cob. : οὕτωσπερ F : οὕτως ὥσπερ Rei., sed nusquam alibi conjunctim reperiuntur apud Char. || **529** τὸ εἶδος Naber, ‘qualem speciem praebebant?’ : εἶδες F || **540** μή τις ἄρα Cob. : ἄρα μή τις F || **544** ἐξ οὐρανοῦ θεὸν Reeve* : θεὸν ἐξ οὐρανοῦ F

κἂν διηρεύνα “τίνες εἰσὶν οἱ νεανίσκοι καὶ πόθεν; ἆρά γε πλού-
σιοι καὶ καλοί; διατί δὲ τὴν ἐμὴν Ἀφροδίτην προσεκύνουν; τίς
6 ἐμήνυσεν αὐτοῖς; τίς ἐπέτρεψεν;” ὁ δὲ Φωκᾶς ἀπέκρυπτε τὴν
ἀλήθειαν, οὐ Διονύσιον δεδοικώς, γινώσκων δὲ ὅτι Καλλιρόη
καὶ αὐτὸν ἀπολεῖ καὶ τὸ γένος αὐτοῦ, πυθομένη περὶ τῶν γε-
γονότων. ἐπεὶ οὖν ἔξαρνος ἦν ἐπιδεδημηκέναι τινάς, οὐκ εἰδὼς
ὁ Διονύσιος τὴν αἰτίαν ὑπώπτευσε βαρυτέραν ἐπιβουλὴν καθ’
7 ἑαυτοῦ συνίστασθαι. διοργισθεὶς οὖν μάστιγας ᾔτει καὶ τροχὸν
ἐπὶ Φωκᾶν, καὶ οὐ μόνον ἐκεῖνον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς
ἅπαντας συνεκάλει μοιχείαν πεπεισμένος ζητεῖν. αἰσθόμενος
δὲ Φωκᾶς οἷ καθέστηκε δεινοῦ καὶ λέγων καὶ σιωπῶν “σοὶ”
8 φησί, “δέσποτα, ἐρῶ μόνῳ τὴν ἀλήθειαν.” ὁ δὲ Διονύσιος πάν-
τας ἀποπέμψας “ἰδοὺ” φησὶ “μόνοι γεγόναμεν. μηδὲν ἔτι ψεύ-
σῃ, λέγε τἀληθὲς κἂν φαῦλον ᾖ.” “φαῦλον μὲν” εἶπεν “οὐδέν
ἐστιν, ὦ δέσποτα, μεγάλων γὰρ ἀγαθῶν φέρω σοι διηγήματα·
εἰ δὲ σκυθρωπότερά ἐστιν αὐτῶν τὰ πρῶτα, διὰ τοῦτο μηδὲν
ἀγωνιάσῃς μηδὲ λυπηθῇς, ἀλλὰ περίμεινον, ἕως οὗ πάντα
9 ἀκούσῃς· χρηστὸν γὰρ ἔχει σοι τὸ τέλος.” μετέωρος οὖν ὁ Διο-
νύσιος πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν γενόμενος καὶ ἀναρτήσας ἑαυτὸν
τῆς ἀκροάσεως “μὴ βράδυνε” φησὶν “ἀλλ’ ἤδη διηγοῦ.” τότ’
οὖν ἤρξατο λέγειν “τριήρης ἐνθάδε κατέπλευσεν ἐκ Σικελίας
καὶ πρέσβεις Συρακοσίων παρὰ σοῦ Καλλιρόην ἀπαιτούντων.”
10 ἐξέθανεν ὁ Διονύσιος ἀκούσας καὶ νὺξ αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν
κατεχύθη· φαντασίαν γὰρ ἔλαβεν ὡς ἐφεστηκότος αὐτῷ Χαι-
ρέου καὶ Καλλιρόην ἀποσπῶντος. ὁ μὲν οὖν ἔκειτο καὶ σχῆμα
καὶ χρῶμα νεκροῦ παριστάς, Φωκᾶς δὲ ἐν ἀπορίᾳ καθειστήκει,
καλέσαι μὲν οὐδένα θέλων, ἵνα μή τις αὐτῷ μάρτυς γένηται
τῶν ἀπορρήτων· μόλις δὲ καὶ κατ’ ὀλίγον αὐτὸς τὸν δεσπότην
ἀνεκτήσατο “θάρρει” λέγων, “Χαιρέας τέθνηκεν· ἀπόλωλεν ἡ
11 ναῦς· οὐδεὶς ἔτι φόβος.” ταῦτα τὰ ῥήματα ψυχὴν ἐνέθηκε Διο-
νυσίῳ, καὶ κατ’ ὀλίγον πάλιν ἐν ἑαυτῷ γενόμενος ἀκριβῶς
ἐπυνθάνετο πάντα, καὶ Φωκᾶς διηγεῖτο τὸν ναύτην τὸν μηνύ-

559 διηγήματα F : διήγημα Naber ‖ **560** εἰ Her. : ἐπεὶ F | αὐτῶν D’O. : αὐτοῦ F ‖ **562** ἔχει σοι Naber : ἔχουσι F ‖ **570** παριστάς Her. : ποιήσας F

σαντα πόθεν ἡ τριήρης καὶ διὰ τί πλέουσι καὶ τίνες οἱ παρόν-
τες, τὸ στρατήγημα τὸ ἴδιον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τὴν νύκτα,
τὸ πῦρ, τὸ ναυάγιον, τὸν φόνον, τὰ δεσμά. Καθάπερ οὖν νέφος
ἢ σκότος ἀπεκάλυψε τῆς ψυχῆς Διονύσιος, καὶ περιπτυξάμενος
Φωκᾶν “σὺ” φησὶν “εὐεργέτης ἐμός, σὺ κηδεμὼν ἀληθὴς καὶ
πιστότατος ἐν τοῖς ἀπορρήτοις. διὰ σὲ Καλλιρόην ἔχω καὶ τὸν 12
υἱόν· ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν σοι προσέταξα Χαιρέαν ἀποκτεῖναι, σοῦ
δὲ ποιήσαντος οὐ μέμφομαι· τὸ γὰρ ἀδίκημα φιλοδέσποτον.
τοῦτο μόνον ἀμελῶς ἐποίησας· οὐκ ἐπολυπραγμόνησας πότε-
ρον ἐν τοῖς τεθνηκόσι Χαιρέας ἐστὶν ἢ ἐν τοῖς δεδεμένοις. ἔδει
ζητῆσαι τὸν νεκρόν· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἂν ἔτυχε τάφου κἀγὼ βε-
βαιότερον ἔσχον τὸ θαρρεῖν. οὐ δύναμαι δὲ νῦν ἀμερίμνως εὐ-
τυχεῖν διὰ τοὺς δεδεμένους· οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἴσμεν, ὅπου τις αὐ-
τῶν ἐπράθη.”

Προστάξας δὲ Φωκᾷ τὰ μὲν ἄλλα τῶν γεγονότων φανερῶς **10**
διηγεῖσθαι, δύο δὲ ταῦτα σιγᾶν, τὸ ἴδιον στρατήγημα καὶ ὅτι
ἐκ τῆς τριήρους τινὲς ἔτι ζῶσι, παραγίνεται πρὸς Καλλιρόην
σκυθρωπός· εἶτα †συγκαλέσας πεισθέντα† τοὺς ἀγροίκους, ἵνα
ἡ γυνὴ πυθομένη τὰ συμβάντα βεβαιοτέραν ἤδη λάβῃ περὶ
Χαιρέου τὴν ἀπόγνωσιν. ἐλθόντες δὲ διηγοῦντο πάνθ’ ἃ ᾔδε- 2
σαν, ὅτι “βάρβαροί ποθεν λῃσταὶ νυκτὸς καταδραμόντες ἐνέ-
πρησαν Ἑλληνικὴν τριήρη τῆς προτεραίας ὁρμισθεῖσαν ἐπὶ
τῆς ἀκτῆς· καὶ μεθ’ ἡμέραν εἴδομεν αἵματι μεμιγμένον ὕδωρ
καὶ νεκροὺς ὑπὸ τῶν κυμάτων φερομένους.” ἀκούσασα ἡ γυνὴ 3
τὴν ἐσθῆτα περιερρήξατο, κόπτουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ
τὰς παρειὰς ἀνέδραμεν εἰς τὸν οἶκον, ὅπου τὸ πρῶτον εἰσῆλθε
πραθεῖσα. Διονύσιος δὲ ἐξουσίαν ἔδωκε τῷ πάθει, φοβούμενος

577 τί scripsi (cf. 3.7.1) : τίνα F || **580** ἢ σκότος fort. glossa | ἀπεκάλυψε F : ἀνεκάλυψε Bl. : ἀπεσκέδασε vel sim. Cob. | τῆς ψυχῆς F : τὴν ψυχὴν Molinié | Διονύσιος Rei. (σκότος neut. ut in NT) : διονύσιον F : Διονυσίου Richards, Molinié || **586** ἔδει Rei. : καὶ (per compendium) δεῖ F || **589** ὅπου F : ὅποι D’O. || **591** Φωκᾷ Richards : φωκᾶν F || **594** συγκαλέσας πεισθέντα : συνέκαλεσε Calderini : πεισθέντας (“rerum gnaros”) Rei. : lacunam stat. Cob., fort. recte || **596** πάνθ’ ἃ Jakob (cum hiatu post monosyllabum breve; v. Reeve) : πάντες δὲ F : πάντες ἃ Rei. : πάντες ἅπερ Goold || **598** προτεραίας Her. : προτέρας F

μὴ γένηται φορτικός, ἂν ἀκαίρως παρῇ. πάντας οὖν ἐκέλευσεν
ἀπαλλαγῆναι, μόνην δὲ προσεδρεύειν Πλαγγόνα, μὴ ἄρα τι
4 δεινὸν αὐτὴν ἐργάσηται. Καλλιρόη δὲ ἐρημίας λαβομένη, χα-
μαὶ καθεσθεῖσα καὶ κόνιν τῆς κεφαλῆς καταχέασα, τὰς κόμας
σπαράξασα τοιούτων ἤρξατο γόων "ἐγὼ μὲν προαποθανεῖν ἢ
συναποθανεῖν ηὐξάμην σοι, Χαιρέα· πάντως δέ μοι κἂν ἐπ-
αποθανεῖν ἀναγκαῖον· τίς γὰρ ἔτι λείπεται ἐλπὶς ἐν τῷ ζῆν με
5 κατέχουσα; δυστυχοῦσα μέχρι νῦν ἐλογιζόμην 'ὄψομαί ποτε
Χαιρέαν καὶ διηγήσομαι αὐτῷ πόσα πέπονθα δι' ἐκεῖνον· ταῦ-
τά με ποιήσει τιμιωτέραν αὐτῷ. πόσης ἐμπλησθήσεται χαρᾶς,
ὅταν ἴδῃ τὸν υἱόν.' ἀνόνητά μοι πάντα γέγονε, καὶ τὸ τέκνον
6 ἤδη περισσόν· προσετέθη γάρ μου τοῖς κακοῖς ὀρφανός. ἄδικε
Ἀφροδίτη, σὺ μόνη Χαιρέαν εἶδες, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔδειξας αὐτὸν
ἐλθόντα· λῃστῶν χερσὶ παρέδωκας τὸ σῶμα τὸ καλόν· οὐκ
ἠλέησας τὸν πλεύσαντα διὰ σέ. τοιαύτῃ θεῷ τίς ἂν προσεύχοι-
7 το, ἥτις τὸν ἴδιον ἱκέτην ἀπέκτεινας; οὐκ ἐβοήθησας ἐν νυκτὶ
φοβερᾷ φονευόμενον ἰδοῦσα πλησίον σου μειράκιον καλόν,
ἐρωτικόν· ἀφείλω μου τὸν ἡλικιώτην, τὸν πολίτην, τὸν ἐρα-
8 στήν, τὸν ἐρώμενον, τὸν νυμφίον. ἀπόδος αὐτοῦ μοι κἂν τὸν νε-
κρόν. τίθημι ὅτι ἐγεννήθημεν ἡμεῖς ἀτυχέστατοι πάντων· τί δὲ
καὶ ἡ τριήρης ἠδίκησεν, καὶ βάρβαροι κατέκαυσαν αὐτήν, ἧς
οὐκ ἐκράτησαν οὐδὲ Ἀθηναῖοι; νῦν ἡμῶν ἀμφοτέρων οἱ γονεῖς
τῇ θαλάσσῃ παρακάθηνται, τὸν ἡμέτερον κατάπλουν περιμέ-
νοντες, καὶ ἥτις ἂν ναῦς πόρρωθεν ὀφθῇ, λέγουσι 'Χαιρέας
Καλλιρόην ἄγων ἔρχεται.' τὴν κοίτην ἡμῖν εὐτρεπίζουσι τὴν
νυμφικήν, κοσμεῖται δὲ θάλαμος οἷς ἴδιος οὐδὲ τάφος ὑπάρχει.
θάλασσα μιαρά, σὺ καὶ Χαιρέαν εἰς Μίλητον ἤγαγες φονευθῆ-
ναι καὶ ἐμὲ πραθῆναι."

605 μὴ ἄρα τι Jackson* (cf. 4.1.2) : μή τι ἄρα F || **606** ἐρημίας Naber : ἠρεμίας F || **608** γόων Hirschig : βοῶν F || **620** φοβερᾷ Rei. ("in horribili nocte" : φοβερὰ perperam scriptum) : φοβερῷ F || **621** ἀφείλω F : -ου Cob., sed v. ad 3.3.5 || **623** ἐγεννήθημεν Her. : ἐγενήθημεν F || **624** καὶ[2] F (= ὥστε Zankogiannes) : ἵνα Cob.

4

Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα Καλλιρόη διῆγεν ἐν θρήνοις, Χαι- 1
ρέαν ἔτι ζῶντα πενθοῦσα· μικρὸν δὲ καταδαρθοῦσα ὄναρ
ἑώρα ληστήριον βαρβάρων πῦρ ἐπιφέροντας, ἐμπιμπραμένην
δὲ τριήρη, Χαιρέᾳ δὲ βοηθοῦσαν αὐτήν. ὁ δὲ Διονύσιος ἐλυ- 2
πεῖτο μὲν ὁρῶν τρυχομένην τὴν γυναῖκα, μὴ ἄρα τι καὶ τοῦ
κάλλους αὐτῇ παραπόληται, εἰς δὲ τὸν ἴδιον ἔρωτα λυσιτελεῖν
ὑπελάμβανε τὸν πρότερον ἄνδρα βεβαίως αὐτὴν ἀπογνῶναι.
θέλων οὖν ἐνδείξασθαι στοργὴν καὶ μεγαλοψυχίαν ἔφη πρὸς 3
αὐτὴν "ἀνάστηθι, ὦ γύναι, καὶ τάφον κατασκεύασον τῷ ταλαι-
πώρῳ. τί τὰ μὲν ἀδύνατα σπεύδεις, ἀμελεῖς δὲ τῶν ἀναγκαίων;
νόμιζε ἐφεστηκότα σοι λέγειν αὐτὸν

'θάπτε με, ὅττι τάχιστα πύλας Ἀΐδαο περήσω.'

καὶ γὰρ εἰ μὴ τὸ σῶμα εὕρηται τοῦ δυστυχοῦς, ἀλλὰ νόμος οὗ-
τος ἀρχαῖος Ἑλλήνων ἐστὶ καὶ τοὺς ἀφανεῖς τάφοις κοσμεῖν."
Ἔπεισε ταχέως, τὸ γὰρ πρὸς ἡδονὴν εἶχεν ἡ συμβουλία. 4
φροντίδος οὖν ἐμπεσούσης ἐλώφησεν ἡ λύπη, καὶ ἀναστᾶσα
τῆς κλίνης κατεσκόπει χωρίον, ἐν ᾧ ποιήσει τὸν τάφον. ἤρεσε
δὲ αὐτῇ πλησίον τοῦ νεὼ τῆς Ἀφροδίτης, ὥστε καὶ τοὺς αὐτόθι
ἔχειν ἔρωτος ὑπόμνημα. Διονύσιος δὲ ἐφθόνησε Χαιρέᾳ τῆς 5
γειτνιάσεως καὶ τὸν τόπον τοῦτον ἐφύλαττεν αὐτῷ. θέλων οὖν
ἅμα καὶ τριβὴν ἐγγενέσθαι τῇ φροντίδι "βαδίζωμεν, ὦ γύναι"
φησίν, "εἰς ἄστυ, κἀκεῖ πρὸ τῆς πόλεως ὑψηλὸν καὶ ἀρίδηλον
κατασκευάσωμεν τάφον,

12 Hom. *Il.* 23.71

1 sic incipit F : τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος τέταρτος || **2** καταδαρθοῦσα (sic) Cob. (cf. 6.6.2) : καταδραθεῖσα F || **3** ἐμπιμπραμένην Her. (cf. 5.2.7) : ἐμπιπρ- F || **4** αὐτήν Heibges : ἑαυτὴν F || **6 sq.** εἰς δὲ τὸν ἴδιον ἔρωτα λυσιτελεῖν ὑπελάμβανε Gasda : εἰς τὸν ἴδιον ἔρωτα· λυσιτελεῖν δὲ ὑπελάμβανε F : λυσιτελεῖν δὲ ὑπελάμβανε (-εν Goold) εἰς τὸν ἴδιον ἔρωτα Her. || **14** ἐστὶ Naber : ὥστε F || **16** ἀναστᾶσα Renehan (v. 9 supr.) : διαναστᾶσα F || **20** αὐτῷ Heibges : ἑαυτῷ F

ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη.

καλοὶ δὲ Μιλησίων εἰσὶ λιμένες, εἰς οὓς καθορμίζονται καὶ Συ-
ρακόσιοι πολλάκις. οὔκουν οὐδὲ παρὰ τοῖς πολίταις ἀκλεᾶ τὴν
φιλοτιμίαν ἕξεις."
6 Ὁ λόγος ἤρεσε Καλλιρόῃ, καὶ τότε μὲν ἐπέσχε τὴν σπουδήν·
ἐπειδὴ δὲ ἧκεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπί τινος ὑψηλῆς ἠϊόνος οἰκοδο-
μεῖν ἤρξατο τάφον, πάντα ὅμοιον τῷ ἰδίῳ τῷ ἐν Συρακούσαις,
τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος, τὴν πολυτέλειαν. καὶ οὗτος δὲ ὡς ἐκεῖ-
νος ⟨ἦν⟩ ζῶντος. ἐπεὶ δὲ ἀφθόνοις ἀναλώμασι καὶ πολυχειρίᾳ
ταχέως τὸ ἔργον ἠνύσθη, τότε ἤδη καὶ τὴν ἐκκομιδὴν ἐμιμήσα-
7 το τὴν ἐφ' αὑτῇ. προήγγελτο μὲν γὰρ ἡμέρα ῥητή, συνῆλθε δὲ
εἰς ἐκείνην οὐ μόνον τὸ Μιλησίων πλῆθος ἀλλὰ καὶ τῆς Ἰωνίας
σχεδὸν ὅλης. παρῆσαν δὲ καὶ δύο σατράπαι κατὰ καιρὸν ἐπι-
δημοῦντες, Μιθριδάτης ὁ ἐν Καρίᾳ καὶ Φαρνάκης δὲ ὁ Λυδίας
8 ⟨καὶ Ἰωνίας⟩. ἡ μὲν οὖν πρόφασις ἦν τιμῆσαι Διονύσιον, ἡ δὲ
ἀλήθεια Καλλιρόην ἰδεῖν. ἦν δὴ καὶ κλέος μέγα τῆς γυναικὸς
ἐπὶ τῆς Ἀσίας πάσης καὶ ἀνέβαινεν ἤδη μέχρι τοῦ μεγάλου βα-
σιλέως ὄνομα Καλλιρόης, οἷον οὐδὲ Ἀριάδνης οὐδὲ Λήδας.
τότε δὲ καὶ τῆς δόξης εὑρέθη κρείττων· προῆλθε γὰρ μελανεί-
μων, λελυμένη τὰς τρίχας, ἀστράπτουσα δὲ τῷ προσώπῳ. καὶ
παραγυμνοῦσα τοὺς βραχίονας ⟨καὶ τὰς κνήμας⟩ ὑπὲρ τὴν
9 Λευκώλενον καὶ Καλλίσφυρον ἐφαίνετο τὰς Ὁμήρου. οὐδεὶς
μὲν οὖν οὐδὲ τῶν ἄλλων τὴν μαρμαρυγὴν ὑπήνεγκε τοῦ κάλ-
λους, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπεστράφησαν, ὡς ἀκτῖνος ἡλιακῆς ἐμπεσού-
σης, ⟨οἱ δὲ⟩ καὶ προσεκύνησαν· ἔπαθόν τι καὶ παῖδες. Μιθρι-
δάτης δέ, ὁ Καρίας ὕπαρχος, ἀχανὴς κατέπεσεν, ὥσπερ τις ἐξ
ἀπροσδοκήτου σφενδόνῃ βληθείς, καὶ μόλις αὐτὸν οἱ θεραπευ-
10 τῆρες ὑποβαστάζοντες ἔφερον. ἐπόμπευε δ' εἴδωλον Χαιρέου
πρὸς τὴν ἐν τῷ δακτυλίῳ σφραγῖδα διατυπωθέν· καλλίστην δὲ
οὖσαν τὴν εἰκόνα προσέβλεψεν οὐδεὶς Καλλιρόης παρούσης,
ἀλλ' ἐκείνη μόνη τοὺς ἁπάντων ἐδημαγώγησεν ὀφθαλμούς.

24 Hom. *Od.* 24.83

31 ἐκεῖνος D'O. : ἐκείνου F ‖ **32** ⟨ἦν⟩ Reeve* ‖ **34** ἐφ' αὑτῇ Goold post Hägg : ἐπ' αὐτῷ F | προήγγελτο Cob. : προηγγέλλετο F ‖ **38** ⟨καὶ Ἰωνίας⟩ Her. 1867 (cf. 4.6.1, 4.6.3, 5.6.8) ‖ **44** ⟨καὶ τὰς κνήμας⟩ Cob. ‖ **48** ⟨οἱ δὲ⟩ Rei. ‖ **49** ὕπαρχος Cob., ut 4.5.5, 4.5.8, 4.6.1, 4.6.4 : ἔπαρχος F

πῶς ἄν τις διηγήσηται κατ' ἀξίαν τὰ τελευταῖα τῆς πομπῆς; 11
ἐπεὶ γὰρ ἐγένοντο τοῦ τάφου πλησίον, οἱ μὲν κομίζοντες τὴν
κλίνην ἔθηκαν, ἀναβᾶσα δὲ ἐπ' αὐτὴν ἡ Καλλιρόη Χαιρέᾳ περι-
εχύθη καὶ καταφιλοῦσα τὴν εἰκόνα "σὺ μὲν ἔθαψας ἐμὲ πρῶ-
τος ἐν Συρακούσαις, ἐγὼ δὲ ἐν Μιλήτῳ πάλιν σέ. μὴ γὰρ με- 12
γάλα μόνον, ἀλλὰ καὶ παράδοξα δυστυχοῦμεν· ἀλλήλους ἐθά-
ψαμεν. οὐκ ἔχει δ' ἡμῶν οὐδέτερος οὐδὲ τὸν νεκρόν. Τύχη βάσ-
κανε, καὶ ἀποθανοῦσιν ἡμῖν ἐφθόνησας κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι
καὶ φυγάδας ἡμῶν ἐποίησας καὶ τοὺς νεκρούς." θρῆνον ἐξέρ-
ρηξε τὸ πλῆθος καὶ πάντες οὐχ ὅτι τέθνηκε Χαιρέαν ἠλέουν,
ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀφῄρητο.

Καλλιρόη μὲν οὖν ἐν Μιλήτῳ Χαιρέαν ἔθαπτε, Χαιρέας δὲ **2**
ἐν Καρίᾳ δεδεμένος εἰργάζετο. σκάπτων δὲ τὸ σῶμα ταχέως
ἐξετρυχώθη· πολλὰ γὰρ αὐτὸν ἐβάρει, κόπος, ἀμέλεια, τὰ δεσ-
μά, καὶ τούτων μᾶλλον ὁ ἔρως. ἀποθανεῖν δὲ βουλόμενον αὐ-
τὸν οὐκ εἴα λεπτή τις ἐλπίς, ὅτι τάχα ποτὲ Καλλιρόην ὄψεται.
Πολύχαρμος οὖν, ὁ συναλοὺς αὐτῷ φίλος, βλέπων Χαιρέαν ἐρ- 2
γάζεσθαι μὴ δυνάμενον, ἀλλὰ πληγὰς λαμβάνοντα καὶ προπη-
λακιζόμενον αἰσχρῶς, λέγει πρὸς τὸν ἐργοστόλον "χωρίον ἡμῖν
ἀπομέρισον ἐξαίρετον, ἵνα μὴ τὴν τῶν ἄλλων δεσμωτῶν ῥαθυ-
μίαν ἡμῖν καταλογίζῃ· τὸ δὲ ἴδιον μέτρον αὐτοὶ ἀποδώσομεν
καθ' ἡμέραν." πείθεται καὶ δίδωσιν. ὁ δὲ Πολύχαρμος, οἷα δὴ 3
νεανίας ἀνδρικὸς τὴν φύσιν καὶ μὴ δουλεύων ἔρωτι, χαλεπῷ
τυράννῳ, τὰς δύο μοίρας αὐτὸς σχεδὸν εἰργάζετο μόνος, πλεο-
νεκτῶν ἐν τοῖς πόνοις ἡδέως, ἵνα περισώσῃ τὸν φίλον.

Καὶ οὗτοι μὲν ἦσαν ἐν τοιαύταις συμφοραῖς, ὀψὲ μεταμαν- 4
θάνοντες τὴν ἐλευθερίαν· ὁ δὲ Μιθριδάτης ὁ σατράπης ἐπαν-
ῆλθεν εἰς Καρίαν οὐ τοιοῦτος, οἷος εἰς Μίλητον ἐξῆλθεν, ἀλλ'

62 κοινῇ γῆν ... : Xen. *Cyr.* 6.4.6 || **80** ὀψὲ μεταμανθάνοντες ...: Aeschin. *In Ctes.* 157 (cf. 2.3.6)

55 διηγήσηται F (cf. 8.1.14, 8.4.1) : διηγήσαιτο Cob. | post τῆς vacat spatium 3–4 litt., sine rasura || **62** κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι D'O. : κοινὴν γῆν ἐπιθέσθαι F || **74** ἄλλων Rei. : ὅλων F || **76** καθ' Cob. : πρὸς F || **79**]ν̣ε̣κ̣τ̣ω̣ν̣ incipit Π[1] (P. Fay. 1, magna ex parte lacunosa et saepe obscura) || **82** οἷος F : οποιος Π[1]

ὠχρός τε καὶ λεπτός, οἷα δὴ τραῦμα ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ θερμόν
5 τε καὶ δριμύ. τηκόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ Καλλιρόης ἔρωτος πάντως
ἂν ἐτελεύτησεν, εἰ μὴ τοιᾶσδέ τινος ἔτυχε παραμυθίας. τῶν
ἐργατῶν τινες τῶν ἅμα Χαιρέᾳ δεδεμένων (ἑξκαίδεκα δὲ ἦσαν
τὸν ἀριθμὸν ἐν οἰκίσκῳ σκοτεινῷ καθειργμένοι) νύκτωρ διακό-
ψαντες τὰ δεσμὰ τὸν ἐπιστάτην ἀπέσφαξαν, εἶτα δρασμὸν
6 ἐπεχείρουν. ἀλλ' οὐ διέφυγον, οἱ γὰρ κύνες ὑλάσσοντες ἐμήνυ-
σαν αὐτούς. φωραθέντες οὖν ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδέθησαν ἐπι-
μελέστερον ἐν ξύλῳ πάντες, μεθ' ἡμέραν δὲ ⟨ἀφικόμενος⟩ ὁ οἰ-
κονόμος ἐμήνυσε τῷ δεσπότῃ τὸ συμβάν, κἀκεῖνος οὐδὲ ἰδὼν
αὐτοὺς οὐδὲ ἀπολογουμένων ἀκούσας εὐθὺς ἐκέλευσε τοὺς ἑξ-
7 καίδεκα τοὺς ὁμοσκήνους ἀνασταυρῶσαι. προήχθησαν οὖν πό-
δας τε καὶ τραχήλους συνδεδεμένοι, καὶ ἕκαστος αὐτῶν τὸν
σταυρὸν ἔφερε· τῇ γὰρ ἀναγκαίᾳ τιμωρίᾳ καὶ τὴν ἔξωθεν φαν-
τασίαν σκυθρωπὴν προσέθεσαν οἱ κολάζοντες εἰς φόβου παρά-
δειγμα τοῖς ὁμοίοις. Χαιρέας μὲν οὖν συναπαγόμενος ἐσίγα,
Πολύχαρμος δὲ τὸν σταυρὸν βαστάσας "διὰ σὲ" φησίν, "ὦ
Καλλιρόη, ταῦτα πάσχομεν. σὺ πάντων ἡμῖν τῶν κακῶν αἰτία."
8 τοῦτον δὴ τὸν λόγον ὁ οἰκονόμος ἀκούσας ἔδοξεν εἶναί τινα γυ-
ναῖκα τὴν συνειδυῖαν τοῖς τετολμημένοις. ὅπως οὖν κἀκείνη κο-
λασθῇ καὶ ζήτησις γένηται τῆς ἐπιβουλῆς, ταχέως τὸν Πολύ-
χαρμον ἀπορρήξας τῆς κοινῆς ἁλύσεως πρὸς Μιθριδάτην ἤγα-
γεν. ὁ δ' ἐν παραδείσῳ τινὶ κατέκειτο μόνος ἀλύων καὶ Καλλι-

84 δριμυ Π^1 : γλυκύ F | καλλιρο[Π^1 (v. ad 1.1.4) || **85** ετυχεν Π^1 : ἐτύγχανε F || **86** ἑξκαίδεκα F : ἓξ καὶ δέκα Cobet, fort. recte (cf. infr.) | δὲ om. Π^1 || **88** δρασμὸν F : δρασμῷ Cob., cum hiatu || **89** ὑλάσσοντες Cob. : φυλάσσοντες F : φ[5–6 litt.]υ[Π^1? lectio valde dubia || **91** μεθ' ἡμέραν δὲ ⟨ἀφικόμενος⟩ Bl. : μεθ' ἡμέραν δὲ F : post πάντες lacuna ca.19 litt. Π^1, quam explent ⟨ἢ πρόσθεν· μεθ' ἡμέραν δὲ⟩ Zimmermann et ⟨μεθ' ἡμέραν δὲ τῷ δεσπότῃ⟩ Naber || **92** τῷ δεσπότῃ F : μι]θριδατηι Π^1 (an glossa? v. supr.) || **93** ἑξκαίδεκα F : ἓξ καὶ δέκα Cob. (v. supr.) || **96** γα[ρ] Π^1 : δὲ (per compendium) F | τιμωρίᾳ καὶ F : aliud quid fort. Π^1, sed incertum | ἔξωθεν F : εξωθε Π^1 || **97** προσεθεσαν Π^1 : προσέθηκαν F | φόβου F : idem cum πι supra οβ Π^1 (m^2?) (an επι pro εις?) || **98** συν[απαγο]μένος Π^1 : ἀπαγόμενος F || **99** βαστασας Π^1 : βαστάζων F || **100** ἡμῖν : ημειν Π^1 || **101** τουτον Π^1 (iam Abresch) : τοσοῦτον F || **102** συνειδυῖαν F : συνιδυιαν Π^1 | κακείνη F : [και εκ]ε[ι]νηι Π^1 || **105** τινὶ om. Π^1 (spatium non suppeditat)

ρόην ἀναπλάττων ἑαυτῷ τοιαύτην, ὁποίαν εἶδε πενθοῦσαν·
ὅλος δὲ ὢν ἐπὶ τῆς ἐννοίας ἐκείνης καὶ τὸν οἰκέτην ἀηδῶς
ἐθεάσατο. "τί γάρ μοι" φησὶ "παρενοχλεῖς;" "ἀναγκαῖον" εἶ- 9
πεν, "ὦ δέσποτα· τὴν γὰρ πηγὴν ἀνεύρηκα τοῦ μεγάλου τολ-
μήματος, καὶ οὗτος ὁ κατάρατος ἄνθρωπος ἐπίσταται γυναῖκα
μιαρὰν συμπράξασαν τῷ φόνῳ." ἀκούσας οὖν ὁ Μιθριδάτης
συνήγαγε τὰς ὀφρῦς καὶ δεινὸν βλέπων "λέγε" φησὶ "τὴν συν-
ειδυῖαν καὶ κοινωνὸν ὑμῖν τῶν ἀδικημάτων." ὁ δὲ Πολύχαρμος 10
ἔξαρνος ἦν εἰδέναι, μηδὲ γὰρ ὅλως τῆς πράξεως κεκοινωνηκέ-
ναι. μάστιγες ᾐτοῦντο καὶ πῦρ ἐπεφέρετο καὶ βασανιστηρίων
ἦν παρασκευή, καί τις ἤδη τοῦ σώματος ἁπτόμενος αὐτοῦ
"λέγε" φησὶ "τοὔνομα τῆς γυναικός, ἣν αἰτίαν ὡμολόγησας
εἶναί σοι τῶν κακῶν." "Καλλιρόην" εἶπεν ὁ Πολύχαρμος. ἔπλη- 11
ξε τοὔνομα Μιθριδάτην, καὶ ἀτυχῆ τινα ἔδοξεν ὁμωνυμίαν τῶν
γυναικῶν. οὐκέτ' οὖν προθύμως ἤθελεν ἐξελέγχειν, δεδοικὼς
μὴ καταστῇ ποτε εἰς ἀνάγκην ὑβρίσαι τὸ ἥδιστον ὄνομα· τῶν
δὲ φίλων καὶ τῶν οἰκετῶν εἰς ἔρευναν ἀκριβεστέραν παρακα-
λούντων "ἡκέτω" φησὶ "Καλλιρόη." παίοντες οὖν τὸν Πολύ- 12
χαρμον ἠρώτων τίς ἐστι καὶ πόθεν ἄγωσιν αὐτήν. ὁ δὲ ἄθλιος
ἐν ἀμηχανίᾳ γενόμενος καταψεύσασθαι μὲν οὐδεμιᾶς ἤθελε·

108 μοι Π^1 : om. F || **109** τολμ[ηματος Π^1 (iam Cob.) : αἵματος F || **110** ἄνθρωπος F : spatium non sufficit in Π^1 || **111** συμπράξασαν F : συνπ[Π^1 | οὖν F : spatium non suppeditat in Π^1 || **112** βλέπων λέγει φησὶ F :]δω[.....] φησιν Π^1, ut videtur, sed incertum : λέγε Rei. || **113** [υ]μιν superscr. in Π^1 | πολυχαρχος Π^1 || **115** επε[φερε]τ[ο Π^1 : ἐφέρετο F || **116** post ἤδη, και (fort. ην pro και) Π^1 (deest in F) || **117** φησὶ F : φη[σι]ν Π^1 | τουνομα Π^1: τὸ ὄνομα F || **119 sq.** [τω]ν γυναικων Π^1 : ἔχειν ἐκείνη γυναῖκα F : ἐκείνη ⟨τὴν⟩ γυναῖκα Her. || **120** ουκετ Π^1 : οὐκέτι F | ηθ]ελεν εξελεγχειν Π^1 : ἐξελέγχειν ἤθελε F || **121–124** τὸ ἥδιστον ὄνομα· τῶν δὲ φίλων καὶ τῶν οἰκετῶν ... πόθεν ἄγουσιν F : apud Π^1 sic apparet: το [η]διάστον (sic correctum) ονομα των [~~ηκεουν~~] (sic deletum) [δε] φιλων και των οικετων [... (deficiunt 3–4 lin.) ...]θεν [αγουσιν : ([~~ηκεουν~~] : homoioteleuton, ὄνομα *τῶν* ... παρακαλούν*των ἡκέ*τω ... παίοντες *οὖν*) || **124** ἄγωσιν Cob. : ἄγουσιν F : ἄξουσιν Her. | post πο]θεν [...] αμη[χανιαι deficit Π^1 usque ad 4.2.12 τ[ου]ντες ου (την sub ου m^2) παρ[ουσαν : deinde fragmenta tantum exstant usque ad 4.2.14 δε σ[ε ληρων ακαιρως

“τί δὲ μάτην” εἶπε “θορυβεῖσθε ζητοῦντες τὴν οὐ παροῦσαν;
Καλλιρόης ἐγὼ Συρακοσίας ἐμνημόνευσα, θυγατρὸς Ἑρμοκρά-
13 τους τοῦ στρατηγοῦ.” ταῦτα ἀκούσας ὁ Μιθριδάτης ἐρυθήμα-
τος ἐνεπλήσθη καὶ ἵδρου τὰ ἔνδον, καί που καὶ δάκρυον αὐτοῦ
μὴ θέλοντος προέπεσεν, ὥστε καὶ τὸν Πολύχαρμον διασιωπῆ-
σαι καὶ πάντας ἀπορεῖν τοὺς παρόντας. ὀψὲ δὲ καὶ μόλις ὁ
Μιθριδάτης συναγαγὼν ἑαυτὸν “τί δὲ σοὶ” φησὶ “πρᾶγμα πρὸς
Καλλιρόην ἐκείνην, καὶ διατί μέλλων ἀποθνήσκειν ἐμνημόνευ-
σας αὐτῆς;” ὁ δὲ ἀπεκρίνατο “μακρὸς ὁ μῦθος, ὦ δέσποτα, καὶ
14 πρὸς οὐδὲν ἔτι χρήσιμός μοι. οὐκ ἐνοχλήσω δέ σοι ληρῶν ἀκαί-
ρως, ἅμα δὲ καὶ δέδοικα μή, ἐὰν βραδύνω, φθάσῃ με ὁ φίλος·
θέλω δὲ αὐτῷ καὶ συναποθανεῖν.” ἐπεκλάσθησαν αἱ ὀργαὶ τῶν
ἀκουόντων καὶ ὁ θυμὸς εἰς ἔλεον μετέπεσε, Μιθριδάτης δὲ
ὑπὲρ πάντας συνεχύθη καὶ “μὴ δέδιθι” φησίν, “οὐ γὰρ ἐνοχλή-
σεις μοι διηγούμενος· ἔχω γὰρ ψυχὴν φιλάνθρωπον. λέγε πάν-
15 τα θαρρῶν καὶ μηδὲν παραλίπῃς. τίς εἶ καὶ πόθεν, καὶ πῶς ἦλ-
θες εἰς Καρίαν καὶ διατί σκάπτεις δεδεμένος; μάλιστα δέ μοι
διήγησαι περὶ Καλλιρόης καὶ τίς ὁ φίλος.”
3 Ἤρξατο οὖν ὁ Πολύχαρμος λέγειν “ἡμεῖς, οἱ δύο δεσμῶται,
Συρακόσιοι γένος ἐσμέν. ἀλλ’ ὁ μὲν ἕτερος νεανίσκος πρῶτος
Σικελίας δόξῃ τε καὶ πλούτῳ καὶ εὐμορφίᾳ ποτέ, ἐγὼ δὲ εὐτε-
2 λὴς μέν, συμφοιτητὴς δὲ ἐκείνου καὶ φίλος. καταλιπόντες οὖν
τοὺς γονεῖς ἐξεπλεύσαμεν τῆς πατρίδος, ἐγὼ μὲν δι’ ἐκεῖνον,
ἐκεῖνος δὲ διὰ γυναῖκα Καλλιρόην τοὔνομα, ἥν, δόξας ἀπο-
τεθνηκέναι, ἔθαψε πολυτελῶς. τυμβωρύχοι δὲ ζῶσαν εὑρόντες
εἰς Ἰωνίαν ἐπώλησαν. τοῦτο γὰρ ἡμῖν ἐμήνυσε δημοσίᾳ βασα-
3 νιζόμενος Θήρων ὁ λῃστής. ἔπεμψεν οὖν ἡ πόλις ⟨ἡ⟩ Συρακο-

132 πρᾶγμα F : spatium non suppeditat in Π^1 || **133** εμνη]μονε[υ]σας Π^1 (iam Rei.) : ἐμνημόνευσεν F || **135** σοι Bl. : σε F : σ[Π^1 | post σ[deficit Π^1 usque ad 4.2.15 π[ερι καλ[λιροης || **143 sqq.** post καλ[λιροης fragmenta tantum exstant in Π^1 usque ad 4.3.2 επ]ωλησεν (v. ad 151 infr.) || **144** δύο δεσμῶται F : δ[υο δεσμωται Π^1, cum vestigio litterae rotundae (σ? ο?) supra δ : fort. σ[υν (sc. -δεσμωται) (cf. συν- ad 4.2.2, 4.3.1, 4.3.3) || **149** δόξας F : δ]οξασαν Π^1 || **151** ἐπώλησαν F : επ]ωλησεν Π^1, ε deletum et α superscripto correctum : deficit omnino dehinc Π^1 || **152** ⟨ἡ⟩ Cob.

σίων τριήρη καὶ πρέσβεις τοὺς ἀναζητήσοντας τὴν γυναῖκα.
ταύτην τὴν τριήρη νυκτὸς ὁρμοῦσαν ἐνέπρησαν βάρβαροι καὶ
τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέσφαξαν, ἐμὲ δὲ καὶ τὸν φίλον δήσαντες
ἐπώλησαν ἐνταῦθα. ἡμεῖς μὲν οὖν σωφρόνως ἐφέρομεν τὴν
συμφοράν· ἕτεροι δέ τινες τῶν ἡμῖν συνδεδεμένων, οὓς ἀγνοοῦ-
μεν, διαρρήξαντες τὰ δεσμὰ φόνον εἰργάσαντο καὶ σοῦ κελεύ-
σαντος τὴν ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἠγόμεθα πάντες. ὁ μὲν οὖν φίλος 4
οὐδὲ ἀποθνήσκων ἐνεκάλει τῇ γυναικί, 〈ἐγὼ〉 δὲ προήχθην αὐτῆς
μνημονεῦσαι καὶ τῶν κακῶν αἰτίαν εἰπεῖν ἐκείνην, δι' ἣν ἐπλεύ-
σαμεν." ἔτι λέγοντος αὐτοῦ Μιθριδάτης ἀνεβόησε "Χαιρέαν
λέγεις;" "τὸν φίλον" εἶπεν ὁ Πολύχαρμος· "ἀλλὰ δέομαί σου, 5
δέσποτα, κέλευσον τῷ δημίῳ μηδὲ τοὺς σταυροὺς ἡμῶν διαζεῦ-
ξαι." δάκρυα καὶ στεναγμὸς ἐπηκολούθησε τῷ διηγήματι, καὶ
πάντας ἔπεμψε Μιθριδάτης ἐπὶ Χαιρέαν, ἵνα μὴ φθάσῃ τελευ-
τήσας. εὗρον δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀνηρτημένους, ἄρτι δὲ ἐκεῖ-
νον ἐπιβαίνοντα τοῦ σταυροῦ. πόρρωθεν οὖν ἐκεκράγεσαν ἄλ- 6
λος ἄλλο τι "φεῖσαι," "κατάβηθι," "μὴ τρώσῃς," "ἄφες." ὁ μὲν
οὖν δήμιος ἐπέσχε τὴν ὁρμήν· Χαιρέας δὲ λυπούμενος κατ-
έβαινε τοῦ σταυροῦ· χαίρων γὰρ ἀπηλλάσσετο βίου πονηροῦ
καὶ ἔρωτος ἀτυχοῦς. ἀγομένῳ δὲ αὐτῷ Μιθριδάτης ἀπήντησε
καὶ περιπτυξάμενος εἶπεν "ἀδελφὲ καὶ φίλε, μικροῦ με ἐνή-
δρευσας ἔργον ἀσεβὲς ἐργάσασθαι διὰ τὴν ἐγκρατῆ μὲν ἀλλ'
ἄκαιρόν σου σιωπήν." εὐθὺς οὖν προσέταξε τοῖς οἰκέταις ἄγειν 7
ἐπὶ λουτρὰ καὶ τὰ σώματα θεραπεῦσαι, λουσαμένοις δὲ περι-
θεῖναι χλαμύδας Ἑλληνικὰς πολυτελεῖς· αὐτὸς δὲ γνωρίμους
ἐς [τὸ] συμπόσιον παρεκάλει καὶ ἔθυε Χαιρέου σωτήρια. πότος
ἦν μακρὸς καὶ ἡδεῖα φιλοφρόνησις καὶ θυμηδίας οὐδὲν ἐνέδει.
προκοπτούσης δὲ τῆς εὐωχίας θερμανθεὶς Μιθριδάτης οἴνῳ 8
καὶ ἔρωτι "μὴ γὰρ τὰ δεσμὰ καὶ τὸν σταυρὸν ἐλεῶ σου, Χαι-
ρέα" φησίν, "ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀφῃρέθης." ἐκπλαγεὶς

160 〈ἐγὼ〉 δὲ προήχθην αὐτῆς Cob. : προήχθην δὲ αὐτῆς F : an potius προήχθην δὲ αὐτῆς 〈ἐγὼ〉 Reeve*? ‖ **162 sq.** χαιρέαν λέγεις τὸν φίλον; F "〈πῶς〉 λέγεις τὸν φίλον;" "〈Χαιρέαν〉" Jackson, sed nomen personae vocabulo καλεῖν indicatur 1.12.8 (λέγειν 3.2.11 de loci nomine usurpatur) ‖ **167** ἀνηρτημένους Naber : ἀνῃρημένους F ‖ **178** [τὸ] Cob.

οὖν ὁ Χαιρέας ἀνέκραγε "ποῦ γὰρ σὺ Καλλιρόην εἶδες τὴν
ἐμήν;" "οὐκέτι σὴν" εἶπεν ὁ Μιθριδάτης, "ἀλλὰ Διονυσίου τοῦ
Μιλησίου νόμῳ γαμηθεῖσαν· ἤδη δὲ καὶ τέκνον ἐστὶν αὐτοῖς."
9 οὐκ ἐκαρτέρησεν ὁ Χαιρέας ἀκούσας, ἀλλὰ τοῖς γόνασι Μιθρι-
δάτου προσπεσὼν "ἱκετεύω σε, πάλιν, ὦ δέσποτα, τὸν σταυρόν
μοι ἀπόδος. χεῖρόν με βασανίζεις, ἐπὶ τοιούτῳ διηγήματι ζῆν
10 ἀναγκάζων. ἄπιστε Καλλιρόη καὶ πασῶν ἀσεβεστάτη γυναι-
κῶν, ἐγὼ μὲν ἐπράθην διὰ σὲ καὶ ἔσκαψα καὶ σταυρὸν ἐβά-
στασα καὶ δημίου χερσὶ παρεδόθην, σὺ δὲ ἐτρύφας καὶ γάμους
ἔθυες ἐμοῦ δεδεμένου. οὐκ ἤρκεσεν ὅτι γυνὴ γέγονας ἄλλου
11 Χαιρέου ζῶντος, γέγονας δὲ καὶ μήτηρ." κλάειν ἤρξαντο πάν-
τες καὶ μετέβαλε τὸ συμπόσιον εἰς σκυθρωπὴν ὑπόθεσιν. μόνος
ἐπὶ τούτοις Μιθριδάτης ἔχαιρεν, ἐλπίδα τινὰ λαμβάνων ἐρω-
τικήν, ὡς δυνάμενος ἤδη καὶ λέγειν καὶ πράττειν τι περὶ Καλ-
12 λιρόης, ἵνα δοκῇ φίλῳ βοηθεῖν. "ἄρτι μὲν οὖν" ἔφη, "νὺξ γάρ
ἐστιν, ἀπίωμεν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ νήφοντες βουλευώμεθα περὶ
τούτων· δεῖται γὰρ ἡ σκέψις σχολῆς μακροτέρας." ἐπὶ τούτοις
ἀναστὰς διέλυσε τὸ συμπόσιον καὶ αὐτὸς μὲν ἀνεπαύετο καθ-
άπερ ἦν ἔθος αὐτῷ, τοῖς δὲ Συρακοσίοις νεανίσκοις θεραπείαν
τε καὶ οἶκον ἐξαίρετον ἀπέδειξε.
4 Νὺξ ἐκείνη φροντίδων μεστὴ πάντας κατελάμβανε καὶ οὐ-
δεὶς ἐδύνατο καθεύδειν· Χαιρέας μὲν γὰρ ὠργίζετο, Πολύχαρ-
μος δὲ παρεμυθεῖτο, Μιθριδάτης δὲ ἔχαιρεν ἐλπίζων ὅτι καθ-
άπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς ἔφεδρος μένων μεταξὺ Χαι-
ρέου τε καὶ Διονυσίου αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸ ἆθλον Καλλιρόην
2 ἀποίσεται. τῆς δ' ὑστεραίας προτεθείσης τῆς γνώμης ὁ μὲν
Χαιρέας εὐθὺς ἠξίου βαδίζειν εἰς Μίλητον καὶ Διονύσιον ἀπαι-
τεῖν τὴν γυναῖκα· μὴ γὰρ ἂν μηδὲ Καλλιρόην ἐμμένειν ἰδοῦσαν
αὐτόν· ὁ δὲ Μιθριδάτης "ἐμοῦ μὲν ἕνεκα" φησὶν "ἄπιθι, βού-
λομαι γάρ σε μηδὲ μίαν ἡμέραν ἀπεζεῦχθαι τῆς γυναικός· ὄφε-
λον μηδὲ Σικελίας ἐξήλθετε, μηδὲ συνέβη τι δεινὸν ἀμφοῖν·

206 μένων Cob. : μὲν ὢν F : μὲν del. Her. || **206 sq.** μεταξὺ χαιρέου τε καὶ διονυσίου F : del. Cob. : μετὰ Χαιρέαν τε καὶ Διονύσιον Jakob || **207** Καλλιρόην del. Cob. || **210** ἐμμένειν F : ἐμμενεῖν D'O. || **212** μηδὲ μίαν Abresch : μηδεμίαν F

ἐπεὶ δὲ ἡ φιλόκαινος Τύχη δρᾶμα σκυθρωπὸν ὑμῖν περιτέθεικε,
βουλεύσασθαι δεῖ περὶ τῶν ἑξῆς φρονιμώτερον· νῦν γὰρ σπεύ-
δεις πάθει μᾶλλον ἢ λογισμῷ, μηδὲν τῶν μελλόντων προορώ-
μενος. μόνος καὶ ξένος εἰς πόλιν ἀπέρχῃ τὴν μεγίστην, καὶ ἀν- 3
δρὸς πλουσίου καὶ πρωτεύοντος ἐν Ἰωνίᾳ θέλεις ἀποσπάσαι
γυναῖκα ἐξαιρέτως αὐτῷ συναφθεῖσαν; ποίᾳ δυνάμει πεποι-
θώς; μακρὰν Ἑρμοκράτης σου καὶ Μιθριδάτης οἱ μόνοι σύμ-
μαχοι, πενθῆσαι δυνάμενοί σε μᾶλλον ἢ βοηθῆσαι. φοβοῦμαι 4
καὶ τὴν Τύχην τοῦ τόπου. δεινὰ μὲν ἐκεῖ πέπονθας ἤδη· δόξει
δέ σοί ποτε ⟨χρυσός⟩. φιλανθρωποτέρα τότε Μίλητος ἦν. ἐδέ-
θης μέν, ἀλλὰ ἔζησας· ἐπράθης, ἀλλὰ ἐμοί. νῦν δέ, ἂν αἴσθη-
ται Διονύσιος ἐπιβουλεύοντα τοῖς γάμοις αὐτοῦ, τίς σε θεῶν
δυνήσεται σῶσαι; παραδοθήσῃ γὰρ ἀντεραστῇ τυράννῳ, καὶ
τάχα μὲν οὐδὲ πιστευθήσῃ Χαιρέας εἶναι, κινδυνεύσεις δὲ μᾶλ-
λον, κἂν ἀληθῶς εἶναί σε νομίσῃ. σὺ μόνος ἀγνοεῖς τὴν φύσιν 5
τοῦ Ἔρωτος, ὅτι οὗτος ὁ θεὸς ἀπάταις χαίρει καὶ δόλοις; δο-
κεῖ δέ μοι πρῶτον ἀποπειραθῆναί σε τῆς γυναικὸς διὰ γραμ-
μάτων εἰ μέμνηταί σου καὶ Διονύσιον θέλει καταλιπεῖν ἢ

κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίῃ.

ἐπιστολὴν γράψον αὐτῇ· λυπηθήτω, χαρήτω, ζητησάτω, καλε-
σάτω· τῆς δὲ τῶν γραμμάτων διαπομπῆς ἐγὼ προνοήσομαι.
βάδιζε καὶ γράφε."

Πείθεται Χαιρέας καὶ μόνος ἐπ' ἐρημίας γενόμενος ἤθελε 6
γράφειν, ἀλλ' οὐκ ἠδύνατο, δακρύων ἐπιρρεόντων καὶ τῆς χει-
ρὸς αὐτοῦ τρεμούσης. ἀποκλαύσας δὲ τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς
μόλις ἤρξατο τοιαύτης ἐπιστολῆς·

"Καλλιρόῃ Χαιρέας· ζῶ, καὶ ζῶ διὰ Μιθριδάτην, τὸν ἐμὸν εὐ- 7
εργέτην, ἐλπίζω δὲ καὶ ⟨τὸν⟩ σόν· ἐπράθην γὰρ εἰς Καρίαν ὑπὸ

232 Hom. *Od.* 15.21

216 πάθει Rei. : παθεῖν F || **223** ποτε Renehan (cf. Eur. *Tr.* 432–33) : τὰ τότε F ut videtur, sed litterae τὰ τ fortasse mutatae sunt et vix leguntur | ⟨χρυσός⟩. φιλανθρωποτέρα Jackson (cf. 7.5.4 Βαβυλὼν φιλάνθρωπος) : φιλανθρωπότερα· F | τότε Μίλητος ἦν del. Her. || **232** κείνου … ὀπυίῃ Cob. : ἐκείνου. … ὀπυίει F || **241** ⟨τὸν⟩ σόν Naber : σόν F

βαρβάρων, οἵτινες ἐνέπρησαν τριήρη τὴν καλήν, τὴν στρατη-
γικήν, τὴν τοῦ σοῦ πατρός· ἐξέπεμψε δὲ ἐπ' αὐτῆς ἡ πόλις
πρεσβείαν ὑπὲρ σοῦ. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους πολίτας οὐκ οἶδ' ὅ τι
γεγόνασιν, ἐμὲ δὲ καὶ Πολύχαρμον τὸν φίλον ἤδη μέλλοντας
8 φονεύεσθαι σέσωκεν ἔλεος δεσπότου. πάντα δὲ Μιθριδάτης
εὐεργετήσας τοῦτό με λελύπηκεν ἀντὶ πάντων, ὅτι μοι τὸν σὸν
γάμον διηγήσατο· θάνατον μὲν γὰρ ἄνθρωπος ὢν προσεδόκων,
τὸν δὲ σὸν γάμον οὐκ ἤλπισα. ἀλλ' ἱκετεύω, μετανόησον. κατα-
σπένδω τούτων μου τῶν γραμμάτων δάκρυα καὶ φιλήματα.
9 ἐγὼ Χαιρέας εἰμὶ ὁ σὸς ἐκεῖνος ὃν εἶδες παρθένος εἰς Ἀφροδί-
της βαδίζουσα, δι' ὃν ἠγρύπνησας. μνήσθητι τοῦ θαλάμου καὶ
τῆς νυκτὸς τῆς μυστικῆς, ἐν ᾗ πρῶτον σὺ μὲν ἀνδρός, ἐγὼ δὲ
γυναικὸς πεῖραν ἐλάβομεν. ἀλλὰ ἐζηλοτύπησα. τοῦτο ἴδιόν
ἐστι φιλοῦντος. δέδωκά σοι δίκας. ἐπράθην, ἐδούλευσα, ἐδέ-
10 θην. μή μοι μνησικακήσῃς τοῦ λακτίσματος τοῦ προπετοῦς·
κἀγὼ γὰρ ἐπὶ σταυρὸν ἀνέβην διὰ σέ, σοὶ μηδὲν ἐγκαλῶν. εἰ
μὲν οὖν ἔτι μνημονεύσειας, οὐδὲν ἔπαθον· εἰ δὲ ἄλλο τι φρο-
νεῖς, θανάτου μοι δώσεις ἀπόφασιν."
5 Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔδωκε ⟨Μιθριδάτῃ, ἐκεῖνος δὲ⟩ Ὑγί-
νῳ τῷ πιστοτάτῳ, ὃν καὶ διοικητὴν εἶχεν ἐν Καρίᾳ τῆς ὅλης
οὐσίας, παραγυμνώσας αὐτῷ καὶ τὸν ἴδιον ἔρωτα. ἔγραψε δὲ
καὶ αὐτὸς πρὸς Καλλιρόην, εὔνοιαν ἐπιδεικνύμενος αὐτῇ καὶ
κηδεμονίαν, ὅτι δι' ἐκείνην Χαιρέαν ἔσωσε, καὶ συμβουλεύων
μὴ ὑβρίσαι τὸν πρῶτον ἄνδρα, ὑπισχνούμενος αὐτὸς στρατη-
γήσειν ὅπως ἀλλήλους ἀπολάβωσιν, ἂν καὶ τὴν ἐκείνης προσ-
2 λάβῃ ψῆφον. συνέπεμψε δὲ τῷ Ὑγίνῳ τρεῖς ὑπηρέτας καὶ
δῶρα πολυτελῆ καὶ χρυσίον συχνόν· εἴρητο δὲ πρὸς τοὺς ἄλ-
λους οἰκέτας ὅτι πέμπει ταῦτα Διονυσίῳ, πρὸς τὸ ἀνύποπτον.
κελεύει δὲ τὸν Ὑγῖνον, ἐπειδὰν ἐν Πριήνῃ γένηται, τοὺς μὲν
ἄλλους αὐτοῦ καταλιπεῖν, μόνον δὲ αὐτόν, ὡς Ἴωνα (καὶ γὰρ
ἡλλήνιζε τὴν φωνήν), κατάσκοπον εἰς τὴν Μίλητον πορευθῆ-

251 Ἀφροδίτης Jakob post D'O. : ἀφροδίτην F || **260** ἔδωκε ⟨Μιθριδάτῃ, ἐκεῖνος δὲ⟩ Hilberg : ἔδωκεν F || **272** ἡλλήνιζε Lobeck : ἑλλ- F | τὴν φωνήν F : τῇ φωνῇ Cob.

ναι· εἶτ' ἐπειδὰν μάθῃ πῶς ἂν χρήσαιτο τοῖς πράγμασι, τότε
τοὺς ἐκ Πριήνης εἰς Μίλητον ἀπαγαγεῖν.
Ὁ μὲν οὖν ἀπῄει καὶ ἔπραττε τὰ κεκελευσμένα, ἡ Τύχη δὲ 3
οὐχ ὅμοιον τῇ γνώμῃ τὸ τέλος ἐβράβευσεν, ἀλλὰ μειζόνων
πραγμάτων ἐκίνησεν ἀρχήν. ἐπειδὴ γὰρ Ὑγῖνος εἰς Μίλητον
ἀπηλλάγη, καταλειφθέντες οἱ δοῦλοι τοῦ προεστηκότος ἔρη-
μοι πρὸς ἀσωτίαν ὥρμων, ἔχοντες χρυσίον ἄφθονον. ἐν πόλει 4
δὲ μικρᾷ καὶ περιεργίας Ἑλληνικῆς πλήρει ξενικὴ πολυτέλεια
τοὺς πάντων ἐπέστρεψεν ὀφθαλμούς· ἄγνωστοι γὰρ ἄνθρωποι
καὶ τρυφῶντες ἔδοξαν αὐτοῖς μάλιστα μὲν λῃσταί, δραπέται
δὲ πάντως. ἧκεν οὖν εἰς τὸ πανδοχεῖον ὁ στρατηγὸς καὶ δι- 5
ερευνώμενος εὗρε χρυσίον καὶ κόσμον πολυτελῆ. φώρια δὲ νο-
μίσας ἀνέκρινε τοὺς οἰκέτας τίνες εἶεν καὶ πόθεν ταῦτα. φόβῳ
δὲ βασάνων κατεμήνυσαν τὴν ἀλήθειαν ὅτι Μιθριδάτης ὁ Κα-
ρίας ὕπαρχος δῶρα πεπόμφει Διονυσίῳ, καὶ τὰς ἐπιστολὰς
ἐπεδείκνυσαν. ὁ δὲ στρατηγὸς τὰ μὲν γράμματα οὐκ ἔλυσεν, ἦν 6
γὰρ ἔξωθεν κατασεσημασμένα, δημοσίοις δὲ παραδοὺς ἅπαν-
τα μετὰ τῶν οἰκετῶν ἔπεμψε πρὸς Διονύσιον, εὐεργεσίαν εἰς
αὐτὸν κατατίθεσθαι νομίζων. ἐτύγχανε μὲν οὖν ἑστιῶν τοὺς 7
ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ λαμπρὸν τὸ συμπόσιον ἦν,
ἤδη δέ που καὶ αὐλὸς ἐφθέγγετο καὶ [δι'] ᾠδῆς ἠκούετο μέλος.
μεταξὺ δὲ ἐπέδωκέ τις αὐτῷ τὴν ἐπιστολήν·
"Στρατηγὸς Πριηνέων Βίας εὐεργέτῃ Διονυσίῳ χαίρειν· 8
δῶρα καὶ γράμματα κομιζόμενά σοι παρὰ Μιθριδάτου τοῦ Κα-
ρίας ὑπάρχου δοῦλοι πονηροὶ κατέφθειρον, οὓς ἐγὼ συλλαβὼν
ἀνέπεμψα πρὸς σέ."
Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἐν μέσῳ τῷ συμποσίῳ Διονύσιος
ἀνέγνω, καλλωπιζόμενος ἐπὶ ταῖς βασιλικαῖς δωρεαῖς· ἐντεμεῖν
δὲ τὰς σφραγῖδας κελεύσας ἐντυγχάνειν ἐπειρᾶτο τοῖς γράμ-
μασιν. εἶδεν οὖν "Καλλιρόῃ Χαιρέας· ζῶ."
Τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 9
εἶτα σκότος τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κατεχύθη. καὶ μέντοι λιπο-

303 Hom. *Od.* 4.703 etc. (cf. 1.1.14, 4.5.9) || **304** σκότος ...: cf. Hom. *Il.* 5.696 etc., et v. 2.7.4, 3.1.3

293 [δι'] Cob.

θυμήσας ὅμως ἐκράτησε τὰ γράμματα, φοβούμενος ἄλλον αὐ-
τοῖς ἐντυχεῖν. θορύβου δὲ καὶ συνδρομῆς γενομένης ἐπηγέρθη,
καὶ συνεὶς τὸ πάθος ἐκέλευσε τοῖς οἰκέταις μετενεγκεῖν αὐτὸν
εἰς ἕτερον οἰκίσκον, ὡς δῆθεν βουλόμενος ἠρεμίας μετασχεῖν.
10 τὸ μὲν οὖν συμπόσιον σκυθρωπῶς διελύθη (φαντασία γὰρ ἀπο-
πληξίας αὐτοὺς ἔσχε), Διονύσιος δὲ καθ' ἑαυτὸν γενόμενος
πολλάκις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς. κατελάμβανε δὲ αὐτὸν
πάθη ποικίλα, θυμός, ἀθυμία, φόβος, ἀπιστία. ζῆν μὲν οὖν
Χαιρέαν οὐκ ἐπίστευε (τοῦτο γὰρ οὐδὲ ὅλως ἤθελε), σκῆψιν δὲ
μοιχικὴν ὑπελάμβανε Μιθριδάτου διαφθεῖραι θέλοντος Καλλι-
ρόην ἐλπίδι Χαιρέου.

6 Μεθ' ἡμέραν οὖν τήρησιν ἐποιεῖτο τῆς γυναικὸς ἀκριβεστέ-
ραν, ἵνα μή τις αὐτῇ προσέλθῃ μηδὲ ἀπαγγείλῃ τι τῶν ἐν Κα-
ρίᾳ διηγημάτων· αὐτὸς δὲ ἄμυναν ἐπενόησε τοιαύτην. ἐπεδή-
μει κατὰ καιρὸν ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας ὕπαρχος Φαρνάκης, ὃς
δὴ καὶ μέγιστος εἶναι ἐδόκει τῶν ὑπὸ βασιλέως καταπεμπομέ-
νων ἐπὶ θάλατταν. ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ὁ Διονύσιος, ἦν γὰρ αὐτῷ
φίλος, καὶ ἰδιολογίαν ᾐτήσατο. μόνος ⟨δὲ μετὰ μόνου γενό-
μενος⟩ "ἱκετεύω σε" φησίν, "ὦ δέσποτα, βοήθησον ἐμοί τε καὶ
σεαυτῷ. Μιθριδάτης γάρ, ὁ κάκιστος ἀνθρώπων, καὶ σοὶ φθο-
νῶν, ξένος μοι γενόμενος ἐπιβουλεύει μου τῷ γάμῳ καὶ πέπομ-
φε γράμματα μοιχικὰ μετὰ χρυσίου πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν
2 ἐμήν." ἐπὶ τούτοις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολὰς καὶ διηγεῖτο τὴν
τέχνην. ἀσμένως ἤκουσε Φαρνάκης τῶν λόγων τάχα μὲν καὶ
διὰ Μιθριδάτην (ἐγεγόνει γὰρ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγα προσκρούσμα-
τα διὰ τὴν γειτνίασιν), τὸ δὲ πλέον διὰ τὸν ἔρωτα· καὶ γὰρ αὐ-
τὸς ἐκάετο τῆς Καλλιρόης καὶ δι' αὐτὴν ἐπεδήμει τὰ πολλὰ
Μιλήτῳ, καλῶν ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις Διονύσιον μετὰ τῆς γυναι-
3 κός. ὑπέσχετο οὖν βοηθήσειν αὐτῷ κατὰ τὸν δυνατὸν τρόπον
καὶ γράφει δι' ἀπορρήτων ἐπιστολήν.

"Βασιλεῖ Βασιλέων Ἀρταξέρξῃ σατράπης Λυδίας καὶ Ἰωνίας

307 τὸ πάθος m[2]F, τοῦ πάθους m[1] || **317** Καρίᾳ Cocchi : καρδίᾳ F || **320** ἐδόκει Richards : δοκεῖ F || **322** μόνος ⟨δὲ μετὰ μόνου γενόμενος⟩ Jackson (cf. 4.4.6, 5.2.3) : [μόνος] Her. || **324** ἀνθρώπων Cob. : ἀνδρῶν F (sine compendio) || **325** μοι Cob. (cf. infr. 4 ξένος αὐτῷ γενόμενος) : μου F || **328** τάχα F : τὰ Cob., sed cf. 4.4.4 τάχα μὲν. … δὲ μᾶλλον

Φαρνάκης ἰδίῳ δεσπότῃ χαίρειν. Διονύσιος ὁ Μιλήσιος δοῦλός 4
ἐστι σὸς ἐκ προγόνων πιστὸς καὶ πρόθυμος εἰς τὸν σὸν οἶκον. οὗτος ἀπωδύρατο πρός με ὅτι Μιθριδάτης ὁ Καρίας ὕπαρχος ξένος αὐτῷ γενόμενος διαφθείρει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. φέρει δὲ μεγάλην ἀδοξίαν εἰς τὰ σὰ πράγματα, μᾶλλον δὲ ταραχήν· πᾶσα μὲν γὰρ παρανομία σατράπου μεμπτή, μάλιστα δὲ αὕτη. καὶ γὰρ ὁ Διονύσιός ἐστι δυνατώτατος Ἰώνων καὶ τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς περιβόητον, ὥστε τὴν ὕβριν μὴ δύνασθαι λαθεῖν."

Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν κομισθεῖσαν ὁ βασιλεὺς ἀνέγνω τοῖς 5
φίλοις καὶ τί χρὴ πράττειν ἐβουλεύετο. γνῶμαι δὲ ἐρρήθησαν διάφοροι· τοῖς μὲν γὰρ Μιθριδάτῃ φθονοῦσιν ἢ τὴν σατραπείαν αὐτοῦ μνωμένοις ἐδόκει μὴ περιορᾶν ἐπιβουλὴν εἰς γάμον ἀνδρὸς ἐνδόξου, τοῖς δὲ ῥᾳθυμοτέροις τὰς φύσεις ἢ τιμῶσι τὸν Μιθριδάτην (εἶχε δὲ πολλοὺς ⟨τοὺς⟩ προεστηκότας) οὐκ ἤρεσκεν ἀνάρπαστον ἐκ διαβολῆς ποιεῖν ἄνδρα δόκιμον. ἀγχωμά- 6
λων δὲ τῶν γνωμῶν γενομένων ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἐπεκύρωσεν ὁ βασιλεύς, ἀλλ' ὑπερέθετο τὴν σκέψιν· νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης ὑπεδύετο αὐτὸν μισοπονηρία μὲν διὰ τὸ τῆς βασιλείας εὐπρεπές, εὐλάβεια δὲ περὶ ⟨τοῦ⟩ μέλλοντος· ἀρχὴν γὰρ ἔχειν τὸν Μιθριδάτην καταφρονήσεως. ὥρμησεν οὖν καλεῖν ἐπὶ 7
τὴν δίκην αὐτόν· ἄλλο δὲ πάθος παρῄνει μεταπέμπεσθαι καὶ τὴν γυναῖκα τὴν καλήν· σύμβουλοι μὲν οὖν ⟨νὺξ⟩ καὶ σκότος ἐν ἐρημίᾳ γενόμενοι καὶ τούτου τοῦ μέρους τῆς ἐπιστολῆς ἀνεμίμνησκον βασιλέα, προσηρέθιζε δὲ καὶ φήμη, Καλλιρόην τινὰ καλλίστην ἐπὶ τῆς Ἰωνίας εἶναι· καὶ τοῦτο μόνον ἐμέμφετο βασιλεὺς Φαρνάκην, ὅτι οὐ προσέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοὔνομα τῆς γυναικός. ὅμως δὲ ἐπ' ἀμφιβόλῳ τοῦ τάχα καὶ κρείττονα 8
τυγχάνειν τῆς φημιζομένης ἑτέραν ἔδοξε καλέσαι καὶ τὴν γυναῖκα. γράφει δὲ καὶ πρὸς Φαρνάκην "Διονύσιον, ἐμὸν δοῦλον,

350 ἀγξωμάλων ... : Thuc. 3.49.1

339 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Jackson* : αὐτοῦ τὴν γυναῖκα F || **349** ⟨τοὺς⟩ Morel (iam Salvini, et Jackson*) : lacuna in F : ⟨πολὺ⟩ D'O. : ⟨πάνυ⟩ Cob. || **350** ἀγχωμάλων Cob. : ἀνωμάλων F || **354** ⟨τοῦ⟩ Apogr. : lacuna in F || **356** μεταπέμπεσθαι Rei. : παραπέμπ- F || **357** μὲν οὖν ⟨νὺξ⟩ Her. : μὲν οὖν ⟨...⟩ (2–3 litt.) in rasura F (fort. fuit μὲν οἶνος) : μὲν νὺξ Jacobs : μὲν οὖν ⟨οἶνος⟩ D'O. : γὰρ οἶνος Bl. || **361** τοὔνομα D'O. : ὄνομα F || **362** τοῦ D'O. : τῷ F || **364** καὶ del. Her.

Μιλήσιον, πέμψον, ⟨καὶ τὴν γυναῖκα δὲ αὐτοῦ σύμπεμψον⟩."
πρὸς δὲ Μιθριδάτην "ἧκε ἀπολογησόμενος ὅτι οὐκ ἐπεβούλευ-
σας γάμῳ Διονυσίου."
7 Καταπλαγέντος δὲ τοῦ Μιθριδάτου καὶ ἀποροῦντος τὴν αἰ-
τίαν τῆς διαβολῆς, ὑποστρέψας ὁ Ὑγῖνος ἐδήλωσε τὰ πεπραγ-
μένα περὶ τοὺς οἰκέτας. προδοθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν γραμμάτων
ἐβουλεύετο μὴ βαδίζειν ἄνω, δεδοικὼς τὰς διαβολὰς καὶ τὸν
θυμὸν τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ Μίλητον μὲν καταλαβεῖν καὶ Διο-
νύσιον ἀνελεῖν τὸν αἴτιον, Καλλιρόην δὲ ἁρπάσας ἀποστῆναι
2 βασιλέως. "τί γὰρ σπεύδεις" φησὶ "παραδοῦναι δεσπότου χερ-
σὶ τὴν ἐλευθερίαν; τάχα δὲ καὶ κρατήσεις †τοι ἄδε μένων· μα-
κρὰν γάρ ἐστι βασιλεὺς καὶ ⟨.....⟩ ἔχει στρατηγούς· εἰ δὲ καὶ
ἄλλως †ἀθετήσειεν, οὐδὲν δυνήσῃ χεῖρον παθεῖν. ἐν τοσούτῳ
δὲ σὺ μὴ προδῷς δύο τὰ κάλλιστα, ἔρωτα καὶ ἀρχήν. ἐντάφιον
3 ἔνδοξον ἡ ἡγεμονία καὶ μετὰ Καλλιρόης θάνατος ἡδύς." ἔτι
ταῦτα βουλευομένου καὶ παρασκευαζομένου πρὸς ἀπόστασιν
ἧκέ τις ἀγγέλλων ὡς Διονύσιος ἐξώρμηκε Μιλήτου καὶ Καλλι-
ρόην ἐπάγεται. τοῦτο λυπηρότερον ἤκουσε Μιθριδάτης ἢ τὸ
πρόσταγμα τὸ καλοῦν ἐπὶ τὴν δίκην· ἀποκλαύσας δὲ τὴν ἑαυ-
τοῦ συμφορὰν "ἐπὶ ποίαις" φησὶν "ἐλπίσιν ἔτι μένω; προδίδωσί
4 με πανταχόθεν ἡ Τύχη. τάχα γὰρ ἐλεήσει με βασιλεὺς μηδὲν
ἀδικοῦντα· εἰ δὲ ἀποθανεῖν δεήσειε, πάλιν ὄψομαι Καλλιρόην·
κἂν ἐν τῇ κρίσει Χαιρέαν ἕξω μετ' ἐμαυτοῦ καὶ Πολύχαρμον οὐ
συνηγόρους μόνον, ἀλλὰ καὶ μάρτυρας." πᾶσαν οὖν τὴν θερα-
πείαν κελεύσας συνακολουθεῖν ἐξώρμησε Καρίας, ἀγαθὴν
ἔχων ψυχὴν ἐκ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ἂν δόξαι· ὥστε οὐδὲ μετὰ δα-

378 sq. ἐντάφιον ἔνδοξον ... : Isocr. 6.45, quem sequuntur plures, e.g. Polyb. 15.10.3, Diod. Sic. 14.8.5, Plut. *Mor.* 783d, Aelian *Var. Hist.* 4.8

365 ⟨καὶ τὴν γυναῖκα δὲ αὐτοῦ σύμπεμψον⟩ Cob. (cf. 5.4.9, 5.4.12) || **372 sq.** καταλαβεῖν ... ἀνελεῖν F : -ὼν ... -ὼν Naber || **373** τὸν ⟨τούτων⟩ Cob. || **374** σπεύδεις Her. : σπεύδω F || **375** τοι ἄδε (sic) F : τι ἐνθάδε Bl. (ἐνθάδε iam Cobet) : τι ὧδε Wifstrand : τάδε ("has regiones") Beck || **376** post καὶ, lacuna ca. 5 litt. F : ⟨ἐνθάδε⟩ vel ⟨τῇδε⟩ Rei. : ⟨φαύλους⟩ D'O. || **377** ἀθετήσειεν F : ἀθετήσειας Gasda (bene, si ⟨αὐτὸν⟩ post ἀθ. ponitur) : ⟨σε⟩ ἀθετήσειεν Bl., sed Mithridati fortasse aptior quam regi vox ("fidem frangere")

κρύων προέπεμψαν αὐτόν, ἀλλὰ μετὰ θυσιῶν καὶ πομπῆς. ἕνα 5
μὲν οὖν στόλον τοῦτον ἐκ Καρίας ἔστελλεν ὁ Ἔρως, ἐξ Ἰωνίας
δὲ ἐνδοξότερον ἄλλον· ἐπιφανέστερον γὰρ καὶ βασιλικώτερον
ἦν τὸ κάλλος. προέτρεχε γὰρ τῆς γυναικὸς ἡ Φήμη, καταγγέλ-
λουσα πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι Καλλιρόη παραγίνεται, τὸ περι-
βόητον ὄνομα, τὸ μέγα τῆς φύσεως κατόρθωμα,

Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἢ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ.

ἐνδοξοτέραν αὐτὴν ἐποίει καὶ τὸ τῆς δίκης διήγημα. πόλεις 6
ἀπήντων ὅλαι καὶ τὰς ὁδοὺς ἐστενοχώρουν οἱ συντρέχοντες
ἐπὶ τὴν θέαν· ἐδόκει δὲ [τοῖς] πᾶσι τῆς φήμης ἡ γυνὴ κρείττων.
μακαριζόμενος δὲ Διονύσιος ἐλυπεῖτο, καὶ δειλότερον αὐτὸν
ἐποίει τῆς εὐτυχίας τὸ μέγεθος· ἀνὴρ γὰρ πεπαιδευμένος ἐν-
εθυμεῖτο ὅτι φιλόκαινός ἐστιν ὁ Ἔρως· διὰ τοῦτο καὶ τόξα καὶ
πῦρ ποιηταί τε καὶ πλάσται περιτεθείκασιν αὐτῷ, τὰ κουφό-
τατα καὶ στῆναι μὴ θέλοντα. μνήμη δὲ ἐλάμβανεν αὐτὸν πα- 7
λαιῶν διηγημάτων, ὅσαι μεταβολαὶ γεγόνασι τῶν καλῶν γυναι-
κῶν. πάντα οὖν Διονύσιον ἐφόβει, πάντας ἔβλεπεν ὡς ἀντερα-
στάς, οὐ τὸν ἀντίδικον μόνον, ἀλλ' αὐτὸν τὸν δικαστήν, ὥστε
καὶ μετενόει προπετέστερον Φαρνάκῃ ταῦτα μηνύσας,

ἐξὸν καθεύδειν τήν τε ἐρωμένην ἔχειν·

οὐ γὰρ ὅμοιον ἐν Μιλήτῳ φυλάττειν Καλλιρόην καὶ ἐπὶ τῆς
Ἀσίας ὅλης. διεφύλαττε δὲ ὅμως τὸ ἀπόρρητον μέχρι τέλους, 8
καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ὡμολόγει πρὸς τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ πρόφα-
σις ἦν ὅτι βασιλεὺς αὐτὸν μεταπέμπεται, βουλεύσασθαι θέλων
περὶ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πραγμάτων. ἐλυπεῖτο δὲ Καλλιρόη, μακρὰν
στελλομένη θαλάσσης Ἑλληνικῆς· ἕως γὰρ τοὺς Μιλησίων λι-
μένας ἑώρα, Συρακούσας ἐγγὺς ἐδόκει τυγχάνειν· μέγα δὲ εἶχε
παραμύθιον καὶ τὸν Χαιρέου τάφον ἐκεῖ.

397 Hom. *Od.* 17.37, 19.54 || **410** Men. *Misoumenos* A9 Sandbach

400 [τοῖς] Bl. || **402** ἀνὴρ F : locum perobscurum satis clare tamen legere potuit Guida (an vocem coniecit iam Rei.? v. D'O. comm.) || **417** ἐγγὺς ἐδόκει Jackson* : ἐδόκει ἐγγὺς F

5

1 Ὡς μὲν ἐγαμήθη Καλλιρόη Χαιρέᾳ, καλλίστη γυναικῶν ἀν-
δρὶ καλλίστῳ, πολιτευσαμένης Ἀφροδίτης τὸν γάμον, καὶ ὡς
δι' ἐρωτικὴν ζηλοτυπίαν Χαιρέου πλήξαντος αὐτὴν ἔδοξε
τεθνάναι, ταφεῖσαν δὲ πολιτελῶς εἶτα ἀνανήψασαν ἐν τῷ
τάφῳ τυμβωρύχοι νυκτὸς ἐξήγαγον ἐκ Σικελίας, πλεύσαντες δὲ
εἰς Ἰωνίαν ἐπώλησαν Διονυσίῳ, καὶ τὸν ἔρωτα τὸν Διονυσίου
καὶ τὴν Καλλιρόης πρὸς Χαιρέαν πίστιν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ
γάμου διὰ τὴν γαστέρα καὶ τὴν Θήρωνος ὁμολογίαν καὶ Χαι-
ρέου πλοῦν ἐπὶ ζήτησιν τῆς γυναικὸς ἅλωσίν τε αὐτοῦ καὶ πρᾶ-
2 σιν εἰς Καρίαν μετὰ Πολυχάρμου τοῦ φίλου, καὶ ὡς Μιθριδά-
της ἐγνώρισε Χαιρέαν μέλλοντα ἀποθνήσκειν καὶ ὡς ἔσπευδεν
ἀλλήλοις ἀποδοῦναι τοὺς ἐρῶντας, φωράσας δὲ τοῦτο Διονύ-
σιος ἐξ ἐπιστολῶν διέβαλεν αὐτὸν πρὸς Φαρνάκην, ἐκεῖνος δὲ
πρὸς βασιλέα, βασιλεὺς δὲ ἀμφοτέρους ἐκάλεσεν ἐπὶ τὴν κρί-
σιν – ταῦτα ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται· τὰ δὲ ἑξῆς νῦν
διηγήσομαι.
3 Καλλιρόη μὲν γὰρ μέχρι Συρίας καὶ Κιλικίας κούφως ἔφερε
τὴν ἀποδημίαν· καὶ γὰρ Ἑλλάδος ἤκουε φωνῆς καὶ θάλασσαν
ἔβλεπε τὴν ἄγουσαν εἰς Συρακούσας· ὡς δ' ἧκεν ἐπὶ ποταμὸν
Εὐφράτην, μεθ' ὃν ἤπειρός ἐστι μεγάλη, ἀφετήριον εἰς τὴν βα-
σιλέως γῆν τὴν πολλήν, τότε ἤδη πόθος αὐτὴν ὑπεδύετο πα-
τρίδος τε καὶ συγγενῶν ⟨καὶ⟩ ἀπόγνωσις τῆς εἰς τοὔμπαλιν
4 ὑποστροφῆς. στᾶσα δὲ ἐπὶ τῆς ἠϊόνος καὶ πάντας ἀναχωρῆσαι
κελεύσασα πλὴν Πλαγγόνος τῆς μόνης πιστῆς, τοιούτων ἤρξα-
το λόγων·
"Τύχη βάσκανε, κατὰ μιᾶς γυναικὸς προσφιλονικοῦσα πολέ-
μῳ, σύ με κατέκλεισας ἐν τάφῳ ζῶσαν, κἀκεῖθεν ἐξήγαγες οὐ

1 sqq. cf. Xen. *Anab.*, libr. 2, 3, 4, 5, 7 initia, et v. Char. lib. 8 init.

1 sic incipit F : τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος ε' ‖ **11** ἔσπευδεν Rei. : ἔσπευδον F ‖ **12** ἐρῶντας D'O. : ἔρωτας F ‖ **22** ⟨καὶ⟩ Bl. ‖ **26** κατὰ Gasda : καὶ F (per compendium)

δι' ἔλεον, ἀλλ' ἵνα λῃσταῖς με παραδῷς. ἐμερίσαντό μου τὴν 5
φυγὴν θάλασσα καὶ Θήρων· ἡ Ἑρμοκράτους θυγάτηρ ἐπράθην
καί, τὸ τῆς φιλίας μοι βαρύτερον, ἐφιλήθην, ἵνα Χαιρέου ζῶν-
τος ἄλλῳ γαμηθῶ. σὺ δὲ καὶ τούτων ἤδη μοι φθονεῖς· οὐκέτι
γὰρ εἰς Ἰωνίαν με φυγαδεύεις. ξένην μέν, πλὴν Ἑλληνικὴν ἐδί-
δους γῆν, ὅπου μεγάλην εἶχον παραμυθίαν, ὅτι θαλάσσῃ παρα-
κάθημαι· νῦν δὲ ἔξω με τοῦ συνήθους ῥίπτεις ἀέρος καὶ τῆς
πατρίδος ὅλῳ διορίζομαι κόσμῳ. Μίλητον ἀφείλω μου πάλιν, 6
ὡς πρότερον Συρακούσας· ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ἀπάγομαι καὶ
βαρβάροις ἐγκλείομαι μυχοῖς ἡ νησιῶτις, ὅπου μηκέτι θάλασ-
σα. ποίαν ἔτ' ἐλπίσω ναῦν ἐκ Σικελίας καταπλέουσαν; ἀπο- 7
σπῶμαι καὶ τοῦ σοῦ τάφου, Χαιρέα. τίς ἐπενέγκῃ σοι χοάς,
δαῖμον ἀγαθέ; Βάκτρα μοι καὶ Σοῦσα λοιπὸν οἶκος καὶ τάφος.
ἅπαξ, Εὐφρᾶτα, μέλλω σε διαβαίνειν· φοβοῦμαι γὰρ οὐχ οὕτω
τὸ μῆκος τῆς ἀποδημίας ὡς μὴ δόξω τινὶ κἀκεῖ καλή." ταῦτα
ἅμα λέγουσα τὴν γῆν κατεφίλησεν, εἶτα ἐπιβᾶσα τῆς πορθμί-
δος διεπέρασεν. ἦν μὲν οὖν καὶ Διονυσίῳ χορηγία πολλή· πλου- 8
σιώτατα γὰρ ἐπεδείκνυτο τῇ γυναικὶ τὴν παρασκευήν· βασιλι-
κωτέραν δὲ τὴν ὁδοιπορίαν αὐτοῖς παρεσκεύσεν ἡ τῶν ἐπιχω-
ρίων φιλοφρόνησις· δῆμος παρέπεμπεν εἰς δῆμον, καὶ σατρά-
πης παρεδίδου τῷ μεθ' αὐτόν, πάντας γὰρ ἐδημαγώγει τὸ κάλ-
λος. καὶ ἄλλη δέ τις ἐλπὶς ἔθαλπε τοὺς βαρβάρους, ὅτι ἤδη ἡ
γυνὴ μέγα δυνήσεται, καὶ διὰ τοῦτο ἕκαστος ἔσπευδε ξένια δι-
δόναι ἢ πάντως τινὰ χάριν εἰς αὐτὴν ἔχειν ἀποκειμένην.
Καὶ οἱ μὲν ἦσαν ἐν τούτοις· ὁ δὲ Μιθριδάτης δι' Ἀρμενίας **2**
ἐποιεῖτο τὴν πορείαν σφοδροτέραν, μάλιστα μὲν δεδοικὼς μὴ
καὶ τοῦτο ἐπαίτιον αὐτῷ γένηται πρὸς βασιλέως, ὅτι κατ' ἴχνος
ἐπηκολούθει τῇ γυναικί, ἅμα δὲ καὶ σπεύδων προεπιδημῆσαι
καὶ συγκροτῆσαι τὰ πρὸς τὴν δίκην. ἀφικόμενος οὖν εἰς Βαβυ- 2

30 φιλίας F : ἀφιλίας Abresch (cf. 7.5.5) | Χαιρέου ζῶντος Reeve : ζῶντος χαιρέου F || **32sq.** ἐδίδους γῆν Bl. (γῆν iam Rei.) : δίδως τὴν F || **35** ἀφείλω F : ἀφείλου Hirschig post Cob. ad 3.8.7 (cf. 3.3.5) || **38** ἔτ' ἐλπίσω Rei. : εὐελπίσω F || **41** οὕτω scripsi : οὕτως F || **42** τινὶ κἀκεῖ καλή Reeve*, et numerorum et ordinis causa : κἀκεῖ καλή τινι F || **50** ξένια D'O. : ξενίας F || **54** ἐπαίτιον Cob. (cf. Xen. *Anab.* 3.1.5) : αἴτιον F

λῶνα (βασιλεὺς γὰρ αὐτόθι διέτριβεν) ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν ἡσύχασε παρ' ἑαυτῷ· πάντες γὰρ οἱ σατράπαι σταθμοὺς ἔχουσιν ἀποδεδειγμένους· τῆς δ' ὑστεραίας ἐπὶ θύρας ἐλθὼν τὰς βασιλέως, ἠσπάσατο μὲν Περσῶν τοὺς ὁμοτίμους, Ἀρταξάτην δὲ τὸν εὐνοῦχον, ὃς μέγιστος ἦν παρὰ βασιλεῖ καὶ δυνατώτατος, πρῶτον μὲν δώροις ἐτίμησεν, εἶτα "ἀπάγγειλον" εἶπε "βασιλεῖ· 'Μιθριδάτης ὁ σὸς δοῦλος πάρεστιν ἀπολύσασθαι ⟨θέ-
3 λων⟩ διαβολὴν Ἕλληνος ἀνδρὸς καὶ προσκυνῆσαι.'" μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐξελθὼν ὁ εὐνοῦχος ἀπεκρίνατο ὅτι "ἔστι βασιλεῖ βουλομένῳ Μιθριδάτην μηδὲν ἀδικεῖν· κρινεῖ δὲ ἐπειδὰν καὶ Διονύσιος παραγένηται." προσκυνήσας οὖν ὁ Μιθριδάτης ἀπηλλάττετο, μόνος δὲ γενόμενος ἐκάλεσε Χαιρέαν καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸν "ἐγὼ κρίνομαι καὶ ἀποδοῦναί σοι θελήσας Καλλιρόην ἐγκαλοῦμαι· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔγραψας πρὸς τὴν γυναῖκα, Διονύσιος ἐμέ φησι γεγραφέναι καὶ μοιχείας ἀπόδειξιν ἔχειν ὑπολαμβάνει· πέπεισται γὰρ σὲ τεθνάναι, καὶ πεπείσθω
4 μέχρι τῆς δίκης, ἵνα αἰφνίδιοιν ὀφθῇς. ταύτην ἀπαιτῶ σε τῆς εὐεργεσίας τὴν ἀνταμοιβήν· ἀπόκρυψον σεαυτόν· μήτε ἰδεῖν Καλλιρόην μήτ' ἐξετάσαι τι περὶ αὐτῆς καρτέρησον." ἄκων μέν, ἀλλὰ ἐπείθετο Χαιρέας καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο, ἐλείβετο δὲ αὐτοῦ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν· εἰπὼν δὲ "ποιήσω, δέσποτα, ἃ προστάττεις," ἀπῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ κατήγετο μετὰ Πολυχάρμου τοῦ φίλου, καὶ ῥίψας ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος, περιρρηξάμενος τὸν χιτῶνα, ἀμφοτέραις χερσὶ περιελὼν

κόνιν αἰθαλόεσσαν
χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον.

76 sq. ἐλείβετο ...: Xen. *Cyr.* 6.4.3 (cf. Char. 2.5.7) || **82 sq.** Hom. *Il.* 18.23–4 (cf. 1.4.6)

61 δυνατώτατος Her. : δυνατώτερος F || **63** ὁ σὸς Rei. : ὡς F | ἀπολύσασθαι ⟨θέλων⟩ Reeve* || **65** δὲ (vel δὴ) ἐξελθὼν Rei. : διεξελθὼν F || **66** κρινεῖ Cob. ("iudicabit") : κρίνη (sic) F : κρινῇ D'O. in comm., "causam dices" (cf. Pl. *Grg.* 521e, et paulo infr. κρίνομαι [καίομαι F]), vel κρίνῃ (praesens pro futuro) || **69** κρίνομαι Pierson : καίομαι F

εἶτα ἔλεγε κλάων "ἐγγύς ἐσμεν, ὦ Καλλιρόη, καὶ οὐχ ὁρῶμεν
ἀλλήλους. σὺ μὲν οὖν οὐδὲν ἀδικεῖς· οὐ γὰρ οἶδας ὅτι Χαιρέας 5
ζῇ· πάντων δὲ ἀσεβέστατος ἐγώ, μὴ βλέπειν σε κεκελευσμένος,
καὶ ὁ δειλὸς καὶ φιλόζωος μέχρι τοσούτου φέρω τυραννούμε-
νος. σοὶ δὲ εἴ τις τοῦτο προσέταξεν, οὐκ ἂν ἔζησας."

Ἐκεῖνον μὲν οὖν παρεμυθεῖτο Πολύχαρμος, ἤδη δὲ καὶ Διο- 6
νύσιος πλησίον ἐγένετο Βαβυλῶνος καὶ ἡ Φήμη προκατελάμ-
βανε τὴν πόλιν, ἀπαγγέλλουσα πᾶσιν ὅτι παραγίνεται γυνὴ
κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλά τι θεῖον, ὁποίαν ἐπὶ γῆς ἄλλην
ἥλιος οὐχ ὁρᾷ· φύσει δέ ἐστι τὸ βάρβαρον γυναιμανές, ὥστε
πᾶσα οἰκία καὶ πᾶς στενωπὸς ἐπεπλήρωτο τῆς δόξης· ἀνέβαι-
νε δὲ ἡ φήμη μέχρις αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ὥστε καὶ ἤρετο Ἀρ-
ταξάτην τὸν εὐνοῦχον εἰ πάρεστιν ἡ Μιλησία. Διονύσιον δὲ καὶ 7
πάλαι μὲν ἐλύπει τὸ περιβόητον τῆς γυναικὸς (οὐ γὰρ εἶχεν
ἀσφάλειαν), ἐπεὶ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἔμελλεν εἰσιέναι, τότ' ἤδη
καὶ μᾶλλον ἐνεπίμπρατο, στενάξας δὲ ἔφη πρὸς ἑαυτὸν "οὐκ-
έτι ταῦτα Μίλητός ἐστι, Διονύσιε, ἡ σὴ πόλις· κἀκεῖ δὲ τοὺς
ἐπιβουλεύοντας ἐφυλάττου. τολμηρὲ καὶ τοῦ μέλλοντος 8
ἀπροόρατε, εἰς Βαβυλῶνα Καλλιρόην ἄγεις, ὅπου Μιθριδᾶται
τοσοῦτοι; Μενέλαος ἐν τῇ σώφρονι Σπάρτῃ τὴν Ἑλένην οὐκ
ἐτήρησεν, ἀλλὰ παρευδοκίμησε καὶ βασιλέα βάρβαρος ποιμήν·
πολλοὶ Πάριδες ἐν Πέρσαις. οὐχ ὁρᾷς τοὺς κινδύνους, οὐ τὰ
προοίμια; πόλεις ἡμῖν ἀπαντῶσι καὶ θεραπεύουσι σατράπαι.
σοβαρωτέρα γέγονεν ἤδη, καὶ οὔπω βασιλεὺς ἑώρακεν αὐτήν. 9
μία τοίνυν σωτηρίας ἐλπὶς διακρύψαι τὴν γυναῖκα· φυλαχθή-
σεται γάρ, ἂν δυνηθῇ λαθεῖν." ταῦτα λογισάμενος ἵππου μὲν
ἐπέβη, τὴν δὲ Καλλιρόην εἴασεν ἐπὶ τῆς ἁρμαμάξης καὶ συν-
εκάλυψε τὴν σκηνήν. τάχα δ' ἂν καὶ προεχώρησεν ὅπερ ἤθε-
λεν, εἰ μὴ συνέβη τι τοιοῦτον.

Ἧκον παρὰ Στάτειραν τὴν γυναῖκα τὴν βασιλέως τῶν ἐνδο- 3
ξοτάτων Περσῶν αἱ γυναῖκες καί τις εἶπεν ἐξ αὐτῶν "ὦ δέσποι-

110 ἐπὶ τῆς ἁρμαμάξης ... : Xen. *Cyr.* 6.4.11 (cf. Char. 5.3.10)

94 ἀνέβαινε Cob. : διέβαινε F || **103** μενέλαος F : Μενέλεως Her. (cf. 2.6.1) || **108** διακρύψαι scripsi : διακλέψαι F

να, γύναιον Ἑλληνικὸν ἐπιστρατεύεται ταῖς ἡμετέραις †οἰκίαις·
ὃ† καὶ πάλαι μὲν πάντες ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει, κινδυνεύει
δὲ ἐφ' ἡμῶν ἡ δόξα τῶν Περσίδων γυναικῶν καταλυθῆναι. φέρ'
οὖν σκεψώμεθα πῶς μὴ παρευδοκιμηθῶμεν ὑπὸ τῆς ξένης."
2 ἐγέλασεν ἡ βασιλὶς ἀπιστοῦσα τῇ φήμῃ, ἅμα δὲ εἶπεν "ἀλαζό-
νες εἰσὶν Ἕλληνες καὶ πτωχοὶ καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ μικρὰ θαυ-
μάζουσι μεγάλως. οὕτως φημίζουσι Καλλιρόην καλὴν ὡς καὶ
Διονύσιον πλούσιον. μία τοίνυν ἐξ ἡμῶν, ἐπειδὰν εἰσίῃ, φανήτω
3 μετ' αὐτῆς, ἵνα ἀποσβέσῃ τὴν πενιχράν τε καὶ δούλην." προσ-
εκύνησαν πᾶσαι τὴν βασιλίδα καὶ τῆς γνώμης ἀπεθαύμασαν
καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ἀνεβόησαν "εἴθε δυ-
νατὸν ἦν ὀφθῆναι σέ, δέσποινα·" εἶτα διεχέθησαν αἱ γνῶμαι
4 καὶ τὰς ἐνδοξοτάτας ὠνόμαζον ἐπὶ κάλλει. χειροτονία δὲ ἦν ὡς
ἐν θεάτρῳ, καὶ προεκρίθη Ῥοδογούνη, θυγάτηρ μὲν Ζωπύρου,
γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, μέγα τι χρῆμα ⟨κάλλους⟩ καὶ περιβόητον·
οἷον τῆς Ἰωνίας Καλλιρόη, τοιοῦτο τῆς Ἀσίας ἡ Ῥοδογούνη.
λαβοῦσαι δὲ αὐτὴν αἱ γυναῖκες ἐκόσμουν, ἑκάστη τι παρ' αὐ-
τῆς συνεισφέρουσα εἰς κόσμον· ἡ δὲ βασιλὶς ἔδωκε περιβρα-
χιόνια καὶ ὅρμον.
5 Ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὸν ἀγῶνα καλῶς αὐτὴν κατεσκεύασαν, ὡς
δῆθεν εἰς ἀπάντησιν Καλλιρόης παρεγίνετο· καὶ γὰρ εἶχε πρό-
φασιν οἰκείαν, ἐπειδή⟨περ⟩ ἦν ἀδελφὴ Φαρνάκου τοῦ γράψαν-
6 τος βασιλεῖ περὶ Διονυσίου. ἐξεχεῖτο δὲ πᾶσα Βαβυλὼν ἐπὶ τὴν
θέαν καὶ τὸ πλῆθος ἐστενοχώρει τὰς πύλας. ἐν δὲ τῷ περιφαν-
εστάτῳ παραπεμπομένη βασιλικῶς ἡ Ῥοδογούνη περιέμενεν·
εἱστήκει δὲ ἁβρὰ καὶ θρυπτομένη καὶ ὡς προκαλουμένη, πάν-
τες δὲ εἰς αὐτὴν ἀπέβλεπον καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους "νε-
7 νικήκαμεν· ἡ Περσὶς ἀποσβέσει τὴν ξένην. εἰ δύναται, συγκρι-
θήτω· μαθέτωσαν Ἕλληνες ὅτι εἰσὶν ἀλαζόνες." ἐν τούτῳ δὲ
ἐπῆλθεν ὁ Διονύσιος καὶ μηνυθέντος αὐτῷ τὴν Φαρνάκου συγ-
γενίδα παρεῖναι, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου προσῆλθεν

115sq. οἰκίας· ὃ καὶ F (καὶ per compendium) : οἰκίαις, [ὃ] καὶ Cob. : οἰκείαις, ἃς καὶ Bl. : post ὃ, lacunam stat. Jakob : an οἰκίαις· ἡμᾶς? || **116** πάντες ⟨ἡμᾶς⟩ Cob. || **129** ⟨κάλλους⟩ Her. (cf. Xen. Eph. 1.1.1) || **134** καλῶς F : κάλλους Pierson || **136** ἐπειδή⟨περ⟩ Jackson* (cf. 7.5.6 et fort. 6.9.5) || **145** ἀπὸ Cob. : ἐκ F

αὐτῇ φιλοφρονούμενος. ἐκείνη δὲ ὑπερυθριῶσα "θέλω" φησὶ 8
"τὴν ἀδελφὴν ἀσπάσασθαι," καὶ ἅμα τῇ ἁρμαμάξῃ προσῆλ-
θεν. οὔκουν δυνατὸν ἦν αὐτὴν ἔτι μένειν κεκαλυμμένην, ἀλλὰ
Διονύσιος ἄκων μὲν καὶ στένων ὑπ' αἰδοῦς τὴν Καλλιρόην προ-
ελθεῖν ἠξίωσεν· ἅμα δὲ πάντες οὐ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλλὰ
καὶ τὰς ψυχὰς ἐξέτειναν καὶ μικροῦ δεῖν ἐπ' ἀλλήλους κατέπε-
σον, ἄλλος πρὸ ἄλλου θέλων ἰδεῖν καὶ ὡς δυνατὸν ἐγγυτάτω
γενέσθαι. ἐξέλαμψε δὲ τὸ Καλλιρόης πρόσωπον, καὶ μαρμαρυ- 9
γὴ κατέσχε τὰς ἁπάντων ὄψεις, ὥσπερ ἐν νυκτὶ βαθείᾳ πολλοῦ
φωτὸς αἰφνίδιον φανέντος· ἐκπλαγέντες δὲ οἱ βάρβαροι προσ-
εκύνησαν καὶ οὐδεὶς ἐδόκει Ῥοδογούνην παρεῖναι. συνῆκε δὲ
καὶ ἡ Ῥοδογούνη τῆς ἥττης, καὶ μήτε ἀπελθεῖν δυναμένη μήτε
βλέπεσθαι θέλουσα ὑπέδυ τὴν σκηνὴν μετὰ τῆς Καλλιρόης,
παραδοῦσα αὑτὴν τῷ κρείττονι φέρειν. ἡ μὲν ἁρμάμαξα 10
προῄει συγκεκαλυμμένη, οἱ δὲ ἄνθρωποι, μηκέτι ἔχοντες Καλ-
λιρόην ὁρᾶν, κατεφίλουν τὸν δίφρον. βασιλεὺς δὲ ὡς ἤκουσεν
ἀφῖχθαι Διονύσιον, ἐκέλευσεν Ἀρταξάτην τὸν εὐνοῦχον ἀπαγ-
γεῖλαι πρὸς αὐτὸν "ἐχρῆν μέν σε κατηγοροῦντα ἀνδρὸς ἀρχὴν
μεγάλην πεπιστευμένου μὴ βραδύνειν· ἀφίημι δέ σοι τὴν αἰτί-
αν, ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐβάδιζες. ἐγὼ δὲ νῦν μὲν ἑορτὴν ἄγω καὶ 11
πρὸς ταῖς θυσίαις εἰμί· τριακοστῇ δὲ ὕστερον ἡμέρᾳ τῆς δίκης
ἀκροάσομαι." προσκυνήσας ὁ Διονύσιος ἀπηλλάγη.
Παρασκευὴ οὖν ἐντεῦθεν ἐγίνετο ἐπὶ τὴν δίκην παρ' ἑκατέ- **4**
ρων ὥσπερ ἐπὶ πόλεμον τὸν μέγιστον. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος
τῶν βαρβάρων καὶ ὅσον μὲν ἦν σατραπικὸν Μιθριδάτῃ προσ-
έθετο· καὶ γὰρ ἦν ἀνέκαθεν ἐκ Βάκτρων, εἰς Καρίαν δὲ ὕστερον
μετῳκίσθη· Διονύσιος δὲ τὸ δημοτικὸν εἶχεν εὔνουν· ἐδόκει γὰρ
ἀδικεῖσθαι παρὰ τοὺς νόμους εἰς γυναῖκα ἐπιβουλευθείς, καὶ ὃ
μεῖζόν ἐστι, τοιαύτην. οὐ μὴν οὐδ' ἡ γυναικωνῖτις ἡ Περσῶν 2
ἀμέριμνος ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα διῃρέθησαν αἱ σπουδαί· τὸ

161 κατεφίλουν ... : Xen. *Cyr.* 6.4.10 (cf. Char. 5.2.9)

148 ἀλλὰ Cob. : ἀλλ' ὁ F || **149** ἄκων μὲν Bl. : μὲν ἄκων F || **159** μὲν ⟨οὖν⟩ Cob. || **166sq.** τῆς δίκης ἀκροάσομαι Jackson* : ἀκροάσομαι τῆς δίκης F || **170** προσέθετο F : προσετίθετο Cob.

μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' εὐμορφίᾳ μέγα φρονοῦν ἐφθόνει τῇ Καλλι-
ρόῃ καὶ ἤθελεν αὐτὴν ἐκ τῆς δίκης ὑβρισθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος
ταῖς οἰκείαις φθονοῦσαι τὴν ξένην εὐδοκιμῆσαι συνηύχοντο.
3 τὴν νίκην δὲ ἑκάτερος αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχειν ὑπελάμβανε·
Διονύσιος μὲν θαρρῶν ταῖς ἐπιστολαῖς αἷς ἔγραψε Μιθριδάτης
πρὸς Καλλιρόην ὀνόματι Χαιρέου (ζῆν γὰρ οὐδέποτε Χαιρέαν
προσεδόκα), Μιθριδάτης δὲ Χαιρέαν ἔχων δεῖξαι πέπειστο
†ἁγνὸν εἶναι μὴ† δύνασθαι. προσεποιεῖτο δὲ δεδιέναι καὶ συν-
ηγόρους παρεκάλει, ἵνα διὰ τὸ ἀπροσδόκητον λαμπροτέραν
4 τὴν ἀπολογίαν ποιήσηται. ταῖς δὲ τριάκοντα ἡμέραις Πέρσαι
καὶ Περσίδες οὐδὲν ἕτερον διελάλουν ἢ τὴν δίκην ταύτην,
ὥστε, εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, ὅλη [ἡ] Βαβυλὼν δικαστήριον ἦν.
ἐδόκει δὲ πᾶσιν ἡ προθεσμία μακρὰ καὶ οὐ τοῖς ἄλλοις μόνον
ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ βασιλεῖ. ποῖος ἀγὼν Ὀλυμπικὸς ἢ νύκτες
Ἐλευσίνιαι προσδοκίαν τοσαύτης ἔσχον σπουδῆς;
5 Ἐπεὶ δὲ ἧκεν ἡ κυρία τῶν ἡμερῶν, ἐκαθέσθη βασιλεύς. ἔστι
δὲ οἶκος ἐν τοῖς βασιλείοις ἐξαίρετος, ἀποδεδειγμένος εἰς δι-
καστήριον, μεγέθει καὶ κάλλει διαφέρων· ἔνθα μέσος μὲν ὁ
θρόνος κεῖται βασιλεῖ, παρ' ἑκάτερα δὲ τοῖς φίλοις καὶ ⟨ὅσοι⟩
τοῖς ἀξιώμασι καὶ ταῖς ἀρεταῖς ὑπάρχουσιν ἡγεμόνες ἡγεμό-
6 νων. περιεστᾶσι δὲ κύκλῳ τοῦ θρόνου λοχαγοὶ καὶ ταξίαρχοι
καὶ τῶν βασιλέως ἐξελευθέρων τὸ ἐντιμότατον, ὥστε ἐπ' ἐκεί-
νου τοῦ συνεδρίου καλῶς ἂν εἴποι τις
"οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο."
7 παράγονται δὲ οἱ δικαζόμενοι μετὰ σιγῆς καὶ δέους. τότε οὖν
ἕωθεν μὲν πρῶτος ἧκε Μιθριδάτης, δορυφορούμενος ὑπὸ φί-
λων καὶ συγγενῶν, οὐ πάνυ τι λαμπρὸς οὐδὲ φαιδρός, ἀλλ', ὡς

199 Hom. *Il.* 4.1

181 οὐδέποτε F : οὐδέπω Gasda || **183** ἁγνὸν εἶναι μὴ F : ἁλῶναι μὴ Cob. 1873 : δεινὸν εἶναι μὴ Rei., ut videtur ("mali sibi accidere nihil posse") : ⟨γὰρ Διονύσιον⟩ ἀγνοεῖν καὶ μη⟨δὲν⟩ Bl. post D'O. || **187** [ἡ] Reeve || **190** τοσαύτης D'O. : τοσαύτην F || **194** καὶ ⟨ὅσοι⟩ Abresch : καὶ F : οἳ Bl. || **195** ὑπάρχουσιν F : ὑπερέχουσιν Abresch || **200** δικαζόμενοι Bl. : καθεζόμενοι F, nempe e καθήμενοι ortum, sed de reo dicitur παράγεσθαι

ὑπεύθυνος, ἐλεεινός· ἐπηκολούθει δὲ καὶ Διονύσιος Ἑλληνικῷ
σχήματι Μιλησίαν στολὴν ἀμπεχόμενος, τὰς ἐπιστολὰς τῇ χει-
ρὶ κατέχων. ἐπεὶ δὲ εἰσήχθησαν, προσεκύνησαν. ἔπειτα βασι- 8
λεὺς ἐκέλευσε τὸν γραμματέα τὰς ἐπιστολὰς ἀναγνῶναι, τήν
τε Φαρνάκου καὶ ἣν ἀντέγραψεν αὐτός, ἵνα μάθωσιν οἱ συνδι-
κάζοντες πῶς εἰσῆκται τὸ πρᾶγμα. ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπι-
στολῆς ἔπαινος ἐξερράγη πολὺς τὴν σωφροσύνην καὶ δικαιο-
σύνην θαυμαζόντων τὴν βασιλέως. σιωπῆς δὲ γενομένης ἔδει 9
μὲν ἄρξασθαι τοῦ λόγου Διονύσιον τὸν κατήγορον, καὶ πάντες
εἰς ἐκεῖνον ἀπέβλεψαν· ἔφθη δὲ Μιθριδάτης· "οὐ προλαμβά-
νω" φησί, "δέσποτα, τὴν ἀπολογίαν, ἀλλ' οἶδα τὴν τάξιν· δεῖ
δὲ πρὸ τῶν λόγων ἅπαντας παρεῖναι τοὺς ἀναγκαίους ἐν τῇ
δίκῃ· ποῦ τοίνυν ἡ γυνή, περὶ ἧς ἡ κρίσις; ἔδοξας δ' αὐτὴν
ἀναγκαίαν διὰ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἔγραψας παρεῖναι, καὶ πάρ-
εστι. μὴ οὖν Διονύσιος ἀποκρυπτέτω τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν αἰ- 10
τίαν ὅλου τοῦ πράγματος." πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο Διονύσιος
"καὶ τοῦτο μοιχοῦ παράγειν εἰς ὄχλον ἀλλοτρίαν γυναῖκα οὐ
θέλοντος ἀνδρός, οὔτε ἐγκαλοῦσαν οὔτε ἐγκαλουμένην αὐτήν.
εἰ μὲν οὖν διεφθάρη, ὡς ὑπεύθυνον ἔδει παρεῖναι· νῦν δὲ σὺ 11
ἐπεβούλευσας ἀγνοούσῃ, καὶ οὔτε μάρτυρι χρῶμαι τῇ γυναικὶ
οὔτε συνηγόρῳ. τί οὖν ἀναγκαῖον παρεῖναι τὴν κατ' οὐδὲν μετ-
έχουσαν τῆς δίκης;" ταῦτα δικανικῶς μὲν εἶπεν ὁ Διονύσιος,
πλὴν οὐδένα ἔπειθεν· ἐπεθύμουν γὰρ πάντες Καλλιρόην ἰδεῖν.
αἰδουμένου δὲ κελεῦσαι βασιλέως πρόφασιν ἔσχον οἱ φίλοι τὴν 12
ἐπιστολήν· ἐκλήθη γὰρ ὡς ἀναγκαία. "πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον"
ἔφη τις "ἐξ Ἰωνίας μὲν ἐλθεῖν, ἐν Βαβυλῶνι δὲ οὖσαν ὑστε-
ρεῖν;" ἐπεὶ τοίνυν ὡρίσθη καὶ Καλλιρόην παρεῖναι, οὐδὲν αὐτῇ 13
προειρηκὼς ὁ Διονύσιος, ἀλλὰ μέχρι παντὸς ἀποκρυψάμενος
τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Βαβυλῶνα ὁδοῦ, φοβηθεὶς αἰφνίδιον εἰσ-
αγαγεῖν εἰς δικαστήριον οὐδὲν εἰδυῖαν (εἰκὸς γὰρ ἦν καὶ ἀγα-
νακτῆσαι τὴν γυναῖκα ὡς ἐξηπατημένην) εἰς τὴν ὑστεραίαν
ὑπερέθετο τὴν δίκην.

Καὶ τότε μὲν οὕτως διελύθησαν· ἀφικόμενος δὲ εἰς τὴν οἰκί- 5

206 ἐκέλευσε Cob. : ἐκέλευε F || **212** ἔφθη Jackson* : ἔφη F || **214** πρὸ Lobeck : πρῶτον F

αν ὁ Διονύσιος, οἷα δὴ φρόνιμος ἀνὴρ καὶ πεπαιδευμένος, λό-
γους τῇ γυναικὶ προσήνεγκεν ὡς ἐν τοιούτοις πιθανωτάτους,
ἐλαφρῶς τε καὶ πράως ἕκαστα διηγούμενος. οὐ μὴν ἀδακρυτί
γε ἤκουεν ἡ Καλλιρόη, πρὸς τὸ ὄνομα δὲ τὸ Χαιρέου πολλὰ
2 ἀνέκλαυσε καὶ πρὸς τὴν δίκην ἐδυσχέραινε. "τοῦτο γάρ" φησὶ
"μόνον ἔλιπέ μου ταῖς συμφοραῖς, εἰσελθεῖν εἰς δικαστήριον.
τέθνηκα, [καὶ] κεκήδευμαι, τετυμβωρύχημαι, πέπραμαι, δεδού-
λευκα· ἰδού, Τύχη, καὶ κρίνομαι. οὐκ ἤρκει σοι διαβαλεῖν ἀδί-
κως με πρὸς Χαιρέαν, ἀλλ' ἔδωκάς μοι παρὰ Διονυσίῳ μοιχεί-
3 ας ὑπόθεσιν. τότε μου τὴν διαβολὴν ἐπόμπευσας τάφῳ, νῦν δὲ
βασιλικῷ δικαστηρίῳ. διήγημα καὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης
γέγονα. ποίοις ὀφθαλμοῖς ὄψομαι τὸν δικαστήν; ποίων ἀκοῦσαί
με δεῖ ῥημάτων; κάλλος ἐπίβουλον, εἰς τοῦτο μόνον ὑπὸ τῆς
4 φύσεως δοθέν, ἵνα μου †πλησθήσῃ τῶν διαβολῶν. Ἑρμοκρά-
τους θυγάτηρ κρίνεται καὶ τὸν πατέρα συνήγορον οὐκ ἔχει· οἱ
μὲν [γὰρ] ἄλλοι ἐπὰν εἰς δικαστήριον εἰσίωσιν, εὔνοιαν εὔχον-
ται καὶ χάριν, ἐγὼ δὲ φοβοῦμαι μὴ ἀρέσω τῷ δικαστῇ."
5 Τοιαῦτα ὀδυρομένη τὴν ἡμέραν ὅλην ἀθύμως διήγαγε καὶ
μᾶλλον ἐκείνης Διονύσιος· νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης ὄναρ ἔβλεπεν
αὑτὴν ἐν Συρακούσαις παρθένον εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης τέμενος
εἰσιοῦσαν κἀκεῖθεν ἐπανιοῦσαν, ὁρῶσαν Χαιρέαν καὶ τὴν τῶν
γάμων ἡμέραν, ἐστεφανωμένην τὴν πόλιν ὅλην καὶ προπεμπο-
μένην αὑτὴν ὑπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμ-
6 φίου. μέλλουσα δὲ καταφιλεῖν Χαιρέαν ἐκ τῶν ὕπνων ἀνέθορε
καὶ καλέσασα Πλαγγόνα (Διονύσιος γὰρ ἔφθη προεξαναστάς,
ἵνα μελετήσῃ τὴν δίκην) τὸ ὄναρ διηγεῖτο. καὶ ἡ Πλαγγὼν ἀπ-
εκρίνατο "θάρρει, δέσποινα, καὶ χαῖρε· καλὸν ἐνύπνιον εἶδες·
πάσης ἀπολυθήσῃ φροντίδος· ὥσπερ γὰρ ὄναρ ἔδοξας, οὕτως
7 καὶ ὕπαρ. ἄπιθι εἰς τὸ βασιλέως δικαστήριον ὡς ἱερὸν Ἀφρο-
δίτης, ἀναμνήσθητι σαυτῆς, ἀναλάμβανε τὸ κάλλος τὸ νυμφι-

242 [καὶ] Jackson (cf. 3.8.9) || **247** ποίων Bl. : οἵων F || **249** ἵνα μου πλησθήσῃ F : an ἵνα ὄνομα μου πλησθῇ? Renehan : ἵνα μου πλησθῇ γῆ Goold post Morel : ἵν' ἀναπλήσῃ με Cob. : F retinet dubitanter Bl., conferens 6.5.10 μὴ ... διαβαλεῖ || **251** [γὰρ] Richards : οὖν Cob. || **262** χαῖρε Rei. : χαιρέα F

κόν.” [καὶ] ταῦτα ἅμα λέγουσα ἐνέδυε καὶ ἐκόσμει τὴν Καλλι-
ρόην, ἡ δὲ αὐτομάτως ψυχὴν εἶχεν ἱλαράν, ὥσπερ προμαντευο-
μένη τὰ μέλλοντα.
Ἕωθεν οὖν ὠθισμὸς ἦν περὶ τὰ βασίλεια καὶ μέχρις ἔξω 8
πλήρεις οἱ στενωποί· πάντες γὰρ συνέτρεχον τὸ μὲν δοκεῖν
ἀκροαταὶ τῆς δίκης, τὸ δὲ ἀληθὲς Καλλιρόης θεαταί· τοσούτῳ
δὲ ἔδοξε κρείττων ἑαυτῆς, ὅσῳ τὸ πρότερον τῶν ἄλλων γυναι-
κῶν. εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ δικαστήριον, οἵαν ὁ θεῖος ποιητὴς τὴν 9
Ἑλένην ἐπιστῆναί φησι τοῖς

ἀμφὶ Πρίαμον ⟨καὶ⟩ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην

δημογέρουσιν· ὀφθεῖσα δὲ θάμβος ἐποίησε καὶ σιωπήν,

πάντες δ’ ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι·

καὶ εἴγε Μιθριδάτην ἔδει πρῶτον εἰπεῖν, οὐκ ἂν ἔσχε φωνήν.
ὥσπερ γὰρ ἐπὶ †τι θαῦμα ἐρωτικὸν τὴν παλαιὰν ἐπιθυμίαν†
σφοδροτέραν αὖθις ἐλάμβανε πληγήν.
Ἤρξατο δὲ Διονύσιος τῶν λόγων οὕτως· “χάριν ἔχω σοι τῆς **6**
τιμῆς, βασιλεῦ, ἣν ἐτίμησας κἀμὲ καὶ ⟨τὴν τῆσδε⟩ σωφροσύνην
καὶ τοὺς πάντων γάμους· οὐ γὰρ περιεῖδες ἄνδρα ἰδιώτην ἐπι-
βουλευθέντα ὑπὸ ἡγεμόνος, ἀλλὰ ἐκάλεσας, ἵνα ἐπ’ ἐμοῦ μὲν
ἐκδικήσῃς τὴν ἀσέλγειαν καὶ ὕβριν, ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ κωλύσῃς.
μείζονος δὲ τιμωρίας ἄξιον τὸ ἔργον γέγονε καὶ διὰ τὸν ποιή- 2
σαντα. Μιθριδάτης γάρ, οὐκ ἐχθρὸς ὢν ἀλλὰ ξένος καὶ φίλος,
ἐπεβούλευσέ μοι, καὶ οὐκ εἰς ἄλλο τι τῶν κτημάτων, ἀλλὰ εἰς
τὸ τιμιώτερον ἐμοὶ σώματός τε καὶ ψυχῆς, τὴν γυναῖκα· ὃν ἐ- 3
χρῆν, εἰ καί τις ἄλλος ἐπλημμέλησεν εἰς ἡμᾶς, αὐτὸν βοηθεῖν,
εἰ καὶ μὴ δι’ ἐμὲ τὸν φίλον, ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν βασιλέα. σὺ γὰρ

275 Hom. *Il.* 3.146 || **277** Hom. *Od.* 1.366 = 18.213

266 [καὶ] Her. (cf. 3.2.3, 5.1.7, 6.3.3, 6.7.10) || **270** τὸ scripsi post D’O. : τῷ F || **275** ⟨καὶ⟩ Her. ex Hom. || **279** τι θαῦμα ἐρωτικὸν τὴν παλαιὰν ἐπιθυμίαν F : τραύματι παλαιῷ Jackson* (cf. 8.5.6) (τραῦμα pro θαῦμα iam Rei.) : [τι] τραῦμα ἐρωτικὸν [τὴν παλαιὰν ἐπιθυμίαν] Renehan : [τι] τραῦμα [ἐρωτικὸν] τὴν παλαιὰν ἐπιθυμίαν Cob. : τι τραῦμα παλαιὸν τὴν ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν Her. || **282** ⟨τὴν τῆσδε⟩ Jackson || **288** ἐπεβούλευσέ μοι Cob. : ἐπίβουλος ἐμοί F

ἐνεχείρισας αὐτῷ τὴν μεγίστην ἀρχήν, ἧς ἀνάξιος φανεὶς κατ-
4 ῄσχυνε, μᾶλλον δὲ προέδωκε, τὸν πιστεύσαντα τὴν ἀρχήν. τὰς
μὲν οὖν δεήσεις τὰς Μιθριδάτου καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν
παρασκευήν, ὅση χρῆται πρὸς τὸν ἀγῶνα, ⟨καὶ⟩ ὅτι οὐκ ἐξ
ἴσου καθεστήκαμεν, οὐδὲ αὐτὸς ἀγνοῶ· θαρρῶ δέ, βασιλεῦ, τῇ
σῇ δικαιοσύνῃ [καὶ τοῖς γάμοις] καὶ τοῖς νόμοις, οὓς ὁμοίως σὺ
5 πᾶσι τηρεῖς. εἰ γὰρ μέλλεις αὐτὸν ἀφιέναι, πολὺ βέλτιον ἦν
μηδὲ καλέσαι· τότε μὲν γὰρ ἐφοβοῦντο πάντες, ὡς κολασθη-
σομένης τῆς ἀσελγείας, ἐὰν εἰς κρίσιν εἰσέλθῃ· καταφρονήσει
δὲ λοιπόν, ἐάν ⟨τις⟩ κριθεὶς παρὰ σοὶ μὴ κολασθῇ. ὁ δὲ ἐμὸς
λόγος σαφής ἐστι καὶ σύντομος. ἀνήρ εἰμι Καλλιρόης ταύτης,
ἤδη δὲ ἐξ αὐτῆς καὶ πατήρ, γήμας οὐ παρθένον, ἀλλὰ ἀνδρὸς
πρότε⟨ρον ἑτέ⟩ρου γενομένην, Χαιρέου τοὔνομα, πάλαι
6 τεθνεῶτος, οὗ καὶ τάφος ἐστὶ παρ' ἡμῖν. Μιθριδάτης οὖν ἐν
Μιλήτῳ γενόμενος καὶ θεασάμενός μου τὴν γυναῖκα διὰ τὸ τῆς
ξενίας δίκαιον, τὰ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔπραξεν οὔτε ὡς φίλος οὔτε
ὡς ἀνὴρ σώφρων καὶ κόσμιος, ὁποίους σὺ εἶναι βούλει τοὺς τὰς
σὰς πόλεις ἐγκεχειρισμένους, ἀλλ' ἀσελγὴς ὤφθη καὶ τυραννι-
7 κός. ἐπιστάμενος δὲ τὴν σωφροσύνην καὶ φιλανδρίαν τῆς γυ-
ναικὸς λόγοις μὲν ἢ χρήμασι πεῖσαι αὐτὴν ἀδύνατον ἔδοξε,
τέχνην δὲ ἐξεῦρεν ἐπιβουλῆς, ὡς ᾤετο, πιθανωτάτην· τὸν γὰρ
πρότερον αὐτῆς ἄνδρα Χαιρέαν ὑπεκρίνατο ζῆν καὶ πλάσας
ἐπιστολὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῷ ἐκείνου πρὸς Καλλιρόην ἔπεμψε
8 διὰ δούλων. ἡ δὲ σὴ Τύχη, βασιλεῦ, †ἄξιον ὄντα κατέστησε†
καὶ ⟨ἡ⟩ πρόνοια τῶν ἄλλων θεῶν φανερὰς ἐποίησε τὰς ἐπι-
στολάς· τοὺς γὰρ δούλους μετὰ τῶν ἐπιστολῶν ἔπεμψε πρὸς

295 ⟨καὶ⟩ Cob. || **297** [καὶ τοῖς γάμοις] Cob. | σὺ Cob. : οὐ F || **299** γὰρ ⟨ἂν⟩ Zankogiannes, sed cf. 5.10.6 || **301** ⟨τις⟩ Bl. || **304** πρότε⟨ρον ἑτέ⟩ρου Cob. : προτέρου F || **308** σὺ εἶναι βούλει Jackson* : σὺ βούλει εἶναι F || **315** σὴ F : σε Rei. (cf. Rohde *Gr. Rom.*[1] 492 n. 4) : [σὴ] Jakob : σή (Τύχη vocative) Bl. (sed de 'Fortuna Caesaris' agi videtur) | βασιλεῦ F : ⟨βασκανία⟩ βασιλέα Bl. | ἄξιον ὄντα κατέστησε F : ἀξίως ταῦτα κατέστησε Beck : αἴτιον ὄντα κατέστησε Gasda : ἄξιον ὄντα κατέδειξεν Zankogiannes : αἴτιον ὄντα κατήλεγξε Jakob : ἄξιον ὄντα ⟨κριτήν σε⟩ κατέστησε Richards (sed vocabulum δικαστής de rege ubique usurpat Char.) : locus nondum sanatus || **316** ⟨ἡ⟩ Her. | ἐπιστολάς F : ἐπιβουλὰς Rei.

ἐμὲ Βίας ὁ στρατηγὸς Πριηνέων, ἐγὼ δὲ φωράσας ἐμήνυσα τῷ
σατράπῃ Λυδίας καὶ Ἰωνίας Φαρνάκῃ, ἐκεῖνος δὲ σοί.
"Τὸ μὲν διήγημα εἴρηκα τοῦ πράγματος, περὶ οὗ δικάζεις· αἱ 9
δὲ ἀποδείξεις ἄφυκτοι· δεῖ γὰρ δυοῖν θάτερον, ἢ Χαιρέαν ζῆν,
ἢ Μιθριδάτην ἠλέγχθαι μοιχόν. καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτο δύναται
λέγειν, ὅτι τεθνηκέναι Χαιρέαν ἠγνόει· τούτου γὰρ ἐν Μιλήτῳ
παρόντος ἐχώσαμεν ἐκείνῳ τὸν τάφον, καὶ συνεπένθησεν ἡμῖν.
ἀλλ' ὅταν μοιχεῦσαι θέλῃ Μιθριδάτης, ἀνίστησι τοὺς νεκρούς. 10
παύομαι τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνούς, ἣν οὗτος διὰ τῶν ἰδίων δού-
λων ἔπεμψεν εἰς Μίλητον ἐκ Καρίας. λέγε λαβών· 'Χαιρέας
ζῶ.' τοῦτο ἀποδειξάτω Μιθριδάτης καὶ ἀφείσθω. λόγισαι δέ,
βασιλεῦ, ὡς ἀναίσχυντός ἐστι μοιχός, ὅπου καὶ νεκροῦ κατα-
ψεύδεται."
Ταῦτα εἰπὼν ὁ Διονύσιος παρώξυνε τοὺς ἀκούοντας καὶ εὐ- 11
θὺς εἶχε τὴν ψῆφον. θυμωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς Μιθριδάτην
πικρὸν καὶ σκυθρωπὸν ἀπέβλεψε.
Μηδὲν οὖν καταπλαγεὶς ἐκεῖνος "δέομαί σου" φησί, "βασι- 7
λεῦ, δίκαιος γὰρ εἶ καὶ φιλάνθρωπος, μὴ καταγνῷς μου, πρὶν
ἀκούσῃς τῶν λόγων ἑκατέρωθεν, μηδὲ ἄνθρωπος Ἕλλην, παν-
ούργως συνθεὶς κατ' ἐμοῦ ψευδεῖς διαβολάς, πιθανώτερος γέ-
νηται παρὰ σοὶ τῆς ἀληθείας. συνίημι δὲ ὅτι βαρεῖ με πρὸς 2
ὑποψίαν τὸ κάλλος τῆς γυναικός· οὐδενὶ γὰρ ἄπιστον φαίνεται
θελῆσαί τινα Καλλιρόην διαφθεῖραι. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἄλλον
βίον ἔζηκα σωφρόνως καὶ πρώτην ταύτην ἔσχηκα διαβολήν· εἰ
δέ γε καὶ ἀκόλαστος καὶ ἀσελγὴς ἐτύγχανον, ἐποίησεν ἄν με
βελτίω τὸ παρὰ σοῦ τοσαύτας πόλεις πεπιστεῦσθαι. τίς οὕτως 3
ἐστὶν ἀνόητος, ἵνα ἕληται τὰ τηλικαῦτα ἀγαθὰ μιᾶς ἡδονῆς
ἕνεκεν ἀπολέσαι καὶ ταύτης αἰσχρᾶς; εἰ δὲ ἄρα τι καὶ συνῄδειν
ἐμαυτῷ πονηρόν, ἐδυνάμην καὶ παραγράψασθαι τὴν δίκην·
Διονύσιος γὰρ οὐχ ὑπὲρ γυναικὸς ἐγκαλεῖ κατὰ νόμους αὐτῷ
γαμηθείσης, ἀλλὰ πωλουμένην ἠγόρασεν αὐτήν· ὁ δὲ τῆς μοι-

329 ὡς scripsi post Bl. : πῶς hic et 6.7.1 F, sed his tantum locis ita repe-
ritur apud Char. || **334** οὖν F : δὲ Cob. || **336** ⟨ἂν⟩ ἀκούσῃς Cob., sed cf. 7.4.2 ||
338 συνίημι Rei. : σύνειμι F || **341** ἔζηκα Naber (cf. 3.8.9) : ἔζησα F

4 χείας νόμος οὐκ ἔστιν ἐπὶ δούλων. ἀναγνώτω σοι πρῶτων τὸ
γραμμάτιον τῆς ἀπελευθερώσεως, εἶτα τότε γάμον εἰπάτω. γυ-
ναῖκα τολμᾷς ὀνομάζειν, ἣν ἀπέδοτό σοι ταλάντου Θήρων ὁ
λῃστής, κἀκεῖνος ἁρπάσας ἐκ τάφου; ‘ἀλλὰ’ φησὶν ‘ἐλευθέραν
οὖσαν ἐπριάμην.’ οὐκοῦν ἀνδραποδιστὴς εἶ σὺ καὶ οὐκ ἀνήρ.
5 πλὴν ὡς ἀνδρὶ νῦν ἀπολογήσομαι. γάμον νόμιζε τὴν πρᾶσιν καὶ
προῖκα τὴν τιμήν· Μιλησία σήμερον ἡ Συρακοσία δοξάτω.
μάθε, δέσποτα, ὅτι Διονύσιον οὔτε ὡς ἄνδρα οὔτε ὡς κύριον
ἠδίκηκα. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ γενομένην, ἀλλ’ ὡς μέλλουσαν
μοιχείαν ἐγκαλεῖ, καὶ πρᾶξιν οὐκ ἔχων εἰπεῖν ἀναγινώσκει
6 γραμμάτια κενά. τὰς δὲ τιμωρίας οἱ νόμοι τῶν ἔργων λαμβά-
νουσι. προφέρεις ἐπιστολήν. ἐδυνάμην εἰπεῖν ‘οὐ γέγραφα· χεῖ-
ρα ἐμὴν οὐκ ἔχεις· Καλλιρόην Χαιρέας ζητεῖ· κρῖνε τοίνυν μοι-
χείας ἐκεῖνον.’ ‘ναὶ’ φησίν. ‘ἀλλὰ Χαιρέας μὲν τέθνηκε, σὺ δὲ
7 ὀνόματι τοῦ νεκροῦ τὴν γυναῖκά μου διέφθειρες.’ προκαλῇ με,
Διονύσιε, πρόκλησιν οὐδαμῶς συμφέρουσαν. μαρτύρομαι· φί-
λος εἰμί σου καὶ ξένος. ἀπόστηθι τῆς κατηγορίας· συμφέρει
σοι. βασιλέως δεήθητι παραπέμψαι τὴν δίκην. παλινῳδίαν εἰπὲ
‘Μιθριδάτης οὐδὲν ἀδικεῖ· μάτην ἐμεμψάμην αὐτόν.’ ἂν δὲ ἐπι-
μείνῃς, μετανοήσεις· κατὰ σαυτοῦ τὴν ψῆφον οἴσεις. προλέγω
σοι, Καλλιρόην ἀπολέσεις. οὐκ ἐμὲ βασιλεὺς ἀλλὰ σὲ μοιχὸν
εὑρήσει.”
8 Ταῦτα εἰπὼν ἐσίγησεν· ἅπαντες δὲ εἰς Διονύσιον ἀπέβλεψαν
θέλοντες μαθεῖν, αἱρέσεως αὐτῷ προτεθείσης, πότερον ἀφ-
ίσταται τῆς κατηγορίας ἢ βεβαίως ἐμμένει. τὸ γὰρ αἰνιττόμενον
ὑπὸ Μιθριδάτου τί ποτε ἦν αὐτοὶ μὲν οὐ συνίεσαν, Διονύσιον
δὲ ὑπελάμβανον εἰδέναι. κἀκεῖνος δὲ ἠγνόει, μηδέποτ’ ἂν ἐλ-
9 πίσας ὅτι Χαιρέας ζῇ. ἔλεγεν οὖν· “εἰπὲ” φησὶν “ὅ τι ποτὲ καὶ
θέλεις· οὐδὲ γὰρ ἐξαπατήσεις με σοφίσμασι καὶ ἀξιοπίστοις
ἀπειλαῖς, οὐδ’ εὑρεθήσεταί ποτε Διονύσιος συκοφαντῶν.”

354 νόμιζε F : ὀνόμαζε Naber (cf. 2.3.7) || **356** Διον. οὔτε Her. : οὔτε Διον. F || **361** κρῖνε Bl. : κρινάτω ut videtur F, fort. mutatum e κρινέτω (perperam Bl.) || **363** διέφθειρες Zankogiannes : διέφθειρας F || **364** ⟨σοι⟩ συμφέρουσαν Abresch || **372** θέλοντες Cocchi : θέλοντα F || **373** ἐμμένει D’O. : ἐμμένοι F || **377** ἀξιοπίστοις F : ἀναξιοπίστοις Cob.

Ἔνθεν ἑλὼν ὁ Μιθριδάτης φωνὴν ἐπῆρε καὶ ὥσπερ ἐπὶ 10
θειασμοῦ "θεοὶ" φησὶ "βασίλειοι ἐπουράνιοί τε καὶ ὑποχθόνιοι,
βοηθήσατε ἀνδρὶ ἀγαθῷ, πολλάκις ὑμῖν εὐξαμένῳ δικαίως καὶ
θύσαντι μεγαλοπρεπῶς· ἀπόδοτέ μοι τὴν ἀμοιβὴν τῆς εὐσεβεί-
ας συκοφαντουμένῳ· χρήσατέ μοι κἂν εἰς τὴν δίκην Χαιρέαν.
φάνηθι, δαῖμον ἀγαθέ· καλεῖ σε ἡ σὴ Καλλιρόη· μεταξὺ δὲ ἀμ-
φοτέρων, ἐμοῦ τε καὶ Διονυσίου στάς, εἰπὲ βασιλεῖ τίς ἐστιν ἐξ
ἡμῶν μοιχός."
Ἔτι δὲ λέγοντος (οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένον) προῆλθε Χαι- **8**
ρέας αὐτός. ἰδοῦσα δὲ ἡ Καλλιρόη ἀνέκραγε "Χαιρέα, ζῇς;"
καὶ ὥρμησεν αὐτῷ προσδραμεῖν· κατέσχε δὲ Διονύσιος καὶ μέ-
σος γενόμενος οὐκ εἴασεν ἀλλήλοις περιπλακῆναι. τίς ἂν φρά- 2
σῃ κατ' ἀξίαν ἐκεῖνο τὸ σχῆμα τοῦ δικαστηρίου; ποῖος ποιητὴς
ἐπὶ σκηνῆς παράδοξον μῦθον οὕτως εἰσήγαγεν; ἔδοξας ἂν ἐν
θεάτρῳ παρεῖναι μυρίων παθῶν πλήρει· πάντα ἦν ὁμοῦ, δά-
κρυα, χαρά, θάμβος, ἔλεος, ἀπιστία, εὐχαί. Χαιρέαν ἐμακάρι- 3
ζον, Μιθριδάτῃ συνέχαιρον, συνελυποῦντο Διονυσίῳ, περὶ
Καλλιρόης ἠπόρουν. μάλιστα γὰρ ἦν ἐκείνη τεθορυβημένη καὶ
ἄναυδος εἱστήκει, μόνον ἀναπεπταμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰς
Χαιρέαν ἀποβλέπουσα· δοκεῖ δ' ἄν μοι καὶ βασιλεὺς τότε θέ-
λειν Χαιρέας εἶναι. συνήθης μὲν οὖν καὶ πρόχειρος πᾶσι τοῖς 4
ἀντερασταῖς πόλεμος· ἐκείνοις δὲ καὶ μᾶλλον ⟨τὴν πρὸς⟩ ἀλ-
λήλους ἐξῆψε φιλονικίαν τὸ ἆθλον βλεπόμενον, ὥστε, εἰ μὴ διὰ
τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς βασιλέα, καὶ χεῖρας ἀλλήλοις προσέβαλ-
λον. προῆλθε δὲ μέχρι ῥημάτων. Χαιρέας μὲν ἔλεγε "πρῶτός 5
εἰμι ἀνήρ," Διονύσιος δὲ "ἐγὼ βεβαιότερος." "μὴ γὰρ ἀφῆκά
μου τὴν γυναῖκα;" "ἀλλὰ ἔθαψας αὐτήν." "δεῖξον γάμου διά-
λυσιν." "τὸν τάφον ὁρᾷς." "ἐμοὶ πατὴρ ἐξέδωκεν." "ἐμοὶ δὲ
ἑαυτήν." "ἀνάξιος εἶ τῆς Ἑρμοκράτους θυγατρός." "σὺ μᾶλλον

379 Ἔνθεν ἑλὼν: Hom. *Od.* 8.500, 14.74 (cf. 1.7.6, 8.7.9)

380 θειασμοῦ Gasda : θειασμὸν F || **385** εἶπον m[1], (εἶπ)ε (ε superscr.) m[2] F (εἰπέ ubique praeter 2.5.6) || **390** φράσῃ Bl. (cf. 8.1.14, 8.4.1) : φράσοι F : φράσειεν Her. || **393** παθῶν D'O. : παλῶν F || **398** δοκεῖ Naber : ἐδόκει F || **400** ⟨τὴν πρὸς⟩ ἀλλήλους Cob. : ἀλλήλους F : ἀλλήλοις vel ⟨εἰς ἀλλήλους⟩ Rei. || **406** ἐμοὶ Abresch : μοι F

ὁ παρὰ Μιθριδάτῃ δεδεμένος.” “ἀπαιτῶ Καλλιρόην.” “ἐγὼ δὲ
κατέχω.” “σὺ τὴν ἀλλοτρίαν κρατεῖς.” “σὺ τὴν σὴν ἀπέκτει-
6 νας.” “μοιχέ.” “φονεῦ.” ταῦτα πρὸς ἀλλήλους ⟨ἔλεγον⟩ μαχό-
μενοι· οἱ δ’ ἄλλοι πάντες ἤκουον οὐκ ἀηδῶς. Καλλιρόη μὲν εἱ-
στήκει κάτω βλέπουσα καὶ κλαίουσα, Χαιρέαν φιλοῦσα, Διο-
νύσιον αἰδουμένη· βασιλεὺς δὲ μεταστησάμενος ἅπαντας
ἐβουλεύετο μετὰ τῶν φίλων οὐκέτι περὶ Μιθριδάτου, λαμπρῶς
γὰρ ἀπελογήσατο, ἀλλὰ εἰ χρὴ διαδικασίαν προθεῖναι περὶ
7 τῆς γυναικός. καὶ τοῖς μὲν ἐδόκει μὴ βασιλικὴν εἶναι τὴν κρίσιν·
“τῆς μὲν γὰρ Μιθριδάτου κατηγορίας εἰκότως ἤκουσας, σα-
τράπης γὰρ ἦν,” τούτους δὲ ἰδιώτας πάντας εἶναι· οἱ δὲ πλείο-
νες τἀναντία συνεβούλενον καὶ διὰ τὸν πατέρα τῆς γυναικὸς
οὐκ ἄχρηστον γενόμενον τῇ βασιλέως οἰκίᾳ καὶ ὅτι οὐκ ἔξωθεν
ἐκάλει τὴν κρίσιν ἐφ’ αὑτόν, ἀλλὰ σχεδὸν μέρος οὖσαν ἧς ἐδί-
καζεν ἤδη· τὴν γὰρ ἀληθεστάτην αἰτίαν οὐκ ἤθελον ὁμολογεῖν,
8 ὅτι τὸ Καλλιρόης κάλλος δυσαπόσπαστον τοῖς ὁρῶσι. πάλιν
οὖν προσκαλεσάμενος οὓς μετεστήσατο “Μιθριδάτην μὲν” εἶ-
πεν “ἀφίημι, καὶ ἀπίτω τῆς ὑστεραίας δῶρα παρ’ ἐμοῦ λαβὼν
ἐπὶ τὴν σατραπείαν τὴν ἰδίαν· Χαιρέας δὲ καὶ Διονύσιος λεγέ-
τωσαν ἑκάτερος ἅπερ ἔχει δίκαια περὶ τῆς γυναικός· προνο-
εῖσθαι γάρ με δεῖ τῆς θυγατρὸς Ἑρμοκράτους τοῦ καταπολε-
9 μήσαντος Ἀθηναίους τοὺς ἐμοί τε καὶ Πέρσαις ἐχθίστους.” ῥη-
θείσης δὲ τῆς ἀποφάσεως Μιθριδάτης μὲν προσεκύνησεν,
ἀπορία δὲ τοὺς ἄλλους κατέλαβεν. ἰδὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀμηχα-
νοῦντας αὐτοὺς “οὐκ ἐπείγω” φησὶν “ὑμᾶς, ἀλλὰ συγχωρῶ
παρασκευασαμένους ὑμᾶς ἐπὶ τὴν δίκην ἥκειν. δίδωμι δὲ πέντε
ἡμερῶν διάστημα· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Καλλιρόης ἐπιμελήσεται
Στάτειρα ἡ ἐμὴ γυνή· οὐ γάρ ἐστι δίκαιον μέλλουσαν αὐτὴν
κρίνεσθαι περὶ ἀνδρὸς μετὰ ἀνδρὸς ἥκειν ἐπὶ τὴν κρίσιν.”
10 Ἐξῄεσαν οὖν τοῦ δικαστηρίου οἱ μὲν ἄλλοι πάντες σκυθρω-
ποί, μόνος δὲ Μιθριδάτης γεγηθώς. λαβὼν δὲ τὰ δῶρα καὶ τὴν
νύκτα καταμείνας ἕωθεν εἰς Καρίαν ἐξώρμησε λαμπρότερος ἢ
πρόσθεν.

410 ⟨ἔλεγον⟩ Cob. || **425** τῆς ὑστεραίας δῶρα scripsi post Her. : δῶρα τῆς ὑστεραίας F

Τὴν δὲ Καλλιρόην εὐνοῦχοι παραλαβόντες ἤγαγον πρὸς τὴν **9**
βασιλίδα, μηδὲν αὐτῇ προειπόντες· ὅταν γὰρ πέμψῃ βασιλεύς,
οὐκ ἀπαγγέλλεται. θεασαμένη δὲ αἰφνίδιον ἡ Στάτειρα τῆς
κλίνης ἀνέθορε δόξασα Ἀφροδίτην ἐφεστάναι, καὶ γὰρ ἐξαιρέ-
τως ἐτίμα τὴν θεόν· ἡ δὲ προσεκύνησεν. ὁ δὲ εὐνοῦχος νοήσας 2
τὴν ἔκπληξιν αὐτῆς "Καλλιρόη" φησὶν "ἐστὶν αὕτη· πέπομφε
δὲ αὐτὴν βασιλεύς, ἵνα παρὰ σοὶ φυλάττηται μέχρι τῆς δίκης."
ἀσμένη τοῦτο ἤκουσεν ἡ Στάτειρα καὶ πᾶσαν ἀφεῖσα γυναικεί-
αν φιλονικίαν εὐνουστέρα τῇ Καλλιρόῃ διὰ τὴν τιμὴν ἐγένετο·
ἠγάλλετο γὰρ τῇ παρακαταθήκῃ. λαβομένη δὲ τῆς χειρὸς αὐ- 3
τῆς "θάρρει" φησίν, "ὦ γύναι, καὶ παῦσαι δακρύουσα· χρηστός
ἐστι βασιλεύς. ἕξεις ἄνδρα ὃν θέλεις· ἐντιμότερον μετὰ τὴν
κρίσιν γαμηθήσῃ. βάδιζε δὲ καὶ ἀναπαύου νῦν, κέκμηκας γάρ,
ὡς ὁρῶ, καὶ ἔτι τὴν ψυχὴν ἔχεις τεταραγμένην." ἡδέως ἡ Καλ- 4
λιρόη τοῦτο ἤκουσεν, ἐπεθύμει γὰρ ἠρεμίας. ὡς οὖν κατεκλίθη,
καὶ εἴασαν αὐτὴν ἡσυχάζειν, ἁψαμένη τῶν ὀφθαλμῶν "εἴδετε"
φησὶ "Χαιρέαν ὑμεῖς ἀληθῶς; ἐκεῖνος ἦν Χαιρέας ὁ ἐμός, ἢ καὶ
τοῦτο πεπλάνημαι; τάχα γὰρ Μιθριδάτης διὰ τὴν δίκην εἴδω-
λον ἔπεμψε· λέγουσι γὰρ ἐν Πέρσαις εἶναι μάγους. ἀλλὰ καὶ 5
ἐλάλησε καὶ πάντα εἶπεν ὡς εἰδώς. πῶς οὖν ὑπέμεινέ μοι μὴ
περιπλακῆναι; μηδὲ καταφιλήσαντες ἀλλήλους διελύθημεν."
Ταῦτα διαλογιζομένης ἠκούετο ποδῶν ψόφος καὶ κραυγαὶ γυ-
ναικῶν· πᾶσαι γὰρ συνέτρεχον πρὸς τὴν βασιλίδα, νομίζουσαι
πολλὴν ἐξουσίαν ἔχειν Καλλιρόην ἰδεῖν. ἡ δὲ Στάτειρα εἶπεν 6
"ἀφῶμεν αὐτήν· διάκειται γὰρ πονήρως· ἔχομεν δὲ ⟨πέντε⟩
ἡμέρας καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν καὶ λαλεῖν." λυπούμεναι δὲ
ἀπῄεσαν καὶ τῆς ὑστεραίας ἕωθεν ἀφικνοῦνται· καὶ τοῦτο πά-
σαις ταῖς ἡμέραις ἐπράττετο μετὰ σπουδῆς, ὥστε πολυανθρω-
ποτέραν γενέσθαι τὴν βασιλέως οἰκίαν. ἀλλὰ καὶ ὁ βασιλεὺς 7
πρὸς τὰς γυναῖκας εἰσῄει συνεχέστερον, ὡς δῆθεν πρὸς Στά-
τειραν. ἐπέμπετο δὲ Καλλιρόῃ δῶρα πολυτελῆ, ἡ δὲ παρ' οὐ-
δενὸς ἐλάμβανε, φυλάττουσα τὸ σχῆμα γυναικὸς ἀτυχούσης,

446 ἐστὶν αὕτη Goold : αὕτη ἐστί F ‖ **455** ἠρεμίας F : ἐρημίας Naber ‖ **456** εἴασαν αὐτὴν Her. : ἔασεν(?) αὐτὴν F : εἴασεν αὐτὴν Rei. ‖ **465** δὲ ε' (sc. πέντε) Cob. : δὲ F : δὲ δ' (τέσσαρας) Bl. post Rei. ‖ **471** ἡ δὲ Cob. : καὶ F

μελανείμων, ἀκόσμητος καθημένη. ταῦτα καὶ λαμπροτέραν
αὐτὴν ἀπεδείκνυε. πυθομένης δὲ τῆς βασιλίδος ὁπότερον ἄν-
δρα βούλοιτο μᾶλλον, οὐδὲν ἀπεκρίνατο, ἀλλὰ μόνον ἔκλαυσε.
8 Καλλιρόη μὲν ⟨οὖν⟩ ἐν τούτοις ἦν, Διονύσιος δὲ ἐπειρᾶτο
μὲν φέρειν τὰ συμβαίνοντα γενναίως διά τε φύσεως εὐστάθειαν
καὶ διὰ παιδείας ἐπιμέλειαν, τὸ δὲ παράδοξον τῆς συμφορᾶς
9 καὶ τὸν ἀνδρειότατον ἐκστῆσαι δυνατὸν ὑπῆρχεν· ἐξεκάετο
γὰρ σφοδρότερον ἢ ἐν Μιλήτῳ. ἀρχόμενος γὰρ τῆς ἐπιθυμίας
μόνου τοῦ κάλλους ἐραστὴς ἦν, τότε δὲ πολλὰ προσεξῆπτε τὸν
ἔρωτα, συνήθεια καὶ τέκνων ⟨κοινωνία καὶ⟩ εὐεργεσία καὶ εὐ-
χαριστία καὶ ζηλοτυπία καὶ μάλιστα τὸ ἀπροσδόκητον.
10 Ἐξαφθεὶς γοῦν ἀνεβόα [πολλάκις] "ποῖος οὗτος ἐπ' ἐμοῦ
Πρωτεσίλεως ἀνεβίω; τίνα τῶν ὑποχθονίων θεῶν ἠσέβησα, ἵνα
εὕρω μοι νεκρὸν ἀντεραστήν, οὗ τάφον ἔχωσα; δέσποινα
Ἀφροδίτη, σύ με ἐνήδρευσας, ἣν ἐν τοῖς ἐμοῖς ἱδρυσάμην, ᾗ
θύω πολλάκις. τί γάρ ἔδειξάς μοι Καλλιρόην, ἣν φυλάττειν οὐκ
2 ἔμελλες; τί δὲ πατέρα ἐποίεις τὸν οὐδὲ ἄνδρα ὄντα;" μεταξὺ δὲ
περιπτυξάμενος τὸν υἱὸν ἔλεγε κλάων "τέκνον ἄθλιον, πρότερον
μὲν εὐτυχῶς δοκοῦν μοι γεγονέναι, νῦν δὲ ἀκαίρως· ἔχω γάρ σε
3 μητρὸς κληρονομίαν καὶ ἔρωτος ἀτυχοῦς ὑπόμνημα. παιδίον
μὲν εἶ, πλὴν οὐ παντελῶς ἀναίσθητον ὧν ὁ πατήρ σου δυστυ-
χεῖ. κακὴν ἀποδημίαν ἤλθομεν· οὐκ ἔδει Μίλητον καταλιπεῖν·
Βαβυλὼν ἡμᾶς ἀπολώλεκε. τὴν μὲν πρώτην δίκην νενίκημαι,
⟨ἣν⟩ Μιθριδάτης μου κατηγόρει· περὶ δὲ τῆς δευτέρας μᾶλλον
φοβοῦμαι – ὅδε γὰρ μείζων ὁ κίνδυνος, δύσελπιν δέ με πεποίη-
4 κε τῆς δίκης τὸ προοίμιον. ἄκριτος ἀφῄρημαι γυναικὸς καὶ περὶ
τῆς ἐμῆς ἀγωνίζομαι πρὸς ἕτερον, καί, τὸ τούτου χαλεπώτε-
ρον, οὐκ οἶδα Καλλιρόη τίνα θέλει. σὺ δέ, τέκνον, ὡς παρὰ μη-

476 Κ. μὲν ⟨οὖν⟩ Her. : ⟨καὶ⟩ Κ. μὲν Jackson ‖ **479** ἀνδρειότατον ... δυνατὸν Hilberg : ἀνδρεῖον ... δυνατώτατον F | ἐκστῆσαι D'O. : ἐκστῆναι F, fort. recte ‖ **482** ⟨κοινωνία καὶ⟩ Jackson : ⟨κοινωνία⟩ Cob. | εὐχαριστία Rei. (ut videtur) : ἀχαριστία F ‖ **484** ἐξαφθεὶς Bl. : ἐξαίφνης F | [πολλάκις] Jackson* (cf. infr. 487) ‖ **486** οὗ Rei. : οὐ F | ἔχωσα Jackson : ἔχω F ‖ **496** ⟨ἣν⟩ Cob. ‖ **497** ὅδε Cob. : οὐδὲ F ‖ **500** καλλιρόη F : fort. Καλλιρρόην Gasda (cf. 2.4.7, 4.4.7, 5.6.4)

τρὸς δύνασαι μαθεῖν. καὶ νῦν ἄπελθε καὶ ἱκέτευσον ὑπὲρ τοῦ
πατρός. κλαῦσον, καταφίλησον, εἰπὲ ‘μῆτερ, ὁ πατήρ μου φιλεῖ 5
σε,’ ὀνειδίσῃς δὲ μηδέν. τί λέγεις, παιδαγωγέ; οὐδεὶς ἡμᾶς ἐᾷ
τοῖς βασιλείοις εἰσελθεῖν; ὢ τυραννίδος δεινῆς. ἀποκλείουσιν
υἱὸν πρὸς μητέρα πατρὸς ἥκοντα πρεσβευτήν.”

Διονύσιος μὲν οὖν διέτριβεν ἄχρι τῆς κρίσεως μάχην βραβεύ- 6
ων ἔρωτος καὶ λογισμοῦ, Χαιρέαν δὲ πένθος κατεῖχεν ἀπαρ-
ηγόρητον. προσποιησάμενος οὖν νοσεῖν ἐκέλευσε Πολυχάρμῳ
παραπέμψαι Μιθριδάτην, ὡς εὐεργέτην ἀμφοῖν· μόνος δὲ γε-
νόμενος ἧψε βρόχον, καὶ μέλλων ἐπ’ αὐτὸν ἀναβαίνειν “εὐτυ-
χέστερον μὲν” εἶπεν “⟨ἂν⟩ ἀπέθνησκον, εἰ ἐπὶ τὸν σταυρὸν
ἀνέβαινον, ὃν ἔπηξέ μοι κατηγορία ψευδὴς ἐν Καρίᾳ δεδεμέ-
νῳ· τότε μὲν γὰρ ἀπηλλαττόμεν ζωῆς ἠπατημένος ὑπὸ Καλλι-
ρόης φιλεῖσθαι, νῦν δὲ ἀπολώλεκα οὐ μόνον τὸ ζῆν, ἀλλὰ καὶ
τοῦ θανάτου τὴν παραμυθίαν. Καλλιρόη με ἰδοῦσα οὐ προσ- 7
ῆλθεν, οὐ κατεφίλησεν· ἐμοῦ παρεστῶτος ἄλλον ᾐδεῖτο. μηδὲν
δυσωπείσθω· φθάσω τὴν κρίσιν· οὐ περιμενῶ τέλος ἄδοξον.
οἶδα ὅτι μικρὸς ἀνταγωνιστής εἰμι Διονυσίου, ξένος ἄνθρωπος
καὶ πένης καὶ ἀλλότριος ἤδη. σὺ μὲν εὐτυχοίης, ὦ γύναι· γυ-
ναῖκα γάρ σε καλῶ, κἂν ἕτερον φιλῇς. ἐγὼ δὲ ἀπέρχομαι καὶ
οὐκ ἐνοχλῶ τοῖς σοῖς γάμοις. πλούτει καὶ τρύφα καὶ τῆς Ἰωνίας
ἀπόλαυε πολυτελείας. ἔχε ὃν θέλεις. ἀλλὰ νῦν ἀληθῶς ἀπο- 8
θανόντος Χαιρέου αἰτοῦμαί σε, Καλλιρόη, χάριν τελευταίαν.
ὅταν ἀποθάνω, πρόσελθέ μου τῷ νεκρῷ καὶ εἰ μὲν δύνασαι
κλαῦσον· τοῦτο γὰρ ἐμοὶ καὶ ἀθανασίας γενήσεται μεῖζον· εἰπὲ
δὲ προσκύψασα τῇ στήλῃ, κἂν ἀνὴρ καὶ βρέφος ὁρῶ⟨σιν⟩,
‘οἴχῃ, Χαιρέα, νῦν ἀληθῶς. νῦν ἀπέθανες· ἐγὼ γὰρ ἔμελλον
ἐπὶ βασιλέως αἱρεῖσθαι σέ.’ ἀκούσομαί σου, γύναι· τάχα καὶ 9
πιστεύσω. ἐνδοξότερόν με ποιήσεις τοῖς κάτω δαίμοσιν.

502 μῆτερ Rei. : μήτηρ F ‖ **511** ⟨ἂν⟩ Cob. ‖ **515** με Rei. : μὲν ‖ **517** περιμενῶ Rei. : περιμένω F ‖ **526** κἂν ἀνὴρ καὶ βρέφος ὁρῶ⟨σιν⟩ Jackson : κἀνὴρ καὶ βρέφος ὁρῶ F : κἂν ἀνήρ, κἂν βρέφοος ὁρᾷ Rei. (ὁρῷ Abresch) ‖ **528** γύναι Her. : γυνή F

εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Ἀΐδαο,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλης μεμνήσομαί σου."

τοιαῦτα ὀδυρόμενος κατεφίλει τὸν βρόχον "σύ μοι" λέγων "παραμυθία καὶ συνή⟨γορος⟩· διὰ σὲ νικῶ· σύ με Καλλιρόης μᾶλλον ἔστερξας." ἀναβαίνοντος αὐτοῦ καὶ τῷ αὐχένι περιάπτοντος ἐπέστη Πολύχαρμος ὁ φίλος καὶ ὡς μεμηνότα κατεῖχε, λοιπὸν μηκέτι παρηγορεῖν δυνάμενος. ἤδη δὲ καὶ ἡ προθεσμία τῆς δίκης ἐφειστήκει.

530 sq. Hom. *Il.* 22.389–90

531 καὶ κεῖθι Her. : κἀκεῖθι F (φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου Hom.) || **533** συνή⟨γορος⟩ Cocchi (suppl. in margine), quod lacunam explet, pace Bl. || **534** ἔστερξας D'O. : ἐστέρησας F || **537** ἐφειστήκει Gasda (cf. 6.1.6) : καθειστήκει F

6

Ἐπεὶ δὲ ἔμελλε βασιλεὺς τῇ ὑστεραίᾳ δικάζειν πότερον Χαι- 1
ρέου γυναῖκα Καλλιρόην εἶναι δεῖ ἢ Διονυσίου, μετέωρος ἦν
πᾶσα Βαβυλών, καὶ ἐν οἰκίαις τε πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐν τοῖς
στενωποῖς οἱ ἀπαντῶντες ἔλεγον "αὔριον τῆς Καλλιρόης οἱ γά-
μοι. τίς εὐτυχέστερος ἄρα;" διέσχιστο δὲ ἡ πόλις, καὶ οἱ μὲν 2
Χαιρέᾳ σπεύδοντες ἔλεγον "πρῶτος ἦν ἀνήρ, παρθένον ἔγημεν
ἐρῶσαν ἐρῶν· πατὴρ ἐξέδωκεν αὐτῷ, πατρὶς ἔθαψε· τοὺς γά-
μους οὐκ ἀπέλιπεν· οὐκ ἀπελείφθη. Διονύσιος δὲ οὐκ ἠγόρα-
σεν, οὐκ ἔγημεν. λῃσταὶ ⟨μὲν⟩ ἐπώλησαν· οὐκ ἐξῆν δὲ τὴν
ἐλευθέραν ἀγοράσαι." οἱ δὲ Διονυσίῳ σπεύδοντες ἀντέλεγον 3
πάλιν "ἐξήγαγε πειρατηρίου τὴν μέλλουσαν φονεύεσθαι· τά-
λαντον ἔδωκεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς· πρῶτον ἔσωσεν, εἶτα
ἔγημε· Χαιρέας δὲ γήμας ἀπέκτεινε· μνημονεύειν ὀφείλει Καλ-
λιρόη τοῦ τάφου· μέγιστον δὲ Διονυσίῳ πρόσεστιν εἰς τὸ νικᾶν
ὅτι καὶ τέκνον ἔχουσι κοινόν." ταῦτα μὲν οὖν οἱ ἄνδρες· αἱ δὲ 4
γυναῖκες οὐκ ἐρρητόρευον μόνον, ἀλλὰ καὶ συνεβούλευον ὡς
παρούσῃ Καλλιρόῃ "μὴ παρῇς τὸν παρθένιον· ἑλοῦ τὸν πρῶ-
τον φιλήσαντα, τὸν πολίτην, ἵνα καὶ τὸν πατέρα ἴδῃς· εἰ δὲ μή,
ζήσεις ἐπὶ ξένης ὡς φυγάς·" αἱ δ' ἕτεραι "τὸν εὐεργέτην ἑλοῦ, 5
τὸν σώσαντα, μὴ τὸν ἀποκτείναντα· τί δὲ ἂν πάλιν ὀργισθῇ
Χαιρέας; πάλιν τάφος; μὴ προδῷς τὸν υἱόν· τίμησον τὸν πα-
τέρα τοῦ τέκνου." τοιαῦτα διαλαλούντων ἦν ἀκούειν, ὥστε εἶπ-
εν ἄν τις ὅλην Βαβυλῶνα εἶναι δικαστήριον.

Νὺξ ἐκείνη τελευταία πρὸ τῆς δίκης ἐφειστήκει· κατέκειντο 6
δὲ οἱ βασιλεῖς οὐχ ὁμοίους λαμβάνοντες λογισμούς, ἀλλὰ ἡ μὲν
βασιλὶς ηὔχετο ἡμέραν γενέσθαι τάχιον, ἵνα ἀπόθηται τὴν
παρακαταθήκην ὡς φορτίον· ἐβάρει γὰρ αὐτὴν τὸ κάλλος τῆς

1 sic incipit F : τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος ἕκτος || **7** αὐτῷ del. Cob. || **8** ἠγόρασεν Rei. ('emit' : ἐπώλησαν = 'venditabant') : ἔπρασεν F : ἐπρίατο D'O. || **9** ⟨μὲν⟩ Jackson* | ἐξῆν scripsi : ἐξὸν F : δὲ del. Slings || **14** τάφου Naber : γάμου F | μέγιστον D'O. : γνωστὸν F

γυναικὸς ἀντισυγκρινόμενον ἐγγύς· ὑπώπτευε δὲ καὶ βασιλέως
7 τὰς πυκνὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἀκαίρους φιλοφροσύνας. πρότε-
ρον μὲν γὰρ σπανίως εἰς τὴν γυναικωνῖτιν εἰσῄει· ἀφ' οὗ δὲ
Καλλιρόην εἶχεν ἔνδον, συνεχῶς ἐφοίτα. παρεφύλαττε δὲ αὐ-
τὸν καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἡσυχῇ Καλλιρόην ὑποβλέποντα, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς κλέπτοντας μὲν τὴν θέαν, αὐτομάτως δὲ ἐκεῖ
8 φερομένους. Στάτειρα μὲν οὖν ἡδεῖαν ἡμέραν ἐξεδέχετο, βασι-
λεὺς δὲ οὐχ ὁμοίαν, ἀλλ' ἠγρύπνει δι' ὅλης νυκτὸς

> ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ⟨ἄλλοτε δ' αὖτε
> ὕπτιος,⟩ ἄλλοτε δὲ πρηνής,

ἐννοούμενος καθ' αὑτὸν καὶ λέγων "πάρεστιν ἡ κρίσις· ὁ γὰρ
προπετὴς ἐγὼ σύντομον ἔδωκα προθεσμίαν. τί οὖν μέλλομεν
πράττειν ἕωθεν; ἄπεισι Καλλιρόη λοιπὸν εἰς Μίλητον ἢ εἰς Συ-
9 ρακούσας. ὀφθαλμοὶ δυστυχεῖς, μίαν ὥραν ἔχετε λοιπὸν
ἀπολαῦσαι τοῦ καλλίστου θεάματος· εἶτα γενήσεται δοῦλος
ἐμὸς εὐτυχέστερος ἐμοῦ. σκέψαι τί σοι πρακτέον ἐστίν, ὦ
ψυχή· κατὰ σαυτὴν γενοῦ· σύμβουλον οὐκ ἔχεις ἄλλον· ἐρῶν-
τος σύμβουλός ἐστιν αὐτὸς ὁ Ἔρως. πρῶτον οὖν ἀπόκριναι
10 σεαυτῷ. τίς εἶ; Καλλιρόης ἐραστὴς ἢ δικαστής; μὴ ἐξαπάτα
σεαυτόν. ἀρνεῖ μέν, ἀλλὰ ἐρᾷς· ἐλεγχθήσῃ δὲ μᾶλλον, ὅταν
αὐτὴν μὴ βλέπῃς. τί οὖν σεαυτὸν θέλεις λυπεῖν; Ἥλιος προπά-
τωρ σὸς ἐξεῖλέ σοι τοῦτο τὸ ζῷον, κάλλιστον ὧν αὐτὸς ἐφορᾷ·
11 σὺ δὲ ἀπελαύνεις τὸ δῶρον τοῦ θεοῦ; πάνυ γοῦν ἐμοὶ μέλει
Χαιρέου καὶ Διονυσίου, δούλων ἐμῶν ἀδόξων, ἵνα βραβεύω
τοὺς ἐκείνων γάμους καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς ἔργον διαπράττω-
μαι προμνηστρίας γραΐδος. ἀλλὰ ἔφθην ἀναδέξασθαι τὴν κρί-
12 σιν καὶ πάντες τοῦτο ἴσασι. μάλιστα δὲ Στάτειραν αἰδοῦμαι.
μήτε οὖν δημοσίευε τὸν ἔρωτα μήτε τὴν δίκην ἀπάρτιζε. ἀρκεῖ
σοι Καλλιρόην κἂν βλέπειν· ὑπέρθου τὴν κρίσιν· τοῦτο γὰρ
ἔξεστι καὶ ἰδιώτῃ δικαστῇ."

36 sq. Hom. *Il.* 24.10–11

36 sq. ⟨ἄλλοτε ... ὕπτιος⟩ Her. (cf. Hom.) : δὲ del. Rei. || **40** πράττειν ἕωθεν; sic edd. : an potius πράττειν; ἕωθεν scribendum? || **47** ἀρνεῖ Cob. : ἀγνοεῖς F : ἀνανεύεις Haupt || **50** μέλει Cocchi : μέλλει F

Ἡμέρας οὖν φανείσης οἱ μὲν ὑπηρέται τὸ βασιλικὸν ἡτοίμα- 2
ζον δικαστήριον· τὸ δὲ πλῆθος συνέτρεχεν ἐπὶ τὰ βασίλεια,
καὶ ἐδονεῖτο πᾶσα Βαβυλών. ὥσπερ δὲ ἐν Ὀλυμπίοις τοὺς
ἀθλητὰς ἔστι θεάσασθαι παραγινομένους ἐπὶ τὸ στάδιον μετὰ
παραπομπῆς, οὕτω δὴ κἀκείνους. τὸ μὲν δοκιμώτατον Περσῶν
πλῆθος παρέπεμπε Διονύσιον, ὁ δὲ δῆμος Χαιρέαν. συνευχαὶ 2
δὲ καὶ ἐπιβοήσεις μυρίαι τῶν σπευδόντων ἑκατέροις, ἐπευφη-
μούντων "σὺ κρείττων, σὺ νικᾷς." ἦν δὲ τὸ ἆθλον οὐ κότινος, οὐ
μῆλα, οὐ πίτυς, ἀλλὰ κάλλος τὸ πρῶτον, ὑπὲρ οὗ δικαίως ἂν
ἤρισαν καὶ θεοί. βασιλεὺς δὲ καλέσας τὸν εὐνοῦχον Ἀρταξά-
την, ὃς ἦν ⟨παρ'⟩ αὐτῷ μέγιστος, "ὄναρ μοι" φησὶν "ἐπιστάν-
τες βασίλειοι θεοὶ θυσίας ἀπαιτοῦσι καὶ δεῖ με πρῶτον ἐκτε-
λέσαι τὰ τῆς εὐσεβείας. παράγγειλον οὖν τριάκοντα ἡμερῶν 3
ἱερομηνίαν ἑορτάζειν πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ἀφειμένην δικῶν τε καὶ
πραγμάτων." ὁ δὲ εὐνοῦχος τὸ προσταχθὲν ἀπήγγειλε, πάντα
δὲ εὐθὺς μεστὰ θυόντων, ἐστεφανωμένων. αὐλὸς ἤχει καὶ σύ- 4
ριγξ ἐκελάδει καὶ ᾄδοντος ἠκούετο μέλος· ἐθυμιᾶτο πρόθυρα
καὶ πᾶς στενωπὸς συμπόσιον ἦν,

κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ·

βασιλεὺς δὲ μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρέστησε τοῖς βωμοῖς.
τότε πρῶτον καὶ Ἔρωτι ἔθυσε καὶ πολλὰ παρεκάλεσεν Ἀφρο-
δίτην, ἵνα αὐτῷ βοηθῇ πρὸς τὸν υἱόν.

Πάντων δὲ ἐν θυμηδίαις ὄντων μόνοι τρεῖς ἐλυποῦντο, Καλ- 5
λιρόη, Διονύσιος, καὶ πρὸ τούτων Χαιρέας. Καλλιρόη δὲ οὐκ
ἠδύνατο λυπεῖσθαι φανερῶς ἐν τοῖς βασιλείοις, ἀλλ' ἡσυχῇ καὶ
λανθάνουσα ὑπέστενε καὶ τῇ ἑορτῇ κατηρᾶτο· Διονύσιος δ'
ἑαυτῷ, διότι Μίλητον κατέλιπε. "φέρε" φησίν, "ὦ τλῆμον, τὴν
ἑκούσιον συμφοράν· σαυτῷ γὰρ αἴτιος τούτων. ἐξῆν σοι Καλ- 6

60 ἐδονεῖτο: Hdt. 7.1.2 || **76** Hom. *Il.* 1.317

61 ἔστι Rei. : ἔδει F || **64** ἐπευφημούντων F : ἐπευφήμουν Rei., fort. recte (cf. ad 1.1.4) || **68** ⟨παρ'⟩ Cob. | ἐπιστάντες D'O. : ἐπιστὰν F || **69** θυσίας Naber (cf. 6.2.4, 6.2.7, 6.8.3) : θυσίαν F || **71** ἀφειμένην Naber : ἀφεμένην F || **74** πρόθυρα ⟨καὶ πᾶσα οἰκία⟩ Hilberg, fort. recte (cf. 5.2.6, 6.1.1) || **85** σαυτῷ Jackson* : ἑαυτῷ F

λιρόην ἔχειν καὶ Χαιρέου ζῶντος. σὺ ἦς ἐν Μιλήτῳ κύριος, καὶ
οὐδὲ ἡ ἐπιστολὴ Καλλιρόῃ τότε σοῦ μὴ θέλοντος ἐδόθη. τίς ἂν
εἶδε; τίς ἂν προσῆλθε; φέρων δὲ σεαυτὸν εἰς μέσους ἔρριψας
7 τοὺς πολεμίους. καὶ εἴθε σεαυτὸν μόνον· νῦν δὲ καὶ τὸ τῆς ψυ-
χῆς σοι τιμιώτερον κτῆμα. διὰ τοῦτο πανταχόθεν σοι πόλεμος
κεκίνηται. τί δοκεῖς, ἀνόητε, Χαιρέαν ἀντίδικον ἔχειν; κατ-
εσκεύασας σεαυτῷ δεσπότην ἀντεραστήν. νῦν βασιλεὺς καὶ
ὀνείρατα βλέπει, καὶ ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν θυσίας ⟨θεοὶ⟩ οἷς καθ-
8 ημέραν θύει. ὢ τῆς ἀναισχυντίας· παρέλκει τις τὴν κρίσιν, ἔν-
δον ἔχων ἀλλοτρίαν γυναῖκα, καὶ ὁ τοιοῦτος εἶναι λέγει δικα-
στής." τοιαῦτα μὲν ὠδύρετο Διονύσιος, Χαιρέας δὲ οὐχ ἥπτετο
τροφῆς, οὐδὲ ὅλως ἤθελε ζῆν. Πολυχάρμου δὲ τοῦ φίλου κω-
λύοντος αὐτὸν ἀποκαρτερεῖν "σύ μοι πάντων" εἶπε "πολεμιώ-
τατος ὑπάρχεις φίλου σχήματι· βασανιζόμενον γάρ με κατέχεις
9 καὶ ἡδέως κολαζόμενον ὁρᾷς. εἰ δὲ φίλος ἦς, οὐκ ἂν ἐφθόνεις
μοι τῆς ἐλευθερίας ὑπὸ δαίμονος κακοῦ τυραννουμένῳ. πόσους
μοι καιροὺς εὐτυχίας ἀπολώλεκας; μακάριος ἦν, εἰ ἐν Συρα-
κούσαις θαπτομένῃ Καλλιρόῃ συνετάφην· ἀλλὰ καὶ τότε σύ με
βουλόμενον ἀποθανεῖν ἐκώλυσας καὶ ἀφείλω καλῆς συνοδίας·
τάχα γὰρ οὐκ ἂν ἐξῆλθε τοῦ τάφου καταλιποῦσα τὸν νεκρόν. εἰ
10 δ' οὖν, ἐκείμην ταύτῃ ⟨τὰ⟩ μετὰ ταῦτα κερδήσας, τὴν πρᾶσιν,
τὸ λῃστήριον, τὰ δεσμά, τὸν ⟨σταυρόν, τὸν⟩ τοῦ σταυροῦ χα-
λεπώτερον βασιλέα. ὢ θανάτου καλοῦ, μεθ' ὃν ⟨οὐκ ἂν⟩ ἤκου-
σα τὸν δεύτερον Καλλιρόης γάμον. οἷον πάλιν καιρὸν ἀπώλε-
11 σάς μοι τῆς ἀποκαρτερήσεως, τὸν μετὰ τὴν δίκην. ἰδὼν Καλ-
λιρόην οὐ προσῆλθον, οὐ κατεφίλησα. ὢ καινοῦ καὶ ἀπίστου
πράγματος· κρίνεται Χαιρέας εἰ Καλλιρόης ἀνήρ ἐστιν. ἀλλ'
οὐδὲ τὴν ὁποιανδήποτε κρίσιν ὁ βάσκανος δαίμων ἐπιτρέπει
τελεσθῆναι. καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ οἱ θεοί με μισοῦσι." ταῦτα

90 σοι[1] Cob. : σου F ‖ **91** ἔχειν Cob. : ἔχεις F ‖ **93** ⟨θεοὶ⟩ Naber ‖ **94** τις Rei. : τίς F ‖ **101** μοι Cob. post Rei. : μου F (cf. infr. 6.2.10, l. 110) ‖ **102** ⟨ἂν⟩ ἦν Cob. ‖ **106** ταύτῃ ⟨τὰ⟩ D'O. (ταύτῃ 'ita', ut 3.2.9) : ταύτην F : τανῦν ⟨τὰ⟩ Rei. ‖ **107** ⟨σταυρόν, τὸν⟩ Hilberg ‖ **108 sq.** ⟨οὐκ ἂν⟩ ἤκουσα scripsi post Beck : ἤκουσα F : ἠκνόησα Gasda : an ἠγνόησ' ἄν? ‖ **110** μοι scripsi (cf. supr. 6.2.9, l. 101) : μου F

λέγων ὥρμησεν ἐπὶ ξίφος, κατέσχε δὲ τὴν χεῖρα Πολύχαρμος
καὶ μονονουχὶ δήσας παρεφύλαττεν αὐτόν.
Βασιλεὺς δὲ καλέσας τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν αὐτῷ πιστότατος 3
ἁπάντων, τὸ μὲν πρῶτον ᾐδεῖτο κἀκεῖνον· ἰδὼν δὲ αὐτὸν Ἀρ-
ταξάτης ἐρυθήματος μεστὸν καί ⟨τι⟩ βουλόμενον εἰπεῖν, "τί
κρύπτεις" ἔφη "δέσποτα, δοῦλον σόν, εὔνουν σοι καὶ σιωπᾶν
δυνάμενον; τί τηλικοῦτον συμβέβηκε δεινόν; ὡς ἀγωνιῶ μή
τινα ἐπιβουλὴν –" ⟨"ἐπιβουλὴν"⟩ εἶπε βασιλεὺς "καὶ μεγίστην,
ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων, ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ. τίς γάρ ἐστιν Ἔρως 2
πρότερον ἤκουον ἐν μύθοις τε καὶ ποιήμασιν, ὅτι κρατεῖ πάν-
των τῶν θεῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Διός· ἠπίστουν δὲ ὅμως ὅτι δύνα-
ται παρ' ἐμοί τις ἐμοῦ γενέσθαι δυνατώτερος. ἀλλὰ περίεστιν
ὁ θεός· ἐνδεδήμηκεν εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν πολὺς καὶ σφοδρὸς
⟨...⟩ δεινὸν μὲν ὁμολογεῖν, ἀληθῶς δὲ ἑάλωκα." ταῦτα ἅμα λέ- 3
γων ἐνεπλήσθη δακρύων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι προσθεῖναι
τοῖς λόγοις· ἀποσιωπήσαντος δὲ εὐθὺς μὲν Ἀρταξάτης ἠπίστα-
το πόθεν ἐτρώθη. οὐδὲ γὰρ πρότ⟨ερον ἀνύ⟩ποπτος ἦν, ἀλλὰ
ᾐσθάνετο μὲν τυφομένου τοῦ πυρός, ἔτι γε μὴν οὐδὲ ἀμφίβολον
ἦν οὐδὲ ἄδηλον ὅτι Καλλιρόης παρούσης οὐκ ἂν ἄλλης τινὸς
ἠράσθη· προσεποιεῖτο δὲ ὅμως ἀγνοεῖν καὶ "ποῖον" ἔφη "κάλ- 4
λος δύναται τῆς σῆς κρατῆσαι, δέσποτα, ψυχῆς, ᾧ τὰ καλὰ
πάντα δουλεύει, χρυσός, ἄργυρος, ἐσθής, ἵπποι, πόλεις, ἔθνη;
καλαὶ μὲν μυρί⟨αι σοι⟩ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ Στάτειρα καλλίστη

116 δήσας Rei. : δείσας F ‖ **119** ⟨τι⟩ scripsi : ⟨τι⟩ post εἰπεῖν Cob. ‖ **122** ἐπιβουλὴν ⟨... ἐπιβουλὴν⟩ εἶπε "A." (Abresch?) apud Hirschig (cf. 2.4.6, ubi Dion. vocem Leonae repetit) : ἐπιβουλὴν εἶπε F (vix legitur; restit. Cob. : ἐπιβουλὴν ⟨ἐπεβουλεύθης. ἐπιβουλήν γε⟩ εἶπε Bl. post Rei. et D'O. ‖ **126** παρ' ἐμοί τις ἐμοῦ scripsi : τις παρ' ἐμοὶ ἐμοῦ F : τις παρ' ἐμὲ ἐμοῦ Hilberg | περίεστιν Abresch : πάρεστιν F ‖ **128** ⟨...⟩ : inter σφορδρὸς et ὁμολογεῖν vix legi potest F : δεινὸν μὲν testimonio Cob. (sed "δει non prorsus certum est") : ⟨καὶ⟩ Cob. : dubium est num spatium ante δεινὸν sufficiat ad Ἔρως, ut vult Bl. ‖ **129** μηκέτι F : μή τι Jakob : μηκέτι ⟨τι⟩ Bl. (an potius ⟨τι⟩ post δύνασθαι?) ‖ **131** πρότ⟨ερον ἀνύ⟩ποπτος restit. Cob. ‖ **133** ἄλλης Jacobs : ἄλλου F ‖ **134** ἠράσθη Jacobs : ἐρασθῇ (sic) F ‖ **136** χρυσός dispicere potuit Guida ‖ **137** μυρί⟨αι σοι⟩ Bl., recte ut videtur : vix legitur F

τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἧς ἀπολαύεις μόνος. ἐξουσία δὲ ἔρωτα κατα-
λύει, πλὴν εἰ μή τις ἐξ οὐρανοῦ καταβέβηκε τῶν ἄνωθεν ἢ ἐκ
5 θαλάττης ἀναβέβηκεν ἄλλη Θέτις. πιστεύω γὰρ ὅτι καὶ θεοὶ
τῆς σῆς ἐρῶσι συνουσίας." ἀπεκρίνατο βασιλεὺς "τοῦτο ἴσως
ἀληθές ἐστιν, ὃ λέγεις, ὅτι θεῶν τίς ἐστιν ἥδε ἡ γυνή· οὐδὲ γὰρ
ἀνθρώπινον τὸ κάλλος· πλὴν οὐχ ὁμολογεῖ· προσποιεῖται δὲ
Ἑλληνὶς εἶναι Συρακοσία. καὶ τοῦτο δὲ τῆς ἀπάτης ἐστὶ σημεῖ-
6 ον. ἐλεγχθῆναι γὰρ οὐ βούλεται πόλιν εἰποῦσα [οὐ] μίαν τῶν
ὑφ' ἡμᾶς, ἀλλ' ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον καὶ τὴν πολλὴν θάλασσαν τὸν
περὶ αὑτῆς μῦθον ἐκπέμπει. προφάσει δὲ δίκης ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ
καὶ ὅλον τὸ δρᾶμα τοῦτο ἐκείνη κατεσκεύασε. θαυμάζω δέ σε
πῶς ἐτόλμησας Στάτειραν λέγειν καλλίστην ἁπασῶν, Καλλι-
ρόην βλέπων. σκεπτέον οὖν πῶς ἂν ἀπαλλαγείην τῆς ἀνίας.
7 ζήτει πανταχόθεν εἴ τι ἄρα δυνατόν ἐστιν εὑρεῖν φάρμακον."
"εὕρηται" φησὶ "φάρμακον, βασιλεῦ, καὶ παρ' Ἕλλησι καὶ
βαρβάροις, τοῦτο ὅπερ ζητεῖς. φάρμακον γὰρ ἕτερον ἔρωτος
οὐδέν ἐστι πλὴν αὐτὸς ὁ ἐρώμενος· τοῦτο δὲ ἄρα καὶ τὸ ᾀδό-
μενον λόγιον ἦν ὅτι ὁ τρώσας αὐτὸς ἰάσεται." κατηδέσθη βα-
σιλεὺς τὸν λόγον καὶ "μὴ σύ γε" ἔφη "τοιοῦτο μηδὲν εἴπῃς, ἵνα
8 γυναῖκα ἀλλοτρίαν διαφθείρω. μέμνημαι νόμων οὓς αὐτὸς ἔθη-
κα ⟨καὶ⟩ δικαιοσύνης ἣν ἐν ἅπασιν ἀσκῶ. μηδεμίαν μου κατα-
γνῷς ἀκρασίαν. οὐχ οὕτως ἑαλώκαμεν." δείσας Ἀρταξάτης
ὡς εἰπών τι προπετές, μετέβαλε τὸν λόγον εἰς ἔπαινον. "σεμ-
νῶς" ἔφη "διανοῇ, βασιλεῦ. μὴ τὴν ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώ-
ποις θεραπείαν τῷ ἔρωτι προσαγάγῃς, ἀλλὰ τὴν κρείττονα καὶ
βασιλικήν, ἀνταγωνιζόμενος σεαυτῷ· δύνασαι γάρ, ὦ δέσποτα,
9 σὺ μόνος κρατεῖν καὶ θεοῦ. ἄπαγε δὴ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν εἰς
πάσας ἡδονάς. μάλιστα δὲ κυνηγεσίοις ἐξαιρέτως χαίρεις·
οἶδα γάρ σε ὑφ' ἡδονῆς διημερεύοντα ἄβρωτον, ἄποτον ἐν
θήρᾳ. ⟨θήρᾳ⟩ δὲ ἐνδιατρίβειν ⟨βέλτιον⟩ ἢ τοῖς βασιλείοις καὶ
ἐγγὺς εἶναι τοῦ πυρός."

155 ὁ τρώσας ... : *Mantissa Prov.* 2.28 (Eur. *Telephus*) || **166** οἶδα γάρ σε ...: Xen. *Cyr.* 7.5.53

145 [οὐ] Her. : οὐ μίαν F : οὐδεμίαν Bl. || **158** ⟨καὶ⟩ Cob. || **163** σεαυτῷ Her. : ἑαυτοῦ F : ἑαυτῷ D'O. || **167** ⟨θήρᾳ⟩ Rei. | ⟨βέλτιον⟩ Cob.

Ταῦτα ἤρεσε καὶ θήρα κατηγγέλλετο μεγαλοπρεπής. ἐξή- **4**
λαυνον ἱππεῖς κεκοσμημένοι καὶ Περσῶν οἱ ἄριστοι καὶ τῆς ἄλ-
λης στρατιᾶς τὸ ἐπίλεκτον. πάντων δὲ ὄντων ἀξιοθεάτων δια-
πρεπέστατος ἦν αὐτὸς ὁ βασιλεύς. καθῆστο γὰρ ἵππῳ Νισαίῳ 2
καλλίστῳ καὶ μεγίστῳ χρύσεον ἔχοντι χαλινόν, χρύσεα δὲ φά-
λαρα καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια· πορφύραν δὲ ἠμφί-
εστο Τυρίαν (τὸ δὲ ὕφασμα Βαβυλώνιον) καὶ τιάραν ὑακινθι-
νοβαφῆ· χρύσεον δὲ ἀκινάκην ὑπεζωσμένος δύο ἄκοντας ἐκρά-
τει, καὶ φαρέτρα καὶ τόξον αὐτῷ παρήρτητο, Σηρῶν ἔργον πο-
λυτελέστατον. καθῆστο δὲ σοβαρός· ἔστι γὰρ ἴδιον ἔρωτος 3
⟨τὸ⟩ φιλόκοσμον· ἤθελε δὲ μέσος ὑπὸ Καλλιρόης ὁραθῆναι,
καὶ διὰ τῆς πόλεως ἁπάσης ἐξιὼν περιέβλεπεν εἴ που κἀκείνη
θεᾶται τὴν πομπήν. ταχέως δὲ ἐνεπλήσθη τὰ ὄρη βοώντων,
θεόντων, κυνῶν ὑλασσόντων, ἵππων χρεμετιζόντων, θηρῶν
ἐλαυνομένων. ἡ σπουδὴ καὶ ὁ θόρυβος ἐκεῖνος αὐτὸν ἐξέστη- 4
σεν ἂν [καὶ] τὸν Ἔρωτα· τέρψις γὰρ ἦν μετ᾽ ἀγωνίας καὶ χαρὰ
μετὰ φόβου καὶ κίνδυνος ἡδύς. ἀλλὰ βασιλεὺς οὔτε ἵππον
ἔβλεπε, τοσούτων [ἱππέων] αὐτῷ παραθεόντων, οὔτε θηρίον,
τοσούτων διωκομένων, οὔτε κυνὸς ἤκουε, τοσούτων ὑλακτούν-
των, οὔτε ἀνθρώπου, πάντων βοώντων. ἔβλεπε δὲ Καλλιρόην 5
μόνην τὴν μὴ παροῦσαν, καὶ ἤκουεν ἐκείνης τῆς μὴ λαλού-
σης. συνεξῆλθε γὰρ ἐπὶ τὴν θήραν ὁ Ἔρως αὐτῷ, καί, ἅτε
δὴ φιλόνικος θεός, ἀντιταττόμενον ἰδὼν καὶ βεβουλευμένον,
ὡς ᾤετο, καλῶς, εἰς τοὐναντίον τὴν τέχνην περιέτρεψεν αὐτῷ
καὶ δι᾽ αὐτῆς τῆς θεραπείας ἐξέκαυσε τὴν ψυχήν, ἔνδον παρὼν
καὶ λέγων "οἷον ἦν ἐνθάδε Καλλιρόην ἰδεῖν, κνήμας ἀνεζωσμέ-
νην καὶ βραχίονας γεγυμνωμένην, πρόσωπον ἐρυθήματος πλῆ-
ρες, στῆθος ἀσταθμήτον. ἀληθῶς 6

171 στρατιᾶς Her. : στρατείας F || **172** αὐτὸς vel ἐν αὐτοῖς Beck : αὐτοῖς F : αὐτῶν D'O. || **179** ⟨τὸ⟩ Rei. | μέσος F : σεμνὸς Schmidt || **183** αὐτὸν D'O. : αὐτῶν F || **184** [καὶ] D'O. || **186** [ἱππέων] Her. | θηρίον Rei. : θηρίων F || **188** ἀνθρώπου Her. 1867 : ἀνθρώπων F ||**195 sq.** ἐρυθήματος πλῆρες, στῆθος ἀστάθμητον D'O. : πλῆρες post ἀστάθμητον F

οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,
τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι."

7 ταῦτα ἀναζωγραφῶν καὶ ἀναπλάττων ἐξεκαίετο σφόδρα
⟨...⟩ ταῦτα λέγοντος Ἀρταξάτης ὑπολαβὼν "ἐπιλέλησαι"
φησί, "δέσποτα, τῶν γεγονότων· Καλλιρόη γὰρ ἄνδρα οὐκ
ἔχει, μένει δὲ ἡ κρίσις, τίνι ὀφείλει γαμηθῆναι. μέμνησο οὖν
ὅτι χήρας ἐρᾷς· καὶ μήτε τοὺς νόμους αἰδοῦ, κεῖνται γὰρ
ἐπὶ τοῖς γάμοις, μήτε μοιχείαν, δεῖ γὰρ πρῶτον εἶναι ἄνδρα
8 τὸν ἀδικούμενον, εἶτα τὸν ἀδικοῦντα μοιχόν." ἤρεσεν ὁ λό-
γος τῷ βασιλεῖ, πρὸς ἡδονὴν γὰρ ἦν, καὶ προσλαβόμενος
ὑπὸ χεῖρα τὸν εὐνοῦχον κατεφίλησε καὶ "δικαίως ἄρα σε
ἐγὼ" ἔφη "πάντων προτιμῶ· σὺ γὰρ εὐνούστατος καὶ φύλαξ
ἀγαθὸς ἐμοί. ἄπιθι δὴ καὶ Καλλιρόην ἄγε. δύο δέ σοι προσ-
τάσσω, μὴ ἄκουσαν, μήτε φανερῶς· θέλω γάρ σε καὶ πεῖσαι
καὶ λαθεῖν."

9 Εὐθὺς οὖν ἀνακλητικὸν τῆς θήρας σύνθημα διεδόθη καὶ
πάντες ἀνέστρεφον· βασιλεὺς δὲ ἀνηρτημένος ταῖς ἐλπίσιν
εἰσήλαυνεν εἰς τὰ βασίλεια χαίρων ὡς τὸ κάλλιστον θήραμα
10 θηράσας. καὶ Ἀρταξάτης δὲ ἔχαιρε νομίζων πρὸς ⟨ἡδονὴν⟩
ὑπηρεσίαν ὑπεσχῆσθαι, βραβεύσειν δὲ λοιπὸν ἅρμα βασιλικόν,
χάριν εἰδότων ἀμφοτέρων αὐτῷ, Καλλιρόης δὲ μᾶλλον·
ἔ⟨...⟩νε γὰρ τὴν πρᾶξιν ῥᾳδίαν, ὡς εὐνοῦχος, ὡς δοῦλος, ὡς
βάρβαρος. οὐκ ᾔδει δὲ φρόνημα Ἑλληνικὸν εὐγενὲς καὶ μάλι-
στα τὸ Καλλιρόης τῆς σώφρονος καὶ φιλάνδρου.

197–199 Hom. *Od.* 6.102–4

200 sq. inter σφόδρα et ταῦτα λέγοντος folium 64R haec verba exhibet, 20 fere versuum spatium occupantia et rudissima manu scripta : εἰς παντα βιον σου ω δεσπινα προσδεξε τας δεησεις του δουλου ἐσου και λιτροσε ἡμας ἀπο πασης ἀναγκης και θλιψεως ... (alia vestigia) : sequitur lacuna ubi rex aliquid de amore suo Artaxati dicit || **203** ἡ κρίσις F : τὴν κρίσιν Her. || **204** καὶ Her. : ὡς F || **210** δὴ Gasda : δὲ F || **216 sq.** πρὸς ⟨ἡδονὴν⟩ ὑπηρεσίαν Gasda (cf. 6.4.8) (πρὸς per compendium πρὸ scriptum : προϋπηρεσίαν Molinié, sed non reperitur vox) || **219** ἔ⟨...⟩νε : ἔκρινε dispexisse videtur Bl.

Καιρὸν οὖν ἐπιτηρήσας ἧκε πρὸς αὐτὴν καὶ μόνης λαβόμε- 5
νος "μεγάλων" εἶπεν "ἀγαθῶν, ὦ γύναι, θησαυρόν σοι κεκόμι-
κα· καὶ σὺ δὲ μνημόνευέ μου τῆς εὐεργεσίας· εὐχάριστον γὰρ
εἶναί σε πιστεύω." πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου Καλλιρόη περι-
χαρὴς ἐγένετο· φύσει γὰρ ἄνθρωπος, ὃ βούλεται, τοῦτο καὶ
οἴεται. τάχ' οὖν ἔδοξεν ἀποδίδοσθαι Χαιρέᾳ καὶ ἔσπευδε τοῦ- 2
το ἀκοῦσαι, [καὶ] τῶν εὐαγγελίων ἀμείψασθαι τὸν εὐνοῦχον
ὑπισχνουμένη. πάλιν δὲ ἐκεῖνος ἀναλαβὼν ἀπὸ προοιμίων ἤρξ-
ατο "σύ, γύναι, κάλλος μὲν θεῖον εὐτύχησας, μέγα δέ τι ἀπ'
αὐτοῦ καὶ σεμνὸν οὐκ ἐκαρπώσω. τὸ διὰ γῆς πάσης ἔνδοξον 3
καὶ περιβόητον ὄνομα μέχρι σήμερον οὐχ εὗρεν οὔτ' ἄνδρα
κατ' ἀξίαν οὔτ' ἐραστήν, ἀλλ' ἐνέπεσεν εἰς δύο, νησιώτην πέ-
νητα, καὶ ἕτερον, δοῦλον βασιλέως. τί σοι γέγονεν ἐκ τούτων 4
μέγα καὶ λαμπρόν; ποίαν χώραν ἔχεις εὔφορον; ποῖον κόσμον
πολυτελῆ; τίνων πόλεων ἄρχεις; πόσοι δοῦλοί σε προσκυνοῦσι;
γυναῖκες Βαβυλώνιαι θεραπαινίδας ἔχουσι πλουσιωτέρας σου.
πλὴν οὐκ ἠμελήθης εἰς πάντα, ἀλλὰ κήδονταί σου θεοί. διὰ 5
τοῦτό σε ἐνθάδε ἤγαγον, πρόφασιν εὑρόντες τὴν δίκην, ἵνα σε
ὁ μέγας βασιλεὺς θεάσηται. καὶ τοῦτο πρῶτον εὐαγγέλιον
ἔχεις· ἡδέως σε εἶδε. κἀγὼ δὲ αὐτὸν ἀναμιμνήσκω καὶ ἐπαινῶ
σε παρ' ἐκείνῳ." τοῦτο δὲ προσέθηκεν· εἴωθε γὰρ πᾶς δοῦλος,
ὅταν διαλέγηταί τινι περὶ τοῦ δεσπότου, καὶ ἑαυτὸν συνιστᾶν,
ἴδιον ἐκ τῆς ὁμιλίας μνώμενος κέρδος. Καλλιρόη δὲ εὐθὺς τὴν 6
καρδίαν ἐπλήγη καθάπερ ὑπὸ ξίφους τοῦ λόγου· προσεποιεῖτο
δὲ μὴ συνιέναι καὶ "θεοὶ" φησὶν "ἵλεῳ βασιλεῖ διαμένοιεν, σοὶ
δὲ ἐκεῖνος, ὅτι ἐλεεῖτε γυναῖκα δυστυχῆ. δέομαι, θᾶττον ἀπαλ-
λαξάτω με τῆς φροντίδος, ἀπαρτίσας τὴν κρίσιν, ἵνα μηκέτι
ἐνοχλῶ μηδὲ τῇ βασιλίδι." δόξας δὲ ὁ εὐνοῦχος ὅτι ἀσαφῶς εἴ-
ρηκεν ὃ ἤθελε καὶ οὐ νενόηκεν ἡ γυνή, φανερώτερον ἤρξατο
λέγειν. "αὐτὸ τοῦτο εὐτύχηκας, ὅτι οὐκέτι δούλους καὶ πένητας 7

226 ὃ βούλεται ...: Dem. *Ol.* 3.19 (cf. 3.9.3)

222 μόνης (vel μόνος μόνης) Abresch : μόνος F || **224** μου F : μοι Cob. || **228** [καὶ] Her. || **230** γύναι Her. : γυνή F || **231** πάσης F : fort. ⟨ἀ⟩πάσης (cf. 6.5.9) || **242** δὲ Her. : γὰρ F || **245** καθάπερ Jackson* : ὥσπερ F : ἐπλήγη post ξίφους? Reeve

ἔχεις ἐραστὰς ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν δυνάμενόν σοι Μί-
λητον αὐτὴν καὶ ὅλην Ἰωνίαν καὶ Σικελίαν καὶ ἄλλα ἔθνη μεί-
ζονα χαρίσασθαι. θῦε δὴ τοῖς θεοῖς καὶ μακάριζε σεαυτήν, καὶ
ἄνυτε ὅπως ἀρέσῃς μᾶλλον αὐτῷ, καὶ ὅταν πλουτῇς ἐμοῦ μνη-
8 μόνευε." Καλλιρόη δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησεν, εἰ δυνατόν, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξαι τοῦ διαφθείροντος αὐτήν, οἷα δὲ
γυνὴ πεπαιδευμένη καὶ φρενήρης, ταχέως λογισαμένη καὶ τὸν
τόπον καὶ τίς ἐστιν αὐτὴ καὶ τίς ὁ λέγων, τὴν ὀργὴν μετέβαλε
9 καὶ κατειρωνεύσατο λοιπὸν τοῦ βαρβάρου. "μὴ γὰρ οὕτω"
φησὶ "μαινοίμην, ἵνα ἐμαυτὴν ἀξίαν εἶναι πεισθῶ τοῦ μεγάλου
βασιλέως. εἰμὶ δὲ θεραπαινίσιν ὁμοία Περσίδων γυναικῶν. μὴ
σύ, δέομαί σου, μνημονεύσῃς ἔτι περὶ ἐμοῦ πρὸς τὸν δεσπότην.
καὶ γὰρ ἂν ἐν τῷ παραυτίκα μηδὲν ὀργισθῇ, μετὰ ταῦτά σοι
χαλεπανεῖ, λογισάμενος ὅτι τὸν γῆς ἁπάσης κύριον ὑπέρριψας
10 Διονυσίου δούλῃ. θαυμάζω δὲ πῶς συνετώτατος ὑπάρχων
ἀγνοεῖς τὴν βασιλέως φιλανθρωπίαν, ὅτι οὐκ ἐρᾷ δυστυχοῦς
γυναικὸς ἀλλὰ ἐλεεῖ. παυσώμεθα τοίνυν λαλοῦντες, μὴ καὶ τῇ
βασιλίδι τις ἡμᾶς διαβάλῃ." καὶ ἡ μὲν ἀπέδραμεν, ἔστη δὲ ὁ
εὐνοῦχος ἀχανής· οἷα γὰρ ἐν μεγάλῃ τυραννίδι τεθραμμένος
οὐδὲν ἀδύνατον ὑπελάμβανεν, οὐ βασιλεῖ μόνον, ἀλλ' οὐδ' ἑαυ-
τῷ.

6 Καταλειφθεὶς οὖν καὶ μηδὲ ἀποκρίσεως καταξιωθεὶς ἀπηλ-
λάττετο μυρίων παθῶν μεστός, ὀργιζόμενος μὲν Καλλιρόῃ, λυ-
πούμενος δὲ ἐφ' ἑαυτῷ, φοβούμενος δὲ βασιλέα· τάχα γὰρ
οὐδὲ πιστεύσειν αὐτὸν ὅτι ἀτυχῶς μέν, ἀλλὰ διελέχθη· δόξει
δὲ καταπροδιδόναι τὴν ὑπηρεσίαν χαριζόμενος τῇ βασιλίδι.
2 ἐδεδοίκει δὲ μὴ καὶ πρὸς ἐκείνην Καλλιρόη κατείπῃ τοὺς λό-
γους· Στάτειραν δὲ βαρυθυμοῦσαν μέγα τι βουλεύσειν αὐτῷ
κακὸν ὡς οὐχ ὑπηρετοῦντι μόνον ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντι τὸν
ἔρωτα. καὶ ὁ μὲν εὐνοῦχος ἐσκέπτετο πῶς ἂν ἀσφαλῶς ἀπαγ-

254 δὴ Gasda : δὲ F || **255** ἄνυτε D'O. ('perfice') : νύττε F (in spatio 7 litt. dispositum) : πράττε Jacobs : βλέπε Her. | πλουτῇς F : πλουτήσῃς Cob. || **261** πεισθῶ F : πείσω Cob. || **264** καὶ γὰρ ἂν F : κἂν γὰρ Cob. || **265** χαλεπανεῖ Rei. : χαλεπαινεῖ (sic) F || **269** διαβάλῃ Cob. : διαβαλεῖ F || **271** οὐδ' ἑαυτῷ D'O. (ex Apogr.) : οὐδὲ αὐτῷ F || **275** δόξει F : δόξειν Zankogiannes || **280** ἀπαγγείλῃ F : ἀπαγγείλειε Cob.

γείλῃ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων· Καλλιρόη δὲ καθ' ἑαυτὴν
γενομένη “ταῦτα” φησὶν “ἐγὼ προεμαντευόμην. ἔχω σε μάρτυν, 3
Εὐφρᾶτα. προεῖπον ὅτι οὐκέτι σε διαβήσομαι. ἔρρωσο, πάτερ,
καὶ σύ, μῆτερ, καὶ Συρακοῦσαι πατρίς· οὐκέτι γὰρ ὑμᾶς ὄψο-
μαι. νῦν ὡς ἀληθῶς Καλλιρόη τέθνηκεν. ἐκ τοῦ τάφου μὲν ἐξ-
ῆλθον, οὐκ ἐξάξει δέ με ἐντεῦθεν λοιπὸν οὐδὲ Θήρων ὁ λῃστής.
ὦ κάλλος ἐπίβουλον, σύ μοι πάντων κακῶν αἴτιον. διὰ σὲ ἀν- 4
ῃρέθην, διὰ σὲ ἐπράθην, διὰ σὲ ἔγημα μετὰ Χαιρέαν, διὰ σὲ
εἰς Βαβυλῶνα ἤχθην, διὰ σὲ παρέστην δικαστηρίῳ. πόσοις με
παρέδωκας; τάφῳ, λῃσταῖς, θαλάττῃ, δουλείᾳ, κρίσει. πάντων
δέ μοι βαρύτατον ὁ ἔρως ὁ βασιλέως. καὶ οὔπω λέγω τὴν τοῦ 5
βασιλέως ὀργήν· φοβερωτέραν ἡγοῦμαι τὴν τῆς βασιλίδος ζη-
λοτυπίαν. ἣν οὐκ ἤνεγκε Χαιρέας, ἀνὴρ Ἕλλην, τί ποιήσει γυ-
ναῖκα καὶ δέσποιναν βάρβαρον; ἄγε δή, Καλλιρόη, βούλευσαί
τι γενναῖον, Ἑρμοκράτους ἄξιον· ἀπόσφαξον σεαυτήν. ἀλλὰ
μήπω· μέχρι γὰρ νῦν ὁμιλία πρώτη καὶ παρ' εὐνούχου· ἂν δὲ
βιαιότερόν τι γένηται, τότε ἔσται σοι καιρὸς ἐπιδεῖξαι Χαιρέᾳ
παρόντι τὴν πίστιν.”
Ὁ δ' εὐνοῦχος ἐλθὼν πρὸς τὸν βασιλέα τὴν μὲν ἀλήθειαν 6
ἀπέκρυπτε τῶν γεγονότων, ἀσχολίαν δὲ ἐσκήπτετο καὶ τήρη-
σιν ἀκριβῆ τῆς βασιλίδος, ὥστε μηδὲ δύνασθαι Καλλιρόῃ
προσελθεῖν· “σὺ δὲ ἐκέλευσάς μοι, δέσποτα, προνοεῖσθαι τοῦ
λαθεῖν. ὀρθῶς δὲ προσέταξας· ἀνείληφας γὰρ τὸ σεμνότατον 7
πρόσωπον τοῦ δικαστοῦ καὶ θέλεις παρὰ Πέρσαις εὐδοκιμεῖν.
διὰ τοῦτό σε πάντες ὑμνοῦσιν. Ἕλληνες δέ εἰσι μικραίτιοι καὶ
λάλοι. περιβόητον αὐτοὶ ποιήσουσι τὴν πρᾶξιν, Καλλιρόη μὲν
ὑπ' ἀλαζονείας ὅτι αὐτῆς βασιλεὺς ἐρᾷ, Διονύσιος δὲ καὶ Χαι-
ρέας ὑπὸ ζηλοτυπίας. οὐκ ἔστι δὲ ἄξιον οὐδὲ τὴν βασιλίδα λυ- 8
πῆσαι, ⟨διὰ γυναῖκα ξένην⟩ ἣν εὐμορφοτέραν ἐποίησεν ἡ δίκη
δόξαι.” ταύτην δὲ παρέμισγε τὴν παλινῳδίαν, εἴ πως ἀποστρέ-

290 τάφῳ ante λῃσταῖς Sanz Morales (cf. 5.5.2, 6.6.4, 6.7.8, 8.1.14) : post θαλάττῃ (sic) F || **291** βαρύτατον Cob. : βαρύτατος F || **292** ⟨γὰρ⟩ ante ἡγοῦμαι Bl. || **293 sq.** γυναῖκα καὶ δέσποιναν βάρβαρον; Jackson : γυνὴ καὶ δέσποινα βάρβαρος F (sententia καὶ οὔπω ... βάρβαρος confuse distincta) : an γυναῖκα δέσποινα βάρβαρος? Bl. || **297** ἔσται Cob. : ἐστί F || **309** ⟨διὰ γυναῖκα ξένην⟩ Goold post Rose || **310** δόξαι Cob. : δόξης F

ψαι δύναιτο τὸν βασιλέα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι
διακονίας δυσχεροῦς.
7 Παραυτίκα μὲν οὖν ἔπεισε, πάλιν δὲ νυκτὸς γενομένης ἀν-
εκάετο καὶ ὁ ἔρως αὐτὸν ἀνεμίμνησκεν οἵους μὲν ὀφθαλμοὺς
ἔχει Καλλιρόη, ὡς δὲ καλὸν τὸ πρόσωπον. τὰς τρίχας ἐπῄνει,
τὸ βάδισμα, τὴν φωνήν· οἵα μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον,
οἵα δὲ ἔστη, πῶς ἐλάλησε, πῶς ἐσίγησε, πῶς ᾐδέσθη, πῶς
2 ἔκλαυσε. διαγρυπνήσας δὲ τὸ πλεῖστον μέρος καὶ τοσοῦτον
καταδαρθὼν ὅσον καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις Καλλιρόην ἰδεῖν, ἕωθεν
καλέσας τὸν εὐνοῦχον "ἄπιθι" φησὶ "καὶ παραφύλαττε δι' ὅλης
τῆς ἡμέρας· πάντως γὰρ καιρὸν εὑρήσεις κἂν βραχύτατον ὁμι-
λίας λανθανούσης. εἰ γὰρ ἤθελον φανερῶς καὶ βίᾳ περιγενέ-
3 σθαι τῆς ἐπιθυμίας, εἶχον δορυφόρους." προσκυνήσας ὁ εὐνοῦ-
χος ὑπέσχετο· οὐδενὶ γὰρ ἔξεστιν ἀντειπεῖν βασιλέως κελεύον-
τος. εἰδὼς δὲ ὅτι Καλλιρόη καιρὸν οὐ δώσει, διακρούσεται δὲ
τὴν ὁμιλίαν ἐξεπίτηδες συνοῦσα τῇ βασιλίδι, τοῦτο δὲ θερα-
πεῦσαι θέλων, ἔτρεψε τὴν αἰτίαν οὐκ εἰς τὴν φυλαττομένην
4 ἀλλ' εἰς τὴν φυλάττουσαν, καὶ "ἄν σοι δοκῇ" φησίν, "ὦ δέσπο-
τα, μετάπεμψαι Στάτειραν, ὡς ἰδιολογήσασθαί τι βουλόμενος
πρὸς αὐτήν· ἐμοὶ γὰρ ἡ ἐκείνης ἀπουσία Καλλιρόης ἐξουσίαν
δώσει." "ποίησον οὕτως" εἶπε βασιλεύς.
5 Ἐλθὼν δὲ Ἀρταξάτης καὶ προσκυνήσας τὴν βασιλίδα "καλεῖ
σε" φησίν, "ὦ δέσποινα, ὁ ἀνήρ." ἀκούσασα ἡ Στάτειρα προσ-
εκύνησε καὶ μετὰ σπουδῆς ἀπῄει πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ εὐνοῦχος
ἰδὼν τὴν Καλλιρόην μόνην ἀπολελειμμένην, ἐμβαλὼν τὴν δεξι-
άν, ὡς δή τις φιλέλλην καὶ φιλάνθρωπος, ἀπήγαγε τοῦ πλή-
6 θους τῶν θεραπαινίδων. ἡ δὲ ἠπίστατο μὲν ⟨τὸ μέλλον⟩ καὶ
εὐθὺς ὠχρά τε ἦν καὶ ἄφωνος, ἠκολούθει δὲ ὅμως. ἐπεὶ δὲ κατ-
έστησαν μόνοι, λέγει πρὸς αὐτὴν "ἑώρακας τὴν βασιλίδα πῶς
ἀκούσασα τὸ βασιλέως ὄνομα προσεκύνησε καὶ τρέχουσα
ἄπεισι· σὺ δέ, ἡ δούλη, τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρεις, οὐδὲ ἀγαπᾷς

315 ὡς scripsi post Bl. (cf. 5.6.10) : πῶς F || **318** καταδαρθὼν Cob. (cf. 4.1.1) : καταδραθὼν F || **326** δὲ F : δὴ Rei. : del. Her. || **328** καὶ ἄν Cob. : κἂν F || **337** ⟨τὸ μέλλον⟩ scripsi post Schmidt, qui ⟨τὸ μέλλον⟩ pro μὲν coniecit

ὅτι σε παρακαλεῖ κελεῦσαι δυνάμενος. ἀλλ' ἐγὼ (τιμῶ γάρ σε) 7
πρὸς ἐκεῖνον οὐ κατ⟨εμήνυ⟩σα τὴν μανίαν τὴν σήν, τοὐναντίον
δέ, ὑπεσχόμην ὑπὲρ σοῦ. πάρεστιν οὖν σοι δυοῖν ὁδοῖν ὁποτέ-
ραν βούλει τρέπεσθαι. μηνύσω δὲ ἀμφοτέρας· πεισθεῖσα μὲν
βασιλεῖ δῶρα λήψῃ τὰ κάλλιστα καὶ ἄνδρα ὃν θέλεις· οὐ δή-
που γάρ σε αὐτὸς μέλλει γαμεῖν ἀλλὰ πρόσκαιρον αὐτῷ χάριν
δώσεις· ἢν δὲ μὴ πεισθῇς, ἀκούεις ἃ πάσχουσιν οἱ βασιλέως
ἐχθροί, μόνοις γὰρ τούτοις οὐδὲ ἀποθανεῖν θέλουσιν ἔξεστι."
κατεγέλασε Καλλιρόη τῆς ἀπειλῆς καὶ ἔφη "οὐ νῦν πρῶτον 8
πείσομαί τι δεινόν· ἔμπειρός εἰμι τοῦ δυστυχεῖν. τί με δύναται
βασιλεὺς ὧν πέπονθα διαθεῖναι χαλεπώτερον; ζῶσα κατεχώσ-
θην· παντὸς δεσμωτηρίου τάφος ἐστὶ στενότερος. λῃστῶν χερ- 9
σὶ παρεδόθην. ἄρτι τὸ μέγιστον τῶν κακῶν πάσχω· παρόντα
Χαιρέαν οὐ βλέπω." τοῦτο τὸ ῥῆμα προέδωκεν αὐτήν· ὁ γὰρ
εὐνοῦχος δεινὸς ὢν τὴν φύσιν ἐνόησεν ὅτι ἐρᾷ. "ὦ" φησὶ "πα-
σῶν ἀνοητοτάτη γυναικῶν, τοῦ βασιλέως τὸν Μιθριδάτου δοῦ-
λον προτιμᾷς;" ἠγανάκτησε Καλλιρόη Χαιρέου λοιδορηθέντος
καὶ "εὐφήμησον" εἶπεν, "ἄνθρωπε. Χαιρέας εὐγενής ἐστι, πό- 10
λεως πρῶτος ἣν οὐκ ἐνίκησαν οὐδὲ Ἀθηναῖοι οἱ ἐν Μαραθῶνι
καὶ Σαλαμῖνι νικήσαντες τὸν μέγαν σου βασιλέα." ταῦτα ἅμα
λέγουσα δακρύων πηγὰς ἀφῆκεν· ὁ δὲ εὐνοῦχος ἐνέκειτο μᾶλ-
λον καὶ "σεαυτῇ" φησὶ "τῆς βραδυτῆτος αἰτία γίνῃ. πῶς οὖν 11
εὐμενῆ τὸν δικαστὴν †ἕξεις; ἢ σχεῖν κάλλιον† ἵνα καὶ τὸν ἄν-
δρα κομίσῃ; τάχ' ⟨ἂν⟩ οὐδὲ Χαιρέας γνοίη τὸ πραχθέν, ἀλλὰ καὶ
γνοὺς οὐ ζηλοτυπήσει τὸν κρείττονα· δόξει δέ σε τιμιωτέραν,

344 πάρεστιν ...: Hdt. 1.11.2 || **349** μόνοις ...: Xen. *Anab.* 3.1.29

343 κατ⟨εμήνυ⟩σα D'O. : κατ⟨4–5 litt.⟩σα F : κατ⟨ηγόρευ⟩σα Cob. || **344** πάρεστιν ... δυοῖν ὁδοῖν Cob. (cf. Hdt.) : πάρεισιν ... δύο ὁδοί F || **347** πρόσκαιρον D'O. : πρὸς καιρὸν F || **348** ἢν Jacobs : εἰ F (cf. LSJ B II, sed hic tantum reperitur apud Char.) || **356sq.** πασῶν ἀνοητοτάτη D'O. : πάντων ἀνοητότατε F || **359** εὐγενής Cocchi : εὐμενής F || **360** ἣν Cocchi : ὃν F || **362** ἐνέκειτο Sanz Morales (cf. 1.4.5, 2.5.7, 8.2.13) : ἐπέθετο F || **363** οὖν F : οὐκ Wifstrand || **364** ἕξεις; ἢ σχεῖν κάλλιον F : [ἕξεις; ἢ] σχεῖν κάλλιον Wifstrand : ἕξεις; εἴκειν κάλλιον D'O. : ἕξεις; πάσχειν κάλλιον Abresch : ἕξεις [ἢ σχεῖν κάλλιον] Bl. : ἕξεις; ᾗ σχεῖν κάλλιον Rei. || **365** τάχ' ⟨ἂν⟩ Renehan : τάχα F | οὐδὲ F : οὐδ' ⟨ἂν⟩ Cob.

12 ὡς ἀρέσασαν βασιλεῖ." τοῦτο δὲ προσέθηκεν οὐχὶ δι' ἐκείνην
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὕτω φρονῶν· καταπεπλήγασι γὰρ πάντες οἱ
βάρβαροι καὶ θεὸν φανερὸν νομίζουσι τὸν βασιλέα. Καλλιρόη
δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς οὐκ ἂν ἠσπάσατο γάμους, οὐδὲ ἀθανα-
13 σίαν προετίμησεν ἂν ἡμέρας μιᾶς τῆς μετὰ Χαιρέου. μηδὲν οὖν
ἀνύσαι δυνάμενος ὁ εὐνοῦχος "δίδωμί σοι" φησίν, "ὦ γύναι,
σκέψεως καιρόν. σκέπτου δὲ μὴ περὶ σεαυτῆς μόνης, ἀλλὰ καὶ
Χαιρέου κινδυνεύοντος ἀπολέσθαι τὸν οἴκτιστον μόρον· οὐ γὰρ
ἀνέξεται βασιλεὺς ἐν ἔρωτι παρευδοκιμούμενος." κἀκεῖνος μὲν
ἀπηλλάγη, τὸ δὲ τελευταῖον τῆς ὁμιλίας ἥψατο Καλλιρόης.
8 Πᾶσαν δὲ σκέψιν καὶ πᾶσαν ἐρωτικὴν ὁμιλίαν ταχέως μετ-
έβαλεν ἡ Τύχη, καινοτέρων εὑροῦσα πραγμάτων ὑπόθεσιν· βα-
σιλεῖ γὰρ ἧκον ἀπαγγέλλοντες Αἴγυπτον ἀφεστάναι μετὰ με-
2 γάλης παρασκευῆς. τὸν μὲν γὰρ σατράπην τὸν βασιλικὸν τοὺς
Αἰγυπτίους ἀνῃρηκέναι, κεχειροτονηκέναι δὲ βασιλέα τῶν ἐπι-
χωρίων, ἐκεῖνον δὲ ἐκ Μέμφεως ὁρμώμενον διαβεβηκέναι μὲν
Πηλούσιον, ἤδη δὲ Συρίαν καὶ Φοινίκην κατατρέχειν, ὡς μηκέ-
τι τὰς πόλεις ἀντέχειν, ὥσπερ χειμάρρου τινὸς ἢ πυρὸς αἰφνί-
3 διον ἐπιρρυέντος αὐταῖς. πρὸς δὲ τὴν φήμην ἐταράχθη μὲν ὁ
βασιλεύς, κατεπλάγησαν δὲ Πέρσαι· κατήφεια δὲ πᾶσαν ἔσχε
Βαβυλῶνα. τότε καὶ ὄναρ βασιλέως λογοποιοὶ καὶ μάντεις
ἔφασκον τὰ μέλλοντα προειρηκέναι· θυσίας γὰρ ἀπαιτοῦντας
4 τοὺς θεοὺς κίνδυνον μὲν ἀλλὰ καὶ νίκην προσημαίνειν. πάντα
μὲν τὰ εἰωθότα συνέβαινε καὶ ὅσα εἰκὸς ἐν ἀπροσδοκήτῳ πο-
λέμῳ καὶ ἐλέγετο καὶ ἐγίνετο· κίνησις γὰρ μεγάλη ⟨πᾶσαν⟩
Ἀσίαν κατέλαβε. συγκαλέσας οὖν ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς
ὁμοτίμους καὶ ὅσοι παρῆσαν ἡγεμόνες τῶν ἐθνῶν, μεθ' ὧν εἰώ-
θει τὰ μεγάλα χρηματίζειν, ἐβουλεύετο περὶ τῶν καθεστηκό-
5 των καὶ ἄλλος ἄλλο τι παρῄνει· πᾶσι δὲ ἤρεσκε τὸ σπεύδειν
καὶ μηδὲ μίαν ἡμέραν, εἰ δυνατόν, ἀναβαλέσθαι δυοῖν ἕνεκεν·
ἵνα καὶ τοὺς πολεμίους ἐπίσχωσι τῆς πρὸς τὸ πλεῖον αὐξήσεως
καὶ τοὺς φίλους εὐθυμοτέρους ποιήσωσι, δείξαντες αὐτοῖς ἐγ-

391 κίνησις ... μεγάλη : cf. Thuc. 1.1.2

390 συνέβαινε F : συμβαίνειν Cob. || **391** ⟨πᾶσαν⟩ (vel ⟨πᾶσαν τὴν⟩) Jackson* (cf. 1.11.7, 4.1.8, 8.8.6 etc.) || **393** ὅσοι παρῆσαν F : ὅσοιπερ ἦσαν Jackson* || **396** μηδὲ μίαν Bl. : μηδεμίαν F

γύθεν τὴν βοήθειαν· βραδυνόντων δὲ εἰς τοὐναντίον ἅπαντα
χωρήσειν· τοὺς μὲν γὰρ πολεμίους καταφρονήσειν ὡς δεδιό-
των, τοὺς δὲ οἰκείους ἐνδώσειν ὡς ἀμελουμένους. εὐτύχημα δὲ 6
μέγιστον βασιλεῖ γεγονέναι τὸ μήτε ἐν Βάκτροις μήτε ἐν Ἐκ-
βατάνοις, ἀλλὰ ἐν Βαβυλῶνι κατειλῆφθαι, πλησίον τῆς Συρί-
ας· διαβάντα γὰρ τὸν Εὐφράτην εὐθὺς ἐν χερσὶν ἕξειν τοὺς
ἀφεστῶτας. ἔδοξεν οὖν τὴν μὲν ἤδη περὶ αὐτὸν δύναμιν ἐξ-
άγειν, διαπέμψαι δὲ πανταχόσε κελεύοντα τὴν στρατιὰν ἐπὶ
ποταμὸν Εὐφράτην ἀθροίζεσθαι. ῥᾴστη δέ ἐστι Πέρσαις ἡ παρα-
σκευὴ τῆς δυνάμεως. συντέτακται γὰρ ἀπὸ Κύρου, τοῦ πρώτου 7
Περσῶν βασιλεύσαντος, ποῖα μὲν τῶν ἐθνῶν εἰς πόλεμον ἱπ-
πείαν καὶ πόσην τὸν ἀριθμὸν δεῖ παρέχειν, ποῖα δὲ πεζὴν
στρατιὰν καὶ πόσην, τίνας δὲ τοξότας καὶ πόσα ἑκάστους ἅρ-
ματα ψιλά τε καὶ δρεπανηφόρα, καὶ ἐλέφαντας ὁπόθεν καὶ πό-
σους, καὶ χρήματα παρ' ὧντινων, ποῖα καὶ πόσα. τοσούτῳ δὲ
παρασκευάζεται χρόνῳ πάντα ὑπὸ πάντων, ὅσῳ κἂν εἷς ἀνὴρ
παρεσκεύασε.

Τῇ δὲ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀγγελίαν ἐξήλαυνε Βα- 9
βυλῶνος ὁ βασιλεύς, κοινῷ παραγγέλματι πάντων αὐτῷ συν-
ακολουθούντων, ὅσοι τὴν στρατεύσιμον εἶχον ἡλικίαν. ἐν δὲ
τούτοις ἐξῆλθε καὶ Διονύσιος· Ἴων γὰρ ἦν καὶ οὐδενὶ τῶν ὑπ-
ηκόων μένειν ἐξῆν. κοσμησάμενος δὲ ὅπλοις καλλίστοις καὶ 2
ποιήσας στῖφος οὐκ εὐκαταφρόνητον ἐκ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ, ἐν
τοῖς πρώτοις καὶ φανερωτάτοις κατέταξεν ἑαυτὸν καὶ δῆλος
ἦν πράξων τι γενναῖον, οἷα δὴ καὶ φύσει φιλότιμος ἀνὴρ καὶ οὐ
πάρεργον τὴν ἀρετὴν τιθέμενος, ἀλλὰ τῶν καλλίστων ἀξιῶν.
τότε δὲ καὶ ἐλπίδος εἶχέ τι κούφης, ὅτι ἣν χρήσιμος ὢν ἐν τῷ 3
πολέμῳ φανῇ, λήψεται παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ δίχα κρίσεως
ἆθλον τῆς ἀριστείας τὴν γυναῖκα.

Καλλιρόην δὲ ἡ μὲν βασιλὶς οὐκ ἤθελεν ἐπάγεσθαι· διὰ τοῦ- 4
το οὐδὲ ἐμνημόνευσεν αὐτῆς πρὸς βασιλέα οὐδὲ ἐπύθετο τί κε-

404 διαβάντα D'O. : διαβὰς F || **405** ἀφεστῶτας Beck : ἐφεστῶτας F || **406** κελεύοντα F : -ας Her. | στρατιὰν Rei. : στρατείαν F || **408** ἀπὸ F : ὑπὸ Cob. || **410** πόσην Her. : πόσον F || **414** κἂν Cob. : καὶ F || **425** ἣν χρήσιμος ὢν D'O. (comm.) : χρήσιμος ἣν F : χρήσιμος ὢν Apogr., D'O. in ed. : ⟨ἂν⟩ vel ⟨εἰ⟩ χρήσιμος ὢν Rei.

λεύει γενέσθαι περὶ τῆς ξένης· ἀλλὰ καὶ Ἀρταξάτης κατεσιώ-
πησεν, ὡς δῆθεν μὴ θαρρῶν ἐν κινδύνῳ τοῦ δεσπότου καθ-
εστηκότος παιδιᾶς ἐρωτικῆς μνημονεύειν, τὸ δὲ ἀληθὲς ἄσμενος
ἀπηλλαγμένος καθάπερ ἀγρίου θηρίου· δοκεῖ δ' ⟨ἄν⟩ μοι καὶ
χάριν ἔχειν τῷ πολέμῳ διακόψαντι τὴν βασιλέως ἐπιθυμίαν
5 ὑπὸ ἀργίας τρεφομένην. οὐ μὴν Καλλιρόης ἐπελέληστο βασι-
λεύς, ἀλλὰ κἀν ἐκείνῳ τῷ ἀδιηγήτῳ ταράχῳ μνήμη τις αὐτὸν
εἰσῆλθε τοῦ κάλλους· ᾐδεῖτο δὲ εἰπεῖν τι περὶ αὐτῆς, μὴ δόξῃ
παιδαριώδης εἶναι παντάπασιν, ἐν πολέμῳ τηλικούτῳ γυναι-
κὸς εὐμόρφου μνημονεύων. βιαζομένης δὲ τῆς ὁρμῆς πρὸς μὲν
Στάτειραν αὐτὴν οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὸν εὐνοῦχον,
ἐπειδήπερ αὐτῷ συνῄδει τὸν ἔρωτα, ἐπενόησε δέ τι τοιοῦτον.
6 ἔθος ἐστὶν αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ Περσῶν τοῖς ἀρίστοις, ὅταν εἰς
πόλεμον ἐξίωσιν, ἐπάγεσθαι καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα καὶ χρυ-
σὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἐσθῆτα καὶ εὐνούχους καὶ παλλακίδας
7 καὶ κύνας καὶ τραπέζας καὶ πλοῦτον πολυτελῆ καὶ τρυφήν. τὸν
οὖν ἐπὶ τούτων διάκονον καλέσας ὁ βασιλεύς, πολλὰ πρῶτον
εἰπὼν καὶ τὰ ἄλλα διατάξας ὡς ἕκαστον ἔδει γενέσθαι, τελευ-
ταίας ἐμνημόνευσε Καλλιρόης ἀξιοπίστῳ τῷ προσώπῳ, ὡς οὐ-
δὲν αὐτῷ μέλον. "κἀκεῖνο" φησὶ "τὸ γύναιον τὸ ξένον, περὶ οὗ
τὴν κρίσιν ἀνεδεξάμην, σὺν ταῖς ἄλλαις γυναιξὶν ἀκολουθεί-
8 τω." καὶ Καλλιρόη μὲν οὕτως ἐξῆλθε Βαβυλῶνος οὐκ ἀηδῶς,
ἤλπιζε γὰρ καὶ Χαιρέαν ἐξελεύσεσθαι· πολλὰ μὲν οὖν φέρειν
καὶ πόλεμον ἄδηλα, καὶ μεταβολὰς τοῖς δυστυχοῦσι βελτίονας,
τάχα δὲ καὶ τὴν δίκην ἕξειν τέλος ἐκεῖ ταχείας εἰρήνης γενο-
μένης.

436 ἐκείνῳ...: Xen. *Cyr.* 7.1.32 (cf. Char. 7.4.9) || **442** ἔθος...: Xen. *Cyr.* 4.2.2

431 δῆθεν Cob. (cf. 2.7.7, 4.5.9, 5.3.5, 5.9.7) : δῆτα F, ut 8.2.7 || **433** δοκεῖ δ' ⟨ἄν⟩ scripsi : ἐδόκει δέ F : δοκεῖ δὲ Naber : ἐδόκει δ' ⟨ἄν⟩ Bl. (cf. 5.8.3) || **434** ἔχειν F : σχεῖν Naber || **436** κἀν Zankogiannes : ἐν F || **437** τι Cob. : τὸ F || **441** ἐπειδήπερ Her. (cf. 7.5.6) : ἐπειδὴ F | τοιοῦτον Her. : τοιοῦτο F || **449** μέλον D'O. : μέλλον F || **453** καὶ[1] F : τὸν Cob. : καὶ post πόλεμον Bl. || **454** ἐκεῖ ταχείας F : ὅτι τάχιστα Rei.

7

Πάντων δὲ ἐξιόντων μετὰ βασιλέως ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν 1
πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους Χαιρέᾳ παρήγγειλεν οὐδείς· βασιλέως
γὰρ δοῦλος οὐκ ἦν, ἀλλὰ τότε μόνος ἐν Βαβυλῶνι ἐλεύθερος.
ἔχαιρε δὲ ἐλπίζων ὅτι καὶ Καλλιρόη μένει. τῆς οὖν ὑστεραίας
ἦλθεν ἐπὶ τὰ βασίλεια, ζητῶν τὴν γυναῖκα. κεκλεισμένα δὲ 2
ἰδὼν καὶ πολλοὺς ἐπὶ θύραις τοὺς φυλάσσοντας περιήει τὴν
πόλιν ὅλην ἐξερευνώμενος καὶ συνεχῶς καθάπερ ἐμμανὴς Πο-
λυχάρμου τοῦ φίλου πυνθανόμενος "Καλλιρόη δὲ ποῦ; τί γέγο-
νεν; οὐ δήπου γὰρ καὶ αὐτὴ στρατεύεται." μὴ εὑρὼν δὲ Καλ- 3
λιρόην ἐζήτει Διονύσιον τὸν ἀντεραστὴν καὶ ἧκεν ἐπὶ τὴν οἰκί-
αν τὴν ἐκείνου. προῆλθεν οὖν τις ὥσπερ †ἄκαιρος, καὶ εἶπεν
ἅπερ ἦν δεδιδαγμένος. θέλων γὰρ ὁ Διονύσιος ἀπελπίσαι Χαι-
ρέαν τὸν Καλλιρόης γάμον καὶ μηκέτι μένειν τὴν δίκην, ἐπ-
ενόησέ τι στρατήγημα τοιοῦτον. ἐξιὼν ἐπὶ τὴν μάχην κατέλιπε 4
τὸν ἀπαγγελοῦντα πρὸς Χαιρέαν ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν χρεί-
αν ἔχων συμμάχων πέπομφε Διονύσιον ἀθροῖσαι στρατιὰν ἐπὶ
τὸν Αἰγύπτιον καί, ἵνα πιστῶς αὐτῷ καὶ προθύμως ἐξυπηρετῆ-
ται, Καλλιρόην ἀπέδωκε. ταῦτα ἀκούσας Χαιρέας ἐπίστευσεν
εὐθύς· εὐεξαπάτητον γὰρ ἄνθρωπος δυστυχῶν. καταρρηξάμε- 5
νος οὖν τὴν ἐσθῆτα καὶ σπαράξας τὰς τρίχας, τὸ στέρνον ἅμα
παίων ἔλεγεν "ἄπιστε Βαβυλών, κακὴ ξενοδόχε, ἐπ' ἐμοῦ δὲ
καὶ ἐρήμη. ὢ καλοῦ δικαστοῦ· προαγωγὸς γέγονεν ἀλλοτρίας
γυναικός. ἐν πολέμῳ γάμοι. καὶ ἐγὼ μὲν ἐμελέτων τὴν δίκην καὶ
πάνυ ἐπεπείσμην δίκαια ἐρεῖν· ἐρήμην δὲ κατεκρίθην καὶ Διο-

1 sic incipit F : τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος ζ' ‖ **11** ἄκαιρος F : οἰκουρός Jackson*, Iambl. *Bab.* fragm. 56 Habrich conferens (= οἰκονόμος, sed hoc sensu οἰκουρός de mulieribus, non de viris usurpatur) : εὐκαίρως Her. ‖ **23** ἐν πολέμῳ γάμοι F : an ἐν πολέμου νόμῳ? Reeve* | ἐμελέτων Rei. : ἐμμελετῶν F ‖ **24** ἐπεπείσμην F : πεπείσμην Jackson ob hiatum, sed syllabam brevem sequitur (v. Reeve)

6 νύσιος νενίκηκε σιγῶν. ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τῆς νίκης· οὐ
γὰρ ζήσεται Καλλιρόη περιόντος διαζευχθεῖσα Χαιρέου, ⟨εἰ⟩
καὶ τὸ πρῶτον ἐξηπάτησεν αὐτὴν τὸ δοκεῖν ἐμὲ τεθνηκέναι. τί
οὖν ἐγὼ βραδύνω καὶ οὐκ ἀποσφάζω πρὸ τῶν βασιλείων ἐμαυ-
τόν, προχέας τὸ αἷμα ταῖς θύραις τοῦ δικαστοῦ; γνώτωσαν
Πέρσαι καὶ Μῆδοι, πῶς βασιλεὺς ἐδίκασεν ἐνταῦθα."
7 Πολύχαρμος δὲ ἰδὼν ἀπαρηγόρητον αὐτῷ τὴν συμφορὰν καὶ
ἀδύνατον σωθῆναι Χαιρέαν "πάλαι μὲν" ἔφη "παρεμυθούμην
σε, φίλτατε, καὶ πολλάκις ἀποθανεῖν ἐκώλυσα, νῦν δέ μοι δο-
κεῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι· καὶ τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ σε κωλύ-
ειν, ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη συναποθανεῖν ἕτοιμος. σκεψώμεθα δὲ
θανάτου τρόπον, ὅστις ἂν γένοιτο βελτίων· ὃν γὰρ σὺ διανοῇ,
φέρει μέν τινα φθόνον βασιλεῖ καὶ πρὸς τὸ μέλλον αἰσχύνην, οὐ
8 μεγάλην δὲ ἐκδικίαν ὧν πεπόνθαμεν. δοκεῖ δέ μοι τὸν ἅπαξ
ὡρισμένον θάνατον ὑφ' ἡμῶν εἰς ἄμυναν καταχρήσασθαι τοῦ
τυράννου· καλὸν γὰρ λυπήσαντας αὐτὸν ἔργῳ ποιῆσαι μετα-
νοεῖν, ἔνδοξον καὶ τοῖς ὕστερον ἐσομένοις διήγημα καταλείπ-
οντας ὅτι δύο Ἕλληνες ἀδικηθέντες ἀντελύπησαν τὸν μέγαν
9 βασιλέα καὶ ἀπέθανον ὡς ἄνδρες." "πῶς οὖν" εἶπε Χαιρέας
"ἡμεῖς οἱ ⟨δύο⟩ μόνοι καὶ πένητες καὶ ξένοι τὸν κύριον τηλι-
κούτων καὶ τοσούτων ἐθνῶν καὶ δύναμιν ἔχοντα ἣν ἑωράκαμεν
λυπῆσαι δυνάμεθα; τοῦ μὲν γὰρ σώματος αὐτῷ φυλακαὶ καὶ
προφυλακαί, κἂν ἀποκτείνωμεν δέ τινα τῶν ἐκείνου, κἂν ἐμ-
πρήσωμέν τι τῶν ἐκείνου κτημάτων, οὐκ αἰσθήσεται τῆς βλά-
10 βης." "ὀρθῶς ἂν" ἔφη Πολύχαρμος "ταῦτα ἔλεγες, εἰ μὴ πόλε-
μος ἦν· νῦν δὲ ἀκούομεν Αἴγυπτον μὲν ἀφεστάναι, Φοινίκην δὲ
ἑαλωκέναι, Συρίαν δὲ κατατρέχεσθαι. βασιλεῖ δὲ ὁ πόλεμος
11 ἀπαντήσει καὶ πρὸ τοῦ διαβῆναι τὸν Εὐφράτην. οὐκ ἐσμὲν οὖν
οἱ δύο μόνοι, τοσούτους δὲ ἔχομεν συμμάχους ὅσους ὁ Αἰγύπ-

26 περιόντος Cocchi : παρόντος F | ⟨εἰ⟩ Bl. || **27** τὸ[2] D'O. : τῷ F || **30** ἐδίκασεν ἐνταῦθα F : ἐδίκασεν ταῦτα Jackson (potius ἐδίκασε) || **37** πρὸς F (cf. 3.2.7) : εἰς Cob. (cf. 7.3.11) || **40** ἔργῳ ⟨μεγάλῳ⟩? Reeve* || **41** καταλείποντας D'O. : καταλείποντες F || **44** ⟨δύο⟩ Zankogiannes (cf. 7.1.11 οὐκ ἐσμὲν οὖν οἱ δύο μόνοι)

τιος ἄγει, τοσαῦτα ὅπλα, τοσαῦτα χρήματα, τοσαύτας τριή-
ρεις. χρησώμεθα ἀλλοτρίᾳ δυνάμει πρὸς τὴν ὑπὲρ ἑαυτῶν
ἄμυναν." 'οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος' καὶ Χαιρέας ἀνεβόησε
"σπεύδωμεν, ἀπίωμεν. δίκας ἐν τῷ πολέμῳ λήψομαι παρὰ τοῦ
δικαστοῦ."

Ταχέως τοίνυν ἐξορμήσαντες ἐδίωκον βασιλέα, προσποιού- 2
μενοι θέλειν ἐκείνῳ συστρατεύεσθαι· διὰ γὰρ ταύτης τῆς προ-
φάσεως ἤλπιζον ἀδεῶς διαβήσεσθαι τὸν Εὐφράτην. κατέλαβ-
ον δὲ τὴν στρατιὰν ἐπὶ τῷ ποταμῷ καὶ προσμίξαντες τοῖς
ὀπισθοφύλαξιν ἠκολούθουν. ἐπεὶ δὲ ἧκον εἰς Συρίαν, ηὐτομό- 2
λησαν πρὸς τὸν Αἰγύπτιον. λαβόντες δὲ αὐτοὺς οἱ φύλακες
ἐξήταζον τίνες εἶεν· σχῆμα γὰρ πρεσβευτῶν οὐκ ἔχοντες
ὑπωπτεύοντο κατάσκοποι μᾶλλον. ἔνθα καὶ παρεκινδύνευσαν,
εἰ μὴ εἷς γέ τις Ἕλλην ἐκεῖ κατὰ τύχην εὑρεθεὶς συνῆκε τῆς
φωνῆς· ἠξίουν δὲ ἄγεσθαι πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς μέγα ὄφελος
αὐτῷ κομίζοντες. ἐπεὶ δὲ ἤχθησαν, Χαιρέας εἶπεν "ἡμεῖς Ἕλ- 3
ληνές ἐσμεν Συρακόσιοι τῶν εὐπατριδῶν. οὗτος μὲν οὖν εἰς Βα-
βυλῶνα φίλος ἐμὸς ὢν ἦλθε δι' ἐμέ, ἐγὼ δὲ διὰ γυναῖκα, τὴν
Ἑρμοκράτους θυγατέρα, εἴ τινα Ἑρμοκράτην ἀκούεις στρατη-
γὸν ⟨τὸν⟩ Ἀθηναίους καταναυμαχήσαντα." ἐπένευσεν ὁ Αἰ- 4
γύπτιος, οὐδὲν γὰρ ἔθνος ἄπυστον ἦν τῆς Ἀθηναίων δυστυχί-
ας, ἣν ἐδυστύχησαν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Σικελικῷ. "τετυράννηκε
δὲ ἡμῶν Ἀρταξέρξης," καὶ πάντα διηγήσατο. "φέροντες οὖν
ἑαυτοὺς δίδομέν σοι φίλους πιστούς, δύο τὰ προτρεπτικώτατα
εἰς ἀνδρείαν ἔχοντες, θανάτου καὶ ἀμύνης ἔρωτα· ἤδη γὰρ
ἐτεθνήκειν ὅσον ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς, ζῶ δὲ λοιπὸν εἰς μόνον τὸ
λυπῆσαι τὸν ἐχθρόν.

Μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι."

56 Hom. *Il.* 10.540, *Od.* 16.11 (cf. 3.4.4) || **81 sq.** Hom. *Il.* 22.304–5

60 θέλειν Her. : ἐθέλειν F || **66** καὶ F : κἂν Jackson* || **69** κομίζοντες Her. (cf. D'O.) : κομίζοντας F || **73** ⟨τὸν⟩ Cob. || **76** διηγήσατο Her. : -αντο F || **79** ζῶ δὲ λοιπὸν εἰς μόνον scripsi : λοιπὸν δὲ ζῶ εἰς μόνον F : λοιπὸν δὲ ζῶ μόνον εἰς Jackson*

5 ταῦτα ἀκούσας ὁ Αἰγύπτιος ἥσθη καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν "εἰς
καιρὸν ἥκεις" φησίν, "ὦ νεανία, σεαυτῷ τε κἀμοί." παραυτίκα
μὲν οὖν αὐτοῖς ἐκέλευσεν ὅπλα δοθῆναι καὶ σκευήν, μετ' οὐ πολὺ
δὲ καὶ ὁμοτράπεζον ἐποιήσατο Χαιρέαν, εἶτα καὶ σύμβουλον·
ἐπεδείκνυτο γὰρ φρόνησίν τε καὶ θάρσος, μετὰ τούτων δὲ καὶ
πίστιν, οἷα δὴ καὶ φύσεως ἀγαθῆς καὶ παιδείας οὐκ ἀπρονόητος.
6 ἐπήγειρε δὲ μᾶλλον αὐτὸν καὶ διαπρεπέστερον ἐποίησεν ἡ πρὸς
βασιλέα φιλονικία καὶ τὸ δεῖξαι θέλειν ὅτι οὐκ ἦν εὐκαταφρό-
νητος, ἀλλ' ἄξιος τιμῆς. εὐθὺς οὖν ἔργον ἐπεδείξατο μέγα. τῷ
μὲν Αἰγυπτίῳ τὰ μὲν ἄλλα προκεχωρήκει ῥᾳδίως καὶ κύριος ἐγε-
γόνει τῆς Κοίλης Συρίας ἐξ ἐπιδρομῆς, ὑποχείριος δὲ ἦν αὐτῷ
7 καὶ Φοινίκη πλὴν Τύρου. Τύριοι δὲ φύσει γένος ἐστὶ μαχιμώτα-
τον καὶ κλέος ἐπ' ἀνδρείᾳ θέλουσι κεκτῆσθαι, μὴ δόξωσι κατ-
αισχύνειν τὸν Ἡρακλέα, φανερώτατον θεὸν παρ' αὐτοῖς καὶ ᾧ
μόνῳ σχεδὸν ἀνατεθείκασι τὴν πόλιν. θαρροῦσι δὲ καὶ ὀχυρό-
8 τητι τῆς οἰκήσεως. ἡ μὲν γὰρ πόλις ἐν θαλάσσῃ κατῴκισται,
λεπτὴ δὲ εἴσοδος αὐτὴν συνάπτουσα τῇ γῇ κωλύει τὸ μὴ νῆσον
εἶναι· ἔοικε δὲ νηὶ καθωρμισμένῃ καὶ ἐπὶ γῆς τεθεικυίᾳ τὴν ἐπι-
9 βάθραν. πανταχόθεν οὖν αὐτοῖς τὸν πόλεμον ἀποκλεῖσαι ῥᾴ-
διον· τὴν μὲν πεζὴν στρατιὰν †ἐκ τῆς θαλάσσης†, ἀρκούσης
αὐτῇ πύλης μιᾶς, τὸν δὲ ἐπίπλουν τῶν τριηρῶν τείχεσιν, ὀχυρῶς
ᾠκοδομημένης τῆς πόλεως καὶ λιμέσι κλειομένης ὥσπερ οἰκίας.
3 Πάντων οὖν τῶν πέριξ ἑαλωκότων μόνοι Τύριοι τῶν Αἰγυπ-
τίων κατεφρόνουν, τὴν εὔνοιαν καὶ πίστιν τῷ Πέρσῃ φυλάττον-
τες. ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνων ὁ Αἰγύπτιος συνήγαγε βουλήν.
τότε πρῶτον Χαιρέαν παρεκάλεσεν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ἔλε-
ξεν ὧδε.
2 "Ἄνδρες σύμμαχοι, δούλους γὰρ οὐκ ἂν εἴποιμι τοὺς φίλους,
ὁρᾶτε τὴν ἀπορίαν ὅτι ὥσπερ ναῦς ἐπὶ πολὺ εὐπλοήσασα ἐν-

85 σκευήν Schmidt (cf. Xen. *Anab.* 6.5.1) : σκηνήν F || **87** τούτων Her. post D'O. : τοῦτο F || **88** ἀπρονόητος F, active : ἄπειρος vel ἀμελέτητος Cob. (cf. 7.6.5 ἀμελέτητος κακῶν) || **94** ἐστὶ F : an εἰσί? Rei. || **101** πόλεμον F : πολέμιον Abresch || **102** ἐκ τῆς θαλάσσης F : an τῇ θαλάσσῃ? : ἐκ τῆς γῆς Rei. (deest fort. aliquid et ἐκ τῆς θαλάσσης transponendum post τριηρῶν?) || **104** κλειομένης ὥσπερ οἰκίας : κλειομένοις ὥσπερ οἰκίαις Cob. 1859, sed cf. eund. 1873

αντίῳ ⟨τῷ⟩ ἀνέμῳ λαμβανόμεθα καὶ Τύρος ἡ παγχάλεπος
κατέχει σπεύδοντας ἡμᾶς· ἐπείγεται δὲ καὶ βασιλεύς, ὡς πυν-
θανόμεθα. τί οὖν χρὴ πράττειν; οὔτε γὰρ ἑλεῖν Τύρον ἔνεστιν,
οὔτε ὑπερβῆναι, καθάπερ δὲ τεῖχος ἐν μέσῳ κειμένη τὴν Ἀσίαν
ἡμῖν πᾶσαν ἀποκλείει. δοκεῖ δέ μοι τὴν ταχίστην ἐντεῦθεν
ἀπιέναι, πρὶν ἢ τὴν Περσῶν δύναμιν ⟨τοῖς⟩ Τυρίοις προσγενέσ-
θαι. κίνδυνος δὲ καταληφθεῖσιν ἡμῖν ἐν γῇ πολεμίᾳ. τὸ δὲ Πη- 3
λούσιον ὀχυρόν, ἔνθα οὔτε Τυρίους οὔτε Μήδους οὔτε πάντας
ἀνθρώπους ἐπιόντας δεδοίκαμεν· ψάμμος τε γὰρ ἀδιόδευτος
καὶ εἴσοδος ὀλίγη καὶ θάλασσα ἡμετέρα καὶ Νεῖλος Αἰγυπτί-
ους φιλῶν." ταῦτα εἰπόντος λίαν εὐλαβῶς σιωπὴ πάντων ἐγέ-
νετο καὶ κατήφεια· μόνος δὲ Χαιρέας ἐτόλμησεν εἰπεῖν·
"Ὦ βασιλεῦ, σὺ γὰρ ἀληθῶς βασιλεύς, οὐχ ὁ Πέρσης, ὁ κά- 4
κιστος ἀνθρώπων· λελύπηκάς με σκεπτόμενος περὶ φυγῆς ἐν
ἐπινικίοις· νικῶμεν γάρ, ἂν θεοὶ θέλωσι, καὶ οὐ μόνον Τύρον
ἕξομεν, ἀλλὰ καὶ Βαβυλῶνα. πολλὰ δὲ ἐν πολέμῳ [καὶ] τὰ ἐμ-
πόδια γίνεται, πρὸς ἃ δεῖ μὴ παντάπασιν ἀποκνεῖν, ἀλλὰ ἐγ-
χειρεῖν προβαλλομένους ἀεὶ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα. τούτους δὲ 5
ἐγώ σοι τοὺς Τυρίους, τοὺς νῦν καταγελῶντας, γυμνοὺς ἐν πέ-
δαις παραστήσω. εἰ δὲ ἀπιστεῖς, ἐμὲ προθυσάμενος ἀπέρχου·
ζῶν γὰρ οὐ κοινωνήσω φυγῆς. ἂν δὲ καὶ πάντως θέλῃς, ὀλίγους
ἐμοὶ κατάλιπε τοὺς ἑκουσίως μενοῦντας·

νῶι δ', ἐγὼ Πολύχαρμός τε μαχησόμεθα·
… σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν."

Ἠδέσθησαν πάντες μὴ συγκαταθέσθαι τῇ Χαιρέου γνώμῃ· 6
βασιλεὺς δὲ θαυμάσας αὐτοῦ τὸ φρόνημα συνεχώρησεν ὁπό-
σον βούλεται τῆς στρατιᾶς ἐπίλεκτον λαβεῖν. ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς
εἵλετο, ἀλλὰ καταμίξας ἑαυτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ Πολύ-
χαρμον κελεύσας τὸ αὐτό, πρῶτον ἀνηρεύνα εἴ τινες εἶεν Ἕλ-
ληνες ἐν τῷ στρατοπέδῳ. πλείονες μὲν οὖν εὑρέθησαν οἱ μισ- 7
θοφοροῦντες, ἐξελέξατο δὲ Λακεδαιμονίους καὶ Κορινθίους

128 sq. ἐγχειρεῖν…: Dem. *De Cor.* 97 || **134 sq.** Hom. *Il.* 9.48–9

112 ⟨τῷ⟩ Jackson || **117** ⟨τοῖς⟩ D'O. || **118** γῇ clare F (cf. 8.1.9) : τῇ edd. || **127** [καὶ] Her.

καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους· εὗρε δὲ καὶ ὡς εἴκοσι Σικε-
λιώτας. ποιήσας οὖν τριακοσίους τὸν ἀριθμὸν ἔλεξεν ὧδε·
8 "Ἄνδρες Ἕλληνες, ἐμοὶ τοῦ βασιλέως ἐξουσίαν παρασχόν-
τος ἐπιλέξασθαι τῆς στρατιᾶς τοὺς ἀρίστους, εἱλόμην ὑμᾶς·
καὶ γὰρ αὐτὸς Ἕλλην εἰμί, Συρακόσιος, γένος Δωριεύς. δεῖ δὲ
ἡμᾶς μὴ μόνον εὐγενείᾳ τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ ἀρετῇ διαφέρειν.
9 μηδεὶς οὖν καταπλαγῇ τὴν πρᾶξιν ἐφ' ἣν ὑμᾶς παρακαλῶ, καὶ
γὰρ δυνατὴν εὑρήσομεν καὶ ῥᾳδίαν, δόξῃ μᾶλλον ἢ πείρᾳ δύσ-
κολον. Ἕλληνες ἐν Θερμοπύλαις τοσοῦτοι Ξέρξην ὑπέστησαν.
Τύριοι δὲ οὐκ εἰσὶ πεντακόσιαι μυριάδες, ἀλλὰ ὀλίγοι καὶ κα-
ταφρονήσει μετ' ἀλαζονείας, οὐ φρονήματι μετ' εὐβουλίας
10 χρώμενοι. γνώτωσαν οὖν πόσον Ἕλληνες Φοινίκων διαφέρου-
σιν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιθυμῶ στρατηγίας, ἀλλ' ἕτοιμος ἀκολουθεῖν
ὅστις ἂν ὑμῶν ἄρχειν θέλῃ· πειθόμενον γὰρ εὑρήσει, ἐπεὶ καὶ
δόξης οὐκ ἐμῆς ἀλλὰ κοινῆς ὀρέγομαι." πάντες ἐπεβόησαν "σὺ
στρατήγει."
11 "Βουλομένων" ἔφη "στρατηγῶ καὶ τὴν ἀρχήν μοι ὑμεῖς δε-
δώκατε· διὰ τοῦτο πειράσομαι πάντα πράττειν, ὥστε ὑμᾶς μὴ
μετανοεῖν τὴν πρὸς ἐμὲ εὔνοιάν τε καὶ πίστιν ᾑρημένους. ἀλλ'
ἔν τε τῷ παρόντι σὺν θεοῖς ἔνδοξοι καὶ περίβλεπτοι γενήσεσθε
καὶ πλουσιώτατοι τῶν συμμάχων, εἴς τε τὸ μέλλον ὄνομα κατα-
λείψετε τῆς ἀρετῆς ἀθάνατον καὶ ὡς πάντες ὑμνοῦσι τοὺς
μετὰ Μιλτιάδου ἢ τοὺς μετὰ Λεωνίδου, οὕτω καὶ τοὺς μετὰ
Χαιρέου τριακοσίους ἀνευφημήσουσιν. ἔτι λέγοντος πάντες
ἀνέκραγον "ἡγοῦ," καὶ πάντες ὥρμησαν ἐπὶ τὰ ὅπλα.
4 Κοσμήσας δὲ αὐτοὺς ὁ Χαιρέας ταῖς καλλίσταις πανοπλίαις
ἤγαγεν ἐπὶ τὴν βασιλέως σκηνήν. ἰδὼν δὲ ὁ Αἰγύπτιος ἐθαύμα-
σε καὶ ἄλλους ὁρᾶν ὑπελάμβανεν, οὐ τοὺς συνήθεις, ἐπηγγεί-
2 λατο δὲ αὐτοῖς μεγάλας δωρεάς. "ταῦτα μὲν" ἔφη Χαιρέας

158sq. στρατήγει." "βουλομένων" ἔφη : sic distinxit Bl. (cf. Cocchi) : στρατήγει βουλομένων." ἔφη edd. priores ‖ **164** ὡς πάντες ὑμνοῦσι scripsi : πάντες ὑμνήσουσιν ὡς F : πάντες ⟨ὑμᾶς⟩ ὑμνήσουσιν· ὥς ⟨τε⟩ Abresch ‖ **165** Μιλτιάδου sive Ὀθρυάδου D'O. : μιθριδάτου F : [τοὺς μετὰ Μιθριδάτου ἢ] Rei. | οὕτω scripsi : οὕτως F ‖ **166** τριακοσίους huc transposui post D'O. : post μιθριδάτου F

"πιστεύομεν· σὺ δὲ ἔχε τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ
μὴ πρότερον ἐπέλθῃς τῇ Τύρῳ, πρὶν κρατήσωμεν αὐτῆς καὶ
ἀναβάντες ἐπὶ τὰ τείχη καλέσωμεν ὑμᾶς." "οὕτως" ἔφη "ποιή-
σειαν οἱ θεοί." συνεσπειραμένους οὖν ὁ Χαιρέας ἐκείνους ἤγα- 3
γεν ἐπὶ τὴν Τύρον, ὥστε πολὺ ἐλάττονας δόξαι· καὶ ὡς ἀληθῶς
ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲ καθεωρῶντο ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὡς δ'
ἐγγὺς ἦσαν, βλέποντες αὐτοὺς ⟨οἱ⟩ ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐσήμαινον
τοῖς ἔνδον, ὁτιοῦν μᾶλλον ⟨ἢ⟩ πολεμίους εἶναι προσδοκῶντες.
τίς γὰρ ἂν καὶ προσεδόκησε τοσούτους ὄντας ἐπὶ τὴν δυνατω- 4
τάτην πόλιν παραγίνεσθαι, πρὸς ἣν οὐδέποτε ἐθάρρησεν ἐλθ-
εῖν οὐδὲ πᾶσα ἡ τῶν Αἰγυπτίων δύναμις; ἐπεὶ δὲ τοῖς τείχεσιν
ἐπλησίαζον, ἐπυνθάνοντο τίνες εἶεν καὶ τί βούλοιντο. Χαιρέας 5
δὲ ἀπεκρίνατο "ἡμεῖς Ἕλληνες μισθοφόροι παρὰ τοῦ Αἰγυπ-
τίου τὸν μισθὸν οὐκ ἀπολαμβάνοντες ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλευθέν-
τες ἀπολέσθαι πάρεσμεν πρὸς ὑμᾶς, μεθ' ὑμῶν ἀμύνεσθαι θέλ-
οντες τὸν κοινὸν ἐχθρόν." ἐμήνυσέ τις ταῦτα τοῖς ἔνδον καὶ 6
ἀνοίξας τὰς πύλας προῆλθεν ὁ στρατηγὸς μετ' ὀλίγων. τοῦτον
πρῶτον Χαιρέας ἀποκτείνας ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς ἄλλους,
τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικής.
ἄλλος δὲ ἄλλον ἐφόνευεν, ὥσπερ λέοντες εἰς ἀγέλην βοῶν ἐμ-
πεσόντες ἀφύλακτον· οἰμωγὴ δὲ καὶ θρῆνος κατεῖχε τὴν πόλιν
ἅπασαν, ὀλίγων μὲν τὸ γινόμενον ὁρώντων, πάντων δὲ θορυ-
βουμένων. καὶ ὄχλος ἄτακτος ἐξεχεῖτο διὰ τῆς πύλης, βουλό- 7
μενος θεάσασθαι τὸ συμβεβηκός. τοῦτο μάλιστα τοὺς Τυρίους
ἀπώλεσεν. οἱ μὲν γὰρ ἔνδοθεν ἐξελθεῖν ἐβιάζοντο, οἱ δὲ ἔξω 8
παιόμενοι καὶ κεντούμενοι ξίφεσι καὶ λόγχαις εἴσω πάλιν ἔφευγ-
ον, ἀπαντῶντες δὲ ἀλλήλοις ἐν στενοχωρίᾳ πολλὴν ἐξουσίαν

177 Hom. *Il.* 13.131, 16.215 || **191** Hom. *Il.* 21.20, et cf. *Il.* 10.483 sqq., *Od.* 22.308 || **198** παιόμενοι...: Xen. *Anab.* 3.1.29

173 κρατήσωμεν D'O. ex Apogr. (cf. 5.7.1) : κρατήσομεν F || **174** καλέσωμεν Gasda : καλῶμεν F || **175** συνεσπειραμένους D'O. (cf. Xen. *Anab.* 1.8.21) : -όμενος F || **176** καὶ ὡς Her. : ὡς καὶ F || **179** ⟨οἱ⟩ Her. || **180** ὁτιοῦν D'O. : ὅτι F : πάντα Bl. (cf. 8.2.11, 8.6.6) : πᾶν Cob. | ⟨ἢ⟩ D'O. || **199** ἀλλήλοις Rei. post Cocchi : ἀλλήλους F

παρεῖχον τοῖς φονεύουσιν. οὔκουν οὐδὲ τὰς πύλας δυνατὸν ἦν
κλεῖσαι, σεσωρευμένων ἐν αὐταῖς τῶν νεκρῶν.
9 Ἐν δὲ τῷ ἀδιηγήτῳ τούτῳ ταράχῳ μόνος ἐσωφρόνησε Χαι-
ρέας· βιασάμενος γὰρ τοὺς ἀπαντῶντας καὶ εἴσω τῶν πυλῶν
γενόμενος ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὰ τείχη δέκατος αὐτὸς καὶ ἄνωθεν
ἐσήμαινε καλῶν τοὺς Αἰγυπτίους. οἱ δὲ λόγου θᾶττον παρῆσαν
10 καὶ Τύρος ἑαλώκει. Τύρου δὲ ἁλούσης οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
ἑώρταζον, μόνος δὲ Χαιρέας οὔτε ἔθυσεν οὔτε ἐστεφανώσατο.
"τί γάρ μοι ὄφελος" ⟨ἔφη⟩ "ἐπινικίων, ἂν σύ, Καλλιρόη, μὴ
βλέπῃς; οὐκέτι στεφανώσομαι μετ' ἐκείνην τὴν γαμήλιον νύκ-
τα. εἴτε γὰρ τέθνηκας, ἀσεβῶ, εἴτε καὶ ζῇς, πῶς ἑορτάζειν δύ-
ναμαι δίχα σοῦ κατακείμενος;"
11 ⟨Καὶ οἱ μὲν ἦσ⟩αν ἐν τούτοις· βασιλεὺς δὲ ὁ Περσῶν διαβὰς
τὸν Εὐφράτην ἔσπευδεν ὡς τάχιστα τοῖς πολεμίοις συμμῖξαι.
πυθόμενος γὰρ Τύρον ἑαλωκέναι περὶ Σιδῶνος ἐφοβεῖτο καὶ
12 τῆς ὅλης Συρίας, ὁρῶν τὸν πολέμιον ἀντίπαλον ἤδη. διὰ τοῦτο
ἔδοξεν αὐτῷ μηκέτι μετὰ πάσης τῆς θεραπείας ὁδεύειν, ἀλλὰ
εὐζωνότερον, ἵνα μηδὲν ἐμπόδιον ᾖ τῷ τάχει. παραλαβὼν δὲ
τῆς στρατιᾶς τὸ καθαρώτατον τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν αὐτοῦ
κατέλιπε μετὰ τῆς βασιλίδος καὶ τὰ χρήματα καὶ τὰς ἐσθῆτας
13 καὶ τὸν πλοῦτον τὸν βασιλικόν. ἐπεὶ δὲ πάντα θορύβου καὶ τα-
ραχῆς ἐπέπληστο καὶ μέχρις Εὐφράτου τὰς πόλεις κατειλήφει
[ὁ] πόλεμος, ἔδοξεν ἀσφαλέστερον εἶναι τοὺς καταλειπομένους
εἰς Ἄραδον ἀποθέσθαι.
5 Νῆσος δέ ἐστιν αὕτη τῆς ἠπείρου σταδίους ἀπέχουσα τριά-
κοντα, παλαιὸν ἱερὸν ἔχουσα Ἀφροδίτης. ὥσπερ οὖν ἐν οἰκίᾳ
2 μετὰ πάσης ἀδείας αἱ γυναῖκες ἐνταῦθα διῆγον. θεασαμένη δὲ
Καλλιρόη τὴν Ἀφροδίτην, στᾶσα καταντικρὺ τὸ μὲν πρῶτον
ἐσιώπα καὶ ἔκλαιεν, ὀνειδίζουσα τῇ θεῷ τὰ δάκρυα· μόλις δὲ
ὑπεφθέγξατο "ἰδοὺ καὶ Ἄραδος, μικρὰ νῆσος ἀντὶ τῆς μεγάλης

202 Ἐν δὲ...: Xen. *Cyr.* 7.1.32 (cf. Char. 6.9.5)

208 ⟨ἔφη⟩ Zankogiannes ‖ **211** κατακείμενος Zankogiannes : κατακειμέ-νης F ‖ **212** ⟨Καὶ οἱ μὲν ἦσ⟩αν ἐν τούτοις Jackson (cf. 5.1.9, 8.6.1) : ἂν ἐν τοιούτοις F ‖ **222** [ὁ] Jackson* ‖ **224** ἀπέχουσα post σταδίους Jackson* : post αὕτη F ‖ **226** αἱ Her. : καὶ (per compendium) F

Σικελίας καὶ οὐδείς ἐνταῦθα ἐμός. ἀρκεῖ, δέσποινα. μέχρι ποῦ 3
με πολεμεῖς; εἰ καὶ ὅλως σοι προσέκρουσα, τετιμώρησαί με· εἰ
καὶ νεμεσητὸν ἔδοξέ σοι τὸ δυστυχὲς κάλλος, ὀλέθρου μοι γέ-
γονεν αἴτιον. ὃ μόνον ἔλιπέ μου ταῖς συμφοραῖς, ἤδη καὶ πολέ-
μου πεπείραμαι. πρὸς τὴν σύγκρισιν τῶν παρόντων ἦν μοι καὶ 4
Βαβυλὼν φιλάνθρωπος. ἐγγὺς ἐκεῖ Χαιρέας ἦν. νῦν δὲ πάντως
τέθνηκεν· ἐμοῦ γὰρ ἐξελθούσης οὐκ ἂν ἔζησεν. ἀλλ' οὐκ ἔχω
παρὰ τίνος πύθωμαι τί γέγονε. πάντες ἀλλότριοι, πάντες βάρ- 5
βαροι, φθονοῦντες, μισοῦντες, τῶν δὲ μισούντων χείρονες οἱ φι-
λοῦντες. σύ μοι, δέσποινα, δήλωσον εἰ Χαιρέας ζῇ." ταῦτα λέγ-
ουσα ἔτι ἀπῄει. ἐπιστᾶσα δὲ ⟨παρεμυθεῖτο⟩ Ῥοδογούνη, Ζω-
πύρου μὲν θυγάτηρ, γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, καὶ πατρὸς καὶ ἀν-
δρὸς Περσῶν ἀρίστων. αὕτη δὲ ἦν ἡ Καλλιρόῃ ἀπαντήσασα
πρώτη Περσίδων, ὅτε εἰς Βαβυλῶνα εἰσῄει.

Ὁ δὲ Αἰγύπτιος ἐπειδήπερ ἤκουσε βασιλέα πλησίον ὄντα 6
καὶ παρεσκευασμένον κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καλέσας
Χαιρέαν εἶπε "τὰ μὲν πρῶτά σου τῶν κατορθωμάτων ἀμεί-
ψασθαι καιρὸν οὐκ ἔσχον· σὺ γάρ μοι Τύρον ἔδωκας· περὶ δὲ
τῶν ἑξῆς παρακαλῶ, μὴ ἀπολέσωμεν ἕτοιμα ἀγαθά, ὧν κοινω-
νόν σε ποιήσομαι. ἐμοὶ μὲν γὰρ Αἴγυπτος ἀρκεῖ, σοὶ δὲ γενή- 7
σεται κτῆμα Συρία. φέρ' οὖν σκεψώμεθα τί ποιητέον· ἐν ἀμφο-
τέροις γὰρ τοῖς στοιχείοις ὁ πόλεμος ἀκμάζει. σοὶ δὲ ἐπιτρέπω
τὴν αἵρεσιν, εἴτε τῆς πεζῆς θέλεις στρατηγεῖν εἴτε τῆς ναυτι-
κῆς δυνάμεως. οἴομαι δὲ οἰκειότερόν σοι εἶναι τὴν θάλασσαν· 8
ὑμεῖς γὰρ οἱ Συρακόσιοι καὶ Ἀθηναίους κατεναυμαχήσατε. σή-
μερον δὲ ἀγών ἐστί σοι πρὸς Πέρσας τοὺς ὑπὸ Ἀθηναίων νε-
νικημένους. ἔχεις τριήρεις Αἰγυπτίας, μείζονας καὶ πλείονας
τῶν Σικελικῶν· μίμησαι τὸν κηδεστὴν Ἑρμοκράτην ἐν τῇ θα-
λάσσῃ." Χαιρέας δὲ ἀπεκρίνατο "πᾶς ἐμοὶ κίνδυνος ἡδύς· ὑπὲρ
σοῦ δὲ ἀναδέξομαι τὸν πόλεμον καὶ πρὸς τὸν ἔχθιστον ἐμοὶ
βασιλέα. δός δέ μοι μετὰ τῶν τριηρῶν καὶ τοὺς τριακοσίους 9

230 ποῦ F : πότε Her. : ποῖ Gasda : an πόσου? || **232** σοι D'O. : μοι F || **240** ⟨παρεμυθεῖτο⟩ Morel (lacunam iam stat. Rei.); aliquid deest: benevolentiam demonstrat Rhodogoune (cf. 8.3.8) || **242** ἡ F clare (coni. edd.) || **242 sq.** αὕτη δὲ … εἰσῄει : an haec delenda? ("pene [sic] mihi glossema sapiunt" D'O.) || **249** Αἴγυπτος ἀρκεῖ Reeve : ἀρκεῖ αἴγυπτος F

τοὺς ἐμούς.” “ἔχε” φησὶ “καὶ τούτους καὶ ἄλλους, ὅσους ἂν θέ-
λῃς.” καὶ εὐθὺς ἔργον ἐγένετο ὁ λόγος· κατήπειγε γὰρ ἡ χρεία.
καὶ ὁ μὲν Αἰγύπτιος ἔχων τὴν πεζὴν στρατιὰν ἀπήντα τοῖς πο-
10 λεμίοις, ὁ δὲ Χαιρέας ναύαρχος ἀπεδείχθη. τοῦτο πρῶτον μὲν
ἀθυμοτέρους ἐποίησε τοὺς πεζούς, ὅτι μετ’ αὐτῶν οὐκ ἐστρα-
τεύσατο Χαιρέας, καὶ γὰρ ἐφίλουν αὐτὸν ἤδη καὶ ἀγαθὰς εἶ-
χον ἐλπίδας ἐκείνου στρατηγοῦντος· ἔδοξεν οὖν ὥσπερ ὀφθαλ-
11 μὸς ἐξῃρῆσθαι μεγάλου σώματος. τὸ δὲ ναυτικὸν ἐπήρθη ταῖς
ἐλπίσι καὶ φρονήματος ἐνεπλήσθησαν, ὅτι τὸν ἀνδρειότατον
καὶ κάλλιστον εἶχον ἡγούμενον. ὀλίγον τε ἐπενόουν οὐδέν,
ἀλλὰ ὥρμηντο καὶ τριηράρχαι καὶ κυβερνῆται καὶ ναῦται καὶ
στρατιῶται πάντες ὁμοίως, τίς προθυμίαν ἐπιδείξεται Χαιρέᾳ
12 πρῶτος. τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρας καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασ-
σαν ἡ μάχη συνήφθη. χρόνον μὲν οὖν πολὺν ἀντέσχεν ἡ πεζὴ
στρατιὰ τῶν Αἰγυπτίων Μήδοις τε καὶ Πέρσαις, εἶτα πλήθει
βιασθέντες ἐνέδωκαν. καὶ βασιλεὺς δὲ †ἔφιππος διώκων. σπου-
δὴ δὲ ἦν τοῦ ⟨μὲν⟩ Αἰγυπτίου καταφυγεῖν εἰς Πηλούσιον, τοῦ
δὲ Πέρσου θᾶττον καταλαβεῖν· τάχα δ’ ἂν καὶ διέφυγεν, εἰ μὴ
13 Διονύσιος ἔργον θαυμαστὸν ἐπεδείξατο. καὶ ἐν τῇ συμβολῇ
λαμπρῶς ἠγωνίσατο, ἀεὶ μαχόμενος πλησίον βασιλέως, ἵνα αὐ-
τὸν βλέπῃ, καὶ πρῶτος ἐτρέψατο τοὺς καθ’ αὐτόν· τότε δὲ τῆς
φυγῆς μακρᾶς οὔσης καὶ συνεχοῦς ἡμέραις τε καὶ νυξίν, ὁρῶν
ἐπὶ τούτοις λυπούμενον βασιλέα “μὴ λυποῦ” φησίν, “ὦ δέσπο-
τα· κωλύσω γὰρ ἐγὼ τὸν Αἰγύπτιον διαφυγεῖν, ἄν μοι δῷς ἱπ-
14 πεῖς ἐπιλέκτους.” ἐπῄνεσε βασιλεὺς καὶ δίδωσιν· ὁ δὲ

270 ὀλίγον τε...: Thuc. 2.8.1 || **274** χρόνον...: Thuc. 4.44.1

262 ἐγένετο Her. : ἐγίνετο F || **263** ἀπήντα Rei. : ἀπηντᾶτο F : alibi activum semper usurpat auctor, medium nusquam || **264** πρῶτον μὲν Bl. : πρότερον F : πρῶτον D’O. || **270** ἐπενόουν Cob. (cf. Thuc.): ἐπένθουν ἢ F || **271** τριηράρχαι scripsi (cf. 8.2.7) etc., et Gal. *Thrasyb.* 47 : τριήραρχοι F : fluctuat forma apud auctores posteros || **274** πολὺν iterat F || **276** βασιλεὺς δὲ ἔφιππος διώκων F : βασιλεὺς ⟨μὲν ἠπείγετο φεύγων, βασιλεὺς⟩ Jackson : lacunam post διώκων stat. Her. : ἐφίππευσε pro ἔφιππος Bl. : ἦν fort. intellegendum post διώκων Rei. || **277** ⟨μὲν⟩ Cob. || **280** λαμπρῶς ἠγωνίσατο scripsi: ordine inverso F : ⟨γὰρ⟩ λαμπρῶς ἠγωνίσατο Jackson

πεντακισχιλίους λαβὼν συνῆψε σταθμοὺς δύο ἡμέρᾳ μιᾷ, καὶ
νυκτὸς ἐπιπεσὼν τοῖς Αἰγυπτίοις ἀπροσδόκητος πολλοὺς μὲν
ἐζώγρησε, πλείονας δὲ ἀπέκτεινεν. ὁ δὲ Αἰγύπτιος ζῶν κατα-
λαμβανόμενος ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν καὶ Διονύσιος τὴν κεφαλὴν
ἐκόμισε πρὸς βασιλέα. θεασάμενος δὲ ἐκεῖνος "ἀναγράφω σε" 15
εἶπεν "εὐεργέτην εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν καὶ ἤδη σοι δίδωμι δῶ-
ρον τὸ ἥδιστον, οὗ μάλιστα πάντων αὐτὸς ἐπιθυμεῖς, Καλλιρό-
ην γυναῖκα. κέκρικε τὴν δίκην ὁ πόλεμος. ἔχεις τὸ κάλλιστον
ἆθλον τῆς ἀριστείας." Διονύσιος δὲ προσεκύνησε καὶ ἰσόθεον
ἔδοξεν ἑαυτόν, πεπεισμένος ὅτι βεβαίως ἤδη Καλλιρόης ἀνήρ
ἐστι.

Καὶ ἐν μὲν τῇ γῇ ταῦτα ἐπράσσετο· ἐν δὲ τῇ θαλάσσῃ Χαι- 6
ρέας ἐνίκησεν, ὥστε μηδὲ ἀντίπαλον αὐτῷ γενέσθαι τὸ πολέ-
μιον ναυτικόν· οὔτε γὰρ τὰς ἐμβολὰς ἐδέξαντο τῶν Αἰγυπτίων
τριηρῶν, οὔτε ὅλως ἀντίπρῳροι κατέστησαν, ἀλλὰ αἳ μὲν εὐ-
θὺς ἀνετράπησαν, ἃς δὲ καὶ πρὸς τὴν γῆν ἐξενεχθείσας ἐζώ-
γρησεν αὐτάνδρους· ἐνεπλήθη δὲ ἡ θάλασσα ναυαγίων Μηδι-
κῶν. ἀλλ' οὔτε βασιλεὺς ἐγίνωσκε τὴν ἧτταν τὴν ἐν τῇ θαλάσ- 2
σῃ τῶν ἰδίων οὔτε Χαιρέας τὴν ἐν τῇ γῇ τῶν Αἰγυπτίων, ἐνόμ-
ιζε δὲ ἑκάτερος κρατεῖν ἐν ἀμφοτέροις. ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέ-
ρας ἧς ἐναυμάχησε καταπλεύσας εἰς Ἄραδον ὁ Χαιρέας τὴν
μὲν νῆσον ἐκέλευσε περιπλέοντας ἐν κύκλῳ παραφυλάττειν
⟨ ⟩ ὡς αὐτοὺς ἀποδώσοντας λόγον τῷ δεσπότῃ. κἀκεῖνοι 3
τοὺς μὲν εὐνούχους καὶ θεραπαινίδας καὶ πάντα τὰ εὐωνότερα
σώματα συνήθροισαν εἰς τὴν ἀγοράν, αὕτη γὰρ εὐρυχωρίαν
εἶχε. τοσοῦτο δὲ ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε οὐ μόνον ἐν ταῖς στοαῖς,
ἀλλὰ καὶ ὑπαίθριοι διενυκτέρευσαν. τοὺς δ' ἀξιώματός τι μετ- 4
έχοντας εἰς οἴκημα τῆς ἀγορᾶς εἰσήγαγον, ἐν ᾧ συνήθως οἱ
ἄρχοντες ἐχρημάτιζον. αἱ δὲ γυναῖκες χαμαὶ καθέζοντο περὶ

300 αἳ Bl. : αἱ F || **305** ab hoc loco usque ad finem libri septimi "in ipsa rei narratione magna est confusio nec satis quid agatur ubique apparet" Cob. (ad 7.6.7); de lacunis praecipue agi videtur, parum liquet utrum in F an in ipsa historia || **308** lacunam stat. Gasda, quam explevit Jackson ⟨μή τις λάθρᾳ διαφύγῃ, τὴν δὲ λείαν εἰς ἓν ἀθροίσαντας φυλάττειν,⟩ vel sim. | αὐτοὺς F : αὐτῆς Her. (sine lacuna) || **314** καθέζοντο Jackson* : ἐκαθέζοντο F

τὴν βασιλίδα καὶ οὔτε πῦρ ἀνῆψαν οὔτε τροφῆς ἐγεύσαντο·
πεπεισμέναι γὰρ ἦσαν ἑαλωκέναι μὲν βασιλέα καὶ ἀπολωλέναι
τὰ Περσῶν πράγματα, τὸν δὲ Αἰγύπτιον πανταχοῦ νικᾶν.
5 Ἡ νὺξ ἐκείνη καὶ ἡδίστη καὶ χαλεπωτάτη κατέσχεν Ἄραδον.
Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ ἔχαιρον ἀπηλλαγμένοι πολέμου καὶ δουλεί-
ας Περσικῆς, οἱ δὲ ἑαλωκότες Περσῶν δεσμὰ καὶ μάστιγας καὶ
ὕβρεις καὶ σφαγὰς προσεδόκων, τὸ φιλανθρωπότατον δέ, δου-
λείαν· ἡ δὲ Στάτειρα ἐνθεῖσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατα Καλ-
λιρόης ἔκλαιεν· ἐκείνη γάρ, ὡς ἂν Ἑλληνὶς καὶ πεπαιδευμένη
καὶ οὐκ ἀμελέτητος κακῶν, παρεμυθεῖτο μάλιστα τὴν βασιλί-
6 δα. συνέβη δέ τι τοιοῦτον. Αἰγύπτιος στρατιώτης, ὁ πεπιστευ-
μένος φυλάττειν τοὺς ἐν τῷ οἰκήματι, γνοὺς ἔνδον εἶναι τὴν βα-
σιλίδα, κατὰ τὴν ἔμφυτον θρησκείαν τῶν βαρβάρων πρὸς τὸ
ὄνομα τὸ βασιλικὸν ἐγγὺς μὲν αὐτῇ προσελθεῖν οὐκ ἐτόλμησε,
7 στὰς δὲ παρὰ τῇ θύρᾳ, κεκλεισμένῃ "θάρρει, δέσποινα" εἶπε,
"νῦν μὲν γὰρ οὐκ οἶδεν ὁ ναύαρχος ὅτι καὶ σὺ μετὰ τῶν αἰχ-
μαλώτων ἐνταῦθα κατεκλείσθης, μαθὼν δὲ προνοήσεταί
σου φιλανθρώπως· οὐ μόνον γὰρ ἀνδρεῖος, ἀλλὰ καὶ ⟨ ⟩
γυναῖκα ποιήσεται· φύσει γάρ ἐστι φιλογύναιος." ταῦτα ἀκού-
σασα ἡ Καλλιρόη μέγα ἀνεκώκυσε καὶ τὰς τρίχας ἐσπάραττε
τε λέγουσα "νῦν ἀληθῶς αἰχμάλωτός εἰμι. φόνευσόν με μᾶλ-
8 λον ἢ ταῦτα ἐπαγγέλλου. γάμον οὐχ ὑπομενῶ· θάνατον εὔχο-
μαι. κεντείτωσαν καὶ καέτωσαν· ἐντεῦθεν οὐκ ἀναστήσομαι·
τάφος ἐμός ἐστιν οὗτος ὁ τόπος. εἰ δέ, ὡς λέγεις, φιλάνθρω-
πός ἐστιν ὁ στρατηγός, ταύτην μοι δότω τὴν χάριν· ἐνταῦθά

330–333 θάρρει, δέσποινα ... ⟨ ⟩ (v. infr. ad 333) : cf. Xen. *Cyr.* 5.1.6

330 κεκλεισμένῃ F : ⟨παρα⟩κεκλ- D'O., fort. recte || **333** statuenda est lacuna incertae magnitudinis, narratio enim a regina ad Callirhoen ex inopinato transilit; nescit autem adhuc Chaereas et reginam et aliam quandam feminam pulcherrimam inter captivos esse. sed miles cum Callirhoe (et fortasse cum Chaerea?) locutus esse videtur antequam incipit F denuo verbis γυναῖκα ποιήσεται. de hac lacuna disseruerunt inter alios Cob., Gasda, Lucke, et praecipue Hilberg (qui archetypi totum folium omissum vult; sed φιλάνθρωπος [7.6.8] fortasse non tam longe abest a φιλανθρώπως (7.6.7 cui respondet). an per haplogr. est orta lacuna? : ⟨χρηστὸς πέφυκε· τάχα δὲ καὶ⟩ Jackson, quod nimis breve videtur || **337** ὑπομενῶ Richards : ὑπομένω F

με ἀποκτεινάτω.” δεήσεις αὐτῇ πάλιν ἐκεῖνος προσέφερεν, ἡ δ’ 9
οὐκ ἀνίστατο, ἀλλὰ συγκεκαλυμμένη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς γῆς
ἔκειτο. σκέψις προύκειτο τῷ Αἰγυπτίῳ τί καὶ πράξειε· βίαν μὲν
γὰρ οὐκ ἐτόλμα προσφέρειν, πεῖσαι δὲ πάλιν οὐκ ἐδύνατο. διό-
περ ὑποστρέψας προσῆλθε τῷ Χαιρέᾳ σκυθρωπός. ὁ δὲ ἰδὼν 10
“⟨τί⟩ τοῦτ’ ἄλλο;” φησίν· “ἦ κλέπτουσί τινες τὰ κάλλιστα τῶν
λαφύρων; ἀλλ’ οὐ χαίροντες αὐτὸ πράξουσιν.” ὡς οὖν εἶπεν ὁ
Αἰγύπτιος “οὐδεμία γέγονε †κακή, δέσποτα· τὴν γὰρ γυναῖκα,
ἣν εὗρον ἐν †πλαταίαις τεταγμένην, οὐ βούλεται ⟨προσ⟩ελθ-
εῖν, ἀλλ’ ἔρριπται χαμαί, ξίφος αἰτοῦσα καὶ ἀποθανεῖν βουλ-
ομένη,” γελάσας ὁ Χαιρέας εἶπεν “ὦ πάντων ἀνθρώπων ἀφυ-
έστατε, οὐκ οἶδας πῶς μεθοδεύεται γυνὴ παρακλήσεσιν, ἐπαί-
νοις, ἐπαγγελίαις, μάλιστα δέ, ἂν ἐρᾶσθαι δοκῇ; σὺ δὲ βίαν
ἴσως προσῆγες καὶ ὕβριν.” “οὔ” ἔφη, “δέσποτα· πάντα δὲ ταῦ- 11
τα, ὅσα λέγεις, πεποίηκα ἐν διπλῷ μᾶλλον, καὶ γάρ σου κατ-
εψευσάμην ὅτι ἕξεις αὐτὴν γυναῖκα· ἡ δὲ πρὸς τοῦτο μάλιστα
ἠγανάκτησεν.” ὁ δὲ Χαιρέας “ἐπαφρόδιτος ἄρα” φησὶν “εἰμὶ 12
καὶ ἐράσμιος, εἰ καὶ πρὶν ἰδεῖν ἀπεστράφη με καὶ ἐμίσησεν. ἔοι-
κε δὲ ⟨τὸ⟩ φρόνημα εἶναι τῆς γυναικὸς οὐκ ἀγεννές. μηδεὶς
αὐτῇ προσφερέτω βίαν, ἀλλὰ ἐᾶτε διάγειν ὡς προῄρηται· πρέ-
πει γάρ μοι σωφροσύνην τιμᾶν. καὶ αὐτὴ γὰρ ἴσως ἄνδρα πεν-
θεῖ.”

342 συγκεκαλυμμένη Rei. : συγκαλυμένη F ‖ **346** “⟨τί⟩ τοῦτ’ ἄλλο;” φησίν· “ἦ κλέπτουσι Jacobs : “τοῦτο ἄλλο” φησίν “ἦν. κλέπτουσι F ‖ **348** οὐδεμίᾳ Cob. : οὐδεμία F ‖ **349** πλαταίαις F : πλατείοις Rohde, ‘pavimento’ : πλατείαις Rei., ‘plateis’ : πολλαῖς ἄλλαις Gasda : πλαταγαῖς Plepelits, ‘ululatu’ | τεταγμένην F : τεταμένην D’O. : ἐκτεταμένην Rohde. nec liquet quid valeat accusativus τὴν γυναῖκα : haec obscurat lacuna 7.6.7 | ⟨προσ⟩ελθεῖν Jackson* (cf. 8.1.6) : ἐλθεῖν F ‖ **359** ⟨τὸ⟩ Her.

8

1 Ὡς μὲν οὖν Χαιρέας ὑποπτεύσας Καλλιρόην Διονυσίῳ
παραδεδόσθαι, θέλων ἀμύνασθαι βασιλέα πρὸς τὸν Αἰγύπτιον
ἀπέστη καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς ἐκράτησε τῆς θαλάσσης, νι-
κήσας δὲ κατέσχεν Ἄραδον, ἔνθα βασιλεὺς καὶ τὴν γυναῖκα
τὴν ἑαυτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν θεραπείαν ἀπέθετο καὶ Καλλιρόην,
2 ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται. ἔμελλε δὲ ἔργον ἡ Τύχη πράτ-
τειν οὐ μόνον παράδοξον, ἀλλὰ καὶ σκυθρωπόν, ἵνα ἔχων Καλ-
λιρόην Χαιρέας ἀγνοήσῃ καὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας ἀναλαβ-
ὼν ταῖς τριήρεσιν ἀπαγάγῃ, μόνην δὲ τὴν ἰδίαν ἐκεῖ καταλίπῃ
οὐχ ὡς Ἀριάδνην καθεύδουσαν, οὐδὲ Διονύσῳ νυμφίῳ, λάφυ-
3 ρον δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολεμίοις. ἀλλ' ἔδοξε τόδε δεινὸν Ἀφροδί-
τῃ· ἤδη γὰρ αὐτῷ διηλλάττετο, πρότερον ὀργισθεῖσα χαλεπῶς
διὰ τὴν ἄκαιρον ζηλοτυπίαν, ὅτι δῶρον παρ' αὐτῆς λαβὼν τὸ
κάλλιστον, οἷον οὐδὲ Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις, ὕβρισεν εἰς τὴν χά-
ριν. ἐπεὶ δὲ καλῶς ἀπελογήσατο τῷ Ἔρωτι Χαιρέας ἀπὸ δύ-
σεως εἰς ἀνατολὰς διὰ μυρίων παθῶν πλανηθείς, ἠλέησεν αὐ-
τὸν Ἀφροδίτη καὶ ὅπερ ἐξ ἀρχῆς δύο τῶν καλλίστων ἥρμοσε
ζεῦγος, γυμνάσασα διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, πάλιν ἠθέλησεν
4 ⟨ἀλλήλοις⟩ ἀποδοῦναι. νομίζω δὲ καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο σύγ-
γραμμα τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἥδιστον γενήσεσθαι· καθάρσιον
γάρ ἐστι τῶν ἐν τοῖς πρώτοις σκυθρωπῶν. οὐκέτι λῃστεία καὶ
δουλεία καὶ δίκη καὶ μάχη καὶ ἀποκαρτέρησις καὶ πόλεμος καὶ

1–25 Cf. Xen. *Anab.*, initia libr. 2, 3, 4, 5, 7, et cf. Char. lib. 5 init.

1 sic incipit F : τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην ἐρωτικῶν διηγημάτων λόγος η' F ‖ **9** ἀπαγάγῃ Her. : ἀπάγῃ F ‖ **10** Διονύσῳ Rei. : διονυσίῳ F | νυμφίῳ F : νύμφην Zankogiannes ‖ **11** ἀλλ' ἔδοξε τόδε Cob. : ἀλλὰ ἔδοξε τὸ F : ἀλλὰ ἔδοξε τοῦτο D'O. ‖ **12** αὐτὸν in αὐτῷ correctum F ‖ **13 sq.** τὸ κάλλιστον del. Cob. : τὸ del. Zankogiannes ‖ **14** ὁ Πάρις del. Dawe ‖ **15** καλῶς F : ἱκανῶς Zankogiannes ‖ **17** δύο del. Cob. : δύο τῶν καλλίστων del. Beck ‖ **19** ⟨ἀλλήλοις⟩ Her. (cf. 2.9.5, 5.1.2)

ἅλωσις, ἀλλὰ ἔρωτες δίκαιοι ἐν τούτῳ ⟨καὶ⟩ νόμιμοι γάμοι.
πῶς οὖν ἡ θεὸς ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς ἀγνοουμένους 5
ἔδειξεν ἀλλήλοις λέξω.
Ἑσπέρα μὲν ἦν, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν αἰχμαλώτων κατελέλειπ-
το. κεκμηκὼς οὖν ὁ Χαιρέας ἀνίσταται, ἵνα διατάξηται τὰ
πρὸς τὸν πλοῦν. παριόντι δὲ αὐτῷ τὴν ἀγορὰν ὁ Αἰγύπτιος 6
ἔλεξεν "ἐνταῦθά ἐστιν ἡ γυνή, δέσποτα, ἡ μὴ βουλομένη προσ-
ελθεῖν, ἀλλὰ ἀποκαρτεροῦσα· τάχα δὲ σὺ πείσεις αὐτὴν ἀνα-
στῆναι· τί γάρ σε δεῖ καταλείπειν τὸ κάλλιστον τῶν λαφύρων;"
συνεπελάβετο καὶ Πολύχαρμος τοῦ λόγου, βουλόμενος ἐμβαλ-
εῖν αὐτόν, εἴ πως δύναιτο, εἰς ἔρωτα καινὸν καὶ Καλλιρόης
παραμύθιον. "εἰσέλθωμεν" ἔφη, "Χαιρέα." ὑπερβὰς οὖν τὸν 7
οὐδὸν καὶ θεασάμενος ἐρριμμένην καὶ ἐγκεκαλυμμένην εὐθὺς
ἐκ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοῦ σχήματος ἐταράχθη τὴν ψυχὴν καὶ
μετέωρος ἐγένετο· πάντως δ' ἂν καὶ ἐγνώρισεν, εἰ ⟨μὴ⟩ σφό-
δρα πέπειστο Καλλιρόην ἀπειληφέναι Διονύσιον. ἠρέμα δὲ 8
προσελθὼν "θάρρει" φησίν, "ὦ γύναι, ἥτις ἂν ᾖς, οὐ γάρ σε
βιασόμεθα· ἕξεις δὲ ἄνδρα, ὃν θέλεις." ἔτι λέγοντος ἡ Καλλι-
ρόη γνωρίσασα τὴν φωνὴν ἀπεκαλύψατο καὶ ἀμφότεροι συν-
εβόησαν "Χαιρέα," "Καλλιρόη." περιχυθέντες δὲ ἀλλήλοις, λι-
ποψυχήσαντες ἔπεσον. ἄφωνος δὲ καὶ Πολύχαρμος τὸ πρῶτον 9
εἱστήκει πρὸς τὸ παράδοξον, χρόνου δὲ προϊόντος "ἀνάστητε"
εἶπεν, "ἀπειλήφατε ἀλλήλους· πεπληρώκασιν οἱ θεοὶ τὰς ἀμφ-
οτέρων εὐχάς. μέμνησθε δὲ ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι ἐστέ, ἀλλ' ἐν
πολεμίᾳ γῇ, καὶ δεῖ ταῦτα πρότερον οἰκονομῆσαι καλῶς, ἵνα
μηδεὶς ἔτι ὑμᾶς διαχωρίσῃ." τοιαῦτα ἐμβοῶντος, ὥσπερ τινὲς 10
ἐν φρέατι βαθεῖ βεβαπτισμένοι μόλις ἄνωθεν φωνὴν ἀκούσαν-
τες, βραδέως ἀνήνεγκαν, εἶτα ἰδόντες ἀλλήλους καὶ καταφιλή-

26 Ἑσπέρα...: Dem. *De Cor.* 169 (cf. 1.3.1)

23 δίκαιοι ἐν τούτῳ F, cum hiatu : an ἐν τούτῳ δίκαιοι? : ἐν τούτῳ post ἅλωσις Goold | ⟨καὶ⟩ Her. || **27** διατάξηται F : διατάξῃ Cob., fort. recte (cf. 3.2.11, 6.9.7) || **33** εἴ πως Rei. (cf. 6.6.8) : ὅπως F || **35** ἐγκεκαλυμμένην Cob. : κεκαλυμμένην F || **37** ⟨μὴ⟩ Cocchi || **42** λιποψυχήσαντες Cob. (cf. Theb. ad 8.6.10) : λειπο- F

σαντες πάλιν παρείθησαν καὶ δεύτερον καὶ τρίτον τοῦτο ἔπρα-
ξαν, μίαν φωνὴν ἀφιέντες "ἔχω σε, εἰ ἀληθῶς εἶ Καλλιρόη· εἰ
ἀληθῶς εἶ Χαιρέας."
11 Φήμη δὲ διέτρεχεν ὅτι ὁ ναύαρχος εὕρηκε τὴν γυναῖκα. οὐ
στρατιώτης ἔμεινεν ἐν σκηνῇ, οὐ ναύτης ἐν τριήρει, οὐ θυρω-
ρὸς ἐν οἰκίᾳ· πανταχόθεν συνέτρεχον λαλοῦντες "ὢ γυναικὸς
μακαρίας, εἴληφε τὸν εὐμορφότατον ἄνδρα." Καλλιρόης δὲ
φανείσης οὐδεὶς ἔτι Χαιρέαν ἐπῄνεσεν, ἀλλ' εἰς ἐκείνην πάντες
12 ἀφεώρων, ὡς μόνην οὖσαν. ἐβάδιζε δὲ σοβαρά, Χαιρέου καὶ
Πολυχάρμου μέσην αὐτὴν δορυφορούντων. ἄνθη καὶ στεφά-
νους ⟨ἐπ⟩έβαλλον αὐτοῖς, καὶ οἶνος καὶ μύρα πρὸ τῶν ποδῶν
ἐχεῖτο, καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης ἦν ὁμοῦ τὰ ἥδιστα, ἐπινίκια
καὶ γάμοι.
13 Χαιρέας δὲ εἴθιστο μὲν ἐν τριήρει καθεύδειν καὶ νυκτὸς καὶ
μεθ' ἡμέραν πολλὰ πράττων· τότε δὲ Πολυχάρμῳ πάντα ἐπι-
τρέψας, αὐτὸς οὐδὲ νύκτα περιμείνας εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλα-
μον τὸν βασιλικόν· καθ' ἑκάστην γὰρ πόλιν οἶκος ἐξαίρετος
14 ἀποδέδεικται τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ. κλίνη μὲν ἔκειτο χρυσήλα-
τος, στρωμνὴ δὲ Τυρία πορφύρα, ὕφασμα Βαβυλώνιον. τίς ἂν
φράσῃ τὴν νύκτα ἐκείνην πόσων διηγημάτων μεστή, πόσων δὲ
δακρύων ὁμοῦ καὶ φιλημάτων; πρώτη μὲν ἤρξατο Καλλιρόη
διηγεῖσθαι, πῶς ἀνέζησεν ἐν τῷ τάφῳ, πῶς ὑπὸ Θήρωνος ἐξ-
15 ήχθη, πῶς ἔπλευσε, πῶς ἐπράθη. μέχρι τούτων Χαιρέας ἀκού-
ων ἔκλαεν· ἐπεὶ δὲ ἧκεν εἰς Μίλητον τῷ λόγῳ, Καλλιρόη μὲν
ἐσιώπησεν αἰδουμένη, Χαιρέας δὲ τῆς ἐμφύτου ζηλοτυπίας
ἀνεμνήσθη, παρηγόρησε δὲ αὐτὸν τὸ περὶ τοῦ τέκνου διήγημα.
πρὶν δὲ πάντα ἀκοῦσαι, "λέγε μοι" φησὶ "πῶς εἰς Ἄραδον ἦλθ-
ες καὶ ποῦ Διονύσιον καταλέλοιπας καὶ τί σοι πέπρακται
16 πρὸς βασιλέα." ἡ δ' εὐθὺς ἀπώμνυτο μὴ ἑωρακέναι Διονύσιον
μετὰ τὴν δίκην· βασιλέα δὲ ἐρᾶν μὲν αὐτῆς, μὴ κεκοινωνηκέναι
δὲ αὐτῷ μηδὲ μέχρι φιλήματος. "ἄδικος οὖν" ἔφη Χαιρέας
"ἐγὼ καὶ ὀξὺς εἰς ὀργήν, τηλικαῦτα δεινὰ διατεθεικὼς βασιλέα
μηδὲν ἀδικοῦντά σε· σοῦ γὰρ ἀπαλλαγεὶς εἰς ἀνάγκην κατ-

60 μέσην Cob. : μέσον F ‖ **61** ⟨ἐπ⟩έβαλλον Cob. : ἔβαλλον F ‖ **69** πορφύρα F : πορφυρᾶ Cob.

έστην αὐτομολίας. ἀλλ' οὐ κατῄσχυνά σε· πεπλήρωκα γῆν καὶ 17
θάλασσαν τροπαίων." καὶ πάντα ἀκριβῶς διηγήσατο, ἐναβρυ-
νόμενος τοῖς κατορθώμασιν. ἐπεὶ δὲ ἅλις ἦν δακρύων καὶ διη-
γημάτων, περιπλακέντες ἀλλήλοις

ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

Ἔτι δὲ νυκτὸς κατέπλευσέ τις Αἰγύπτιος οὐ τῶν ἀφανῶν, ἐκ- **2**
βὰς δὲ τοῦ κέλητος μετὰ σπουδῆς ἐπυνθάνετο ποῦ Χαιρέας
ἐστίν. ἀχθεὶς οὖν πρὸς Πολύχαρμον ἑτέρῳ μὲν οὐδενὶ ἔφη τὸ
ἀπόρρητον δύνασθαι εἰπεῖν, ἐπείγειν δὲ τὴν χρείαν ὑπὲρ ἧς
ἀφῖκται. καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν ἀνεβάλλετο Πολύχαρμος τὴν πρὸς 2
Χαιρέαν εἴσοδον, ἐνοχλεῖν ἀκαίρως οὐ θέλων· ἐπεὶ δὲ ὁ
ἄνθρωπος κατήπειγε, παρανοίξας τοῦ θαλάμου τὴν θύραν
ἐμήνυσε τὴν σπουδήν. ὡς δὲ στρατηγὸς ἀγαθὸς Χαιρέας "κά-
λει" φησί· "πόλεμος γὰρ ἀναβολὴν οὐ περιμένει." εἰσαχθεὶς δὲ 3
ὁ Αἰγύπτιος, ἔτι σκότους ὄντος, τῇ κλίνῃ παραστὰς "ἴσθι" φη-
σὶν "ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἀνῄρηκε τὸν Αἰγύπτιον καὶ τὴν
στρατιὰν τὴν μὲν εἰς Αἴγυπτον πέπομφε καταστησομένην τὰ
ἐκεῖ, τὴν δὲ λοιπὴν ἄγει πᾶσαν ἐνθάδε καὶ ὅσον οὔπω πάρεστι·
πεπυσμένος γὰρ Ἄραδον ἑαλωκέναι λυπεῖται μὲν καὶ περὶ τοῦ
πλούτου παντὸς ὃν ἐνθάδε καταλέλοιπεν, ἀγωνιᾷ δὲ μάλιστα
περὶ τῆς Στατείρας τῆς γυναικός."

Ταῦτα ἀκούσας Χαιρέας ἀνέθορε· Καλλιρόη δὲ αὐτοῦ λα- 4
βομένη "ποῦ σπεύδεις" εἶπε "πρὶν βουλεύσασθαι περὶ τῶν ἐφε-
στηκότων; ἂν γὰρ τοῦτο δημοσιεύσῃς, μέγαν πόλεμον κινήσεις
σεαυτῷ, πάντων ἐπισταμένων ἤδη καὶ καταφρονούντων· πάλιν
δὲ ἐν ⟨βασιλέως⟩ χερσὶ γενόμενοι πεισόμεθα τῶν πρώτων βα-
ρύτερα." ταχέως ἐπείσθη τῇ συμβουλῇ καὶ τοῦ θαλάμου προ- 5
ῆλθε μετὰ τέχνης. κρατῶν γὰρ τῆς χειρὸς τὸν Αἰγύπτιον, συγ-

88 Hom. *Od.* 23.296

88 λέκτροιο Rei. (cf. Hom.) : λέκτρου F || **93** ἀνεβάλλετο Her. : ἀνεβάλε-το F || **101** πάρεστι Cob. : παρέσται F || **106** ποῦ F : ποῖ Cob. || **108** ἐπισταμένων F : an ἀφισταμένων? Bl. || **109** ⟨βασιλέως⟩ χερσὶ Her. post D'O. : χερσὶ ⟨πολεμίων⟩ Rei. | πρώτων F (cf. 8.8.2) : an προτέρων? : πρότερον Cob.

καλέσας τὸ πλῆθος “νικῶμεν, ἄνδρες” εἶπε, “καὶ τὴν πεζὴν
στρατιὰν τὴν βασιλέως· οὗτος γὰρ ὁ ἀνὴρ τὰ εὐαγγέλια ἡμῖν
φέρει καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου· δεῖ δὲ τὴν ταχίστην
ἡμᾶς πλεῖν, ἔνθα ἐκεῖνος ἐκέλευσε. συσκευασάμενοι οὖν πάν-
τες ἐμβαίνετε.”
6 Ταῦτα εἰπόντος ὁ σαλπιστὴς τὸ ἀνακλητικὸν εἰς τὰς τριή-
ρεις ἐσήμαινε. λάφυρα δὲ καὶ αἰχμαλώτους τῆς προτεραίας
ἦσαν ἐντεθειμένοι, καὶ οὐδὲν ἐν τῇ νήσῳ καταλέλειπτο, πλὴν
7 εἰ μή τι βαρὺ καὶ ἄχρηστον. ἔπειτα ἔλυον τὰ ἀπόγεια καὶ
⟨τὰς⟩ ἀγκύρας ᾕροντο καὶ βοῆς καὶ ταραχῆς ὁ λιμὴν πεπλή-
ρωτο καὶ ἄλλος ἄλλο τι ἔπραττε. παριὼν δὲ Χαιρέας εἰς τὰς
τριήρεις σύνθημα λεληθὸς τοῖς τριηράρχαις διέδωκεν ἐπὶ Κύ-
προν καταίρειν, ὡς δῆθεν ἀναγκαῖον ἔτι ἀφύλακτον οὖσαν αὐ-
τὴν προκαταλαβεῖν· πνεύματι δὲ φορῷ χρησάμενοι τῆς ὑστε-
ραίας κατήχθησαν εἰς Πάφον, ἔνθα ἐστὶν ἱερὸν Ἀφροδίτης.
8 ἐπεὶ δὲ ὡρμίσαντο, Χαιρέας, πρὶν ἐκβῆναί τινα τῶν τριηρῶν,
πρώτους ἐξέπεμψε τοὺς κήρυκας εἰρήνην καὶ σπονδὰς τοῖς ἐπι-
χωρίοις καταγγεῖλαι. δεξαμένων δὲ αὐτῶν ἐξεβίβασε τὴν δύ-
ναμιν ἅπασαν εἰς γῆν καὶ ἀναθήμασι τὴν Ἀφροδίτην ἐτίμησε·
9 πολλῶν δὲ ἱερείων συναχθέντων εἱστίασε τὴν στρατιάν. σκεπ-
τομένου δὲ αὐτοῦ περὶ τῶν ἑξῆς ἀπήγγειλαν οἱ ἱερεῖς (οἱ αὐτοὶ
δέ εἰσι καὶ μάντεις) ὅτι καλὰ γέγονε τὰ ἱερά. τότε οὖν θαρρή-
σας ἐκάλεσε τοὺς τριηράρχας καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς τριακο-
σίους καὶ ὅσους τῶν Αἰγυπτίων εὔνους ἑώρα πρὸς αὑτὸν καὶ
ἔλεξεν ὧδε·
10 “Ἄνδρες συστρατιῶται καὶ φίλοι, κοινωνοὶ μεγάλων κατορθ-
ωμάτων, ἐμοὶ καὶ εἰρήνη καλλίστη καὶ πόλεμος ἀσφαλέστα-
τος μεθ’ ὑμῶν· πείρᾳ γὰρ μεμαθήκαμεν ὅτι ὁμονοοῦντες ἐκρατ-
ήσαμεν τῆς θαλάσσης· καιρὸς δὲ ὀξὺς ἐφέστηκεν ἡμῖν εἰς τὸ
βουλεύσασθαι περὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφαλῶς· ἴστε γὰρ ὅτι ὁ

121 ⟨τὰς⟩ Cob. | ᾕροντο Cob. (cf. 1.14.6) : ἀνῄρουν F || **122** δὲ Χαιρέας Rei. : χαιρέας δὲ F || **123** διέδωκεν Cob. (cf. 6.4.9) : δέδωκεν F || **124** καταίρειν D'O. : κρατεῖν F | δῆθεν Cob. : δῆτα F | ἀναγκαῖον ⟨ὂν⟩ Cob. || **129** αὐτῶν Apogr. : αὐτὸν F || **133** ἱερά Cob. post D'O. : ἱερεῖα F || **135** αὑτὸν D'O. : αὐτὸν F

μὲν Αἰγύπτιος ἀνῄρηται μαχόμενος, κρατεῖ δὲ βασιλεὺς ἁπά-
σης τῆς γῆς, ἡμεῖς δὲ ἀπειλήμμεθα ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις.
εἶτ' οὖν συμβουλεύει τις ἡμῖν ἀπιέναι πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἰς 11
τὰς ἐκείνου χεῖρας φέροντας αὐτοὺς ἐμβαλεῖν;" ἀνεβόησαν εὐ-
θὺς ὡς πάντα μᾶλλον ἢ τοῦτο ποιητέον.
"Ποῦ τοίνυν ἄπιμεν; πάντα γάρ ἐστιν ἡμῖν πολέμια καὶ οὐκ-
έτι οὐδὲ τῇ θαλάττῃ προσήκει πιστεύειν, τῆς γῆς κρατουμένης
ὑπὸ τῶν πολεμίων· οὐ δήπου γε ἀναπτῆναι δυνάμεθα."
Σιωπῆς ἐπὶ τούτοις γενομένης Λακεδαιμόνιος ἀνήρ, Βρασί- 12
δου συγγενής, κατὰ μεγάλην ἀνάγκην τῆς Σπάρτης ἐκπεσών,
πρῶτος ἐτόλμησεν εἰπεῖν "τί δὲ ζητοῦμεν ποῦ φύγωμεν βασι-
λέα; ἔχομεν γὰρ θάλασσαν καὶ τριήρεις· ἀμφότερα δὲ ἡμᾶς
εἰς Σικελίαν ἄγει καὶ Συρακούσας, ὅπου οὐ μόνον Πέρσας οὐκ
ἂν δείσαμεν, ἀλλ' οὐδὲ Ἀθηναίους." ἐπῄνεσαν πάντες τὸν λό- 13
γον· μόνος Χαιρέας προσεποιεῖτο μὴ συγκατατίθεσθαι, τὸ μῆ-
κος τοῦ πλοῦ προφασιζόμενος, τὸ δὲ ἀληθὲς ἀποπειρώμενος εἰ
βεβαίως αὐτοῖς δοκεῖ. σφόδρα δὲ ἐγκειμένων καὶ πλεῖν ἤδη θε-
λόντων, "ἀλλ' ὑμεῖς μέν, ἄνδρες Ἕλληνες, βουλεύεσθε καλῶς
καὶ χάριν ὑμῖν ἔχω τῆς εὐνοίας τε καὶ πίστεως· οὐκ ἐάσω δὲ
ὑμᾶς μετανοῆσαι, θεῶν [ὑμᾶς] προσλαμβανομένων. τῶν δὲ Αἰ- 14
γυπτίων πολλοὶ πάρεισιν, οὓς οὐ προσῆκεν ἄκοντας βιάζεσθαι,
καὶ γὰρ γυναῖκας καὶ τέκνα ἔχουσιν οἱ πλείονες, ὧν οὐκ ἂν
ἡδέως ἀποσπασθεῖεν· κατασπαρέντες οὖν εἰς τὸ πλῆθος δια-
πυνθάνεσθαι ἑκάστον σπεύσατε, ἵνα μόνον τοὺς ἑκόντας
παραλάβωμεν."
Ταῦτα μέν, ὡς ἐκέλευσεν, ἐγίνετο· Καλλιρόη δὲ λαβομένη **3**
Χαιρέου τῆς δεξιᾶς, μόνον αὐτὸν ἀπαγαγοῦσα "τί" ἔφη "βε-
βούλευσαι, Χαιρέα; καὶ Στάτειραν ἄγεις εἰς Συρακούσας καὶ
Ῥοδογούνην τὴν καλήν;" ἠρυθρίασεν ὁ Χαιρέας καὶ "οὐκ ἐμαυ-
τοῦ" φησὶν "ἕνεκα ἄγω ταύτας, ἀλλὰ σοὶ θεραπαινίδας." ἀν- 2

144 εἶτ' οὖν Cob. post. D'O. : εἴτε οὖν F ‖ **147** ποῦ … ἄπιμεν F : ποῖ … ἀπίωμεν Cob. ‖ **149** γε Cob. : δὲ F ‖ **152** ποῦ F : ποῖ Cob. ‖ **154** οὐ F, cum hiatu : an μὴ? Reeve, sed οὐκ et οὐδὲ sequuntur ‖ **161** [ὑμᾶς] Her. ‖ **161 sq.** τῶν δ' Αἰγυπτίων πολλοὶ πάρεισιν Cob. : τοὺς δ' αἰγυπτίους, πολλοὶ γάρ εἰσιν F

εκραγεν ἡ Καλλιρόη “μὴ ποιήσειαν οἱ θεοὶ τοσαύτην ἐμοὶ γε-
νέσθαι μανίαν, ὥστε τὴν τῆς Ἀσίας βασιλίδα δούλην ἔχειν, ἄλ-
λως τε καὶ ξένην γεγενημένην. εἰ δέ μοι θέλεις χαρίζεσθαι, βα-
σιλεῖ πέμψον αὐτὴν ⟨καὶ Ῥοδογούνην τῷ ἀνδρί·⟩ καὶ γὰρ αὕτη
3 μέ σοι διεφύλαξεν ὡς ἀδελφοῦ γυναῖκα παραλαβοῦσα.” “οὐδέν
ἐστιν” ἔφη Χαιρέας, “ὃ σοῦ θελούσης οὐκ ἂν ἐγὼ ποιήσαιμι· σὺ
γὰρ κυρία Στατείρας καὶ πάντων τῶν λαφύρων καὶ πρὸ πάν-
των τῆς ἐμῆς ψυχῆς.” ἥσθη Καλλιρόη καὶ κατεφίλησεν αὐτόν,
εὐθὺς δὲ ἐκέλευσε τοῖς ὑπηρέταις ἄγειν αὐτὴν πρὸς Στάτει-
ραν.
4 Ἐτύγχανε δὲ ἐκείνη μετὰ τῶν ἐνδοξοτάτων Περσίδων ἐν κοί-
λῃ νηί, ὅλως οὐδὲν ἐπισταμένη τῶν γεγενημένων, οὐδ' ὅτι Καλ-
λιρόη Χαιρέαν ἀπείληφε· πολλὴ γὰρ ἦν παραφυλακὴ καὶ οὐ-
δενὶ ἐξῆν προσελθεῖν, οὐκ ἰδεῖν, οὐ μηνῦσαί τι τῶν πραττομέ-
5 νων. ὡς δὲ ἧκεν ἐπὶ τὴν ναῦν, τοῦ τριηράρχου δορυφοροῦντος
αὐτήν, κατάπληξις εὐθὺς ἦν πάντων καὶ ταραχὴ διαθεόντων.
εἶτά τις ἡσυχῇ πρὸς ἄλλον ἐλάλησεν “ἡ τοῦ ναυάρχου γυνὴ
παραγίνεται.” μέγα δὲ καὶ βύθιον ἀνεστέναξεν ἡ Στάτειρα καὶ
κλάουσα εἶπεν “εἰς ταύτην με τὴν ἡμέραν, ὦ Τύχη, τετήρηκας,
ἵνα ἡ βασιλὶς ἴδω κυρίαν· πάρεστι γὰρ ἴσως ἰδεῖν οἵαν παρεί-
6 ληφε δούλην.” ἤγειρε θρῆνον ἐπὶ τούτοις καὶ τότε ἔμαθε τί
αἰχμαλωσία σωμάτων εὐγενῶν. ἀλλὰ ταχεῖαν ἐποίησεν ὁ θεὸς
τὴν μεταβολήν· Καλλιρόη γὰρ εἰσδραμοῦσα περιεπλάκη τῇ
Στατείρᾳ. “χαῖρε” φησίν, “ὦ βασίλεια· βασιλὶς γὰρ εἶ καὶ ἀεὶ
7 διαμενεῖς. οὐκ εἰς πολεμίων χεῖρας ἐμπέπτωκας, ἀλλὰ τῆς σοὶ
φιλτάτης, ἣν εὐηργέτησας. Χαιρέας ὁ ἐμός ἐστι ναύαρχος·
ναύαρχον δὲ Αἰγυπτίων ἐποίησεν αὐτὸν ὀργὴ πρὸς βασιλέα,
διὰ τὸ βραδέως ἀπολαμβάνειν ἐμέ· πέπαυται δὲ καὶ διήλλακ-
8 ται καὶ οὐκέτι ὑμῖν ἐστι πολέμιος. ἀνίστασο δή, φιλτάτη, καὶ
ἄπιθι χαίρουσα· ἀπόλαβε καὶ σὺ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς· ζῇ
γὰρ βασιλεύς, κἀκείνῳ σε Χαιρέας πέμπει. ἀνίστασο καὶ σύ,
Ῥοδογούνη, πρώτη μοι φίλη Περσίδων, καὶ βάδιζε πρὸς τὸν ἄν-
δρα τὸν σεαυτῆς, καὶ ὅσας ἡ βασιλὶς ἂν ἄλλας θέλῃ, καὶ μέ-
μνησθε Καλλιρόης.”

175 ⟨καὶ Ῥοδογούνην τῷ ἀνδρί⟩ D'O. (cf. sequentia et 5.3.5) || **192** τί Cob. : τίς F || **196** διαμενεῖς Cob. : διαμένεις F || **200** δὴ Rei. : δὲ F

Ἐξεπλάγη Στάτειρα τούτων ἀκούσασα τῶν λόγων καὶ οὔτε 9
πιστεύειν εἶχεν οὔτε ἀπιστεῖν· τὸ δὲ ἦθος Καλλιρόης τοιοῦτον
ἦν, ὡς μὴ δοκεῖν εἰρωνεύεσθαι ἐν μεγάλαις συμφοραῖς. ὁ δὲ
καιρὸς ἐκέλευε ταχέως πάντα πράττειν. ἦν οὖν τις ἐν Αἰγυπ- 10
τίοις Δημήτριος, φιλόσοφος, βασιλεῖ γνώριμος, ἡλικίᾳ προ-
ήκων, παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων διαφέρων. τοῦ-
τον καλέσας Χαιρέας εἶπεν "ἐγὼ ἐβουλόμην ⟨μὲν⟩ μετ' ἐμαυ-
τοῦ σε ἄγειν, ἀλλὰ μεγάλης πράξεως ὑπηρέτην σε ποιοῦμαι·
τὴν γὰρ βασιλίδα τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ πέμπω διὰ σοῦ. τοῦτο δὲ 11
καὶ σὲ ποιήσει τιμιώτερον ἐκείνῳ καὶ τοὺς ἄλλους διαλλάξει."
ταῦτα εἰπὼν στρατηγὸν ἀπέδειξε Δημήτριον τῶν ὀπίσω κομιζ-
ομένων τριηρῶν. πάντες γὰρ ἤθελον ἀκολουθεῖν Χαιρέᾳ καὶ
προετίμων αὐτὸν πατρίδων καὶ τέκνων. ὁ δὲ μόνας εἴκοσι τριή- 12
ρεις ἐπελέξατο τὰς ἀρίστας καὶ μεγίστας, ὡς ἂν ὑπὲρ τὸν Ἰό-
νιον μέλλων περαιοῦσθαι, καὶ ταύταις ἐνεβίβασεν Ἕλληνας
μὲν ἅπαντας ὅσοι παρῆσαν, Αἰγυπτίων δὲ καὶ Φοινίκων ὅσους
ἔμαθεν εὐζώνους· πολλοὶ καὶ Κυπρίων ἐθελονταὶ ἐνέβησαν·
τοὺς δὲ ἄλλους πάντας ἔπεμψεν οἴκαδε, διανείμας αὐτοῖς μέρη
τῶν λαφύρων, ἵνα χαίροντες ἐπανίωσι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν, ἐντι-
μότεροι γενόμενοι· καὶ οὐδεὶς ἠτύχησεν οὐδενός, αἰτήσας
παρὰ Χαιρέου. Καλλιρόη δὲ προσήνεγκε τὸν κόσμον ἅπαντα
τὸν βασιλικὸν Στατείρᾳ. ἡ δὲ οὐκ ἠβουλήθη λαβεῖν, ἀλλὰ 13
"τούτῳ" φησὶ "⟨σὺ⟩ κοσμοῦ· πρέπει γὰρ τοιούτῳ σώματι κόσ-
μος βασιλικός. δεῖ γὰρ ἔχειν σε ἵνα καὶ μητρὶ χαρίσῃ καὶ πα-
τρίοις ἀναθήματα θεοῖς ⟨ ⟩. ἐγὼ δὲ πλείω τούτων καταλέ-
λοιπα ἐν Βαβυλῶνι. θεοὶ δέ σοι παρέχοιεν εὔπλοιαν καὶ σωτη- 14
ρίαν καὶ μηδέποτε διαζευχθῆναι Χαιρέου. πάντα πεποίηκας
εἰς ἐμὲ δικαίως· χρηστὸν ἦθος ἐπεδείξω καὶ τοῦ κάλλους ἄξιον.
καλήν μοι βασιλεὺς ἔδωκε παραθήκην."

Τίς ἂν φράσῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην πόσας ἔσχε πράξεις, πῶς **4**
ἀλλήλαις διαφόρους – εὐχομένων, συντασσομένων, χαιρόντων,

212 ἐβουλόμην ⟨μὲν⟩ Cob. : ⟨μὲν⟩ ἐβουλόμην Jackson*, sed v. Reeve || **222** ἐνέβησαν F : ⟨συν⟩ενέβησαν Jackson*, sed v. Reeve || **228** ⟨σὺ⟩ Cob. || **230** lacunam posui (an ⟨τιθῇς⟩?) || **236** ἀλλήλαις διαφόρους D'O. post Rei. : ἄλλοι διάφοροι F

λυπουμένων, ἀλλήλοις ἐντολὰς διδόντων, τοῖς οἴκοι γραφόν-
των; ἔγραψε δὲ καὶ Χαιρέας ἐπιστολὴν πρὸς βασιλέα τοιαύ-
την·
2 "Σὺ μὲν ἔμελλες τὴν δίκην κρίνειν, ἐγὼ δὲ ἤδη νενίκηκα
παρὰ τῷ δικαιοτάτῳ δικαστῇ· πόλεμος γὰρ ἄριστος κριτὴς
τοῦ κρείττονός τε καὶ χείρονος. οὗτός μοι [Καλλιρόην] ἀποδέ-
3 δωκεν οὐ μόνον τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν, ἀλλὰ καὶ τὴν σήν. οὐκ
ἐμιμησάμην δέ σου τὴν βραδυτῆτα, ἀλλὰ ταχέως σοι μηδὲ
ἀπαιτοῦντι Στάτειραν ἀποδίδωμι καθαρὰν καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ
μείνασαν βασιλίδα. ἴσθι δὲ οὐκ ἐμέ σοι τὸ δῶρον ἀλλὰ Καλλι-
ρόην ἀποστέλλειν. ἀνταπαιτοῦμεν δέ σε χάριν Αἰγυπτίοις
διαλλαγῆναι· πρέπει γὰρ βασιλεῖ μάλιστα πάντων ἀνεξικα-
κεῖν. ἕξεις δὲ στρατιώτας ἀγαθοὺς φιλοῦντάς σε· τοῦ γὰρ ἐμοὶ
συνακολουθεῖν ὡς φίλοι παρὰ σοὶ μᾶλλον εἵλοντο μένειν."
4 Ταῦτα μὲν ἔγραψε Χαιρέας, ἔδοξε δὲ καὶ Καλλιρόῃ δίκαιον
εἶναι καὶ εὐχάριστον Διονυσίῳ γράψαι. τοῦτο μόνον ἐποίησε
δίχα Χαιρέου· εἰδυῖα γὰρ αὐτοῦ τὴν ἔμφυτον ζηλοτυπίαν
ἐσπούδαζε λαθεῖν. λαβοῦσα δὲ γραμματίδιον ἐχάραξεν οὕτως·
5 "Καλλιρόη Διονυσίῳ εὐεργέτῃ χαίρειν· σὺ γὰρ εἶ ὁ καὶ λῃ-
στείας καὶ δουλείας με ἀπαλλάξας. δέομαί σου, μηδὲν ὀργισ-
θῇς· εἰμὶ γὰρ τῇ ψυχῇ μετὰ σοῦ διὰ τὸν κοινὸν υἱόν, ὃν παρα-
κατατίθημί σοι ἐκτρέφειν τε καὶ παιδεύειν ἀξίως ἡμῶν. μὴ
λάβῃ δὲ πεῖραν μητρυιᾶς· ἔχεις οὐ μόνον υἱόν, ἀλλὰ καὶ θυγα-
6 τέρα· ἀρκεῖ σοι δύο τέκνα. ὧν γάμον ζεῦξον, ὅταν ἀνὴρ γένη-
ται, καὶ πέμψον αὐτὸν εἰς Συρακούσας, ἵνα καὶ τὸν πάππον
θεάσηται. ἀσπάζομαί σε, Πλαγγών. ταῦτά σοι γέγραφα τῇ ἐμῇ
χειρί. ἔρρωσο, ἀγαθὲ Διονύσιε, καὶ Καλλιρόης μνημόνευε τῆς
σῆς."
7 Σφραγίσασα δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέκρυψεν ἐν τοῖς κόλποις
καὶ ὅτε ἔδει λοιπὸν ἀνάγεσθαι καὶ ταῖς τριήρεσι πάντας ἐμ-

238 ἔγραψε Her. (cf. 8.4.4 infr.) : ἔγραφε F || **242** [Καλλιρόην] Beck : transponunt varie Rei., D'O., Jakob || **255** διονυσίῳ εὐεργέτῃ χαίρειν F, cum hiatu, sed post nomen proprium cum titulo quasi dignitatis (cf. 8.5.12); et cf. 8.5.13 : διονυσίῳ χαίρειν εὐεργέτῃ Jakob || **260** ὧν Gasda post D'O. : ὃν F

βαίνειν, αὐτὴ χεῖρα δοῦσα τῇ Στατείρᾳ εἰς τὸ πλοῖον εἰσήγαγε.
κατεσκευάκει δὲ Δημήτριος ἐν τῇ νηὶ σκηνὴν βασιλικήν, πορ-
φυρίδα καὶ χρυσοϋφῆ Βαβυλώνια περιθείς. πάνυ δὲ κολακευ- 8
τικῶς κατακλίνασα αὐτὴν Καλλιρόη "ἔρρωσό μοι" φησίν, "ὦ
Στάτειρα, καὶ μέμνησό μου καὶ γράφε μοι πολλάκις εἰς Συρα-
κούσας· ῥᾴδια γὰρ πάντα βασιλεῖ. κἀγὼ δέ σοι χάριν εἴσομαι
παρὰ τοῖς γονεῦσί μου καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς Ἑλληνικοῖς. συνίστη-
μί σοι τὸ τέκνον μου, ὃ καὶ σὺ ἡδέως εἶδες· νόμιζε ἐκεῖνο παρα-
θήκην ἔχειν ἀντ' ἐμοῦ." ταῦτα λεγούσης δακρύων ἐνεπλήσ- 9
θη καὶ γόον ἤγειρε ταῖς γυναιξίν· ἐξιοῦσα δὲ τῆς νεὼς ἡ Καλ-
λιρόη, ἠρέμα προσκύψασα τῇ Στατείρᾳ καὶ ἐρυθριῶσα τὴν
ἐπιστολὴν ἐπέδωκε καὶ "ταύτην" εἶπε "δὸς Διονυσίῳ τῷ δυσ-
τυχεῖ, ὃν παρατίθημι σοί τε καὶ βασιλεῖ. παρηγορήσατε αὐτόν.
φοβοῦμαι μὴ ἐμοῦ χωρισθεὶς ἑαυτὸν ἀνέλῃ." ἔτι δὲ ἂν ἐλάλουν 10
αἱ γυναῖκες καὶ ἔκλαον καὶ ἀλλήλας κατεφίλουν, εἰ μὴ παρήγ-
γειλαν οἱ κυβερνῆται τὴν ἀναγωγήν. μέλλουσα δὲ ἐμβαίνειν εἰς
τὴν τριήρη ἡ Καλλιρόη τὴν Ἀφροδίτην προσεκύνησε. "χάρις
σοι" φησὶν "ὦ δέσποινα, τῶν παρόντων. ἤδη μοι διαλλάττῃ·
δὸς δέ μοι καὶ Συρακούσας ἰδεῖν. πολλὴ μὲν ἐν μέσῳ θάλασσα,
καὶ ἐκδέχεταί με φοβερὰ πελάγη, πλὴν οὐ φοβοῦμαι σοῦ μοι
συμπλεούσης." ἀλλ' οὐδὲ τῶν Αἰγυπτίων οὐδεὶς ἐνέβη ταῖς Δη- 11
μητρίου ναυσίν, εἰ μὴ πρότερον συνετάξατο Χαιρέᾳ καὶ κεφα-
λὴν καὶ χεῖρας αὐτοῦ κατεφίλησε· τοσοῦτον ἵμερον πᾶσιν ἐν-
έθηκε. καὶ πρῶτον ἐκεῖνον εἴασεν ἀναχθῆναι τὸν στόλον, ὡς
ἀκούεσθαι μέχρι πόρρω τῆς θαλάσσης ἐπαίνους μεμιγμένους
εὐχαῖς.

Καὶ οὗτοι μὲν ἔπλεον, βασιλεὺς δὲ ὁ μέγας κρατήσας τῶν 5
πολεμίων εἰς Αἴγυπτον μὲν ἐξέπεμπε τὸν καταστησόμενον τὰ
ἐν αὐτῇ βεβαίως, αὐτὸς δ' ἔσπευδεν εἰς Ἄραδον πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα. ὄντι δὲ αὐτῷ περὶ ⟨παρα⟩λίαν καὶ Τύρον καὶ θύοντι τῷ 2
Ἡρακλεῖ τὰ ἐπινίκια προσῆλθέ τις ἀγγέλλων ὅτι "Ἄραδος ἐκ-

267 τῇ στατείρᾳ F : τὴν Στάτειραν? Reeve ‖ **272** βασιλεῖ F : βασιλείᾳ Naber ‖ **280** ἂν ἐλάλουν Rei. : ἀνελάλουν F ‖ **283** ἡ fort. delendum Reeve ‖ **285** πολλὴ Rei. (cf. 6.3.6) : καλὴ F : μεγάλη D'O. (cf. Hom. *Od.* 11.156) : κακὴ Calderini post D'O. ‖ **287** ἀνέβη m[1], ἐνέβη m[2] F ‖ **290** εἴασεν Rei. : ἔασεν F ‖ **296** ⟨παρα⟩λίαν Naber : Χίον F

πεπόρθηται καί ἐστι κενή, πάντα δὲ τὰ ἐν αὐτῇ φέρουσιν αἱ
ναῦς τῶν Αἰγυπτίων.” μέγα δὲ πένθος κατήγγειλε βασιλεῖ, ὡς
ἀπολωλυίας τῆς βασιλίδος. ἐπένθουν δὲ Περσῶν οἱ ἐντιμότα-
τοι

Στάτειραν πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἕκαστος,

ὁ μὲν γυναῖκα, ὁ δὲ ἀδελφήν, ὁ δὲ θυγατέρα, πάντες δέ τινα,
ἕκαστος οἰκεῖον. ἐκπεπλευκότων δὲ τῶν πολεμίων ἄγνωστον ἦν
διὰ ποίας θαλάσσης.
3 Τῇ δευτέρᾳ δὲ τῶν ἡμερῶν ὤφθησαν αἱ Αἰγυπτίων ναῦς
προσπλέουσαι. καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς ἄδηλον ἦν, ἐθαύμαζον δὲ
ὁρῶντες, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν ἀπορίαν σημεῖον
ἀρθὲν ἀπὸ τῆς νεὼς τῆς Δημητρίου βασιλικόν, ὅπερ εἴωθεν αἴρ-
εσθαι μόνον πλέοντος βασιλέως· τοῦτο δὲ ταραχὴν ἐποίησεν,
4 ὡς πολεμίων ὄντων. εὐθὺς δὲ θέοντες ἐμήνυον Ἀρταξέρξῃ
“τάχα δή τις ⟨ἕτερος⟩ εὑρεθήσεται βασιλεὺς Αἰγυπτίων.” ὁ δὲ
ἀνέθορεν ἐκ τοῦ θρόνου καὶ ἔσπευδεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ
σύνθημα πολεμικὸν ἐδίδου· τριήρεις μὲν γὰρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ·
πᾶν δὲ τὸ πλῆθος ἔστησεν ἐπὶ τοῦ λιμένος παρεσκευασμένον
5 εἰς μάχην. ἤδη δέ τις καὶ τόξον ἐνέτεινε καὶ λόγχην ἔμελλεν
ἀφιέναι, εἰ μὴ συνῆκε Δημήτριος καὶ τοῦτο ἐμήνυσε τῇ βασιλί-
δι. ἡ δὲ Στάτειρα προελθοῦσα τῆς σκηνῆς ἔδειξὲν αὐτήν. εὐθὺς
οὖν τὰ ὅπλα ῥίψαντες προσεκύνησαν· ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κατέσ-
χεν, ἀλλὰ πρὶν καλῶς τὴν ναῦν καταχθῆναι πρῶτος εἰσεπήδη-
σεν εἰς αὐτήν, περιχυθεὶς δὲ τῇ γυναικὶ ἐκ τῆς χαρᾶς δάκρυα
ἀφῆκε καὶ εἶπε “τίς ἄρα μοι θεῶν ἀποδέδωκέ σε, γύναι φιλτά-
τη; ἀμφότερα γὰρ ἄπιστα καὶ ἀπολέσθαι βασιλίδα καὶ ἀπο-
6 λομένην εὑρεθῆναι. πῶς δέ σε εἰς γῆν καταλιπὼν ἐκ θαλάσσης
ἀπολαμβάνω;” Στάτειρα δὲ ἀπεκρινατο “δῶρον ἔχεις με παρὰ
Καλλιρόης.” ἀκούσας δὲ τὸ ὄνομα βασιλεὺς ὡς ἐπὶ τραύματι
παλαιῷ πληγὴν ἔλαβε καινήν· βλέψας δὲ εἰς Ἀρταξάτην τὸν

302 Hom. *Il.* 19.302 (cf. 2.5.12)

298 δὲ F : δὴ Zankogiannes || **302** Στάτειραν πρόφασιν (cf. Hom.) Cob. 1873 : στατείρας προφάσει F || **310** μόνον Rei. : μόνου F || **312** ⟨ἕτερος⟩ εὑρεθήσεται D'O. : an ⟨ἕτερος⟩ εὑρέθη? (εὑρέθη ⟨ἕτερος⟩ iam Zankogiannes, sed cum hiatu) || **318** αὐτὴν Heibges : ἑαυτήν F || **322** γύναι Her. : γυνὴ F

εὐνοῦχον "ἄγε με" φησὶ "πρὸς Καλλιρόην, ἵνα αὐτῇ χάριν
γνῶ." εἶπεν ἡ Στάτειρα "μαθήσῃ πάντα παρ' ἐμοῦ," ἅμα δὲ 7
προῄεσαν ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὰ βασίλεια. τότε δὲ πάντας
ἀπαλλαγῆναι κελεύσασα καὶ μόνον τὸν εὐνοῦχον παρεῖναι,
διηγεῖτο τὰ ἐν Ἀράδῳ, τὰ ἐν Κύπρῳ, καὶ τελευταίαν ἔδωκε τὴν
ἐπιστολὴν τὴν Χαιρέου. βασιλεὺς δὲ ἀναγινώσκων μυρίων πα- 8
θῶν ἐπληροῦτο· καὶ γὰρ ὠργίζετο διὰ τὴν ἅλωσιν τῶν φιλτά-
των καὶ μετενόει διὰ τὸ παρασχεῖν αὐτομολίας ἀνάγκην, καὶ
χάριν δὲ αὐτῷ πάλιν ἠπίστατο ὅτι ⟨ ⟩ Καλλιρόην μηκέτι δύ-
ναιτο θεάσασθαι. μάλιστα δὲ πάντων φθόνος ἥπτετο αὐτοῦ,
καὶ ἔλεγε "μακάριος Χαιρέας, εὐτυχέστερος ἐμοῦ."
Ἐπεὶ δὲ ἅλις ἦν τῶν διηγημάτων Στάτειρα εἶπε "παραμύθη- 9
σαι, βασιλεῦ, Διονύσιον· τοῦτο γάρ σε παρακαλεῖ Καλλιρόη."
ἐπιστραφεὶς οὖν ὁ Ἀρταξέρξης πρὸς τὸν εὐνοῦχον "ἐλθέτω"
φησὶ "Διονύσιος." καὶ ἦλθε ταχέως, μετέωρος ταῖς ἐλπίσι· τῶν 10
γὰρ περὶ Χαιρέαν οὐδὲν ἠπίστατο, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων γυναι-
κῶν ἐδόκει Καλλιρόην παρεῖναι καὶ βασιλέα καλεῖν αὐτὸν ἵνα
ἀποδῷ τὴν γυναῖκα, γέρας τῆς ἀριστείας. ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθε, διη-
γήσατο αὐτῷ βασιλεὺς ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα τὰ γεγενημένα. ἐν
ἐκείνῳ δὴ τῷ καιρῷ μάλιστα φρόνησιν Διονύσιος ἐπεδείξατο
καὶ παιδείαν ἐξαίρετον. ὥσπερ γὰρ εἴ τις κεραυνοῦ πεσόντος 11
πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ μὴ ταραχθείη, οὕτω κἀκεῖνος ἀκούσας
λόγων σκηπτοῦ βαρυτέρων, ὅτι Χαιρέας ἀπάγει Καλλιρόην εἰς

336 lacunam post ὅτι recte stat. D'O., ex. gr. ⟨τὴν βασιλίδα ἀπολάβοι· ἐλυπεῖτο δὲ ὅτι⟩ || **342** φησὶ : hic incipit codex Thebanus (Theb.), pluribus locis lacunosus | ἦλθε F : ηλ]θεν Theb. || **343** [ου]δε[ν ηπι]σ[τατο Theb. : ἠπίστατο οὐδέν F || **344** καλλιρρόην F : και καλλιροην Theb. (-ρ- simplex in καλλιροη ubique Theb.) || **345** ἀριστείας F : αριστεας Theb. | εἰσῆλθε F : ηλθεν Theb. || **346** εξ αρχης απαντα Theb. : πάντα F || **347** δη Theb. : δὲ F | μαλιστα Theb. : om. F || **347sq.** φρόνησιν διονύσιος ἐπεδείξατο καὶ παιδείαν F : διονυσιος επεδειξατο παιδιαν τε και φρονησιν Theb. || **348** ει Theb. : om. F || **349** ταραχθείη F : ταραχθη Theb. | οὕτω iam coni. Her. : ουτως Theb. : om. F || **350** λόγων ... βαρυτέρων F (λόγος genetivo casu ubique cum ἀκούειν ap. Char.) : λογους ... βαρυτερους Theb. || **350sq.** χαιρεας απαγει καλλιροη(ν) [εἰς συρακουσας Theb., suppl. Wilcken : χαιρέας καλλιρόην εἰς συρακούσας ἀπάγει F, quod improbat Heibges numerorum causa (cf. 1.1.2, 1.13.9, 4.1.11, 6.1.8 et alibi)

Συρακούσας, ὅμως εὐσταθὴς ἔμεινε καὶ οὐκ ἔδοξεν ἀσφαλὲς
12 αὐτῷ τὸ λυπεῖσθαι, σωθείσης τῆς βασιλίδος. ὁ δὲ Ἀρταξέρξης
"εἰ μὲν ἐδυνάμην" ἔφη, "Καλλιρόην ἂν ἀπέδωκά ⟨σοι⟩, Διονύ-
σιε· πᾶσαν γὰρ εὔνοιαν εἰς ἐμὲ καὶ πίστιν ἐπεδείξω· τούτου δὲ
ὄντος ἀμηχάνου, δίδωμί σοι πάσης Ἰωνίας ἄρχειν, καὶ πρῶτον
εὐεργέτην εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἀναγραφῆναι." προσ-
εκύνησεν ὁ Διονύσιος καὶ χάριν ὁμολογήσας ἔσπευδεν ἀπαλ-
λαγῆναι καὶ δακρύων ἐξουσίαν ἔχειν· ἐξιόντι δὲ αὐτῷ Στάτει-
ρα τὴν ἐπιστολὴν ἡσυχῇ δίδωσιν.
13 Ὑποστρέψας δὲ καὶ κατακλείσας ἑαυτόν, γνωρίσας τὰ Καλ-
λιρόης γράμματα πρῶτον τὴν ἐπιστολὴν κατεφίλησεν, εἶτα
ἀνοίξας τῷ στήθει προσεπτύξατο ὡς ἐκείνην παροῦσαν, καὶ
ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεῖχεν, ἀναγινώσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὰ
δάκρυα. ἀποκλαύσας δὲ μόλις ἀναγινώσκειν ἤρξατο καὶ πρῶ-
τόν γε Καλλιρόης τοὔνομα κατεφίλησεν. ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ
14 "Διονυσίῳ εὐεργέτῃ," "οἴμοι" φησὶν "οὐκέτ' 'ἀνδρί·' σὺ γὰρ εὐ-
εργέτης ἐμός· τί γὰρ ἄξιον ἐποίησά σοι;" ἥσθη δὲ τῆς ἐπιστο-
λῆς τῇ ἀπολογίᾳ καὶ πολλάκις ἀνεγίνωσκε ταῦτα τὰ ῥήματα·

352 αὐτῷ F : αὑτῷ Jackson* ‖ **353** καλλιρόην F : και κ[αλλιροην Theb. | ἂν ἀπέδωκα F : απε]δωκα α[ν Theb. | ⟨σοι⟩ Cob. ‖ **354** εἰς ἐμὲ F : om. Theb. ‖ **355** ἀμηχάνου F : αδυνατου Theb. ‖ **355 sq.** πρωτον ευεργετην ει[ς] τον οικον του βασιλεως αναγραφηναι Theb. (cf. 7.5.15) : πρῶτος εὐεργέτης εἰς οἶκον βασιλέως ἀναγραφήσῃ F ‖ **356 sq.** προσεκύνσεν ὁ διον. F : προσ-εκυνησε διον. Theb. ‖ **357** ὁμολογήσας Theb. : ὁμολογήσας ἔχειν F (spatium non sufficit in Theb. : ἔχειν del. iam Her.) ‖ **359** τὴν ἐπιστολὴν ἡσυχῇ δί-δωσιν F : η]συχη την επιστολην επιδιδωσιν Theb. ‖ **361** εἶτα F : και Theb. ‖ **362** προσεπτυξατο Theb. : προσετίθει F (cf. 2.11.1) ‖ **362 sq.** καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεῖχεν F : επι πολυν δε χρονον κατεχων Theb. ‖ **363 sq.** ἀναγι-νώσκειν μὴ δυνάμενος ... ἀναγινώσκειν ἤρξατο F : αυτα αναγεινωσκι Theb. per homoioteleuton ‖ **363–7** pluribus locis ut infra indicavi textus codicis Thebani linea (–) interpunctus est ‖ **364 sq.** καὶ πρῶτόν γε καλλιρόης τοὔ-νομα κατεφίλησεν F : καλλιροην – κατεφιλησε τουνομα Theb. ‖ **365 sq.** ἐπεὶ δὲ ἦλθεν ... ἀνδρί F : – διονυσιω ευεργετη – οιμμοι τω ανδρι ουκ εχω – χαιρειν – πως δυναμε σου διεζευγμενος – Theb. ‖ **366 sq.** εὐεργέτης ἐμός F : εμος ευεργετης – Theb. ‖ **367** ἄξιον F, Theb. : ἀγαθὸν Gasda | σοι F : σου Theb. | ἥσθη F : ησ.ετο Theb. : ἥσθετο Zimmermann 1923 ‖ **368** τῇ ἀπολογίᾳ F : προς την απολογιαν Theb. | ταῦτα τὰ ῥήματα Bl. :]τα τα ρη-ματα Theb. : [κα?]τα (vel αυ?]τα) τα ρηματα Wilcken : τὰ αὐτά F

ὑπεδήλου γὰρ ὡς ἄκουσα αὐτὸν καταλίποι. οὕτω κοῦφόν ἐστιν
ὁ ἔρως καὶ ἀναπείθει ῥᾳδίως ἀντερᾶσθαι. θεασάμενος δὲ τὸ 15
παιδίον καὶ 'πήλας ταῖς χερσὶν' "ἀπελεύσῃ ποτέ μοι καὶ σύ,
τέκνον, πρὸς τὴν μητέρα· καὶ γὰρ αὐτὴ τοῦτο κεκέλευκεν· ἐγὼ
δὲ ἔρημος βιώσομαι, πάντων αἴτιος ἐμαυτῷ γενόμενος. ἀπώλε-
σέ με καινὴ ζηλοτυπία καὶ σύ, Βαβυλών." ταῦτα εἰπὼν παρ-
εσκευάζετο τὴν ταχίστην καταβαίνειν εἰς Ἰωνίαν, μέγα νομί-
ζων παραμύθιον πολλὴν ὁδὸν καὶ πολλῶν πόλεων ἡγεμονίαν
καὶ τὰς ἐν Μιλήτῳ Καλλιρόης εἰκόνας.
Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν, ὁ δὲ Χαιρέας ἤνυ- 6

371 Hom. *Il.* 6.474

369 ὑπεδήλου γὰρ ὡς F : ε[...]θη γαρ οτι Theb. : (ε[πισ?]θη Wilcken : fort. ε[δηλω]θη Bl.) | αὐτὸν F : om. Theb. | καταλίποι F : κα]τελιπεν Theb. | κοῦφόν F : [...]φον Theb. : [δη? φυσει κο]υφον Wilcken : fort. [γαρ και κο]υφον Zimmermann 1923 || **362–369** ut clarius appareat discrepantia hoc loco inter F et Theb., ecce textus continui:

F : καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεῖχεν, ἀναγινώσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὰ δάκρυα. ἀποκλαύσας δὲ μόλις ἀναγινώσκειν ἤρξατο καὶ πρῶτόν γε καλλιρόης τοὔνομα κατεφίλησεν. ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ "διονυσίῳ εὐεργέτῃ," "οἴμοι" φησὶν "οὐκέτ' 'ἀνδρί·' σὺ γὰρ εὐεργέτης ἐμός· τί γὰρ ἄξιον ἐποίησά σοι;" ἥσθη δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῇ ἀπολογίᾳ καὶ πολλάκις ἀνεγίνωσκε τὰ αὐτά· ὑπεδήλου γὰρ ὡς ἄκουσα αὐτὸν καταλίποι

Theb.: επι πολυν δε χρονον κατεχων αυτα αναγεινωσκι καλλιροη – κατεφιλησε τουνομα – διονυσιω ευεργετη – οιμμοι τω ανδρι ουκ εχω – χαιρειν – πως δυναμε σου διεζευγμενος – συ γαρ εμος ευεργετης – τι γαρ αξιον εποιησα σου ησ.ετο δε της επιστολης προς την απολογιαν και πολ[...]κις ανεγινωσκε [...]τα τα ρηματα ε[...]θη γαρ οτι ακου[...]τελιπεν ||

370 ἀναπείθει F : αναπι[θι] Theb. : ἀναπείθεται Jakob || **370–372** θεασάμενος ... μητέρα F (καὶ^1 [371] del. Wilamowitz) : [θε]ασαμενον δε το [π]αιδιον τον πατερα .ασοντα(?) προσηλθεν αυτω και που μοι πατερ ειπεν η μητηρ απιωμεν προς αυτην συ μεν απελευσαι τεκνον ευτυχως Theb. : pro .ασοντα, [ε]λθοντα Wilcken : [π]αροντα Schmid, Crönert : [πλησι]ασοντα Jakob : [κ]λαοντα Naber : cf. 5.10.4 || **374** καινὴ m^{2}F, κενὴ m^1 (cf. 3.4.2) : καινη Theb. | ζηλοτυπία F : -τυπεια Theb. | παρεσκευαζετο Theb., ut saepe Char. : συνεσκευάζετο F (cf. 8.2.5 solum) || **375** ταχίστην ... μέγα F : ταχιστην μενθαγαν Theb. (an ἔνθα μέγα? Bl.) || **376** πολλων Theb. : om. F || **377** εικονας Theb. : οἰκήσεις F

σε τὸν πλοῦν εἰς Σικελίαν εὐτυχῶς (εἱστήκει γὰρ ἀεὶ ⟨πνεῦμα⟩
κατὰ πρύμναν) καὶ ναῦς ἔχων μεγάλας ἐπελαγίζετο, περιδεῶς
ἔχων μὴ πάλιν αὐτὸν σκληροῦ δαίμονος προσβολὴ καταλάβῃ.
2 ἐπεὶ δὲ ἐφάνησαν Συρακοῦσαι, τοῖς τριηράρχαις ἐκέλευσε κοσ-
μῆσαι τὰς τριήρεις καὶ ἅμα συντεταγμέναις πλεῖν· καὶ γὰρ ἦν
γαλήνη. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, εἶπέ τις "πόθεν
τριήρεις προσπλέουσι; μή τι Ἀττικαί; φέρε οὖν μηνύσωμεν Ἑρ-
3 μοκράτει." καὶ ταχέως ἐμήνυσε "στρατηγέ, βουλεύου τί ποιή-
σεις· τοὺς λιμένας ἀποκλείσωμεν ἢ ἐπαναχθῶμεν; οὐ γὰρ ἴσμεν
εἰ μείζων ἕπεται στόλος, πρόδρομοι δέ εἰσιν αἱ βλεπόμεναι."
καταδραμὼν οὖν ὁ Ἑρμοκράτης ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ τὴν θάλασ-
4 σαν κωπῆρες ἐξέπεμψε πλοῖον ἀπαντᾶν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποστα-
λεὶς ἐπυνθάνετο πλησίον ἐλθὼν τίνες εἴησαν, Χαιρέας δὲ ἐκέ-
λευσεν ἀποκρίνασθαί τινα τῶν Αἰγυπτίων "ἡμεῖς ἐξ Αἰγύπτου
πλέομεν ἔμποροι, φορτία φέροντες, ἃ Συρακοσίους εὐφρανεῖ."
"μὴ ἀθρόοι τοίνυν εἰσπλεῖτε" φησίν, "ἕως ἂν γνῶμεν εἰ ἀλη-
θεύετε· φορτίδας γὰρ οὐ βλέπω ναῦς ἀλλὰ μακρὰς καὶ ὡς ἐκ
πολέμου τριήρεις, ὥστε αἱ μὲν πλείους ἔξω τοῦ λιμένος μετέω-
ροι μεινάτωσαν, μία δὲ καταπλευσάτω." "ποιήσομεν οὕτως."
5 Εἰσέπλευσεν οὖν τριήρης ἡ Χαιρέου πρώτη. εἶχε δὲ ἐπάνω
σκηνὴν συγκεκαλυμμένην Βαβυλωνίοις παραπετάσμασιν. ἐπεὶ
δὲ καθωρμίσθη, πᾶς ὁ λιμὴν ἀνθρώπων ἐνεπλήσθη· φύσει μὲν
γὰρ ὄχλος ἐστὶ περίεργόν τι χρῆμα, τότε δὲ καὶ πλείονας εἶχον
6 αἰτίας τῆς συνδρομῆς. βλέποντες δὲ εἰς τὴν σκηνὴν ἔνδον ἐνό-
μιζον οὐκ ἀνθρώπους ἀλλὰ φόρτον εἶναι πολυτελῆ, καὶ ἄλλος
ἄλλο τι ἐμαντεύετο, πάντα δὲ μᾶλλον ἢ τὸ ἀληθὲς εἴκαζον· καὶ
γὰρ ἦν ἄπιστον ὡς ἀληθῶς, ἤδη πεπεισμένων αὐτῶν ὅτι Χαι-
ρέας τέθνηκε, ζῶντα δόξαι καταπλεῖν καὶ μετὰ τοσαύτης πολυ-
7 τελείας. οἱ μὲν οὖν Χαιρέου γονεῖς οὐδὲ προῄεσαν ἐκ τῆς οἰ-
κίας, Ἑρμοκράτης δὲ ἐπολιτεύετο μέν, ἀλλὰ πενθῶν, καὶ τότε

379 post τὸν deficit Theb. usque ad 8.6.8 κρεῖττον ‖ **379 sq.** ⟨πνεῦμα⟩ (vel ⟨ἄνεμος⟩) κατὰ πρύμναν D'O. : κατὰ πρύμναν ⟨τὸ πνεῦμα⟩ Cob. ‖ **386** ἐμήνυσε Her. : ἐμήνυε F ‖ **399** παραπετάσμασιν D'O. (cf. infr. 7) : περιπετάσμασιν F ‖ **405** πεπεισμένων D'O. (iam Apogr.) : πεπυσμένων F ‖ **407** μὲν οὖν Bl.: τε τοῦ F

εἱστήκει μέν, λανθάνων δέ. πάντων δὲ ἀπορούντων καὶ τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς ἐκτετακότων αἰφνίδιον εἱλκύσθη τὰ παραπετάσματα,
καὶ ὤφθη Καλλιρόη μὲν ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης ἀνακειμένη, Τυ-
ρίαν ἀμπεχομένη πορφύραν, Χαιρέας δὲ αὐτῇ παρακαθήμενος,
σχῆμα ἔχων στρατηγοῦ. οὔτε βροντή ποτε οὕτως ἐξέπληξε τὰς 8
ἀκοὰς οὔτε ἀστραπὴ τὰς ὄψεις τῶν ἰδόντων, οὔτε θησαυρὸν εὑ-
ρών τις χρυσίου τοσοῦτον ἐξεβόησεν, ὡς τότε τὸ πλῆθος, ἀπροσ-
δοκήτως ἰδὸν θέαμα λόγου κρεῖττον. Ἑρμοκράτης δὲ ἀν-
επήδησεν ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ περιπτυξάμενος τὴν θυγατέρα "ζῇς,
τέκνον," εἶπεν, "ἢ καὶ τοῦτο πεπλάνημαι;" "ζῶ, πάτερ, νῦν ἀλη-
θῶς, ὅτε σε ζῶντα τεθέαμαι." δάκρυα πᾶσιν ἐχεῖτο μετὰ χαρᾶς.
Μεταξὺ δὲ Πολύχαρμος ἐπικαταπλεῖ ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν· 9
αὐτὸς γὰρ ἦν πεπιστευμένος τὸν ἄλλον στόλον ἀπὸ Κύπρου
διὰ τὸ μηκέτι Χαιρέαν ἄλλῳ τινὶ σχολάζειν δύνασθαι πλὴν
Καλλιρόῃ μόνῃ. ταχέως οὖν ὁ λιμὴν ἐπληροῦτο, καὶ ἦν ἐκεῖνο 10
τὸ σχῆμα τὸ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τὴν Ἀττικήν· καὶ αὗται γὰρ
αἱ τριήρεις ἐκ πολέμου κατέπλεον ἐστεφανωμέναι, χρησάμεναι
Συρακοσίῳ στρατηγῷ· συνεμίχθησαν δὲ αἱ φωναὶ τῶν ἀπὸ τῆς
θαλάσσης τοὺς ἀπὸ γῆς ἀσπαζομένων καὶ πάλιν ἐκεί-

409 εἱστήκει F : aliquid additum vult D'O., sed 'aderat' tantum significatur, ut in NT ‖ **410** ἐκτετακότων Her. (cf. 5.3.8) : ἐκεῖ τετακότων F ‖ **412** παρακαθήμενος Rei. : περικαθήμενος F ‖ **413 sq.** τὰς ἀκοὰς ⟨τῶν ἀκουόντων⟩ Her. ‖ **415** τοσοῦτον dispicitur in F, pace Bl. ‖ **416** post κρεῖττον incipit denuo Theb. his fragmentis: φιλαργ[υρ.. ca. 8 litt. .] περημ[.. ca. 9 litt. .], quae sic explent Crönert : ουτε θησαυρον ευρων χρυσιου τοσουτον τις] φιλαργ[υρος εβοα ωσ]περ ημ, tum Zimmermann ωσ]περ ημ[ερα ταυτη ο δε] ερμοκρατης : aliter Bl. post 416 κρεῖττον : [ωσπερ ει αφειη] φιλαργ[υρος την υ]περημ[εριαν τινι.] | δὲ F : om. Theb. ‖ **417 sq.** ζης τεκνον ειπε Theb. (-ν addidi) : εἶπε "ζῇς, τέκνον, ἢ F ‖ **418** νῦν F : ειπεν Theb. ‖ **419** ὅτε Zankogiannes : ὅτι F | ζωντα Theb. : om. F | ἐχεῖτο μετὰ χαρᾶς F : μετα χα[ρας] εξεχειτο Theb. ‖ **421** ἄλλον F : om. Theb. ‖ **422** μηκέτι F : μη Theb. | σχολάζειν δύνασθαι F : ordine inverso Theb. ‖ **423** Καλλιρόῃ μόνῃ F : μονω τω καλλιροης συνειναι καλλει Theb. | ουν Theb. : δὲ F ‖ **424** post σχῆμα, ⟨ὅμοιον⟩ Naber | ναυμαχίαν F : ναυμαχειαν Theb. ‖ **425–428** a 425 τριήρεις usque ad 428 θαλάσσης perpauca fragmenta leguntur in Theb. : sola exstare discrepantia videtur 427 sq. καὶ πάλιν ἐκείνων τοὺς ἐκ θαλάσσης F : των] δε απο τ[ης γης τους] εν ταις τρι[ηρεσιν Theb. (suppl. Wilcken) ‖ **427** τοὺς ἀπὸ γῆς F : τοὺς ἐπὶ γῆς Rei.

νων τοὺς ἐκ θαλάσσης, εὐφημίαι τε καὶ ἔπαινοι καὶ συνευχαὶ
πυκναὶ παρ' ἀμφοτέρων πρὸς ἀλλήλους. ἧκε δὲ μεταξὺ φερό-
μενος καὶ ὁ Χαιρέου πατήρ, λιποψυχῶν ἐκ τῆς παραδόξου χα-
11 ρᾶς. ἐπεκυλίοντο δὲ ἀλλήλοις συνέφηβοι καὶ συγγυμνασταί,
Χαιρέαν ἀσπάσασθαι θέλοντες, Καλλιρόην δὲ αἱ γυναῖκες.
ἔδοξε δὲ αὐταῖς ἔτι καλλίων [Καλλιρόην] γεγονέναι, ὥστε ἀλη-
θῶς εἶπες ἂν αὐτὴν ὁρᾶν τὴν Ἀφροδίτην ἀναδυομένην ἐκ τῆς
θαλάσσης. προσελθὼν δὲ Χαιρέας τῷ Ἑρμοκράτει καὶ τῷ πα-
τρὶ "παραλάβετε" ἔφη "τὸν πλοῦτον τοῦ μεγάλου βασιλέως."
12 καὶ εὐθὺς ἐκέλευσεν ἐκκομίζεσθαι ἄργυρόν τε καὶ χρυσὸν ἀν-
αρίθμητον, εἶτα ἐλέφαντα καὶ ἤλεκτρον καὶ ἐσθῆτα καὶ πᾶσαν
ὕλης τέχνης τε πολυτέλειαν ἐπέδειξε Συρακοσίοις καὶ κλίνην
καὶ τράπεζαν τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὥστε ἐνεπλήσθη πᾶσα ἡ
πόλις, οὐχ ὡς πρότερον ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ Σικελικοῦ πενίας
Ἀττικῆς, ἀλλά, τὸ καινότατον, ἐν εἰρήνῃ λαφύρων Μηδικῶν.
7 Ἀθρόον δὲ τὸ πλῆθος ἀνεβόησεν "ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησί-
αν·" ἐπεθύμουν γὰρ αὐτοὺς καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν· λόγου δὲ

428sq. συνευχαὶ πυκναὶ παρ' ἀμφοτέρων F : εὐχαι Theb. || **429** με]ταξυ φερομενο[ς Theb. : om. F || **430** λιποψυχων Theb. (iam Cob.) : λειποψυχῶν F || **431** επεκυλιοντο Theb. (iam D'O.) : ἐπεκλύοντο F || **433sqq.** ἔδοξε δὲ αὐταῖς ἔτι καλλίων [Καλλιρόην] ... θαλάσσης scripsi : ἔδοξε δὲ ἔτι καὶ αὐταῖς καλλιρόην ... θαλάσσης F : καλλίων pro καὶ Rei. (probat Wilamowitz) : [Καλλιρόην] Wilamowitz : αὐταῖς ante ἔτι transposui : Καλλιρόη pro Καλλιρόην Hirschig : ⟨καλλίω⟩ post Καλλιρόην Bl. : εδο]ξεν δε ως [α]⟨λη⟩[θως ετι] καλλειων [...]νηντην(?) [αναδυο]μενην [εκ της θαλασ]σης Theb. : locus lacunosus coniecturam saltem καλλίω confirmat : νηντην varie interpretantur Wilcken (ειπες] αν αυτην [ανα-), Crönert (υπερ εκει]νην την [ανα-), Zimmermann 1923 (υπερ αφρο]διτην την [ανα-), Bl. (παρ εκει]νην την [ανα-) || **435** ἑρμοκράτει F : ερμοκρ]ατη Theb. || **436** παραλάβετε F : παραλαβεται Theb. | ἔφη F : φησιν Theb. || **437** αργυρον Theb. (iam Her.) : ἀργύριον F : τε Theb., om. F || **438** εἶτα F : και Theb. || **439** ὕλης τέχνης τε F : πλουτου Theb. | ἐπέδειξε F : επεδειξαι δε Theb. | συ[ρ]ακοσιοις Theb. : συρρακοσίοις F | κλίνην F : κλεινην Theb. || **440** και [ε]υνουχους και παλ[λ]ακιδας post βασιλέως add. Theb. || **441–444** a Σικελικοῦ usque ad γὰρ vacat Theb. || **443** ἀπίωμεν Beck (cf. 3.4.3) : ἀξιοῦμεν F : ἐξίωμεν Cob. : ἄξομεν Rei. : ⟨ἰέναι⟩ post ἀξιοῦμεν D'O. || **444** βλεπειν και ακουειν Theb. (cf. 5.9.6) : ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι F || **444sq.** λόγου δὲ θᾶττον ἐπληρώθη F (cf. 3.2.14, 7.4.9) : επ⟨ε⟩ι δε ε[Theb.

θᾶττον ἐπληρώθη τὸ θέατρον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. εἰσελθ-
όντος δὲ μόνου Χαιρέου πᾶσαι καὶ πάντες ἐπεβόησαν "Καλ-
λιρόην παρακάλει." Ἑρμοκράτης δὲ καὶ τοῦτο ἐδημαγώγησεν, 2
εἰσαγαγὼν τὴν θυγατέρα. πρῶτον οὖν ὁ δῆμος εἰς τὸν οὐρανὸν
ἀναβλέψας εὐφήμει τοὺς θεοὺς καὶ χάριν ἠπίστατο μᾶλλον
ὑπὲρ τῆς ἡμέρας ταύτης ἢ τῆς τῶν ἐπινικίων· εἶτα ποτὲ μὲν
ἐσχίζοντο, καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἐπῄνουν Χαιρέαν, αἱ δὲ γυναῖκες
Καλλιρόην, ποτὲ δ' αὖ πάλιν ἀμφοτέρους κοινῇ· καὶ τοῦτο
ἐκείνοις ἥδιον ἦν.

Καλλιρόην μὲν οὖν ὡς ἂν ἐκ πλοῦ καὶ ἀγωνίας εὐθὺς ἀσπα- 3
σαμένην τὴν πατρίδα ἀπήγαγον ἐκ τοῦ θεάτρου, Χαιρέαν δὲ
κατεῖχε τὸ πλῆθος, ἀκοῦσαι βουλόμενον πάντα τὰ τῆς ἀπο-
δημίας διηγήματα. κἀκεῖνος ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο, λυ-
πεῖν οὐ θέλων [ἐν] τοῖς πρώτοις καὶ σκυθρωποῖς τὸν λαόν. ὁ δὲ
δῆμος ἐνεκελεύετο "ἐρωτῶμεν, ἄνωθεν ἄρξαι, πάντα ἡμῖν
λέγε, μηδὲν παραλίπῃς." ὤκνει Χαιρέας, ὡς ἂν ἐπὶ πολλοῖς 4
τῶν οὐ κατὰ γνώμην συμβάντων αἰδούμενος, Ἑρμοκράτης δὲ
ἔφη "μηδὲν αἰδεσθῇς, ὦ τέκνον, κἂν λέγῃς τι λυπηρότερον ἢ
πικρότερον ἡμῖν· τὸ γὰρ τέλος λαμπρὸν γενόμενον ἐπισκοτεῖ
τοῖς προτέροις ἅπασι, τὸ δὲ μὴ ῥηθὲν ὑπόνοιαν ἔχει χαλεπω-
τέραν ἐξ αὐτῆς τῆς σιωπῆς. πατρίδι λέγεις καὶ γονεῦσιν, ὧν 5
ἰσόρροπος ἡ πρὸς ἀμφοτέρους ὑμᾶς φιλοστοργία. τὰ μὲν οὖν
πρῶτα τῶν διηγημάτων ἤδη καὶ ὁ δῆμος ἐπίσταται, καὶ γὰρ
τὸν γάμον ὑμῶν αὐτὸς ἔζευξε· ⟨ὡς δὲ ἐμπεσὼν διὰ⟩ τὴν τῶν 6
ἀντιμνηστευομένων ἐπιβουλὴν εἰς ψευδῆ ζηλοτυπίαν ἀκαίρως

446 δὲ F : om. Theb. | πᾶσαι καὶ πάντες F : και παντες και πασαι Theb. || **448** εισαγαγων Theb. : εἰσάγων καὶ F || **449** ἀναβλέψας Her. (cf. 3.3.4) : ἀποβλέψας F, Theb. | εὐφήμει F : ευφημι Theb. || **450** τῆς^{2} om. Theb. | ἐπινικίων F : επινεικιων Theb. || **451** ἐσχίζοντο F : εσχιζετο Theb. || **452** ποτε Theb. (iam Rei.) : ὅτε F || **453** ἥδιον F : ηδιστον Theb. || **454** καλλιροην Theb. : καλλιρρόη F | ἂν F : om. Theb. | ad πλοῦ[explicit Theb. | ἀγωνίας ⟨κεκμηκυῖαν⟩ Her. : ἀγ. ⟨οὖσαν⟩ Zankogiannes | εὐθὺς Her. : εὐθέως F (hic solum; -ὺς saepissime) || **458** [ἐν] Her. || **463** πικρότερον Rei. : μικρότερον F | ἡμῖν D'O. (ex Apogr.) : ἡμῶν F || **468** ⟨ὡς δὲ ἐμπεσὼν διὰ⟩ Jackson (sed πῶς pro ὡς mavult) : ⟨καὶ ὅτι διὰ⟩ Cob. : τήν ⟨τε⟩ Beck || **469** ⟨ᾗ⟩ ἀκαιρῶς Rei. (vel ⟨δι' ἣν⟩ D'O.) : ⟨καὶ ὡς⟩ (vel ⟨καιρίως⟩) ἀκαιρῶς Beck

ἔπληξας τὴν γυναῖκα πάντες ἔγνωμεν, καὶ ὅτι δόξασα τεθνά-
ναι πολυτελῶς ἐκηδεύθη, σὺ δὲ εἰς φόνου δίκην ὑπαχθεὶς
7 σεαυτοῦ κατεψηφίσω, συναποθανεῖν θέλων τῇ γυναικί. ἀλλ' ὁ
δῆμός σε ἀπέλυσεν, ἀκούσιον ἐπιγνοὺς τὸ συμβάν. τὰ δὲ τού-
των ἐφεξῆς [ἡμῖν ἀπάγγειλον], ὅτι Θήρων ὁ τυμβωρύχος νυκτὸς
τὸν τάφον διασκάψας Καλλιρόην ζῶσαν εὑρὼν μετὰ τῶν ἐν-
ταφίων ἐνέθηκε τῷ πειρατικῷ κέλητι καὶ εἰς Ἰωνίαν ἐπώλησε,
σὺ δὲ κατὰ [τὴν] ζήτησιν τῆς γυναικὸς ἐξελθὼν αὐτὴν μὲν οὐχ
8 εὗρες, ἐν δὲ τῇ θαλάσσῃ τῷ πειρατικῷ πλοίῳ περιπεσὼν τοὺς
μὲν ἄλλους λῃστὰς τεθνεῶτας κατέλαβες ὑπὸ δίψους, Θήρωνα
δὲ μόνον ἔτι ζῶντα εἰσήγαγες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κἀκεῖνος μὲν
βασανισθεὶς ἀνεσκολοπίσθη, τριήρη δὲ ἐξέπεμψεν ἡ πόλις καὶ
πρεσβευτὰς ὑπὲρ Καλλιρόης, ἑκούσιος δὲ συνεξέπλευσέ σοι
Πολύχαρμος ὁ φίλος, ταῦτα ἴσμεν· σὺ δὲ ἡμῖν διήγησαι τὰ
μετὰ τὸν ἔκπλουν συνενεχθέντα τὸν σὸν ἐντεῦθεν."
9 Ὁ δὲ Χαιρέας ἔνθεν ἑλὼν διηγεῖτο "πλεύσαντες τὸν Ἰόνιον
ἀσφαλῶς εἰς χωρίον κατήχθημεν ἀνδρὸς Μιλησίου, Διονυσίου
τοὔνομα, πλούτῳ καὶ γένει καὶ δόξῃ πάντων Ἰώνων ὑπερέχον-
τος. οὗτος δὲ ὁ παρὰ Θήρωνος Καλλιρόην ταλάντου πριάμε-
10 νος. μὴ φοβηθῆτε· οὐκ ἐδούλευσεν· εὐθὺς γὰρ τὴν ἀργυρώνη-
τον αὑτοῦ δέσποιναν ἀπέδειξε, καὶ ἐρῶν αὐτῆς βιάσασθαι οὐκ
ἐτόλμησε τὴν εὐγενῆ, πέμψαι δὲ πάλιν εἰς Συρακούσας οὐχ
11 ὑπέμεινεν ἧς ἤρα. ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο Καλλιρόη κύουσαν ἑαυτὴν ἐξ
ἐμοῦ, σῶσαι τὸν πολίτην ὑμῖν θέλουσα, ἀνάγκην ἔσχε Διονυσίῳ
γαμηθῆναι, σοφιζομένη τοῦ τέκνου τὴν γονήν, ἵνα ἐκ Διονυσίου
12 δόξῃ γεγεννηκέναι, καὶ τραφῇ τὸ παιδίον ἐπαξίως. τρέφεται
γὰρ ὑμῖν, ἄνδρες Συρακόσιοι, πολίτης ἐν Μιλήτῳ πλούσιος ὑπ'
ἀνδρὸς ἐνδόξου· καὶ γὰρ ἐκείνου τὸ γένος ἔνδοξον Ἑλληνικόν.
μὴ φθονήσωμεν αὐτῷ μεγάλης κληρονομίας.

485 ἔνθεν ἑλὼν: Hom. *Od.* 8.500, 14.74 (cf. 1.7.6, 5.7.10)

474 [ἡμῖν ἀπάγγειλον] Hirschig : ἡμῖν ἀπήγγειλαν D'O. | ὅτι Hirschig : ὅτε F || **477** [τὴν] Cob. || **482** πρεσβευτὰς D'O. : πρεσβευτὴν F || **483** ⟨καὶ⟩ ταῦτα Her. || **489** ἐδούλευσεν F : ἐδούλωσεν Her. || **497** ⟨καὶ⟩ Ἑλληνικόν Bl.

“Ταῦτα μὲν οὖν ἔμαθον ὕστερον· τότε δὲ καταχθεὶς ἐν τῷ 8
χωρίῳ, μόνην εἰκόνα Καλλιρόης θεασάμενος ἐν ἱερῷ ἐγὼ μὲν
εἶχον ἀγαθὰς ἐλπίδας, νύκτωρ δὲ Φρύγες λῃσταὶ καταδραμόν-
τες ἐπὶ θάλασσαν ἐνέπρησαν μὲν τὴν τριήρη, τοὺς δὲ πλεί-
στους κατέσφαξαν, ἐμὲ δὲ καὶ Πολύχαρμον δήσαντες ἐπώλη-
σαν εἰς Καρίαν.” θρῆνον ἐξέρρηξεν ἐπὶ τούτοις τὸ πλῆθος, 2
εἶπε δὲ Χαιρέας “ἐπιτρέψατέ μοι τὰ ἑξῆς σιωπᾶν, σκυθρωπό-
τερα γάρ ἐστι τῶν πρώτων·” ὁ δὲ δῆμος ἐξεβόησε “λέγε πάν-
τα.” καὶ ὃς ἔλεγεν “ὁ πριάμενος ἡμᾶς, δοῦλος Μιθριδάτου,
στρατηγοῦ Καρίας, ἐκέλευσε σκάπτειν ὄντας πεπεδημένους.
ἐπεὶ δὲ τὸν δεσμοφύλακα τῶν δεσμωτῶν ἀπέκτεινάν τινες,
ἀνασταυρωθῆναι πάντας ἡμᾶς Μιθριδάτης ἐκέλευσε. κἀγὼ 3
μὲν ἀπηγόμην· μέλλων δὲ βασανίζεσθαι Πολύχαρμος εἶπέ μου
τοὔνομα καὶ Μιθριδάτης ἐγνώρισε· Διονυσίου γὰρ ξένος γενό-
μενος ἐν Μιλήτῳ Χαιρέου θαπτομένου παρῆν· πυθομένη γὰρ
Καλλιρόη τὰ περὶ τὴν τριήρη καὶ τοὺς λῃστάς, κἀμὲ δόξασα
τεθνάναι, τάφον ἔχωσέ μοι πολυτελῆ. ταχέως οὖν ὁ Μιθριδά- 4
της ἐκέλευσε καθαιρεθῆναί με τοῦ σταυροῦ σχεδὸν ἤδη πέρας
ἔχοντα, καὶ ἔσχεν ἐν τοῖς φιλτάτοις· ἀποδοῦναι δέ μοι Καλλι-
ρόην ἔσπευδε καὶ ἐποίησέ με γράψαι πρὸς αὐτήν. ἀμελείᾳ δὲ 5
τοῦ διακονουμένου τὴν ἐπιστολὴν ἔλαβεν αὐτὸς Διονύσιος. ἐμὲ
δὲ ζῆν οὐκ ἐπίστευεν, ἐπίστευε δὲ Μιθριδάτην ἐπιβουλεύειν
αὐτοῦ τῇ γυναικί, καὶ εὐθὺς αὐτῷ μοιχείαν ἐγκαλῶν ἐπέστειλε
βασιλεῖ· βασιλεὺς δὲ ἀνεδέξατο τὴν δίκην καὶ πάντας ἐκάλεσε
πρὸς αὐτόν. οὕτως ἀνέβημεν εἰς Βαβυλῶνα. καὶ Καλλιρόην μὲν 6
Διονύσιος ἄγων περίβλεπτον ἐποίησε ⟨καὶ⟩ κατὰ τὴν Ἀσίαν
ὅλην θαυμαζομένην, ἐμὲ δὲ Μιθριδάτης ἐπηγάγετο· γενόμενοι
δὲ ἐκεῖ μεγάλην ἐπὶ βασιλέως δίκην εἴπομεν. Μιθριδάτην μὲν
οὖν εὐθὺς ἀπέλυσεν, ἐμοὶ δὲ καὶ Διονυσίῳ διαδικασίαν περὶ
τῆς γυναικὸς ἐπήγγειλε, Καλλιρόην παραθέμενος ἐν τῷ μεταξὺ
Στατείρᾳ τῇ βασιλίδι. ποσάκις, ἄνδρες Συρακόσιοι, δοκεῖτε 7

500 μόνην F : μόνον τὴν Bl., fort. recte || **508** ὄντας del. Cob. || **519** αὐτὸς Her. : αὐτὴν F || **520** ἐπίστευε Her. : ἐπίστευσε F : an ὑπώπτευσε? Reeve* || **521** ἐπέστειλε Cob. : ἐπέστελλε F || **524** ⟨καὶ⟩ D'O. || **525** θαυμαζομένην del. Her.

θάνατον ἐβουλευσάμην ἀπεζευγμένος τῆς γυναικός, εἰ μή με
Πολύχαρμος ἔσωσεν, ὁ μόνος ἐν πᾶσι φίλος πιστός; καὶ γὰρ
βασιλεὺς ἠμελήκει τῆς δίκης, ἔρωτι Καλλιρόης φλεγόμενος.
8 ἀλλ' οὔτε ἔπεισεν οὔτε ὕβρισεν· εὐκαίρως δὲ Αἴγυπτος ἀπο-
στᾶσα βαρὺν ἐκίνησε πόλεμον, ἐμοὶ δὲ μεγάλων ἀγαθῶν αἴτι-
ον. Καλλιρόην μὲν γὰρ ἡ βασιλὶς ἐπήγετο, ψευδῆ δὲ ἀκούσας
ἀγγελίαν ἐγὼ φήσαντός τινος ὅτι Διονυσίῳ παρεδόθη, θέλων
ἀμύνασθαι βασιλέα, πρὸς τὸν Αἰγύπτιον αὐτομολήσας ἔργα
9 μεγάλα διεπραξάμην. καὶ γὰρ Τύρον δυσάλωτον οὖσαν ἐχει-
ρωσάμην αὐτὸς καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς κατεναυμάχησα
τὸν μέγαν βασιλέα καὶ Ἀράδου κύριος ἐγενόμην, ἔνθα καὶ τὴν
βασιλίδα καὶ τὸν πλοῦτον ὃν ἑωράκατε βασιλεὺς ἀπέθετο.
10 ἐδυνάμην οὖν καὶ τὸν Αἰγύπτιον ἀποδεῖξαι πάσης τῆς Ἀσίας
δεσπότην, εἰ μὴ χωρὶς ἐμοῦ μαχόμενος ἀνῃρέθη. τὸ δὲ λοιπὸν
φίλον ὑμῖν ἐποίησα τὸν μέγαν βασιλέα, τὴν γυναῖκα δωρησά-
μενος αὐτῷ καὶ Περσῶν τοῖς ἐντιμοτάτοις μητέρας τε καὶ
11 ἀδελφὰς καὶ γυναῖκας καὶ θυγατέρας πέμψας. αὐτὸς δὲ Ἕλ-
ληνας τοὺς ἀρίστους Αἰγυπτίων τε τοὺς θέλοντας ἤγαγον ἐν-
θάδε. ἐλεύσεται καὶ ἄλλος στόλος ἐξ Ἰωνίας ὑμέτερος· ἄξει δὲ
αὐτὸν ὁ Ἑρμοκράτους ἔκγονος."
12 Εὐχαὶ παρὰ πάντων ἐπὶ τούτοις ἐπηκολούθησαν. καταπαύ-
σας δὲ τὴν βοὴν Χαιρέας εἶπεν "ἐγὼ καὶ Καλλιρόη χάριν ἔχο-
μεν ἐφ' ὑμῶν Πολυχάρμῳ τῷ φίλῳ· καὶ γὰρ εὔνοιαν ἐπεδείξατο
καὶ πίστιν ἀληθεστάτην πρὸς ἡμᾶς· κἂν ὑμῖν δοκῇ, δῶμεν
αὐτῷ γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμήν· προῖκα δὲ ἕξει μέρος τῶν
13 λαφύρων." ἐπευφήμησεν ὁ δῆμος "ἀγαθῷ ἀνδρὶ Πολυχάρμῳ,
φίλῳ πιστῷ, ὁ δῆμός σοι χάριν ἐπίσταται. τὴν πατρίδα εὐηρ-
γέτηκας. ἄξιος Ἑρμοκράτους καὶ Χαιρέου." μετὰ ταῦτα πάλιν
Χαιρέας εἶπε "καὶ τούσδε τοὺς τριακοσίους, Ἕλληνας ἄνδρας,
στρατὸν ἐμὸν ἀνδρεῖον, δέομαι ὑμῶν, πολίτας ποιήσατε." πά-
λιν ὁ δῆμος ἐπεβόησεν "ἄξιοι μεθ' ἡμῶν πολιτεύεσθαι· χειρο-

542 οὖν F : ἂν Naber || **548** ἐλεύσεται F : πλεύσεται Naber (cf. 2.9.5, 2.11.2, 3.2.8) || **549** ἔκγονος F : ἔγγονος Her. || **551** Καλλιρόη D'O. (iam Apogr.) : καλλιρόην F || **557** ἄξιος F : ἄξιος ⟨εἶ⟩ Cob., sed cf. ἄξιοι paulo infr. : ἀξίως Bl.

τονείσθω ταῦτα.” ψήφισμα ἐγράφη καὶ εὐθὺς ἐκεῖνοι καθίσαν- 14
τες μέρος ἦσαν τῆς ἐκκλησίας. καὶ Χαιρέας [δὲ] ἐδωρήσατο
τάλαντον ἑκάστῳ, τοῖς δὲ Αἰγυπτίοις ἀπένειμε χώραν Ἑρμο-
κράτης, ὥστε ἔχειν αὐτοὺς γεωργεῖν.

Ἕως δὲ ἦν τὸ πλῆθος ἐν τῷ θεάτρῳ, Καλλιρόη, πρὶν εἰς τὴν 15
οἰκίαν εἰσελθεῖν, εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἀφίκετο. λαβομέ-
νη δὲ αὐτῆς τῶν ποδῶν καὶ ἐπιθεῖσα τὸ πρόσωπον καὶ λύσασα
τὰς κόμας, καταφιλοῦσα “χάρις σοι” φησίν, “Ἀφροδίτη· πάλιν
γάρ μοι Χαιρέαν ἐν Συρακούσαις ἔδειξας, ὅπου καὶ παρθένος
εἶδον αὐτὸν σοῦ θελούσης. οὐ μέμφομαί σοι, δέσποινα, περὶ ὧν 16
πέπονθα· ταῦτα εἵμαρτό μοι. δέομαί σου, μηκέτι με Χαιρέου
διαζεύξῃς, ἀλλὰ καὶ βίον μακάριον καὶ θάνατον κοινὸν κατά-
νευσον ἡμῖν.”

Τοσάδε περὶ Καλλιρόης συνέγραψα.

574 συνέγραψα: Thuc. 1.1.1 (cf. Char. 1.1.1–2)

562 [δὲ] Her. || **574** sic explicit F : χαρίτωνος ἀφροδισέως (sic) τῶν περὶ χαιρέαν καὶ καλλιρρόην η′ λόγων τέλος

INDEX NOMINVM

Loci utiliores tantum indicantur; Callirhoen, Chaeream exclusi.
* ad apparatum relegat

Achilles 1.1.3; 1.5.2
Adrastus 2.1.6
Aegyptii 6.8.2; 7.3.3; 7.4.9; 7.5.12,14; 7.6.1; 8.2.9; 8.4.3; 8.8.14
Aegyptius custos 7.6.6,9–10; 8.1.6
– nuntius 8.2.1–5
– rex 7.2–6; 7.3.1; 7.5.6–9,13–14; 8.2.3,10
Aegyptus 6.8.1; 8.6.4
Agrigentinus 1.2.4; 1.4.1
Alcibiades 1.1.3
Alcinous 2.5.11
Alexander (Paris) 5.2.8; 8.1.3
Amphion 2.9.5
Aphrodisiensis 1.1.1
Aphrodite 1.1.2,4,7; 1.14.1; 2.2.5–8; 2.3.5–6,9; 2.5.7,12; 3.2.5,12–14,17; 3.5.1–5; 3.6.3–4; 3.8.2–3,7; 3.10.6; 4.7.5; 5.10.1; 6.2.4; 7.5.1–2; 8.1.3; 8.2.7–8; 8.4.10; 8.8.15
Aradus 7.4.13; 7.5.1; 7.6.2,5; 8.1.1; 8.5.1–2
Areopagus 1.11.7
Ariadne 1.6.2; 3.3.5; 4.1.8; 8.1.2
Ariston 1.1.3,9; 1.3.1; 1.6.3; 3.5.4; 8.6.10–11
Armenia 5.2.1
Artaxates (vel 'eunuchus') 5.2.2; 6.3.1–9; 6.4.7–6.6.8; 6.7.5–13; 6.9.4
Artaxerxes (vel 'rex') 2.7.1; 4.1.8; 4.6.3–8; 5.2.6; 5.3.10–11; 5.4.5; 5.8.8–9; 6 *passim*; 7.4.11–13; 8.2.3; 8.4.1; 8.5.1; 8.5.5–12; 8.8.10
Artemis 1.1.16; 3.8.6; 4.7.5; 6.4.6
Asia 1.11.7; 3.6.2; 4.1.8; 4.7.7; 5.3.4; 5.5.3; 6.2.3; 6.8.4; 7.3.2; 8.3.2; 8.6.1; 8.8.6
Athenagoras 1.1.1
Athenae, Athenienses 1.1.1; 1.11.5–7; 5.8.8; 6.7.10; 7.2.3–4; 7.5.8; 8.2.12
Athene 3.8.6
Attica 1.11.4; 8.6.2,10,12
Babylon, -ius 5.2.2,6–7; 5.3.6; 5.4.4; 5.10.3; 6.1.1–5; 6.2.1; 6.4.2; 8.1.14; 8.4.7; 8.6.5
Bactra 5.1.7; 5.4.1; 6.8.6
Bias 4.5.5–8; 5.6.8
Brasidas 8.2.12
Caria 3.7.3; 4.4.7,9; 4.7.4; 5.4.1
Cephallenia 3.3.18
Chariton 1.1.1
Chios 8.5.2*
Cilicia 1.7.1*; 5.1.3
Coele Syria 7.2.6
Corinthius 7.3.7
Creta, Cretensis 3.3.9,17; 3.4.8
Cyprus, -ius 8.2.7; 8.3.12; 8.5.7; 8.6.9
Cyrus 2.9.5; 6.8.7
Demetrius 3.4.8; 8.3.10–11; 8.4.7,11; 8.5.3,5

Dionysius 1.12.6; 1.13.4; 2.1.1,5; 2.2.1,5; 2.3.1–2.8.2 *passim*; 3.1.1–3.2.11; 3.7.4–3.8.6; 3.9.4–12; 4.1.1–5; 4.5.6–4.6.4; 4.7.3–8; 5.2.6–9; 5.3.5–11; 5.4.7–13; 5.6 *passim*; 5.7.3–5.8.5; 5.9.8–5.10.5; 6.2.1; 6.9.1–3; 7.1.3–4; 7.5.13–15; 8.4.4–9; 8.5.9–15
Dionysus 3.3.5; 8.1.2
Docimus (portus Mileti) 3.2.11
Doricus 7.3.8
Ecbatana 6.8.6
Eleusiniae noctes 5.4.4
Eris 1.1.16
Eros 1.1.3–4,5*,12; 1.2.5; 2.2.8; 2.4.5; 2.6.1,4; 3.2.5; 3.9.4; 4.2.3; 4.4.5; 4.7.5–6; 6.1.9; 6.2.4; 6.3.2,7–8; 6.4.3–5; 6.7.1; 8.1.3; 8.5.14
Euphrates 5.1.3,6–7; 6.6.3
Europa 5.5.3
Graecus 1.14.9; 2.5.11; 3.2.2; 4.1.3; 4.3.7; 4.5.4; 4.7.8; 5.1.3,5; 5.2.2; 5.3.1–2,7; 5.4.7; 5.7.1; 6.4.10; 6.6.5,7; 7.1.8; 7.2.2; 7.3.6–10; 7.4.5; 7.6.5; 8.7.12
Helena 2.6.1; 5.2.8; 5.5.9
Helius 3.1.8; 6.1.10
Hercules 7.2.7; 8.5.2
Hermocrates 1.1.1–3,5*,9–12; 1.5.6; 1.6.5; 3.3.8; 5.8.8; 7.2.3; 7.5.8; 8.6.2–3,7–8; 8.8.11; 8.8.14
Hippolytus 1.1.3
Homeri versus 1.1.14; 1.4.6; 2.3.7; 2.9.6; 3.4.4; 3.5.6; 3.6.3; 4.1.3,5; 4.4.5; 4.5.9; 4.7.5; 5.2.4; 5.4.6; 5.5.9; 5.10.9; 6.1.8; 6.2.4; 6.4.6; 7.1.11; 7.2.4; 7.3.5; 7.4.3,6; 8.1.17; 8.5.2
Homerus 1.5.2; 2.3.7; 4.1.8
Homonoia 3.2.16
Hyginus 4.5.1–3
Ionia, -es, -ius 1.11.7; 1.12.6; 2.1.5; 2.7.1; 3.3.17; 3.4.8; 3.6.1; 4.1.7; 4.5.2; 4.7.5; 5.1.5; 5.10.7; 8.5.12; 8.8.11
Ionium mare 3.3.8,10; 3.5.1; 6.3.6; 8.3.12; 8.7.9
Italia, -icus 1.1.2; 1.2.2; 1.12.8; 2.1.9; 3.3.8
Lacedaemonius 2.6.1; 7.3.7; 8.2.12
Leda 4.1.8
Leonas 1.12.6–1.13.7; 1.14.1–5; 2.1–9; 2.3.1–6,10; 2.4.6–9; 2.5.2; 2.6.2; 3.2.10
Leonidas 7.3.11
Libya 3.3.8
Lycia 1.13.9
Lydia 5.6.8
Marathon 6.7.10
Medea (v. Scythia) 2.9.3–4
Medus, -icus 7.1.6; 7.5.12; 7.6.1; 8.6.12
Memphis 6.8.2
Menandri versus 1.3.7?*; 1.4.2*; 1.4.3*; 1.7.1* 3.2.2*; 4.7.7
Menelaus 2.6.1; 5.2.8
Milesius, Miletus 1.11.8; 2.1.1,6; 2.5.11; 3.2.11 (Docimus); 3.7.7; 4,4,4; 4.7.1,3,7–8; 6.2.6; 8.7.12
Miltiades 7.3.11
Mithridates 3.7.3; 4.1.7,9; 4.2.8–15; 4.3.5–8; 4.4.1–8; 4.5.1*,10; 4.6.1–6; 4.7.1–4; 5.2.1–4; 5.4.1; 5.5.9; 5.6–7 *passim*; 5.8.8–10; 8.8.2–6
Nemesis 3.8.6
Nereïs 1.1.2; 2.4.8; 3.2.15
Nilus 7.3.3
Nireus 1.1.3
Nisaeus 6.4.2
Nymphe 1.1.2; 2.4.8

Olympia, -icus 5.4.4; 6.2.1
Paphus 8.2.7
Paris (Alexander) 5.2.8; 8.1.3
Parthenos (Aphrodite) 1.1.2*
Patroclus 1.5.2
Peleus 3.3.6
Pelion 1.1.16
Peloponnesius 7.3.7
Pelusium 6.8.2; 7.3.3; 7.5.12
Persae, -icus 1.13.1; 5.2.2,8; 5.3.1; 5.4.2; 5.8.8; 5.9.4; 6.2.1; 6.8.3–7; 7.5.8,12; 7.6.5; 8.5.2
Pharnaces 4.1.7; 4.6.1–4,7–8; 5.3.5,7
Pheme 1.5.1; 3.2.7; 3.3.2; 3.4.1; 4.7.5; 5.2.6; 8.1.11
Phocas 2.1.1; 2.2.1; 2.7.2; 3.7.1–3; 3.9.5–11
Phoenice 6.8.2; 7.1.10; 7.2.6
Phthonos 1.2.1
Plangon 2.2.1,5; 2.5.2; 2.6.4–5; 2.7.2–2.8.2; 2.8.7–2.9.1; 2.10.1–8; 2.11.4–6; 3.1.1–8; 3.8.1; 5.5.6–7; 8.4.6
Plataeae (?) 7.6.10*
Polycharmus 1.5.2; 1.6.1; 3.4.3; 3.5.7–8; 3.6.3; 4.2.2,7–13; 4.3.1; 5.10.10; 6.2.8,11; 7.1.7,10–11; 8.1.6,9,13; 8.2.1–2; 8.6.9; 8.8.7,12–13
Poseidon 3.5.9
Priene 4.5.2,4,8
Pronoia 3.3.10,12; 3.4.7; 5.6.8
Protesilaus 5.10.1
Rheginus 1.2.2–4
Rhodogoune 5.3.4–6,9; 7.5.5; 8.3.1,8
Salamis 6.7.10
Scythia (= Medea) 2.9.3–4
Semele 3.3.5
Seres 6.4.2
Sicilia, -ensis 1.1.1,3; 3.3.8; 3.9.9; 7.3.7; 7.5.2; 8.6.1,12
Sidon 7.4.11
Sparta 5.2.8; 8.2.12
Statira (vel 'regina') 5.3.1–2; 5.8.9; 5.9.1–3,6; 6.1.6–8,12; 6.3.4; 6.6.2; 6.7.5; 6.9.4; 7.4.12; 7.6.4–5; 8.3 *passim*; 8.4.3,7–9; 8.5.2,5–9,12
Susa 5.1.7
Sybaris, Sybarita 1.12.8; 2.1.9; 2.5.5
Syracusae, -anus (vel 'populus' etc.) 1.1.1–3,12–13; 1.6.2–5; 3.2.17; 3.3.2–4; 3.4.4,11; 3.5.2–3; 3.9.9; 4.3.1; 4.7.8; 6.6.3; 7.3.8; 8.4.10; 8.6.2,5–10; 8.8.15
Syria 5.1.3; 6.8.2,6; 7.1.10; 7.4.11; 7.5.7
Thermopylae 7.3.9
Theron 1.7 *passim*; 1.9.1,5–6; 1.10.1,8; 1.11.1; 1.11.6–1.14.6; 2.1.6; 3.2.13–15; 3.3.12,16–18; 3.4.7–9,14,18
Theseus 3.3.5
Thetis 1.1.16; 3.3.6; 6.3.8
Tyche 1.10.2; 1.13.4; 1.14.7,9; 2.8.3–4,6; 3.3.8; 4.1.12; 4.4.2; 4.5.3; 4.7.3; 5.1.4–6; 5.5.2–3,8; 6.8.1; 8.1.2; 8.3.5
Tyrus, -ius 6.4.2; 7.2.6–8; 7.3.1–4,9; 7.4.2–11; 8.1.14; 8.5.2
Xerxes 7.3.9
Zelotypia 1.2.5
Zethus 2.9.5
Zeus 3.1.8; 3.2.5; 3.3.5; 6.3.2; 6.7.12